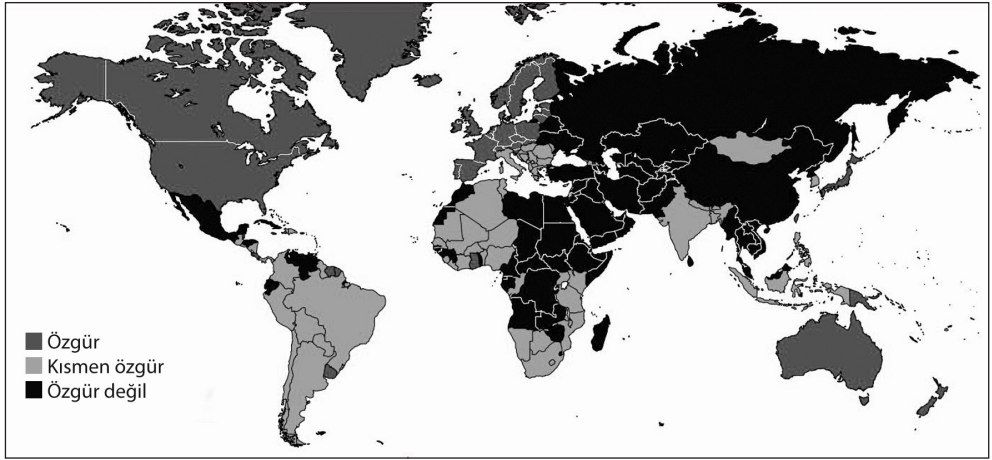

**ULUSAL VE ULUSLARARASI GAZETECİ
ÖRGÜTLERİNİN GÖZÜNDEN
“TÜRKİYE’DE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ”**

FREEDOM HOUSE- KÜRESEL BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ HARİTASI (2014) ¹

1 http://www.freedomhouse.org/report/freedom-press/freedom-press-2014#.U2OL44F_sRo adresinden indirilmiştir.

Freedom House

DÜNYADA BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ RAPORU 2014

Merkezi Washington'da bulunan sivil toplum kuruluşu Freedom House'un, 3 Mayıs 2014 Dünya Basın Özgürlüğü gününde açıkladığı **Dünyada Basın Özgürlüğü Raporunda** Türkiye 'kısmen özgür' statüsünden 'özgür değil' statüsüne gerilemiştir. Bir önceki yıla göre 14 sıra gerileyerek 197 ülkeden 134. sıraya gelen Türkiye ile ilgili olarak, raporda şu sözlere yer verilmiştir:

- “Önce Gezi Parkı protestolarını takip eden gazeteciler güvenlik güçleri tarafından hedef alındı. Hükümete yönelik yolsuzluk iddiaları ile ilgili haber yapan gazetecilerin işlerine son verilmesi için baskı uygulandı.”
- “Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a karşı eleştirilerin en aza indirilmesi için bir dizi strateji uygulandı...”
- “Medya yöneticileri, hükümeti eleştiren gazetecilerin susturulmaması halinde çeşitli yaptırımlarla tehdit ediliyorlar.”

Raporda en dikkat çekici bölümlerden birisi de, Recep Tayyip Erdoğan hükümetinin basın özgürlüğünün karşısındaki önemli engellerden olduğunun söylenmesidir. Ayrıca Türkiye'nin basın özgürlüğünde gerilemesinin nedeni olarak özel şirketlere hükümetin çizgisi doğrultusunda hareket etmesi için baskı yapılması da gösterilmiştir.

Raporda;

- “Daha birkaç yıl önce Avrupa Birliği'ne (AB) tam üyelik için ciddi müzakereler yürüten Erdoğan hükümetinin şimdi basın özgürlüğünün karşısında önemli bir engel olduğu görülüyor” denilmiştir.

Yine Freedom House'un 2014 yılında yayınladığı **Dünya Özgürlük Raporunda** ise Türkiye 'kısmen özgür' ülkeler arasında yer almıştır. Söz konusu raporda yine basın ile ilgili;

- “Hükümetin eylemleri konusunda kamuoyunda yürütülen tartışmayı daraltmak, hükümetin iddialarına muhalefet eden gazeteci ve medya kuruluşu sahiplerini cezalandırmak için hükümetin medya üzerindeki ağırlığını orantısız bir şekilde kullandığı ve ülkedeki siyasi ve sosyal kutuplaşmayı daha da derinleştirdiği sonucuna varılmıştır” denilmektedir.

Rapor hakkında ‘Akşam’ gazetesi yazarı Gönül Tol tarafından yazılan ve gazete tarafından yayınlanmayan yazı aşağıda yer almaktadır:

Freedom House, Yahudiler ve Düşündürdükleri...²

GÖNÜL TOL

Freedom House raporunda, Türkiye’yi basın özgürlüğünün olmadığı ülkeler haritasına konumlandırdı. Freedom House bir sivil toplum örgütü. Tanımı gereği ‘sivil’ olması, yani siyasi otoritenin kontrolünden bağımsız işlemesi gerekiyor. Fakat bütçesinin büyük kısmı Amerikan hükümeti tarafından karşılanıyor. Sivil toplum örgütleri hükümetlerden proje bazlı fon alır. Bu, prensipte sorunlu olmasına rağmen kabul edilebilir bir durum haline geldi. Fakat Freedom House’u bir sivil toplum örgütü olarak sıkıntılı yapan en önemli faktör yönetim kurulunda hükümet yetkililerinin olması. Raporlarını yazarken, verilerini toplarken kullandığı bilimsel yöntem de bazı siyaset bilimciler tarafından sistematik bulunmuyor.

Freedom House ve yayınladığı raporlar bütün bunlar yüzünden eleştirilebilir, eleştiriliyor da. Fakat Türkiye’de bazı çevrelerin yaptığı gibi raporu başkanının Yahudi kimliği üzerinden eleştirmek bambaşka bir şey. Her şeyden önce rapora bu kadar şiddetli tepki verilmiş olması tam da raporun hararetle karşı çıkılan ‘Türkiye’de farklı fikirlere toleransın olmadığı’ bulgusunu destekler nitelikte. Fakat rapora yöneltelen eleştirinin kişinin doğarken miras aldığı ve çoğu kez gelişiminde çok az rol oynadığı (primordial) dini kimliğinin üzerinden yapılması Türk siyasi kültürünün her şeyi kimlik perspektifinden gören ve çok daha problemlili olan yanına işaret ediyor. Bu bakış açısı, insanın sahip olduğu tüm fikirlerin, verdiği tüm kararların, yaptığı tüm seçimlerin altında değişmez, kaskatı bir etnik ya da dini kimliğin olduğunu varsayıyor. Bu anlayışa göre Freedom House’un başkanı David Kramer dünyaya bakış açısını asla değiştirmeyecek. Çünkü yaptığı her şeyi belirleyen ve değiştirmeyecek olan Yahudiliği.

Niyetim Kramer’ı savunmak, onun kişiliğine dair bir analiz yapmak değil. Yapmaya çalıştığım bu tür dogmatik düşünme şeklinin demokrasi kültürüne vurduğu darbeyi anlatmak. Karşısındakini böyle gören zihniyet bu varsayıma kendinden yola çıkarak va-

² <http://t24.com.tr/haber/aksam-kendi-yazarinin-basin-ozgurlugu-testini-gecemedi,258221>

ıyor. Kendisi de dünyayı içine doğduğu kimlik üzerinden görüyor; tüm kararlarını, siyasi duruşunu, dünya görüşünü de vraldığı bu kimlik üzerinden belirliyor. Bu bakış açısı kendi ait olduğu grubun dışındaki herkesi tekileştiriyor ve kendi varlığına tehdit sayıyor. Dünyayı iinden çıkılmaz, sonsuz bir 'biz ve bizden olmayanlar' ikilemine hapsediyor. Onlarca yıl Türkiye'de Kürt meselesinin zlememesinin, Alevilerin tekileştirilmesinin, o her fırsatta şikâyet ettiğimiz Batı'daki İslam korkusunun altında insanları değişmez, dönüşmez etnik ve dini kimliklere indirgeyen bu bakış açısı yatıyor.

Oysa gerçek demokrasi bu katı sınıflandırmaları reddeder; düşünen, muhakeme eden, yaşadıklarından öğrenen ve siyasi duruşunu, dünya görüşünü tüm bunların ışığında belirleyen insanlar ister. Farklı toplumsal gruplar arasında demokratik diyalogun olabilmesi için bu katı kimlik kalıplarının iinden çıkabilmek ve bu kalıpların dışında ortak bir mştereğin olabileceğine inanmak gerek. Bunun içinse katı kimliklere hapsolmüş, ötekileştirici, dışlayıcı söylemden kurtulmak şart.

Freedom House'a dönelim. Kurumun, faaliyetlerinin, yayınladığı raporların pek çok sorunlu tarafı var. Başkanının Yahudi olması bunlardan biri değil.

Dilerseniz raporu test edelim. Eğer bu yazı editöre takılmadan, olduğu gibi yayınlanırsa Türkiye'de basın zgrlğ Freedom House'un rapor ettiğinden biraz daha iyi olabilir.

Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ)

BASINA YÖNELİK SALDIRILAR – 2014

Uluslararası Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) raporuna göre Türkiye tutuklu gazeteci sayısı ile birinciliği elden bırakmıyor. Gerek raporda gerekse raporun tanıtımında AKP hükümetine dair çok sert eleştirilerde bulunan Gazetecileri Koruma Komitesi, Türkiye’de eleştirel haber ve yorum yapan gazetecilere baskı yapılmaya devam ettiğini belirtiyor.

Özellikle Gezi Parkı olaylarının ardından çok sayıda gazetecinin işten çıkarıldığına, yeni internet yasası ile mahkeme kararları olmadan sitelere erişimin durdurulduğuna ve sansüre imkân verildiğine dikkat çeken CPJ yetkilileri,

“Başbakan Erdoğan ve hükümetin önde gelenleri, gazetecileri azarlama ve hedef göstermeyi alışkanlık haline getirdi” demektedirler.

Raporda, Türkiye, geçtiğimiz yıl olduğu gibi dünyada en çok gazeteci hapseden ülke olarak ilk sıradaki yerini korurken, Gezi Parkı olayları sırasında hükümet karşıtı haberler yaptıkları gerekçesiyle 59 gazetecinin de işinden kovulduğu ya da istifaya zorlandığı kaydedildi. Yine söz konusu raporda, Gezi Parkı gösterileri sırasında CNN International TV kanalının gelişmeleri canlı verdiği sırada CNN Türk’ün “penguen belgeseli” yayınladığı bilgisi de yer alıyor.

Ana akım medya kuruluşlarına hükümetin yoğun baskısı nedeniyle, halkın gösteriler sırasında daha çok sosyal medya ile internet medyasından bilgi edindiğine de değinen raporda, gösterilere destek veren ya da hükümeti eleştiren bazı gazetecilerin işini kaybettiği de yazıldı. Raporda Gezi sürecinde, Yavuz Baydar, Can Dündar başta olmak üzere 22 gazetecinin işini kaybettiğine, 37’sinin ise baskılar sonunda işinden ayrılmak zorunda kaldığına dikkat çekildi.

Raporun Türkiye bölümünde Erdoğan ve hükümetin yazarlar, gazeteciler gibi medya patronlarına da direkt baskı yaptığı dile getirildi. Doğan Medya grubuna 2009 yılında kesilen 2,5 milyar dolarlık vergi cezasının da yazıldığı raporda:

“Medya patronları devlet ile nahoş ekonomik işbirliği içindedir” denildi.

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ ENDEKSİ – 2014

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF), 2014 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksine göre Türkiye 180 ülke arasında 154'üncü sırada yer alıyor.

Afganistan, Ürdün ve Irak gibi ülkelerin gerisinde kalan Türkiye'den raporda, “**problem ülke**” olarak söz edilirken, Gezi Parkı eylemlerinde 153 gazetecinin yaralandığı, 39'unun gözaltına alındığı da hatırlatıldı.

Raporda;

“Bölgesel emellerine rağmen, 154. sıradaki Türkiye’de basın özgürlüğü konusunda hiçbir gelişme görülmedi. Türkiye ‘en büyük gazeteci hapisbanelerinden biri’ olarak tanımlanmaya devam ediyor.”

Gezi Parkı olaylarına da değinen raporda, Türkiye’ye ilişkin “otosansürdeki artış” değerlendirmesi yapıldı.

“Gezi Parkı isyanı, güvenlik güçlerinin baskıcı yöntemlerini, otosansürdeki artış, Başbakanın popülist söylemlerinin tehlikelerinin fark edilmesini sağladı.”

Türkiye Gazeteciler Federasyonu

12 YILLIK AKP İKTİDARININ ÖZETİ: “YA BENDENSİN YA DA SENİ YOK EDERİM”

Son 12 yılda Türk basını Cumhuriyet öncesi dönemi hiç aratmayacak baskılara maruz kaldı. Kötü bir örnek vereyim, hani aranmaz ama Abdülhamit Dönemi’ni mumla arar olduk! Meslek yaşamım ve Türk basın tarihi boyunca basının hiç bu kadar **“yandaş, candaş, maldaş, zorundaş, havuz medyası, muhalif, hain, paralel vs.”** gibi kesin çizgilerle ayrıştığına tanık olmamıştım, olmadınız.

Ülkemizde son 5-6 yıllık süreç içinde 200’den fazla gazeteci hapse girdi ve çıktı. Uzun yıllar hücrelerde yatırıldılar, bir kısmı serbest kaldı, bir kısmı hâlâ demir parmaklıklar ardında. Bugün hâlâ 43 gazeteci cezaevinde tutuklu veya hükümlü olarak bulunuyor. Gazeteciler hakkında açılan davalar telaffuz dahi edilemeyecek sayıya ulaştı ve iktidar daha çok gazetecinin cezaya çarptırılmaması, kendi ideolojisini savunanların da içeriye düşmemesi için **“Erteleme Yasası”** çıkardı.

Bu süreçte işsiz bırakılan gazetecilerin sayısı ise yüzlerce...

Uluslararası örgütler tarafından açıklanan raporlar da Türkiye’deki basın ve ifade özgürlüğünü tüm çıplaklığıyla ortaya koyuyor.

Kısa bir süre önce Amerika merkezli Freedom House tarafından açıklanan Basın Özgürlüğü 2014 Raporu’na göre; Türkiye son 15 yıldır ilk kez **“kısmen özgür ülkeler”**den **“özgür olmayan ülkeler”** kategorisine girdi. Rapora göre, Türkiye basın özgürlüğü açısından 14 sıra daha gerileyerek 197 ülke arasında 134’üncü sıraya düştü.

Türkiye’de son 12 yılda gazeteciler üzerinde baskı giderek yoğunlaştı. İşsiz gazeteci sayısı büyüdü, gazeteciliğin temel hakkı olan eleştiri hakkını kullanan muhabir ve yazarlar kendilerini kapı önünde buldu. Sermaye, siyaset, medya sarmalında emek göz ardı edilirken, sansür ve otosansür gazetecileri mesleklerini yapamaz hale getirdi.

Basın üzerine yapılan baskılar o kadar olağanlaştı ki, iktidar tarafından alenen işten çıkarma çağrıları yapılıp duruma gelindi. Yıllarca kapalı kapılar ardında dönen **“kirli ilişkileri”**, 17 Aralık sürecinde iktidarın basınla olan ilişkilerini, yönlendirmelerini, talimatlarını çok net bir şekilde görme imkânımız oldu.

Bu süreçte, yerel olsun, yaygın olsun fark etmez, yeter ki benden olsun anlayışı ile hareket edildi. Buna bağlı olarak da iktidarın karşısında duran gazete veya televizyonlara **“vergi sopası”** gösterilerek sindirilmeye çalışıldı. Türkiye’nin en büyük medya kuruluşuna rekor bir vergi cezası çıkartılarak ciddi bir darbe indirildi. Yine çok zor şartlarda faaliyetlerine devam eden yerel basına muhalefet etmemeleri için para cezalarıyla, basın ilan denetimleriyle **“aba altından sopa”** gösterildi. Gazete ve televizyonların içerisindeki muhalif isimler, yazarlar kurumlarından birer birer uzaklaştırıldı.

Etkin gazete ve televizyonlar **TMSF** eliyle veya **“havuz”** yöntemiyle ele geçirilmeye çalışıldı. Ele geçirilen kurumlarda ilk iş olarak da muhalif isimlerin iş akitleri feshedildi. Bu ve buna benzer sebeplerden dolayı son 12 yıllık süreç içerisinde **Türk basınında çok ciddi bir kan kaybı yaşandı.** Birçok meslektaşımız çalışacak kurum bulamadıklarından dolayı sektör değiştirmek zorunda kaldı. Aileleriyle birlikte binlerce kişi iktidarın baskısından nasibini aldı.

İşten çıkarmalar, baskılar, sansür uygulamaları son 12 yıllık süreç içerisinde aralıklarla devam ederken, Gezi olaylarında gazeteciler arasındaki işsizlik adeta **“zirve”** yaptı.

Gezi Olaylarında Arttı

Bu raporun merkezini oluşturan ve sadece Gezi olaylarındaki **işten atılan gazetecileri** bile ele aldığımızda, gazetecilerin maruz kaldığı baskılar net olarak gözler önüne seriliyor.

Gezi olaylarıyla beraber muhabir, foto muhabiri, kameraman, köşe yazarı ve pek çok meslektaşımız çalıştığı kurumlardan çıkarıldı; ancak bu süreci iki yönüyle ele almakta fayda var. **Birincisi, direndikleri için işsiz kalan gazeteciler; ikincisi, boyun eğdikleri için “seyircisiz, okursuz” kalan kurumlar.** Gazetecilerin işsiz kalma nedenini de iktidara boyun eğen, talimatla çalışan kurumlarda aramak gerektiğini düşünüyorum.

İktidarla olan **“farklı”** ilişkileri nedeniyle kısır bir döngünün içine giren bazı medya kuruluşları bu süreçte ne yazık ki çok sayıda onurlu, başı dik gazeteciyi sürekli su taşıdıkları değirmenlerinde öğüttüler, öğütmeye çalıştılar!

Gezi olaylarında toplumun duyarlı kesimleri gibi Türk basını da ciddi bir sınav verdi. **Ana akım medya** dediğimiz medyanın önemli bir kısmı maalesef **bu sınavdan kaldı.** Öyle ki **İstanbul Gezi Parkı**’ndan başlayıp kısa sürede ülkenin dört bir yanına yayılan

eylemleri önemli haber kanallarımızdan diye nitelendirdiğimiz bazı haber kanalları görmedi! İktidarın yanında saf tutan bazı gazete ve televizyonlar, kamuoyunun doğru bilgilene hakkına hizmet ettiklerini unutarak bu süreç boyunca adeta **kör, sağır, dilsizi** oynadılar.

Bir tarafta gençlerimiz tomalarla, gazlarla dağıtılmaya çalışılırken bazı televizyonlarda “**penguen belgeselleri**” gösterildi. Bütün bunlar **siyaset, ticaret ve basın ilişkisi**nin hangi boyutlara vardığını göstermesi açısından çok önemliydi. O dönem Türk basını için, Türkiye için bir utanç olarak tarih sayfalarında yerini alacaktır.

Patronları, siyasi iktidarla “**al gülüm-ver gülüm**” ilişkisine giren bazı medya kuruluşları kurumsal olarak iktidar güdümünde haberlere imza atarken, ölen gençlerimizi, yaralanan çocuklarımızı, toplumsal travmayı görmezden gelirken, sayıları az da olsa bazı televizyon, gazete ve internet siteleri yaşanan bu süreci tüm çıplaklığıyla vermeye çalıştı. O dönemde kurumlarının “**yanlı haber**” politikasına ters düşen gazeteciler de ne yazık ki işlerinden edildi.

Gezi olaylarında halka penguen belgeseli göstermeyi tercih edenler, gazete sayfalarında haberleri görmeyenler halkın ve basın camiasının gözündeki itibarlarını bir anda yerle bir ettiler. İktidarlar gelir geçer ama kamuoyunun doğru bilgilenmesi adına görev yapan medya kuruluşlarının kaybettikleri güven bir daha asla geri gelmez düşüncesindeyim.

Bu iktidar döneminde işlerinden edilen, cezaevinde çürütülen, açlığa ve işsizliğe mahkûm edilen gazetecilerin sayısı öyle büyük bir hızla artıyor ki, biz dahi takip edemiyoruz. İşten çıkarılan, cezaevine gönderilen gazeteci arkadaşlarımızın yalnızca kendileri değil aileleri, çocukları da cezalandırılıyor.

Bu iktidar o kadar acımasız ki, “**ya bendensin ya da seni yok ederim**” diyor. Çizgisinde de öyle tutarlı ki, dediğini yapıyor; ya hücreye tıkıyor ya da işsiz bırakarak sözünü tutuyor.

Bizlerin tespit edebildiği rakamlara göre, **Gezi olayları esnasında görev yapan 111 gazeteci saldırıya maruz kaldı**. Bazı meslektaşlarımız tutuklandı.

Yine Gezi olayları esnasında ve sonrasında destek verdikleri gerekçesiyle **80’e yakın gazeteci işten atıldı**. Bir kısmı zorunlu izne çıkarıldı. Bazı meslektaşlarımız ise gazetecilik adına yaşanan drama alet olmamak adına istifa etti.

45 günlük Gezi Parkı direnişinin bilançosu özetle şöyle oldu:

- 4 binden fazla kişi gözaltına alındı.
- 8 bine yakın kişi yaralandı.

- Olaylar sonucunda 7 sivil ve 2 güvenlik görevlisi öldü.
- Sadece İstanbul'da 35 bin kişi barodan hukuki yardım istedi.
- 100'den fazla kişi tutuklandı. Bir kısmı serbest bırakıldı, bir kısmı hâlâ tutuklu.
- Bayburt ve Bingöl hariç 79 ilde ve yurtdışındaki pek çok kentte Gezi Parkı eylemi yapıldı.
- 111 basın çalışanı saldırıya uğradı. 80'e yakın gazeteci işten atıldı.

Yukarıda özetlemeye çalıştığım rakamlar bile **son 12 yılda yaşanan kıyımı** göstermesi açısından yeterli. Medyada kıyımların, istifaların Gezi Parkı ve TMSF'nin el koyması ile arttığı gerçeğini kısaca özetlemeye çalıştım. Türkiye son yıllarda büyük bir kıyımdan ve medya açısından bakıldığında da büyük bir sınavdan geçiyor. Türkiye'de birileri iktidar gücüne yapışarak, yağlayarak, yalamalık yaparak yalı daireleri alıyor, küplerini dolduruyor.

Bunların içinde her türden, cinsten türeyen gazeteci kılıklı insanlar var. Kimilerinin kullanma tarihi bitti ve kenara konuldular. Kimileri ise yağcılıkta ve yalamalıkta sınır tanımadan yükseliyorlar. Bu bana helyum gazı ile şişirilmiş balonları anımsatıyor. Belli bir yüksekliğe çıktıklarında patlayıp parçaları dört bir yana dağılacaklar.

“Zaman, her şeyin ilacıdır” derler. Aklıma **CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu**'nun grup konuşmasında söylediği bir sözü getirdi:

— **Babamın bana söylediği bir söz var onu anımsadım. Oğlum sen doğru dur, eğri belasını bulur!**

Doğru duranların, haberi eğip bükmeden verenlerin, namuslu gazetecilerin ezilmeyeceği, dışlanmayacağı, cezalandırılmayacağı günlerin, yılların özlemiyle, sevgiyle, saygıyla...

Çalışmalarınız için de teşekkürlerimle.

Atila SERTEL
Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanı
İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti

TÜRKİYE'DE DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İLE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SON DURUMU

Türkiye'de son 10 yıldır basın sektörü üzerinde giderek artan baskılar, gazetecilik mesleğini bunalımlı bir döneme sokmuştur. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu'nun yaptırdığı araştırmalara göre örtülü ya da örtüsüz sansür, otosansür, sosyal güvencesiz, ucuz emek, muhalif gazetecilere yönelik tehdit, işten çıkarmalar, sektörün başını ağrıtan önemli sorunları oluşturmaktadır. İktidarın gazeteciler üzerinde yarattığı “senden-benden” tavrı, gazeteciler arasında kutuplaşmaya yol açmakta, kamuoyunun doğru haber alma, bilgilenme, gerçekleri öğrenme kanallarını tıkamaktadır. Devlet Erklisi basın özgürlüğü kavramı üzerinde de anlaşmazlığımız var. Türkiye'de çok sayıda teknik düzeyi yüksek gazete ve dergi yayınlanması, televizyon kanallarının çokluğu, artı radyoların sayısının giderek büyümesi bu ülkede basın özgürlüğünün var olduğu anlamına gelmez. Evrensel basın ölçütlerine göre basın özgürlüğünün ne kadar hızla doğru bilgilenebildiği dikkate alınır. Ölçütü bu olduğu zaman Türkiye'de halkın yeterince olaylardan, toplumda yaşananlardan haberdar olduğunu söylemek mümkün değildir.

Nitekim Uludere(Roboski)'de yaşanan trajedi Türkiye medyasına ancak olaydan 12 saat sonra yansiyabilmiştir. Sık sık konulan yayın yasakları da kamuoyunun gerçekleri öğrenme hakkını engellemektedir. Bu yüzdendir ki Amerika ve Avrupa'daki saygın iletişim araştırma kurumları Türkiye'yi basın özgürlüğü sıralamalarında hiç hak etmediği, basın özgürlüğünün olmadığı ülke olarak nitelendirmektedirler. İktidarın da parlamentonun da ülke insanını bir an önce bu utançtan kurtarması gerekir diye düşünüyoruz.

Basın sektöründe önde gelen sorunlardan biri de, sendikaların işlevsiz kalması, yok olma düzeyine gelmesidir. Bilinmektedir ki Avrupa Birliğine üye ülkelerde, Amerika Birleşik Devletlerinde bu alanda güçlü sendikal yapılar vardır. Oysa Türkiye'de sektörde çalışanların sadece %1'inin üye olduğu sendikalar bölünmüşler, büsbütün güçlerini kay-

betmişlerdir. Gazeteciler arasındaki kutuplaşmanın bir örneği de sendikal alana yansımıştır. Son günlerde iktidara yakın çevrelerin kendilerinden saydıkları kimi gazetelere ve gazetecilere talimatla haber yaptırılmaları ya da gerçekten haber değeri olan olayları, yazıları görmezden gelmeleri, gazeteleri ve gazetecilerin kamuoyu nezdinde güvenilirliğini ortadan kaldırmaktadır. Muhalif gazetelere uygulanan birtakım yaptırımlarla, bu gazetelerin sektörde tutunabilmesi için gerekli koşulların önü tıkanmaktadır. Bu koşullarda muhalif gazetelerin bazıları kapanmakta, çok sayıda gazeteci işsiz gazeteciler ordusuna katılmaktadır. Özellikle gezi olaylarından sonra ana akım medyada pek çok gazeteci işten çıkarılmış ya da baskılar dolayısıyla işlerini bırakmak zorunda kalmışlardır. 10 yıllık süreçte iktidar partisinin daha önce askeri vesayetın başlıca eleştiri konularından biri olarak ortaya attığı akreditasyonlar bu kez iktidar tarafından yeniden hortlatılmıştır.

Muhalif gazeteciler başbakanın, bakanların toplantılarına ve gezilerine çağrılmazken, iktidarın belirlediği TRT ve devlet destekli Anadolu Ajansı'nın mensupları ile iktidara yakın gazetelerin belli isimleri bu toplantılarda boy göstermektedir. Dolayısıyla haber almada eşitlik ilkesi ortadan kalkmaktadır. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin saptamalarına göre gazeteciler arasındaki bu kutuplaşma son bulmaz, özgür ve bağlantısız gazeteciliğin önü açılmazsa Türkiye'de ancak tek tip baskı yapan, tek tip haber üreten, bir-biri benzeri manşetler atan gazetecilik ortada kalacaktır. Ki bu da yıllar öncenin unutulmuş besleme basımını yeniden aklı getirmektedir.

Kamu hizmeti yayıncılığı yapması gereken TRT, tersine ticari radyo ve televizyonlarla yarış içine girmekte, tek yanlı yayıncılığıyla kamuoyuna hak ettiği hizmeti vermekten her gün biraz daha uzaklaşmaktadır. TRT'nin partizanca yaptığı atamalar AKP-Cemaat kavgası sırasında iyice gün yüzüne çıkmıştır. Ülkede son derece nitelikli yapım ajansları bulunmasına rağmen TRT'nin sürekli iktidara yakın ajansları tercih etmesi, onlara kaynak akıtması, halkın cebinden çıkan paralarla da desteklenen TRT'nin yine halka yaptığı ayıplardan birini oluşturmaktadır. Anadolu Ajansı objektifliğini ve güvenilirliğini kaybetmiştir. İktidara destek çıkma adına acemice yapılan ajans haberleri aslında iktidarı bile zaman zaman zor durumda bırakmaktadır. RTÜK kurulurken Türkiye Gazeteciler Cemiyeti bir çalışma yapmış, kuruluşu öngörülen yasa taslağına itiraz etmişti. İtirazını içeren uzun bir çalışma ürünü raporumuzu dönemin Meclis Başkanı Hüsamettin Cindoruk'a vermiştik. Ama çoğu defa olduğu gibi itirazlar dikkate alınmadı ve RTÜK yakında yapılan birkaç değişikliğe rağmen temelde o günün yasal düzenlemesiyle yayın hayatımızın bir başka baskı aracı olarak yaşamını sürdürüyor. RTÜK günümüzde muhalif radyolar ve televizyonlara aba altından sopa gösteren, ölçüsüz para cezalarıyla iktida-

ra eleştiri yöneltten televizyonları cezalandıran, programları yayından kaldıran bir kurum haline gelmiştir. İlk fırsatta RTÜK yasasının, iletişim bilimcilerinin de içinde yer alacağı daha demokratik bir yapıya kavuşturulmasını zorunlu görüyoruz.

Gazetecileri, daha çok da köşe yazarlarını ve sahada çalışan muhabir, kameraman ve foto muhabirlerini en çok bunaltan konulardan biri de ceza yasası, ceza usul yasası ve terörle mücadele yasasında türlü vaatlere rağmen gerekli iyileştirmenin yapılamamasıdır. Terörle Mücadele yasası yüzünden 30 gazeteci ve gazete dağıtıcı terörist damgasıyla cezaevinde çile doldurmaktadır. Her ne kadar son düzenlemelerle gazeteci meslektaşlarımızın bir kısmı cezaevinden tahliye edilmişlerse de bunu yeterli saymak mümkün gözükmemektedir. Cezaevlerinde bir tek gazetecinin bile bulunmasının Türkiye'yi çağdaş demokrasiden uzaklaştıracağı inancındayız. Eyleme dönüşmeyen hiçbir düşüncenin engellenmesi görüşüdeyiz. Düşünceyi ifade özgürlüğünün önündeki engeller kalkmadıkça, özgür haber dolaşımına olanak yoktur. Özgür gazetecilik yapmak mümkün değildir.

Günümüzde yerel basın siyasetin en çok odaklandığı merkezlerden birini oluşturmaktadır. Bazı illerde valilerin, kaymakamların, emniyet müdürlerinin, jandarma komutanlarının baskıları nedeniyle yerel basın özgür haber yapma olanağından yoksun kalmaktadır. Yerel basın ayakta kalma umudunu sadece Basın İlan Kurumu'na bağladığı sürece yerel basından tarafsız gazetecilik, eleştiriye açık bir ortamda habercilik yapmayı beklemek bize göre abesle iştigal etmektir. Kaldı ki gazeteciler arasındaki kutuplaşma yerelde çok daha ciddi bir şekilde kendini göstermekte, yerel basın siyasetçilerin at oynattığı bir alan haline gelmektedir.

Bu raporumuzda, basın sektörünün sorunlarına ana başlıklarıyla kısaca değindik. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti olarak bu konularda daha soluklu bir çalışmanın içindeyiz. Çalışmamızı bitirdiğimizde onu da kamuoyuyla paylaşacağız. Umuyoruz ki parlamentoda grubu bulunan partiler ve parlamenterler de basının bağlantısız ve özgür olmadığı hiçbir ülkede demokrasinin ayakta kalmayacağını, çağdaş bir demokrasinin yeşermeyeceğini unutmayacaklardır.

Basın Konseyi

BASIN KONSEYİ YÜKSEK KURULU'NDAN BAŞBAKANA ÇAĞRI³

Sayın Başbakan;

- Taşıdığı siyasi ve kamusal sorumluluğun ağırlığına ve anayasamız ile uluslararası sözleşmelere uygun davranmakla yükümlüdür.
- Temel hak ve özgürlükleri korumak Başbakanın görevidir.
- Kamusal makamlar, eylem ve söylemleriyle ifade özgürlüğünü “caydırıcı etkiye” sahip yöntemlere başvurmaktan kaçınmakla yükümlüdür.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın televizyon ekranlarından, medya patronlarına bazı yazarları işten çıkarmaları yönünde çağrı yapması, İfade Özgürlüğü'ne ve bunun bir unsuru olan Basın Hürriyeti'ne yönelik ağır bir ihlaldir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 1976 tarihli Handyside kararından beri ısrarla vurguladığı üzere, toplumun ilerlemesi ve her bireyin gelişmesini sağlaması bakımından, demokratik toplumun temel dayanaklarından birini oluşturan İfade Özgürlüğü, sadece olağan karşılanan, zararsız ya da önemsiz görülen bilgilerin ve düşüncelerin açıklanması bakımından değil; ayrıca devlete ve toplumun belirli bir bölümüne aykırı gelen, onları rahatsız eden, endişe verici ve hatta şoke edici görüşler bakımından da geçerlidir. Yine Mahkeme'nin istikrarla vurguladığı ve Hammarberg Raporu'nda, hükümetimiz açısından eleştirildiği üzere, kamusal makamlar, eylemleri ve söylemleriyle ifade özgürlüğünü “caydırıcı etkiye” sahip yöntemlere başvurmaktan kaçınmakla yükümlüdürler. Keza, AİHM'in 2000 tarihli Fuentes Bobo kararında belirtildiği üzere, gazetecilerin “zorlayıcı toplumsal bir ihtiyaç” olmadıkça, işten çıkarılmaları, İfade Özgürlüğü'nün ih-

3 21 Mayıs 2014.

lavidir ve hükümetin bunu teşvik etmesi bir yana, salt önlememesi bile devletin sorumluluğunu doğurmaktadır.

Öte yandan, bazı kişilerin Başbakan tarafından alenen suçlanması, vatandaşlar nezdinde onların hedef gösterilmesi sonucunu doğurduğu, bu gazetecilerin, bazı çevrelerce hakaret ve tehditlere maruz kalmalarına yol açtığı da unutulmamalıdır.

Bu vesileyle, Sn. Başbakanı, taşıdığı siyasal ve kamusal sorumluluğun ağırlığına ve Anayasamız, uluslararası sözleşmelerde tanınan temel haklara uygun davranmaya davet ediyoruz.

PINAR TÜRENÇ

Basın Konseyi & GÖP Dönem Başkanı

Basın Konseyi'nin İşten Çıkarılan Gazeteciler Hakkındaki Raporu

Ülkemizde Basın Özgürlüğü konusu, siyasi iktidarın doğrudan baskısının ötesinde, antidemokratik yasalarla, basını haber alamaz, alsa da kamuoyuyla paylaşamaz bir noktaya getirmiştir.

Yeni MİT Yasası, habere ulaşmada basının önüne aşlamayacak duvarlar örmektedir. Bilgiye ulaşma, bilgiyi saklama ve bilgiyi kullanmaya sınırlamalar getirilirken, MİT'e ait bilgilerin kullanılması halinde, "Casusluk" suçlamasıyla 3 yıldan 9 yıla kadar hapis cezası öngörülmektedir.

2012 yılında çıkarılan ve AİHM tarafından antidemokratik bulunan İnternet Yasası, özgürleştirme yerine getirilen yeni yasaklamalarla, siyasi iktidarın denetimine bırakılmış, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına siteleri kapatma yetkisi verilmiştir.

İnternet Yasası ile elektronik medya Basın Yasası sınırları içine alınmakta, Basın İlan Kurumu tarafından, ilanlarının kesilmesi ya da basın kartının iptali gibi yaptırımlar söz konusu olmaktadır.

Tutuklu gazetecilerin sayısında azalma olmasına, gazeteciler tahliye edilmesine rağmen yargılamalar sürmekte, haklarında verilen müebbet hapis cezaları Demokles'in Kılıcı gibi başlarının üzerinde sallanmaya devam etmektedir.

Evrensel platformda bilgi paylaşımı sağlayan Twitter ve YouTube gibi sitelerin kapatılması ülkemizi, batılı ülkeler arasında çok zor ve adeta dışlanmış bir konuma düşürmüştür.

Basın Özgürlüğü'ne vurulan en büyük darbe, gazetecilerin çalışma alanlarının daraltılması olmuş, hükümet politikalarına ters düşen yazılar yazan gazeteciler, Başbakanın isteğiyle işten çıkarılmışlardır. Türkiye'de genel işsizlik oranı %8 olarak açıklanırken, basında işsizlik oranı %20'lere dayanmıştır.

Gazete ve televizyonlar, muhalif ya da yandaş medya olarak ayrışırken, sadece iktidardan direktif almadıkları için, muhalif sayılan yayın kuruluşlarına yönelik ekonomik baskılar taşınamayacak boyutlarda artmıştır.

Kimi gazeteler bu durumda personel azaltarak küçülme yoluna giderken, kimileri de kendi medya grupları içindeki yayınları birleştirerek, ekonomik baskılara karşı direnme yoluna gitmişlerdir. Ancak süreç içinde ekonomik sıkıntıları bahane ederek, çalışan sayısını azaltmak için bu yola başvuran kuruluşlar da ortaya çıkmıştır. Sonuçta kaybeden yine basın çalışanları olmuş, pek çok gazeteci ve televizyoncu işsiz kalmışlardır.

Bu çerçevede içinde, *Milliyet* ile *Vatan*, *Hürriyet* ile *Radikal*, *Akşam* ile *Güneş*, *Sabah* ile *Takvim*, Star TV, NTV, NTV Spor, CNBC-e, Kral TV gibi Doğuş Yayın Grubu kanallarında da aynı yola gidilmiş, 500'e yakın basın çalışanı işsizlikle karşı karşıya kalmıştır.

TMSF mali yapılarındaki bozulmayı gerekçe göstererek el koyduğu gazete ve televizyonların editöryal kadrolarını değiştirip ihalesiz olarak, hükümet yanlısı işadamlarına satmaktadır.

Devletten büyük ihale alan müteahhitlere bir gazete ya da televizyonun, birkaç yıllık giderlerini karşılamak gibi ek bir külfet yüklenmektedir.

Siyasal iktidara destek olacak gazete ve televizyonların satın alınmasında, alıcı işadamlarına kamu bankalarından, kredi ve vergi kolaylıkları sağlanmaktadır.

Örneğin *Sabah*-ATV'nin Çalık Grubu'na satılışında, Vakıfbank ve Halkbank'tan toplam 750 milyon dolar, Cengiz, Kalyon, Limak'a satılışında, Ziraat Bankası'ndan 200 milyon dolar kredi sağlanmış, ayrıca havuz yöntemiyle işadamlarından 100'er milyon dolar toplanmıştır.

Hükümeti eleştiren yayın organlarına vergi denetimleri ve milyarlık vergi cezaları getirilirken, hükümet yanlısı yayın organlarının vergileri silinmektedir. Yine örnek vermek gerekirse, Doğan Grubu'na milyarlık vergi cezaları verilirken, *Yeni Şafak* gazetesi ve Kanal a televizyonu sahiplerinin, yüzlerce milyon liralık vergi borçları silinmiştir.

Gazete ve televizyonların yayınlarına yapılan müdahaleler, telefon kayıtlarıyla açıkça ortaya konmuş, Başbakan da yurtdışından bir televizyon kanalının haberlerine müdahale ettiğini kabul etmek zorunda kalmıştır.

“Alo Fatih” olarak basın tarihimize geçen bu doğrudan taciz örneklerinin gerisinde ise ekonomik baskı ya da kamu ihalelerinden pay vermek gibi, ödül ya da cezalar yatmaktadır.

Gazetelerin reklam gelirleri engellenmekte, özellikle kamu bankaları ile Türk Hava Yolları’nın reklamları, satış rakamları ya da izlenme oranlarına bakılmaksızın, hükümet yanlısı gazetelere aktarılmakta, diğer kuruluşlar ekonomik sıkıntıya düşürülmektedir. Örneğin yılbaşından bu yana, THY’nin reklam bütçesinden en büyük payı, satış sürecindeki *Sabah* gazetesi almıştır.

RTÜK’ün televizyonlara yönelik ceza baskısı Gezi eylemleri sırasında zirveye ulaşmış, olayları canlı yayınlayan, Ulusal TV ile Halk TV gibi televizyon kanallarına büyük para cezaları verilmiştir.

17 Aralık sürecinde ise bu kez Gülen Cemaati’ne yakın televizyon kanallarına ceza kesilmeye başlanması, RTÜK’ün yapısı ve siyasete müdahalesi konusunda fikir vermeye yetmektedir.

Söz konusu kanallara, siyasi iktidarın baskısıyla reklam ambargosu uygulandığı için ekonomik açıdan ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar. Ve bu gazete ve televizyon kanalları, reklam ambargoları ve cezalar yüzünden çalışanlara ücret ödeyememektedirler. Pek çok basın emekçisi bu yüzden para almadan ve tüm sosyal haklarından yoksun olarak çalışmak zorunda kalmaktadır ki, bu da işsizlik kadar önemli bir sorundur.

Türkiye Gazeteciler Sendikası

AKP GAZETECİLERİ TUTUKLADI, İŞTEN ATTIRDI, SANSÜR UYGULADI

AKP'nin iktidarda olduğu 12 yıl boyunca genelde medya ve özelde medya emekçileri üzerindeki baskı yadsınamaz biçimde arttı. Üstelik bu baskılar artarak hâlâ devam ediyor.

Siyasi iktidarın kendine yakın sermayedarlar ve TMSF eliyle medyada yeniden dizayn operasyonu yürüttüğüne tanıklık ettik. Bu operasyonla birlikte medyanın önemli bir bölümü üzerinde tahakküm kuran iktidar, muhalif kurum ve gazetecileri siyasi davalarla, tutuklamalarla, ekonomik baskılarla kontrol altına almaya, sindirmeye çalıştı. KCK, Ergenekon, odaTv vb davalar, gazetecilerin toplu olarak tutuklandığı, gazetecilik faaliyetlerinin yargılama konusu yapıldığı, meslektaşlarımızın örgüt üyesi ilan edildiği vakalardı. Bu torba davalar dışında da çok sayıda gazeteci, “terörist” oldukları iddiasıyla cezaevlerine konuldu. Dönem dönem bunların sayısı 100'ü geçti. Cezaevine girmeyen çok sayıda gazeteci de haberleri nedeniyle soruşturmalara, davalara maruz kaldı.

Bizzat dönemin Başbakanı Erdoğan'ın ve iktidarın yanında yer alan medyanın hedef gösterdiği gazeteciler ise bu baskının ayrı bir boyutu. Soma Katliamı'nın ardından bunun yeni bir örneğini yaşadık. Erdoğan, 12 yıllık Başbakanlığı süresince çok sayıda gazeteciye kürsülerden hedef gösterdi, patronlara bu gazetecileri işten atması yönünde çağrı yaptı. Erdoğan'ın medya patronlarına telefon ederek “Şu kişiyi niye çalıştırıyorsunuz, atın!” şeklinde talimatlar verdiği de 17 Aralık operasyonunun ardından ortaya saçılan ses kayıtlarında gün yüzüne çıktı.

Söz konusu dinlemelerde medya üzerinde siyasi iktidarın kurmuş olduğu tahakküm, “işten atın” talimatlarıyla sınırlı değil. Yine bizzat dönemin Başbakanının ya da oğlunun ve danışmanlarının medya patronlarını, yöneticilerini arayarak “O haberi girmeyin, bu manşeti atın” şeklinde talimatlar verdiği de artık sır değil. Roboski Katliamı'nda,

Gezi direnişinde medyanın “haber veremeyişi”, bu tahakkümün medya özgürlüğü üzerinde nasıl bir tehdit oluşturduğunu gözler önüne serdi.

Gezi direnişinde ve sonrasında onlarca gazeteci, “habercilik yapmaya çalıştığı” için işten atıldı ya da baskılara boyun eğmeyerek istifa etmeyi seçti. Farklı gerekçelerle işten atılmalar halen devam ediyor. AKP iktidarı boyunca kaç gazetecinin işten atıldığını tespit etmek ise maalesef imkânsız. Sendikamızın tespitlerine göre bu sayı, yüzlerce. Medya sektöründe işsizlik oranının Türkiye ortalamasının çok üzerinde olmasının da etkisiyle, büyük bölümü örgütsüz ve güvencesiz olan medya çalışanları, işten atılma korkusuyla sansüre ve baskılara boyun eğiyor.

Bugün matbaa çalışanlarını da kapsayan basın-yayın işkolunda sendikal örgütlenme oranı yalnızca yüzde 4,5. AKP'nin neoliberal politikaları, tüm işkollarında olduğu gibi medya işkolunda da sendikal örgütlenmenin zayıflaması, güvencesizliğin ve kuralsızlığın artması sonucunu beraberinde getiriyor. Stajyerlik adı altında yıllar boyu sigortasız çalıştırılan medya emekçileri, her geçen gün güvencesizleşiyor. Yoğun sömürü koşulları altında ezilen, gelecekleri patronun ve iktidar temsilcilerinin iki dudağının arasında olan gazetecilerin bu durumu, Türkiye’de medya özgürlüğü üzerindeki en büyük engel.

DİSK/BASIN-İŞ

AKP'NİN BASIN İŞKOLUNDA 12 YILI

12 yıllık AKP iktidarı boyunca basın yayın ve gazetecilik işkolunda hak gaspları, tutuklamalar, baskı, güvencesizleştirme, sendikasılaştırma, dezenformasyon, gerçeği yansıtmayan ve iktidar yanlısı haberler şeklinde yaşanırken direnme ve AKP'nin medya üzerindeki tekeli dağıtma eğilimleri ortaya çıktı.

AKP'nin 12 yıllık iktidarı boyunca basın yayın işkolunda önemli değişiklikler ve hak gaspları yaşandı. AKP iktidarı medyayı kendi tekeline alırken ve basın yayın işkolundaki emekçiler de giderek güvencesiz hale getirildi. Gazete emekçileri AKP baskısını doğrudan tutuklamalar, sansür, otosansür ve işten çıkarmalar şeklinde ağır bir şekilde yaşadı. Matbaa emekçilerinin yıpranma hakkı gasp edilirken alanda sigortasız çalıştırma yaygınlaştı. Yayınevi emekçileri de sigortasız ve herhangi bir görev tanımları olmadan çalıştırılmaya devam etti. İşkolundaki emekçiler büyük oranda sendikasılaştırıldı. Basın özgürlüğü açısından Türkiye, dünyada son sıralarda yer alırken bu durum işkolundaki sendikasılaştırma eğilimiyle paralel bir şekilde devam etti. 2009'da Basın Yayın ve Gazetecilik işkollarındaki işçilerin yüzde 21,8'i sendikalıyken (51.770 işçiden 11.286 işçi) 2014'e gelindiğinde bu oran yüzde 4,7'ye kadar (95.826 işçiden 4.503 işçi) geriledi.

AKP'nin basın yayın işkolundaki temel hamleleri Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı olması ve genel seçimleri yüzde 47 gibi bir oy oranıyla kazanmasının ardından başladı. RTÜK'ün ve TRT'nin AKP'lilerce ele geçirilmeye başlanmasının ardından AKP karşıtı yayın yapan kuruluşlar kapatıldı, editörleri ve yazı işleri müdürleri hapse atıldı, şirketlere para cezaları kesildi. AKP iktidarı, Türkiye'deki medya yapısını da lehine çevirmesini bildi. Sadece medya alanına özgün bir şirketin olmaması, medya patronlarının enerji, turizm, inşaat gibi sektörlerde de yatırımlarının bulunması AKP'nin elini kolaylaştırdı. Medya dışındaki alanlarda ihale alamama tehlikesi, büyük gibi gözükken medya patronlarının elini kolunu bağladı.

Basın Emekçileri AKP Baskısını Bire Bir Yaşıyor

Tepeden gelen bu baskı gazete çalışanlarına işten çıkarma, otosansür şeklinde yansıdı. 2009'un ardından baskılar giderek arttı. Medya kuruluşlarında geniş çaplı işten çıkarmalar yaşandı. Gazetelerde ve televizyonlarda stajyer emeği sömürüsü de yaygınlaştı. Sendikasılaştırma ve beraberinde artan iktidar baskısı keyfi işten çıkarmalar ve sansür şeklinde ilerlerken tüm bu etkenler gazetelerde ve televizyonlarda çalışan basın emekçilerinin reel ücretlerinde baskılanmaya ve gerilemeye yol açtı.

Basın işkolunda çalışanlar açısından en temel güvencesizleştirme hamlelerinden biri de yıpranma payının kaldırılması oldu. 2008'de kaldırılan yıpranma payı, 10 Ocak 2013'te gazetecilere geri verildi ancak matbaa emekçilerine geri verilmedi.

AKP iktidarı basın özgürlüğü konusunda da oldukça kötü bir tablo çizdi. Çok sayıda gazeteci AKP döneminde tutuklanarak hapse atıldı. Bu tutuklamalar ağırlıklı olarak 2009 ve sonrasında yaşandı. Halen onlarca gazeteci hapiste.

Gazeteciler Kaçırıldı, İş Cinayetlerinde, Silahlı Saldırılarda ve İşkencede Öldürüldü

AKP döneminde Hrant Dink ve İsmail Cihan Hayırsevener silahlı saldırı sonucu, Engin Çeber işkencede yaşamını yitirdi. Malatya'daki Zirve Yayınevi'nde çalışan üç emekçi, gerici faşistler tarafından katledildi. Van depreminden sonra bölgeye giden Cem Emir ve Sebahattin Yılmaz, eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar ile Van valisinin oturulabilir dediği Bayram Otel'in artçı bir sarsıntıda çökmesi sonucu hayatını kaybetti. Ölen gazetecilerin yanı sıra AKP döneminde çok sayıda gazeteci iş kazaları sonucu yaralandı. Suriye'deki savaşı görüntülemeye giden gazeteciler, AKP'nin Suriye'deki savaş politikalarının sonucu hedef oldular, kaçırıldılar. Binlerce gazeteci, toplumsal olayları görüntülerken polis saldırıları sonucu yaralandı.

Matbaa Emekçileri Sigortasız ve Yıpranma Payından Yoksun Çalıştırılıyor

Gazetecilik alanında işten çıkarmalar, sansür ve otosansür şeklinde yaşanan AKP baskısı matbaalarda ve yayınevlerinde de keyfi işten çıkarmalar, sigortasız çalışma şeklinde görüldü.

AKP döneminde matbaalarda çalışan sigortasız işçi sayısında artış gözlemlendi. Tam olarak rakamlarına ulaşılmasa da birçok küçük matbaada çalışan neredeyse her 5 kişiden 3'ü sigortasız. Kasım 2012'de işkolları birleştirildi. Basın ve yayın işkolu ile Gazete-

cilik işkolu birleştirildi. Basın Yayın ve Gazetecilik işkolu oldu. Bu durum birçok matbaacının kendi işkolunda sendikalı olamaması sorununu da ortaya çıkardı. Özellikle ambalaj, etiket, karton, kâğıt fabrikalarının ofset bölümlerinde çalışan ve basım araçları kullanan emekçiler basın yayın ve gazetecilik işkolunda değil de tekstil ya da kâğıt işkolunda gösteriliyor.

Matbaalarda yaygınlaşan sigortasız çalıştırma ve AKP'nin Suriye'deki savaş politikaları sonucu çok sayıda göçmen emekçi günlük 10-20 lira arasında paralarla matbaalarda çalıştırılmaya başladı. Sigortasız çalıştırma, sendikasılaştırma ve göçmen emeği sömürüsü matbaalarda çalışan emekçilerin reel ücretlerinde belirgin bir azalma şeklinde yaşandı.

Yayınevi Emekçileri Yok Sayılıyor

İşkolumuzda bulunan yayınevlerinde çalışan emekçilerin de büyük bir kısmı sigortasız. Bu alanda daha çok telif sözleşmelerle çalışan emekçiler eserin satışının belli bir yüzdesini kazanıyorlar ancak bu emekçilerin herhangi bir sağlık sigortaları bulunmuyor. Bu alanda çalışan emekçilerin görev tanımları da maalesef bulunmuyor.

AKP Baskısına Karşı Direniş Eğilimleri

AKP, 12 yıllık iktidarı döneminde basın yayın ve gazetecilik işkolunda büyük bir yıkım yarattı. AKP'nin yıkımı karşısında yer yer direnme eğilimleri de yaşanmadı değil. ATV-Sabah grevi, Ekart grevi, AKP'nin 2007 seçimlerinden sonra giriştiği görünür şekilde olan yıkımına karşı ilk direnme eğilimleri oldu. Bu eğilimler, basın emekçilerinin sendikalarda örgütlenebileceğini ve yaygın bir kamuoyu etkisi yaratabileceğini gösterdi.

Haziran İsyanı ve AKP Medyasına Öfke

AKP'nin basın yayın ve gazetecilik işkolunda yarattığı yıkım ve medya üzerindeki tekeli, işyerlerindeki baskının yanı sıra halkın iletişim hakkına da büyük darbe vurdu. Bu alanda özellikle dezenformasyon, gerçeklerin çarpıtılması, iktidar yanlısı haberler halkın iletişim hakkını gasp etti. Haziran İsyanı'nda milyonlar sokağa çıkmışken AKP yandaşları ve AKP yandaşymış gibi hissetmek zorunda bırakılan medya kuruluşları halkın öfkesinden nasibini aldı. Halk isyanı, dönem dönem "Besleme Basın", "Boyalı Basın", "Yandaş Medya" şeklinde anılan iktidar yanlısı basın söylemlerine "Penguin Medyası" tabirini de kazandırdı.

Gezi, İktidarın Medya Vasıtasıyla Bilgi Üzerinde Kurduğu Tekeli Yıkma Girişimiydi

Direnış, iktidarın bilgi üzerinde medya vasıtasıyla sağladığı tekeli kırmanın yollarını da buldu. Çapul TV, Yarın TV, Sokak TV gibi alternatif medya deneyimleri ortaya çıktı. Daha önce ortaya çıkan ve halkın haber alma hakkı çerçevesinde yayın yapan internet siteleri, televizyonlar ve gazeteler de bu alan dair önemli hamleler yaptı. En önemlisi teknolojinin yaygınlaşmasıyla birlikte herkes kendi adına muhabirlik yapmaya başladı, kendi tanık olduğu bir olayı güvenilir medya kanallarına aktarmaya başladı.

Sonuç

Bir yanda öldürülen, katledilen, tutuklanan, işkenceye maruz kalan, gördüğünü yazamayan, işten çıkarılma tehlikesiyle karşı karşıya olan gazeteciler, sigortasız ve yıpranma hakkından mahrum bir şekilde çalıştırılan matbaacılar ve daha görevleri bile tanımlanmayan, sigortasız çalıştırılan yayınevi emekçileri; diğer yanda gerçekleri yansıtmayan, iktidar lehine yayın yapan medya kuruluşları AKP iktidarının basın yayın ve gazetecilik işkolundaki tablosudur. Bu tablo, örgütlü mücadele ile değişecektir.

DİSK Basın-İş Yönetim Kurulu

GAZETECİLER VE SENDİKAL HAKLARI

Türkiye’de Basın Yayın ve Gazetecilik işkolunda 1.1.2014 İstatistiklerine göre 95.268 işçi çalışmaktadır. Bu işkolunda 3 sendika ve bir yandaş örgüt bulunmaktadır: Türk-İş’e bağlı Basın-İş Sendikası, DİSK’e bağlı Basın-İş Sendikası ve yine Türk-İş’e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası. 2009 yılında kurulan Medya-İş’i ise bir sendika olarak değerlendirmek mümkün değildir.

212 Sayılı Yasa kapsamında bulunan gazeteci sayısı toplam gazetecilerin sadece %20’si düzeyindedir.

Bu işkolunda toplamda sadece 4370 sendikalı çalışan bulunmaktadır.

Bu rakam oranlanırsa Türkiye’de basın işkolunun tamamı için sendikalaşma oranı sadece %4.58’dir.

Toplu Sözleşme kapsamı içerisinde olan işçi sayısı ise daha düşüktür.

Söz konusu işkolunda basın yayın işçileri de gazetecilerle aynı işkolunda birleştirilmişlerdir. Sadece gazetecilere bakıldığında kayıtlı gazeteci sayısı yaklaşık 15.630 kişidir. Ve bunlardan sadece yaklaşık 2.200 gazeteci sendikalarda örgütlüdür.

Bu durumun ana nedeni 12 Eylül hukukudur. AKP yasakları kaldırmamış, aksine yeni yasaklar getirmiştir.

Türkiye son iki yıldır dünya genelinde en çok tutuklu gazetecinin olduğu ülke. Halen cezaevlerinde 60 gazeteci bulunuyor. Son birkaç ay içinde 200’den fazla gazeteci işten çıkarıldı ya da istifaya zorlandı. Son bir ay içerisinde 48 gazeteci işinden oldu. Gezi olaylarını izleyen 100’den fazla gazeteci yaralandı.

Medya patronları enerji, finans, inşaat, madencilik, otomotiv, turizm, telekomünikasyon gibi sektörlerde de faaliyet gösteriyor. Siyasi iktidar, gazetecileri hedef gösteriyor, tehdit ediyor, linç kampanyaları düzenliyor, medya patronlarını tehdit ederek işten attırıyor. Özellikle son bir ay içerisinde 48 gazeteci arkadaşımızı güya daralma, yeniden yapı-

lanma adları altında işlerinden olmuşlardır. Gezi sürecinden bu yana gazetecilik mesleğini layıkıyla yerine getirmeye çalışan meslektaşlarımız, tehdit, baskı, işten atma denklemiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Ya penguen olacaklar, ya da işlerinden olacaklardır. Bu siyasi iktidarın artık açık bir şekilde medyayı da tahakküm altına aldığı net göstergesidir.

Başka bir acı veren durum da emniyet binalarında basın odalarının kaldırılması ve gazetecilerin binalara sokulmamasına ilişkin genelge komedisidir.

“12 Eylül” düzeni ile birlikte gazetecilerin-yayıncıların toplu sözleşme düzeni kullanılamaz hale getirilmiş, sendikal hareket işlevsiz duruma sokulmuştur.

- Demokrasilerde basın özgürlüğü anayasal bir hak olmasına rağmen, halkın haber alma hakkına aracılık eden gazeteciler, birçok sosyal güvenceden yoksundur.
- İş güvencesi medya patronlarının insafına terk edilmiştir.
- Basında işsizlik ve düşük ücretle çalışma rekor düzeydedir.
- İletişim fakültelerinin mezunları çaresiz, yarınsız durumdadır.
- Sosyal güvenlik hakları geriletilmiştir.
- İtibari hizmet süreleri ellerinden alınmıştır.
- Demokrasiyi, özgürlükleri, AB standartlarını getireceğini vaat ederek iktidar olan AKP yönetiminin hedef aldığı kurumların başında medya ve çalışanları gelmektedir.
- Erdoğan, kendisini eleştiren, farklı görüşü savunan gazeteciler, yayıncılar için açtığı davalarda rekorlar kırmaktadır.
- RTÜK, siyasallaştırılmış,
- TRT’de kadrolaşma ve iktidar yanlısı yapılanma had safhaya ulaşmış, nitelikli ve tarafsız yayın politikaları terk edilmiştir.

On bir yılı aşkın sürede görüldü ki, AKP’nin demokrasiden, özgürlüklerden anladığı şey, türban, dini yayımlar, cemaatler ve tarikatların özgürlüğünden ibarettir.

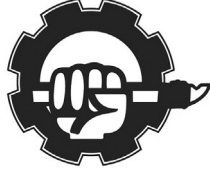
Unutulmamalıdır ki, gazetecilerin olmadığı, özgürce çalıştırılmadığı, yasaklanıp sansürlendiği toplumlarda, demokrasiden söz etmek de inandırıcı değildir. Gazetecilerin susturulduğu toplumlarda sokaktaki insan kör ve sağır demektir. Toplumunu aydınlatma, bilgilendirme gibi kutsal bir görevdir. Gazetecilerimiz hayatları pahasına bu kutsal görevi yerine getirmeye çalışmaktalar.

2014 yılı itibarıyla gazetecilerin yaşadığı tablo ortada, 40’a yakın gazeteci, gazetecilik yaptıkları için iktidar tarafından hapse atılmış durumdadır.

Bu ÷lkede gazeteciler öldür÷lm÷ş ve failleri hâlâ bulunamamış, davalar hâlâ sonuçlandırılmamış, devlet kurumları davaları sabote etmiştir.

Gazetecilere ilişkin bir diğçer sorun ise internet üzerinden yayın yapan gazetecilerin yaşadığı sorunlardır. Bu şekilde çalışan gazetecilerin büyük bir çoğunluğu ne yazık ki gazeteci olarak tanımlanmamaktadır.

Yakup AKKAYA
Basın-İş Genel Başkanı

Çağdaş Gazeteciler Derneği

DİREN GAZETECİLİK!

AKP'nin iktidara geldiği 2 Kasım 2002 tarihi, Türkiye siyasi tarihi açısından olduğu kadar, Türkiye basın tarihi açısından da bir dönüm noktasıdır. Bu dönüm noktası, düşünce ve fikir özürlüğünden kamuoyunun bilgi edinme hakkına, basın emekçilerinin örgütlenme özgürlüğünden özlük haklarına kadar tüm kazanımlarının geriletilmesi, hatta güncel söylemle 'sıfırlanmasına' kadar ulaşmıştır.

Tüm alanlarda olduğu gibi faydacı bir zihniyetle –benim yanımdaysan varsın, değilsen yoksun– yola çıkan ve yol alan AKP iktidarı, 12 yıl önce işbaşına gelirken Avrupa Birliği'nin bireysel ve kolektif hak ve özgürlüklerini diline dolamış, takiye yeteneğini en üst düzeyde kullanarak, yıllardır kendisini bu topluma 'aydın' ve 'entelektüel' göstermeye çalışan, önceki iktidar odaklarıyla da koyun postuna bürünmüş kurt kurnazlığıyla iş tutan kişi ve kesimlerle gazetecilik mesleğini adeta kuşatmıştır. Halka karşı bu kirli işbirliği kısa zamanda sonuçlarını vermiş, bugün Cumhurbaşkanı olan Recep Tayyip Erdoğan medya gücüne de sahip siyasi muhaliflerini yok etmeye başlamıştır. Kendisi de popülist ve çıkarıcı bir anlayışla var olan Uzan Grubu'nun bitirilmesi bunun en net örneği olurken, diğer medya gruplarının yaşananlara tavrı ellerini ovuşturup fırsat kollamak olmuştur. Ama bu fırsatçılık ve suskunluk, ellerinde tuttukları basın ve yayın kuruluşlarını, halka gerçeği ve doğruyu iletme araçları değil kâr-zarar dengesi üzerinden görenleri de yok etmeye yönelmiştir. AKP, devletin bir yandan istihbarat ve polis gücü, diğer yandan mali temelli birimleri aracılığıyla karşıtı basın-yayın organlarını ya sahiplik yapısını değiştirip ele geçirmeyi ya da tehdit ederek susturmayı her geçen gün daha sert bir şekilde uygulamaya koymaktan kaçınmamıştır. Erdoğan, doğrudan kendisine bağlayamadığı, tam olarak istediği kalıba sokamadığı basın yayın organlarında çalışan yazarları seçim meydanlarında yuhalatarak hedef göstermiş, bu kişilerin patronlarına seslenerek 'iş-

ten atmaları' çıkışında bulunmuş; olmadı, meydanlarda halkı söz konusu gazeteleri boykot etmeye çağırmıştır. Kendi siyasi ikbali için her türlü yolu deneyeceğini "kitabı bomba", "gazeteciyi terörist" diye tanımlayarak defalarca gösteren AKP ve Recep Tayyip Erdoğan, son yıllarda siyasi olduğu kuşku götürmez bir gerçek olan yargılama süreçleriyle yüzü (100) aşkın gazeteciyi demir parmaklıkların arkasına göndermiştir. Recep Tayyip Erdoğan hızla yol aldığı bu karanlık koridorda her zaman 'paralel'leriyle de paslaşmıştır. Türkiye basın hayatına 'operasyonel' amaçlı gazeteler giriş yapmış; ele geçirilerek 'yandaş' yapılan medya organlarıyla haysiyet cellatlığına soyunulmuş, gazetecilik mesleği halkın doğru haber alma hakkını sağlayan araçlar olmaktan çıkartılıp iktidarın kirli ve acımasız politikalarının meşrulaştırıldığı yapılara dönüştürülmüştür.

Bugün Türkiye öznelinde yaşadığımız gazetecilik faaliyetinin aslında basın tarihine dikkatli bakıldığında faşizmle örtüşmüş başka bir uygulamaya çok ama çok benzediği rahatlıkla görülebilir. Hitler'in Propaganda Bakanı Dr. Paul Joseph Goebbels'in uygulamaları, size de bugünkünden çok farklı görünmüyordur tahminimizce!

AKP iktidarı, basın ve yayın organlarını propaganda aracı haline dönüştürme çabasına, mesleğimiz adına utançla söylüyoruz ama 'kendi gazeteci, yazarları'nı da oluşturarak devam etmiştir. İktidardan beslenen, iktidarın sözcülüğünü yapmaktan kaçınmayan ve sayıları gün geçtikçe artan 'gazeteci' kimliği altına sızmış kişiler nedeniyle, düşünce ve fikri namusu bilerek haber üreten çok sayıda gazeteci de işlerini yapamaz hale getirilmiş, daha da ilerisi işsizlik süreciyle karşı karşıya bırakılmıştır. İktidarla aynı masada oturan 'yandaş' basın yayın organlarının sahipleri ile yaşananlara 'ben nasıl faydalanırım' diye bakan basın yayın organları sahipleri, bir kalemde yüzlerce gazeteciyi işinden çıkarmaktan kaçınmamıştır. Etik kuralların en üst düzeyde tutulması gereken basın yayın faaliyetlerine tam bir kuralsızlık hâkim kılınmış, 'havuz medyaları' oluşturulmuştur. Bu anlayış iktidarın güdülemesiyle 'belli işadamları'nın para aktardıkları 'havuz' üzerinden basın-yayın kuruluşlarının satın alınması şekline büründüğü gibi, merkez medya tarafında da işten çıkartmalar, Ankara bürolarının tasfiyesi şeklinde uygulamaya konulmuş; iki uygulama da aynı sonucu, yani gazeteciliğini yok etmeyi hedeflemiştir.

AKP'nin işbaşında geçen yılları, basın emekçilerinin başta YIPRANMA HAKKI olmak üzere özlük ve örgütlenme haklarını da tırpanlamıştır. YIPRANMA HAKKI iktidar tarafından önce kaldırılmış daha sonra kuşa çevrilmiş bir şekilde geri getirilerek gazetecilere 'sus payı' verilmek istenmiştir. İktidar ve sermaye odaklı basın üzerindeki kara bulutlar, gazetecilerin örgütlenme bilinçlerine de ciddi darbe vurmuş; 'yandaş' ya da 'sansür-otosansür' girdabına sokulan gazeteciler, sendikal örgütülüklerden uzak kalma-

ya zorlanmıştır. AKP'nin Anadolu Ajansı'nda sendikal faaliyete yönelik darbesi ise yıllar sonra dönüp bakıldığında da çok net derslerin çıkartılabileceği bir olay olarak Türkiye basın tarihine geçmiştir. Bu dönemde işten çıkartılan gazetecilerin özlük haklarını elde etme yolları da daraltılmış; iş mahkemelerinde basın emekçileri lehine sonuçlanan davalar artık işveren lehine doğru kaymaya başlamıştır.

AKP'nin basın-yayın ve kitle iletişim araçları üzerinden kurmaya çalıştığı hâkimiyet-hegemonya ilişkisine karşın geçen 12 yıllık süreçte AKP'ye rağmen doğru haber almanın bir hak olduğu halk tarafından da ortaya konulmaya başlandı. Özellikle Gezi Parkı Direnişi sonrasında kamusal yayıncılıktan uzaklaşan basın yayın organlarına halkın tepkisi ve sonrasında alternatif medya olarak tanımlanan internet medyası ve sosyal ağlar tüm baskılara karşı doğru haberleri yaygınlaştırma araçlarına dönüştürülmüştür

Geride kalan 12 yıldaki tüm olumsuz gelişmelere karşın, halkın son dönemde göstermiş olduğu tepki, 'gerçekler ve halk için habercilik' anlayışındaki biz Çağdaş Gazeteciler Derneği üyeleri için de en büyük umutlardan biri olmuştur; bu bilinçle 37 yıldır yürüdüğümüz gazetecilik mesleğinde, emin adımlarla yürümeye ve olumsuz gelişmelere karşı tutumumuzu sürdürmeye devam edeceğiz.

ÜÇ AYIN BİLANÇOSU: SES KAYITLARINDA MEDYAYA KAÇ MÜDAHALE OLDU?⁴

BİA Medya Gözlem Raporu Ocak-Mart, 2 Ocak-Mart 2014 döneminde, Haramzadeler, Haramzadelerucyuzotuzuc ve Haramzadeler Collection gibi sosyal medya hesaplarından yaygınlaştırılan ses kayıtlarında, dönemin Başbakanı Erdoğan veya ona bağlı görevlilerin Kanal 24, Habertürk, NTV, *Milliyet* ve TRT gibi yayın kuruluşları üzerinde içerik çıkarılması, gazetecilerin işlerinden uzaklaştırılmaları veya hukuka aykırı işlem yapılması için nüfuz kullandığına, medyaya bağlantılı dosyalarda hukuka açıkça müdahale edildiğine dair iddialar gündeme geldi.

Recep Tayyip Erdoğan, 11 Şubat'ta *Zaman* gazetesinin sorusu üzerine Habertürk televizyonundan Fatih Saraç'ı aradığını kabul etti; şahsını hedef alan bir altyazıyla ilgili şikâyetini dillendirmekten daha doğal bir şey olamayacağını söyledi.

Şimdi de “Alo Akif”

Başçalan isimli İnternet hesabından yayınlanan bir ses kaydına göre, dönemin Başbakanı Erdoğan gazeteci Akif Beki'ye Kanal 24'te yayınlanan Siyaset 24 isimli programda müdahale etti (24 Mart).

Kayda göre, Erdoğan Ali Bayramoğlu, Hasan Cemal ve Okay Gönensin'in programa çıkmalarından yakınıyor; “Burada bakıyorsun bir tarafta Mustafa Karaalioğlu, öbür tarafta Ali Bayramoğlu, Hasan Cemal, Okay Gönensin... Ben anlamıyorum nasıl böyle bir tablo oluşturuyorsunuz, hayret ediyorum ya,” diyor.

“Bizim Mustafa ben şeyi takip edemedim Başbakanım, tamponu aldırduğım için televizyon çok bakamadım” yanıtını alan Erdoğan, “Tamam da kardeşim biz buralarda ağır-

4 BİA Ocak-Şubat-Mart 2014 Medya Gözlem Raporundan. Rapor içerisinde yer verilen “ses kayıtlarına” ilişkin haberleştirilmiş metin <http://www.bianet.org/bianet/medya/155391-uc-ayin-bilancosu-ses-kayitlari-nda-medyaya-kac-mudahale-oldu> adresinden indirilmiştir.

lıklı olarak kendi sesimiz olmuyoruz hâlâ. Ben bunu size anlatamıyorum ya! Bu adamlardan bize bir şey olmaz ya!” diye çıkışıyor; durum karşısında kahrolduğunu söylüyor.

Altaylı ve Semerci’ye

Sosyal medyaya düşen bir ses kaydında, Erdoğan’a ait olduğu iddia edilen bir ses, Habertürk yöneticisi Fatih Saraç olduğu sanılan bir kişiyle konuşuyor; *Habertürk* gazetesi yayın yönetmeni Fatih Altaylı ve *Habertürk* gazetesi yazarı Yavuz Semerci’yi sert bir dille eleştiriyor (24 Mart).

Gazetenin iç sayfalarında Kılıçdaroğlu’na geniş yer verildiğini öne süren Erdoğan, CHP liderinin bir açıklamasına sinirlenerek “Ula sen kimsin ki beni atayacakmışsın” diyor.

Bakan, Baransu İçin Gözaltı İstedi

İçişleri Bakanı Efkan Ala ile İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu arasında, gazeteci Mehmet Baransu’nun yenedönem.com internet sitesinde 17 Aralık operasyonundaki savcılık ifadelerini yayınlamasına ilişkin yaptığı üç görüşmeyi içerdiği öne sürülen yeni bir ses kaydı yayımlandı (12 Mart).

Ses kaydındaki görüşmelerden ilkinde Efkan Ala olduğu öne sürülen kişi, Vali Mutlu olduğu iddia edilen kişiye Milli Güvenlik Kurulu (MGK) belgeleri yayınlayan Baransu’nun hemen gözaltına alınmasını istiyor; “Belgelerine melgelerine her şeyine el konulması lazım” diyor; Mutlu da, “Başsavcımızla görüşeyim ben şimdi bunu hemen” yanıtını veriyor.

İkinci görüşmedeyse Vali Mutlu, dönemin İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Turan Çolakkadı ile görüştüğünü söyleyerek, “Konudan bilgisi yoktu, ‘ben şimdi hemen bakaçağım’ dedi” diyor.

Ala, Baransu’yla ilgili olarak dönemin İstanbul Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın’ı aradığını da söyleyerek, “Valim, şimdi ben burada biraz da çok kızarak, Hüseyin Bey’i de aradım. Bakanımız aradı, ben aldım telefonu. Bakın İstanbul’da Türkiye’nin herhangi bir yerinde, insanların suç işleme özgürlüğü yoktur. Suçüstü halinde, şu anda adam yayınılıyor, suçüstü halinde vatandaş bile müdahale eder alır. Lütfen gidin, Hüseyin de oraya gelecek, söyledim. Emniyet müdürü de” ifadesini kullanıyor.

Ala, “Arama kararı vermiyorsa da suçu önlemek için girsinler. Biz her türlü koruruz sizi. Kapıyı kırarak alacak adamı. Böyle kepezelik olmaz. Suçu işliyor şu anda. Hiç burada mahkeme kararına bile lüzum yok” diyor.

Şimdi de NTV'ye Müdahale

Sosyal medyada ortaya çıkan bir ses kaydı, dönemin Başbakanı Erdoğan'ı 17 Aralık operasyonunun ardından danışmanı Yiğit Bulut'u NTV'ye çıkarmak için Doğu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ferit Şahenk'ten torpil isterken gösteriyor (11 Mart).

İlk kayıtta konuşmanın, Erdoğan ile Başdanışmanı Yalçın Akdoğan arasında geçtiği öne sürülüyor; Akdoğan, Erdoğan olduğu öne sürülen bir kişiye, NTV yöneticilerinin "İşte biz burada çok baskı altındayız, hakaret alıyoruz" diyerek Bulut'u yayına çıkarmak istemediklerini aktarıyor. İkinci kayıtta, Erdoğan 17 Aralık operasyonu için "Gezi olaylarının başka bir versiyonu" diyor; kanaldan olumlu dönüş alamadıklarını ifade ettiği, Şahenk'e ait olduğu iddia edilen ses de "Konuyu Yalçın'la organize edeceğiz" yanıtını veriyor.

Üçüncü kaydın Yalçın Akdoğan ve NTV Genel Yayın Yönetmeni Nermin Yurteri arasında geçtiği öne sürülüyor. Akdoğan "NTV'den konuştuğu Baran'ın çok dengeli yayın yapıyoruz, çok küfür yiyoruz dediğini" aktarıyor, Yurteri "Aynen öyle" karşılığını verince, "Buradaki algı çok öyle değil ya" diyor. Yurteri, NTV yayınlarına ilişkin bu sitem üzerine, "Bunun bir sonraki aşaması kapıya yine 10 bin kişinin yığılması, bu kadar net söylüyorum" karşılığını veriyor. Kanala yönelik tepkileri içeren Twitter ve izleyici görüşleri raporlarının kendisine gönderilmesini isteyen Akdoğan, AKP'nin "Bizi savunacak adamlar (NTV'ye) çok çıkmıyor. Olumsuz şeyler çıkıyor. Yolsuzluk vurgusu ön planda, yargısız infaz yapılıyor" diyor.

Ekrana çıkan konuklardan örnekler veren Yurteri, "Bundan daha dengelisi yok Yalçın. Soruşturmada adı geçen bakanlar niye adımız söyleniyor gibi bir hassasiyet gösteriyor olabilirler. Ama artık ad söylenmemesi gibi bir şey..." diyerek itiraz ediyor. Görüşmelerin ardından Bulut 21 Aralık 2013'te NTV'de yayınlanan bir programa davet ediliyor.

"Manşetler Hazır Babacığım!"

Sosyal medyada Recep Tayyip Erdoğan ile oğlu Bilal Erdoğan arasında 18 Aralık 2013'te geçtiği iddia edilen bir konuşmanın ses kaydında, Erdoğan, Fethullah Gülen cemaatine haddini bildirmek için ciddi medya desteğine ihtiyaç olduğunu ifade ediyor; Bilal Erdoğan da, "Manşetleri göreceksin inşallah. *Takvim* gazetesi 'Vaiz Lobisi' diye manşet attı. *Sabah* gazetesi 'Kaset olmadı dosya verelim.' Onlar tamamen hazır babacım. Şu an sizin talimatlarınızı bekliyorlar. En tepeden vurmaya başlayacaklar" ifadelerini kullanıyor. Erdoğan da, "Tamam canım, ne varsa ellerinde gireceğiz, onun şeyi yok" şeklinde karşılık veriyor (9 Mart).

Ses Kayıtları Yayan Üç Hesap Kapatıldı

17 Aralık yolsuzluk operasyonlarının ardından dönemin Başbakanı Erdoğan ve yakın çevresi arasında geçtiği iddia edilen telefon kayıtlarına yer veren Haramzadeler, Haramzadelerucuzotuzuc ve Haramzadeler Collection adlı YouTube hesapları askıya alındı (8 Mart).

Başbakan-Demirören Konuşması

Sosyal medyaya yansıyan bir ses kaydı, dönemin Başbakanı Erdoğan'ı *Milliyet* ve *Vatan* gazetelerinin sahibi Erdoğan Demirören'i azarlarken gösteriyor. Erdoğan, 28 Şubat 2013'te "İmralı zaferan" manşetiyle çıkan *Milliyet* gazetesinin sahibi Demirören'e haber için "rezillik, alçaklık, kepezilik, adilik" ifadelerini kullanıyor. "Gereğini yapmak için" haberi sızdıran kaynağı soran Erdoğan'a Demirören "akşama kadar bilgiyi önüne getirme" sözü veriyor. Erdoğan'a "Patron" diye hitap eden ve "Sizi üzdük mü" diye soran Demirören'e "Duman ettiniz" karşılığını veren Erdoğan, bir daha *Milliyet*'ten kimseyi uçağına almayacağını söylüyor. Demirören, konuşmanın sonunda "Nasıl girdim bu işe" diyerek ağlamaya başlıyor.

Ses kaydı, *Milliyet*'te Hasan Cemal ile başlayan, daha sonra Can Dündar, Genel Yayın Yönetmeni Derya Sazak ve Yayın Koordinatörü Tahir Özyurtseven ile devam eden gazetede tasfiyenin arka planında yaşananlar konusunda fikirler veriyor.

Ses kaydında Demirören'in "Peki benden ne istiyorsun?" sorusuna Erdoğan, "Benim senden isteyeceğim bu insanların, bu namussuzların hepsine ne yapacaksan yapman lazım, yani bu başlığı nasıl atarsınız demen lazım. İşyerinizde size birisi bir namussuzluk yapsa acaba bir saat tutar mısınız?" şeklinde yanıtını veriyor. İkinci görüşmede, Erdoğan, "Gerekeni yapacağım" sözüne karşılık "Derya (Sazak) bu işin birinci derecede sorumlusudur, haberi yapan terbiyesiz (Namık Durukan) bunun sorumlusudur, bunu kim ona sızdırdıysa..." diyor. Demirören, "Nasıl girdim bu işe ya, kim için" derken ağlıyor.

Erdoğan, Doğan'ın Peşinde!

Başçalan isimli sosyal medya hesabında yayınlanan ve dönemin Başbakanı Erdoğan ile dönemin Adalet Bakanı Sadullah Ergin arasında geçtiği öne sürülen iki ses kaydında yargıdaki çeşitli davalara ilişkin Erdoğan'ın talimat vererek kararları etkilemeye çalıştığı iddia ediliyor (3 Mart).

Yolsuzluk ve rüşvet soruşturmasından sızdığı anlaşılan ses kaydında Erdoğan'ın "vergi usulsüzlüğü" iddiasıyla astronomik para cezasına çaptırılan Doğan Grubu'nun sahibi Aydın Doğan'ın Sermaye Piyasaları Kurulu ile ilgili bir davasında Ergin'e hızlandırma ta-

limatı verdiği gündeme getiriliyor. Ergin ise takipte olduğunu ifade ediyor. İkinci ses kaydında, Erdoğan, istediği yönde karar çıkmadığını Ergin'e aktarırken Ergin'in ise hâkimin Alevi olduğunu Erdoğan'a söylediği iddia ediliyor. Erdoğan'ın yerel mahkemede sonuçlanan davanın sonraki aşamasını takip ettiği görülürken, Ergin'e davanın gideceği Yargıtay Ceza Kurulu'ndaki üyelerin yakın takibe alınması talimatını verdiği ifade ediliyor.

“Büyüğümüz”den Dört Kanala Talimat

YouTube'da “Haramzadeler” hesabından yayınlanan son ses kaydında Erdoğan'ın talimatıyla dört televizyon kanalına dershaneler konusunda Milli Eğitim Bakanı ile canlı yayın yapılması talimatı gönderildiğinden söz edildi (28 Şubat).

Bu kanallardan biri olan Habertürk'te Fatih Saraç'ın Oğuz Usluer ve yayın yönetmeni Fatih Altaylı ile telefon konuşmaları aktarılıyor. 14 Kasım 2013'teki görüşmelerde Saraç, Altaylı ve Usluer'e talimatın nereden geldiğini anlatabilmek için “Büyüğümüzün yanındayım. O söyledi, anladın değil mi” diyor.

TRT'linin İşten Atılması İçin Görüşme

Sosyal medyada yayınlanan bir ses kaydında Erdoğan'ın danışmanı Mustafa Varank olduğu iddia edilen kişi TRT yöneticisini arayarak “dershane hakkı milletin hakkı” şeklinde tweet atan Haber Dairesi Başkan Yardımcısı Erol Yüksel'in işten atılmasını istiyor (22 Şubat).

Sansür İçin Yasaya Ne Gerek?

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) İnternette Bilgi İletişim Teknolojileri Telekomünikasyon Daire Başkanı Osman Nihat Şen ile dönemin Başbakanı Erdoğan'ın danışmanlarından Mustafa Varank arasında geçtiği iddia edilen konuşmanın (19 Şubat) ses kaydına göre, İnternetteki içeriklere yönelik URL bazlı engelleme altyapısı, daha yasa onaylanmadan hazırlanmış. Şen, Varank'ı arayarak “videonun internette yayılmaya başladığını” aktararak Telekom'un “ellerindeki sınırlı sayıda URL için” altyapı hazırladığını söylüyor. Şen'in aktardığına göre bu URL'ler engellenebilecek. Ancak *Resmi Gazete*'de yayınlanan kanundan önce yasal olarak URL engelleme mümkün değildi. Ayrıca BTK TİB Daire Başkanı Şen, konuşmada bahsi geçen video ile ilgili ekip kurduklarını, Telekom'la beraber çalışarak videoları çıkartacaklarını söyledi. Şen YouTube'un mahkeme kararı istediğini aktarırken, Varank ısrarla URL bazı engellenmenin YouTube için de geçerli olup olmadığını soruyor.

Bir Başbakan Gazeteyi Arıyor

İnternette yayınlanan yeni kayda göre *Habertürk* gazetesi, Erdoğan'ın yönetici Fatih Saraç'ı arayarak "Şimdi yani bu (başlık) atılırken, bizim bu bütün sağlıkta yaptıklarımızı görmezlikten gelmemek bizi üzüyor" demesiyle başlayan soruşturma sonucunda üç çalışanın işine son verdi (10 Şubat).

Erdoğan'a telefonda "emriniz olur" diyen Saraç, Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nu arayarak birinci sayfadan olumlu bir haber yapacaklarını iletiyor. Saraç durumu Yayın Yönetmeni Fatih Altaylı'ya da ileterek "Hemen arattır, ya da kendin ara" diyor.

Başbakan Başdanışmanından Yayına Müdahale

Sosyal medyada tapeleri yayınlanan bir ses kaydına göre dönemin Başbakanı Erdoğan'ın Başdanışmanı Yalçın Akdoğan, *Habertürk* gazetesi yetkilisi Fatih Saraç'ı telefonla arayarak CHP'lilerin Meclis konuşmalarının yayınlanmaması konusunda uyarıyor (10 Şubat).

Akdoğan, Saraç'a "Biz Meclis TV'yi kapattırıyoruz kimse görmesin diye, siz canlı Meclis'i veriyorsunuz" diyor. Diğer bir tapedeyse Saraç'ın *Habertürk*'ten Abdullah isimli çalışanı arayıp durumu düzeltmeye çalıştığı görülüyor.

Başbakandan Yayına Müdahale

Erdoğan'ın, MHP lideri Bahçeli'nin yaptığı bir konuşmanın Habertürk kanalında altyazı olarak verilmesinden rahatsız olarak, 4 Haziran'da bulunduğu Fas'tan telefonla *Habertürk* gazetesi yetkilisi Fatih Saraç'ı arayarak yayına müdahale ettiğini gösteren tapeler kamuoyuna yansıdı (4 Şubat).

“ALO FATİH”

31.12.2012 – Hüseyin Çelik ve Fatih Saraç Arasındaki Görüşme

H.Ç.: Yeni misyonun hayırlı olsun...

F.S.: Bana önden telefon edin, sabahtan, daha rahat edin, daha başka demek istemiyorum abi, anlatabildim mi?

H.Ç.: İnşallah...

F.S.: Ama yani direk, hemen, o tür bir misyonum var.

04.06.2013 – Fatih Saraç ve Recep Tayyip Erdoğan Arasındaki Görüşme

R.T.E.: Fatih bak, şu anda ben yani...

F.S.: Buyrun Başbakanım...

R.T.E.: Fas'ta, televizyon izliyorum burada...

F.S.: Evet efendim...

R.T.E.: Şimdi, Bahçeli'nin bütün konuşmalarını, altta şimdi bant olarak da ayrıca geçiyor, konuşmanın...

F.S.: Anlaşılmıştır efendim şimdi... Tamamdır...

R.T.E.: Ve orada sürekli olarak, bu bantta, işte Cumhurbaşkanının birinci görevi eee görüşmeler yapmak değil, bu görüşmelerin dışında, bu durumu düzeltmektir...

F.S.: Anlaşılmıştır efendim...

R.T.E.: Görüşmeler üzerinden ülkeyi huzura kavuşturacak adımları atmaktır...

F.S.: Tamam efendim...

R.T.E.: Yani Bahçeli hep öyle demiş, devamlı, şimdi bunu bant olarak geçiyor...

F.S.: Tamam efendim, anladım efendim, şimdi hemen...

R.T.E.: Ya anladım diyorsunuz da, işte yani hayret ya, böyle bir şey de hâlâ, bunlar ya, ne gerek var!

F.S.: Eee tamam, ee emriniz olur efendim, anlaşılmıştır şu an.

R.T.E.: Hemen... Şey yapmanız gerekiyor...

F.S.: Şimdi yapıyorum, şimdi yapıyorum efendim.

04.06.2013 – Fatih Saraç ve Yalçın Akdoğan Arasındaki Görüşme

Y.A.: Biz Meclis TV’yi kapattırıyoruz kimse görmesin diye, siz canlı Meclisi veriyorsunuz...

F.S.: Kardeşim... İçişleri Bakanının konuşmasını verelim dedik, arkadan devam ettiler ya!

Y.A.: Ya bu ne şuursuz adam bunlar ya!

F.S.: Ya bu, çok alçak herif bunlar ya, arkamı döndüm çıktım ya, şimdi çıktım, İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı falan geldi, onlarla konuştuk bugün ... vardı

Y.A.: Hım...

F.S.: Başbakan da aradı sabahleyin, “Fatih orda otur” diyo yani...

Y.A.: Anladım...

F.S.: Nasıl yapacağımı bilmiyorum ya, arkamı döndüm, kestim şimdi al ya...

F.S.: Anladım...

R.T.E.: Dün de orda, sen orayı görüyorsun yani, biz kalkıp da...

F.S.: Anladım...

R.T.E.: Bu yayınları A-Z takip edemeyiz ki!

F.S.: Doğrudur efendim, bizim ee, bizim ee, bizim ayıbımız, tekerrür etmeyecektir efendim, emriniz olur... He Mehmet Bey’i birinci sayfadan haber yaptırıcım şimdi hemen efendim...

R.T.E.: Peki, hayırlı günler...

F.S.: Oldu efendim, özür dileriz...

* * *

R.T.E.: El insaf edin yani, böyle başlık nasıl atıyorsunuz ya!

F.S.: Bu bir ayıptır efendim, bu bir ayıptır...

R.T.E.: Ama ayıp ama, işte bak şimdi, bu buraya atıldığı zaman bu başlık, gel de bunu artık sil çıkar...

F.S.: Anlaşılmıştır efendim, ben şimdi Mehmet Müezzinoğlu beyi...

R.T.E.: Yani biz...

F.S.: Birinci sayfadan haber yapıyorum.

R.T.E.: Yani biz Türkiye’den yapmadığımız iş yok, neler yapıyoruz neler burada, yani adeta... bakracı dolduruyoruz, ondan bir tekme vuruyorsunuz, yıkıyorsunuz...

13.03.2013 – Fatih Altaylı ve Fatih Saraç Arasındaki Görüşme

F.S.: Evet...

F.A.: Diyorum ki, bu anketin BDP ile olan bölümünü ben biraz anket şirketiyle konuşsam, ıı iki puan yüksek göstersek, ne dersin?

F.S.: MHP'ninkini alıp oraya koyun ya...

F.A.: Hı?

F.S.: MHP'ninkini alıp oraya koyun.

F.A.: İşte biz, kararsızlardan biraz aktarırım, biraz MHP'den aktarttırırım falan, manipülasyon yapıyorum...

F.S.: Ama bazı bilgiler var ha, onu şimdi oradan çıktım, şeyde Çamlıca'dayım (Erdoğan'ın Kısıklı'daki evinden çıkıyor) yani senle konuşucam, nerelerini yayınlayacan ne yapacan...

F.A.: İşte konuşalım onları bi...

14.06.2013 – Fatih Saraç ve Recep Tayyip Erdoğan Arasındaki Görüşme

R.T.E.: Ya bu Show'da Yaşar Nuri'yi hiç dinliyorsunuz?

F.S.: O bitti efendim, bugün Nihat Hatipoğlu'na gidiyorum, ee onu konuşucam...

R.T.E.: Ha git, şimdi bugün, bugün az önce onu dinledim...

F.S.: Hayır öyle yani...

R.T.E.: Adam bize ne hakaretler yapıyor ya!

F.S.: Şu anda bitti efendim, bitiriyorum efendim, şu anda, tamam, anlaşılmıştır yani... Şu an devir tam bitmedi de ondan dolayı efendim, problemimiz o yani, asıl konumu o hâlâ devir, biz devirle uğraşıyoruz onun için... Ben anladım efendim, çok da üzgünüm sizi üzdüğüm için...

R.T.E.: Ve şu anda da o hani o söylediğiniz, işine son verdik dediğiniz kadın, orda onunla yapıyor zaten programı...

F.S.: Çok özür dilerim efendim sizi üzdüğüm için, çok özür dilerim, mahcubum...

Mustafa Karaalioğlu – Recep Tayyip Erdoğan Arasındaki Görüşme:

M.K.: Malum bu, o dün bahsettiğiniz konuyla ilgili, şey sezonu bu...

R.T.E.: Bu adam böyle bir sezonlar peşinde konuşuyorsa, hadi güle güle, o sezonu yakalayacağı bir yere gitsin...

M.K.: Yani yazarın tutarlı olması lazım, kendi içerisinde bütün detayları görerek yazması lazım şüphesiz, özellikle başyazarlar...

R.T.E.: Burada menfaat düşüncesi içinde fikrini değerlendiriyorsa, bunun burarlarda (*Star* gazetesi) yer almaması lazım...

M.K.: Alakadarım konuyla ben, biliyorsunuz, şey yapmıştım size.

R.T.E.: Yapın yani, gereği neyse onu da yapın yani, uzatılmaya gerek yok.

R.T.E.: Yani biz bunları söndürmek için mi burada tutacağız ya!

M.K.: Ee o yanlış oldu o şey, haklısınız...

R.T.E.: Sonra bu yazılar sizin kontrolünüzden geçmiyor mu ya, siz her yazıyı koymaya mecbur musunuz?

M.K.: Yani orada bir şey oldu efendim, ihmal oldu...

R.T.E.: Nasıl ihmal oldu ya, siz bu gazeteye bakmıyor musunuz arkadaş ya, yazıları gözden geçirmiyor musunuz ya!

M.K.: Hayır bakılıyor da efendim, bazen şeyler oluyor...

R.T.E.: Sizin affedersiniz yani, burada işin editöryal yanına bakan kim, kim bunları edite ediyor?

M.K.: Bakılıyor efendim, tepeden tırnağa bakılıyor fakat bazen yazarların şeyi oluyor, kaprisi oluyor...

R.T.E.: Nasıl bakılıyor ya? Şuna bak ya, yani bana onun hakaret etmeye hakkı var mı ya? Kim o ya!

**AKP'NİN
MEDYAYA YÖNELİK BASKICI
SÖYLEMLERİ**

“Ben olsaydım ebeni öperdim senin!”

*TBMM Başkanvekili Sadık YAKUT
(17 Aralık Operasyonu ile ilgili olarak
bir muhabirin sorusuna vermiş olduğu yanıt)*

AKP'NİN MEDYAYA BAKIŞI BİR UTANÇ TABLOSU(2003-2014)

Recep Tayyip Erdoğan'dan İnciler...

- “Demokrasinin vazgeçilmez koşullarından biri de bağımsız ve özgür basındır.”
Yeni Şafak, 15/04/2003
- Irak Savaşı hakkında: “Aynı duyarlılığı benim ülkemde yazılı ve görsel medya göstermediği gibi adeta kendi hükümetini karalayan... Adeta ulusal birliğini parçalamak için ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır. Bunu söylemek istemezdim ama söylemek zorunda kaldım. Bu süreç içinde ellerinden gelen her türlü asparagas, uydurmaca haber içine girmişlerdir. Hep böyle yönetimine karşı güvensizlik sergileyen yalan haberler... Özgür olmak hovardaca sorumluluğu harcamak değildir. Bunu da böyle bilmeliyiz.”
Cumhuriyet, 15/04/2003
- “Elinizdeki kalemle halkın kafasını bulandırmayın. Tuttuğunuz bir köşeyle çatışma çığırkanlığı yapmayın. Attığımız başlıklarla kurumlar arası olmayan sıkıntıları varmış gibi göstermeyin, yazıktır. Bundan hiç kimseye bir çıkar gelmez, ülke kaybeder.”
Cumhuriyet, 25/05/2003
- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, kendisini eleştiren yazarlara tepki göstererek “Bu ülkede hayatında iki koyun gütmemiş insanlar çıkıp konuşuyor, yazıyor, çiziyor” diye konuştu.
Cumhuriyet, 05/07/2003
- Tren kazasıyla ilgili soru soran muhabiri ‘Haddinizi bilin’ diyerek azarlayan Başbakan Tayyip Erdoğan, basında sansürün kaldırılışının 96. yıldönümü ve Gazeteciler Günü nedeniyle yayınladığı mesajda da tarafsızlık uyarısında bulundu.
Hürriyet, 25/07/2004

— Başbakan Tayyip Erdoğan, bir gazetecinin Maliye Bakanı Kemal Unakıtan’la ilgili tartışmaları hatırlatması üzerine şunları söyledi: “Bununla ilgili cevaplar, gerek bütçe görüşmelerinde gerekse bütçe görüşmelerinin öncesinde verilmiştir. Kemal bey de gerekli cevabı vermiştir. Ben de gerekli cevapları vermişimdir. Arkadaşlarımız vermiştir. Bakın çok açık ve net bir şey daha söylüyorum, şunu iyi bilmeniz lazım; AKP iktidarı kendi kararını kendisi verir. Biz ne zaman, nasıl adım atacağımızı biliriz. Medya bu konuda kendini fazla yormasın. Medyanın ileri gelenleri de kendilerini yormasın. Köşe yazarları da kendilerini yormasın. Attıkları birçok iftiranın yalan olduğu ortaya çıkıyor. Ve bunun bir şeyler karşılığında olduğunun biz farkındayız. Bakın bu konuda bu kadar ağır söylüyorum.”

Radikal, 02/03/2006

— Televizyon ve Radyo Müzesi Uluslararası Danışma Kurulu gala yemeğinde konuşan Başbakan Erdoğan “Türk medya ortamındaki çok sesliliğin korunması, demokrasi-mizi ve istikrarımızı güçlendirerek zor bir bölgede şeffaf ve hesap verebilen bir devlet yönetiminin başarılabilirdiğini göstermektedir” dedi.

Hürriyet, 17/09/2006

— AKP’nin Kızılcahamam kampının kapanış konuşmasında medyayı eleştiren Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın, basına kapalı bölümde medyaya yönelik ağır eleştirilerde bulunduğu ortaya çıktı. Erdoğan, AKP’lileri “**Gazeteci takımına lütfen inanmayın**” diye uyardı.

Erdoğan, medyaya yönelik şunları söyledi: “**Uzatılan her mikrofona cevap vermeyin. Bedeli ağır olur. Gazeteci takımına lütfen inanmayın, gülücüklerine inanmayın.**”

Vatan, 27/11/2007

— “Gazetelerinizin başköşelerinde bu toplumun ahlak değerleriyle tamamen ters düşen çirliçplak kadın resimlerini siz basıyorsunuz. İlavelerinde her şey tamamıyla ortada. Hangi müdahale yapıldı? O zaman nedir bu feryat? **Tek yaptıkları şey, kafaları bulandırmak. Kafaları bulandırmaktan başka bir dertleri yok.** Öfkeli olduğumu söylüyorlar, öfke de bir hitabet sanatıdır. Yumuşak başlı, uysal koyun da değiliz. Bir yanağına vur, öbür yanağını çevirsin... Kusura bakma, öyle yanak bizde yok.”

Vatan, 14/02/2008

— Kendisi ve partisinin bir karalama kampanyasına hedef olduğunu savunan Erdoğan, “Şahsen daha sonra yalan olduğu ortaya çıkan iki iftiraya muhatap olduk. Doğrulu-

ğu kanıtlanmamış tek taraflı iddialarla kişilik haklarıma saldırdılar. *Hürriyet, Milliyet, Vatan, Radikal* ve *Posta* gibi Aydın Doğan'ın 5 gazetesiyle Star, Kanal D ve CNN Türk gibi üç televizyonu topyekûn bir iftira kampanyası yürüttüler. Geçen hafta sonu Sayın Doğan'a çağrı yaptım. Çık açıkla, sen açıklamazsan ben açıklarım dedim. Peki, ne oldu, bu iftiraları ispatlayabildin mi? Hayır. Tam aksine her iki iddiasının da yalan ve iftira olduğu ortaya çıktı. 5 gün ama düzeltmediler. Dedim ya, bazı istisnaları bir kenara koyalım, maaşlı silahşorları var. Çok rahatsız olmuş beyefendiler. Neden rahatsız oluyorsunuz? Ben sizden zaten bugüne kadar methüsenâ (övgü) beklemedim. Ve bizler bu iktidara Doğan Grubu'nun desteği ile değil halkın desteği ile geldik" dedi. Erdoğan, şöyle devam etti: "Kendi kanallarında çıkmış bana cevap veriyor. Kendi kanalında dedik ya şıracı bozacı meselesi. Tutuşturmuşlar eline soruları, o ona cevap veriyor. Ve enteresandır, kendi adamları bile 'Ya patronun verdiği cevaplar da pek bizi tatmin etmedi' diyor. Ama tabii bunu diyenler sipariş üzerine yazılarını yazmaya devam ediyor. Yerin kulağı var, her şeyi duyuyoruz. (...) 'Gel bunu kapatalım, susalım, sen de bu meseleyi kapat' diye yazdılar" diyen Erdoğan, şu suçlamalarda bulundu: "Böyle kirli pazarlık olmaz. Yok öyle yağma. Size söylüyorum, kusura bakmayın bizim mezhebimiz böyle geniş değil, karnımız da sizinki kadar geniş değil. Böyle bir iftirayı sineye çekemeyiz. Bulursanız yanlış bir iş, delili ile belgesi ile ispatlayarak ortaya koyacaksınız. O zaman biz de gereğini yaparız. Bir iftira muhatabına sorulmadan gazete sayfasına taşınır mı? Böyle basın özgürlüğü olur mu? Bizim haklarımız ne olacak?" Erdoğan, şöyle devam etti: "Bağımsız olmak demek, patronun uzun çıkarlarından da bağımsız olmak demektir. Siz bağımsız olsaydınız, patronunuz hakkında yayınlanan kâğıt kaçakçılığını da sorgulamanız gerekmez miydi? Yoksa bu iddialar haber değeri taşıyor muydu? Hilton Oteli'ne imar rantı da haber taşıyor. Müsaade etmediğimiz için bu yaygaralar başladı. Diyorlar ki mahkemeye verseydin. E ben müsaade etmedim ki, neyi vereceğim mahkemeye? Saçmalığa bak."

Milliyet, 14/09/2008

- Uluslararası Basın Enstitüsü'nün (IPI) yaptığı çağrını da eleştiren Erdoğan, "Bugün de üyesi oldukları uluslararası bir basın kuruluşu, ultimatom çekmiş bana. Kimsin sen ultimatom çekiyorsun. Ne ultimatomu? Kendi oluşturmuş oldukları, kimsenin benim ülkemde kabul dahi etmedikleri bir uluslararası basın konseyi. Kibarlığımız sebebi ile daha önce burada yaptıkları toplantılara biz de katılmıştık. Ama daha sonra baktık ki bu bir şirkete çalışıyor, sadece işte Doğan Grubu ile alakası var. Baktık

ki başka hiçbir basın organı gelmiyor, ondan sonra da gitmedik” diye konuştu. Yaklaşık bin kişinin katıldığı kongrede salona Erdoğan’ın 6 adet dev posteri asıldı. Ayrıca bazı posterlerin yanı sıra Erdoğan’ın da boynuna taktığı, üzerinde “Başbakanın kralı Kasımpaşalı” yazılı kaşkollar dikkat çekti. Erdoğan, 70 dakikalık konuşmasının yaklaşık bir saatini Aydın Doğan’a yönelik konuşmasına ayırdı. İngiliz Reuters haber ajansı, Başbakan Erdoğan’ın Uluslararası Basın Enstitüsü’nün (IPI) çağrısına gösterdiği tepkiyi abonelerine duyurdu. Reuters, İstanbul kaynaklı haberinde Erdoğan’ın IPI’ya, “Sen kimsin bana ültimatım çekiyorsun” şeklinde sert bir ifade kullandığına dikkat çekti.

Milliyet, 14/09/2008

- “Bugün Aydın Doğan’ın bazı yazarları da dün söylediklerimi az bulmuş. Bu kadar mıydı diye yazıyorlar. İnsaf, dün anlattıklarım bana göre utanması sıkılması olanlar için yeter de artar bile. Ama ne yapayım ar damarımız bu kadar çatladıysa, ben size ne yapayım? Köşe yazarı kalkıp da Başbakana utanmaktan bahsediyorsa, bu laflarım onlara az bile, az bile... Ne söylesem fayda etmez biliyorum. Ne derler ‘anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az’.”

Milliyet, 15/09/2008

- Başbakan Tayyip Erdoğan, Aktütün Karakolu’na PKK’nın düzenlediği saldırıyla ilgili haberler nedeniyle basını ağır bir dille eleştiren Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ’a arka çıkmayı sürdürdü. “Basın özgürdür, o ayrı mesele” diyen Erdoğan, “Kimse bilerek veya bilmeyerek hükümetimizi, Silahlı Kuvvetlerimizi zafiyet ve tereddüt içinde göstermeye kalkmasın” diye konuştu. Televizyonlarda ‘yorum’ yapan emekli askerleri de ‘ahkâm kesmekle’ eleştiren Erdoğan, “Bu kadar mahirdin de, niçin bu işin kökünü o zaman kazıyamadın?” diye sordu.

Radikal, 18/10/2008

- Başbakanlık’ta *Hürriyet* muhabirlerinin de aralarında bulunduğu 7 gazeteciye akreditasyon yasağı getirilmesi konusunda ilk kez konuşan Başbakan Tayyip Erdoğan, “Yalan yanlış haber yapanlarla, biz yola devam etmeyiz” dedi. Erdoğan konuyla ilgili soru üzerine şunları söyledi: **“Arkadaşlar, muhabirler yalan yanlış haber yapıyorsa akreditasyonları iptal edilebilir. O medya organı veya grubu bir başkasını göndersin. Yalan yanlış haber yapanlarla biz yola devam etmeyiz. Bizim ölçümüz o. Yalan yanlış haber yapmayacak.”**

Hürriyet, 28/11/2008

- *Milliyet*'in AKP muhabiri Abdullah Karakuş ve *Vatan* gazetesi AKP muhabiri Veli Toprak, dün AKP Kadın Kolları'nın düzenlediği "Uluslararası İş'te Kadın Kongresi"ne alınmadı. *Milliyet*'in Sarı Basın Kartlı diğer muhabiri Yıldız Yazıcıoğlu da engellenmek istendi. Kongre çıkışı soruları yanıtlayan Erdoğan, "Yıllardır sizi takip eden muhabirlerin Başbakanlık akreditasyonları iptal edildi. Bu konudaki görüşünüz nedir?" sorusu üzerine, "Arkadaşlar, muhabirler yalan yanlış haber yapıyorsa akreditasyonları iptal edilebilir. O medya organı veya grubu bir başkasını göndersin. Yalan yanlış haber yapanlarla biz yola devam etmeyiz. Bizim ölçümüz o. Yalan yanlış haber yapmayacak" dedi.

Milliyet, 28/11/2008

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 'medyaya boykot' çağrısında bulunarak, "Yalan yanlış haber yapan medyaya karşı, gelin, almama kampanyasını yapalım. Boşuna paranızı niye veriyorsunuz? Zaten yalan, yanlış haber. Bunları bir de paralarımızla güçlendirmemizin anlamı yok" dedi.

Milliyet, 28/01/2009

- Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye Raporu'nda internet yasakları ve basına yönelik baskılar eleştirilirken, Başbakan Kastamonu'da yine vatandaşlardan medyayı boykot etmelerini istedi Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, vatandaşlara "yalan yanlış haber yapan, iftira atan medya ile ilginizi kesin" çağrısını yineleyerek, "Eğer yalan yanlış yazıyorsa, onu yokluğa mahkûm etmelisiniz" dedi.

Milliyet, 12/02/2009

- "Filistin yaklaşımımız ortada. Diplomaside monşer eskileri anlayamadı. Monşer geldiler monşer gittiler. Siyasete de monşer geldiler, monşer gidiyorlar. Böyle deyince kızıyorlar. Monşer eskisi değilsen bunun hakkını ver. Katkılarda bulun, tebrik edelim. Öyle millete tepeden bakarak bu milletin vekiliyim denmez. Milletın vekili millete tepeden bakamaz. Bunlar cahil, bunlar anlamaz diyemez. Ama bunların şu anda yandaş medyaları var. Yandaş medyaların oralarda yandaş köşe yazarları da var. Oralarda benim vatandaşına 'AKP'ye oy vermişse bunlar göbeğini kaşıyanlar' diyemez. Bu, bu ülkede bu tür tiplerin nerede bulunduğunu gösteriyor. Bunların sevgili köpekleri vardır, onlarla yatarlar onlarla kalkarlar. Benim milletime bunu yakıştırmaya kimsenin hakkı yoktur."

Hürriyet, 14/02/2009

— “Ana muhalefet lideri, hâlâ bizi yandaş medya üretmekle suçlamaya kalkıyor. Önce sen yandaş medyalardan bir arın, ondan sonra senle konuşalım. Yandaş medyanın ne olduğunu, nasıl olduğunu sizden öğreniyoruz. Yıllarca yandaş medya ile ayakta kalmaya, iktidara gelebilmeye, rakiplerini ekarte etmeye çalıştınız. Ama olmadı. Bu mumunuz da yanmayacak. 29 Mart’ta bu mum da sönecek. Çünkü biz medyanın kurduğu parti değiliz, milletin kurduğu partiyiz. AKP’yi millet kurdu, medya patronları değil. O medya benimle ilgili de ‘Muhtar bile olamaz’ diyordu. Ama benim milletim, Erdoğan’a bu ülkede başbakanlık makamını teslim etti.”

Milliyet, 15/02/2009

— “Bunlar muhalefet etmeyi dahi yandaş medyalarına havale ettiler. Şu anda bir CHP medyası var. O medyanın avukatlığını da Sayın Baykal yapıyor. Dün Adana meydanında çıkmış, baktım gayet başarılı bir avukatlığa soyunmuş. Bu ülkenin, bu devletin Maliye Bakanlığı normal, mutat incelemelerinden birini yapmış. Ortada bir netice var, bunun avukatlığı sana mı kaldı? 29 Mart’ta ben inanıyorum ki Sayın Baykal’ın avukatlık belgesini bu millet yok edecek.”

Radikal, 23/02/2009

— Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ABD Dışişleri Bakanlığı’nın yayınladığı ve Türkiye’de basına yönelik baskıların eleştirildiği rapora da tepki gösterdi. Doğan Grubu’nun uluslararası kampanyası neticesinde bu iddiaların raporda yer aldığını öne süren Erdoğan, Türkiye’yi ziyaret edecek ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton’a “Bu nasıl bir rapor” diye soracağını söyledi.

(ABD Dışişleri Bakanlığı’nın yıllık İnsan Hakları Raporu’nda, basının savcılar tarafından sürekli olarak taciz edildiğine, gazeteciler hakkında yüklü tazminat davalarının açıldığına dikkat çekilmişti. Raporda, Başbakanlık tarafından iptal edilen akreditasyonlarla, Başbakanın karikatüristlere açtığı davalara da değinilmişti.)

Milliyet, 02/03/2009

— “CHP yanlısı yandaş medya var. Yalan, yanlış haber yapan gazeteleri almayın. Milletçe bunlara ders verin. ‘Almayın, evinize sokmayın’ diyorum. İsraf olur. Onların yalan haberi ile zihniniz niye boğulsun? Siz basın ve ahlak ile uyanlarla devam edin. Partililerime, gönüldaşlarıma söylüyorum. ‘İnsanların ahlaki değerlerine saldıranları veto edin. Almayın’ diyorum. Çünkü bu milletin bu ahlak değeri var. Bunlarda bir şey kalmamış.”

Milliyet, 15/03/2009

- İsim vermeden Doğan Grubu'na kesilen 'vergi cezası' ile ilgili konuşan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, özgür basını susturmak gibi bir niyetleri olmadığını ileri sürerken, "Devletin kurumlarının, kendilerine has yapmış oldukları rutin çalışmaları, kalkıp basın özgürlüğü ile karıştırmanın doğru olmadığı inancındayım" dedi. "Basın özgürlüğü, kimseye kanun ve hukuka aykırı hareket etme ayrıcalığı tanımaz" diyen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "Elbette hukukun dışına sapan, hukukun müeyyidelerini görmezden gelenler de yine hukuk çerçevesinde, hukuk dairesinde gereken sonucu alacaklardır. Meselenin başka yönlere çekilmesi, özellikle Avrupa Birliği nezdinde yanlış propagandayla Türkiye aleyhine bir noktaya çekilmesi, son derece yanlış olur" ifadesini kullandı.

Radikal, 15/09/2009

- Amerikan Kongresi'nin basın özgürlüğü konusunda bir tavsiyesi varsa bunu bilmek istediğini ve gerekirse masaya yatırılabilceğini belirten Erdoğan, "Ama bu tür lobilerle Türkiye'de basın özgürlüğü sorgulanamaz. Basın Türkiye'de, ABD'den çok daha özgürdür" iddiasında bulundu.

Cumhuriyet, 09/12/2009

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, son aylarda gazeteciler hakkında art arda açılan ceza davalarıyla ilgili önemli açıklamalarda bulundu. Erdoğan, hangi düşüncede olursa olsun bir gazetecinin, makalesi, kitabı veya düşüncesi yüzünden cezaevine girmesine gönlünün razı olmayacağını söyledi. Ergenekon davasına ilişkin yazdığı kitap nedeniyle hapis cezasına çarptırılan *Star* gazetesi yazarı Şamil Tayyar, dünkü köşe yazısında Başbakan Erdoğan'la yaptığı görüşmenin ayrıntılarını aktardı. Başbakanlık danışmanı Yalçın Akdoğan'ın düğününde Başbakan Erdoğan'la konuşma fırsatı bulan Tayyar'a Başbakan, gerekli düzenlemelerin yapılacağını ifade etti. Basın özgürlüğünü engelleyici bir yaklaşıma karşı olduklarının altını çizen Başbakan Erdoğan, "Herkes fikrini söylesin, basın özgürlüğünü hep birlikte genişletelim" dedi

Cumhuriyet, 31/12/2009

- Başbakan Tayyip Erdoğan, Avrupa Parlamentosu raporunun basın özgürlüğü ile ilgili bölümüne tepki göstererek, "AB müktesebatına ters bir görünüm" dedi. Erdoğan, özetle şöyle konuştu: "Türkiye'de basın özgürlüğü konusundaki tartışmalar Avrupa'ya farklı aksettiriliyor. Türkiye'deki bir kısım medyanın lobi faaliyetleri sebebiyle böyle bir gelişme söz konusu. Ülkemizde medya kuruluşlarının yayınları derinlemesine incelendiğinde 7 yıl öncesine göre kıyas kabul edilmeyecek derece-

de ileri olduğu görülecektir. Şunu da kabullenmek gerek: Basının başbakanı eleştirme hakkı olduğu kadar başbakanın da basını eleştirme hakkı vardır.”

Hürriyet, 12/02/2010

- AKP Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısında konuşan Başbakan Erdoğan, “Eski alışkanlıkları depreşen, talimatla manşet atan, Türkiye’yi bir yangın yeri gibi gösterip ellerinde körüklerle sağa sola koşuşturan medyanın tahriklerine gelmeyeceğiz” diyerek başladığı sözlerine şöyle devam etti: “Ya siz bu ülkeye yardımcı mı olacaksınız, yoksa bu ülkede hâlâ ortamı kızıştırmamanın gayreti içinde mi olacaksınız? Ben de şimdi o gazetelerin patronlarına sesleniyorum, ‘Ne yapayım, köşe yazarı, hâkim olamıyorum’ diyemezsin. ‘Sen bunun sorumlususun arkadaş’ diyeceksin. Köşende yazı yazanın maaşını sen veriyorsun.”

Evrensel, 27/02/2010

- Başbakan Tayyip Erdoğan, Çankaya Köşkü’nde yapılan üçlü zirveye ilişkin bazı köşe yazarlarının yorumlarına tepki göstererek, “Ya siz bu ülkeye yardımcı mı olacaksınız, yoksa bu ülkede hâlâ ortamı kızıştırmamanın gayreti içinde mi olacaksınız?” diye sordu. Erdoğan, medya patronlarına, köşe yazarlarının “ülkeyi germe hakları olmadığını” söylerken, “O insanlara da o kalemleri teslim edenler der ki ‘kusura bakma kardeşim bizim dükkânda sana yer yok’” ifadesini kullandı.

Radikal, 27/02/2010

- “Bir medya patronunun kendi gazetesinin yazarından, çizerinden, sunucusundan, benim, sizin gibi, şikâyet etme hakkı yoktur. ‘Ben de gazetem, televizyonumun yayınından memnun değilim ama elimden bir şey gelmiyor’, inanın söyledikleri aynen bu. ‘Ben gerilim istemiyorum ama gerilimi tahrik eden yayınlara da bir şey diyemiyorum’ diyemezsin. Gazetenin yayın politikasını sen belirliyorsun. O yayın politikasına uymayan adam orada nasıl durur, bir dükkân açıyorsun, şirket açıyorsun, batırmak için elinden ne geliyorsa onu yapan yöneticiyi, iyi çalışmayan bir tezgâhtarını orada tutar mısın? Hemen ertesi gün kapıya koyarsın. İsim istemeyin dedim. Efendim ‘Basın, medya dünyasında böyle değil.’ Nasıl böyle değil ya, aynen öyle. Geçmişte örneklerini gördük. Bunu değiştirip değiştirmeme sana ait olan bir şey. Onu bize sorma, bizimle de gelip konuşma. ‘Bizimle bununla gelip konuşmayın, bizden isim istemeyin’ demişimdir hepsine. Bugüne kadar hiçbir basın patronu, bana, ‘şu yazarını at demiştir’ diyemez. Gelsin benimle yüzleşsin. O denli aşağılık oyunların, hesapların içine girmem.

Medya patronunun yayın kadrosunu seçme, tasvip etmedikleriyle yolunu ayırma hakkı vardır. Ben kalkıp da şunu at, benimkini al demiyorum ki. Ortaya çıkan üründen memnun değilseniz o sizin sorumluluğunuz, gelip de bana hem ağlarım, hem giderim yapma. Benim yazarlarla çizerlerle kişisel bir sorunum yok. Yapıcı eleştirilerden her zaman yararlanırım. Önyargılı davrananları, ahkâm kesenleri ciddiye almam. Eleştiri kisvesi altında hakaret etmeye yeltenenler olursa, biliyorsunuz o konuda da benim tavrımı, hukuka havale ederim.”

Hürriyet, 03/03/2010

- AKP Grup Toplantısında konuşan Erdoğan, “Bu arada bir şey daha öğrendim. Bugüne kadar malum medya dünyasındaki çevreler Ak Parti’ye destek veren bir medya grubu var ya, damga vuruyordu ‘yandaş medya’ diye. Ama şimdi iki medya türü vardı biri candaş medya, diğeri de yoldaş medya. Candaş ve yoldaş medya bu süre içinde yoğun mesai sarf etti. 24 saat mesai sarf ettiler, halen de devam ediyorlar. Milli egemenlik her şeyin üzerindedir. Medya egemenliği milletin egemenliği karşısında her zaman avucunu yalayacaktır. Malum medyayla beraber yürümedik ve biz onlara rağmen zaten Türkiye’de iktidar olduk. Bütün bu yapılanlar arasında köşe yazarlarının pabuçlarını çıkarmak suretiyle sandalyelerin üzerine çıkararak nasıl alkış tuttuklarını gördük. Köşelerinden alkış tuttıklarını ve patronları tarafından ‘yav napıyorsun bizi zora sokuyorsun’ diyerek oradan ayrıldıklarını da gördük” dedi.

Hürriyet, 26/05/2010

- “Önceki gün yine manşet attılar ‘Türkiye Batı’dan kopuyor, Türkiye yönünü Arap ülkelerine döndü’ diye yaygara koparıyorlar. Açın bakın İsrail basınına da, inadına aynı şeyi söylüyorlar. İsrail destekli uluslararası basın da aynı şeyi söylüyor. Talimatı aynı yerden alıyorlar. Bunu yabancı basın dedi diye sen neden yemeyip içmeyi bu iftiraları, bu kara propagandayı gazetene taşıyorsun? ‘Sen kime hizmet ediyorsun?’ O yabancı gazete, İsrail’e hizmet etmek için kurulmuş, görevini yapıyor. Peki, sen kime hizmet ediyorsun? Neymiş efendim, gerçekleri konuşanlar İsrail yanlısı olarak ilan ediliyormuş. Hayır, biz kimseyi itham etmiyoruz, kimseye iftira atmıyoruz. Birileri buna boyun eğebilir, geri adım atabilir. Ama bilin ki bu devran artık böyle gitmeyecek. Bu kara propagandaya boyun eğmeyeceğiz.”

Milliyet, 13/06/2010

- “Türkiye-İsrail arasında barışın olması için İsrail yönetiminin gitmesi lazım, Türkiye’den Ak Parti yönetiminin gitmesi lazım diyen köşe yazarları var bu ülkede. Bu-

nu utanmadan, sıkılmadan televizyonlarda söyleyecek kadar da maşallah cesurlar. Onlar bunu söyleyecek kadar cesur, bu ülkenin başbakanı, iktidar partisinin genel başkanı bunu seyredecek kadar 'sünepe' öyle mi? Hangi patrondan gücünü alırsan, hangi medya grubunun mensubu olursan ol, bizi bağlamaz. Biz gücümüzü halktan ve Hak'tan alıyoruz. Farkımız bu.

Yurtiçinden, yurtdışından Türkiye'ye yönelik her türlü saldırıya, kampanyaya, kara propagandaya boyun eğmeden direneceğiz. Benim ülkemde artık, iç politikaya, dış politikaya karanlık odaklar yön veremeyecek. Benim ülkemin rotasını, içeride ya da dışarıda atılan, milletimin hissiyatını yansıtmayan gazete manşetleri veya televizyon ekranları belirleyemeyecek. Bunu böyle bilin. Benim milletimin istikametini terör örgütleri çizemeyecek.

Bu kampanyada uluslararası basın öncü rol oynuyor. Maalesef bizdeki malum basın kuruluşları ve malum yazarlar da bu kampanyaya su taşımaya devam ediyor. Biz içeride ve dışarıda yürütülen bu çirkin kampanya karşısında elbette geri adım atmayacak, basit menfaatlerin hesabını yapmayacak, ülkemizin, vatandaşlarımızın hakkını, hukukunu korumaya devam edeceğiz. Bizim sorunumuz İsrail'deki hükümetin hukuk tanımazlığıyla ilgili, İsrail halkıyla değil. Bu sorunu bir Türkiye, ABD sorunu gibi göstermeye çalışanlar, bu sorunu bir eksen kayması gibi göstermeye çalışanlar yanilgi içindeler ve mahcup olacaklardır.”

Vatan, 19/06/2010

- “Medya, demokrasinin, hukukun, insani değerlerin, hak ve özgürlüklerin tarafı olmalı. Bu değerler üzerinden bir medya mücadelesi verilmesini de siyaset yapmak olarak görmüyoruz. Özgürlükleri herkesin kendisine yontmaması gerekir. Hükümet olarak bizim çetelerle yaptığımız mücadele, hukuksuzluğa gösterdiğimiz tepki, antidemokratik girişimlere yönelik tavrımız, zaman zaman medya tarafından görmezden gelindi, hatta eleştirildi. Oysa medya, demokrasiyle vardır. Demokrasi yoksa özgür bir medya da yoktur. Bir zamanlar gazeteciler fişlendi, tehdit edildi, gazeteler, matbaalar kapatıldı. Karanlık odalarda hazırlanan andıçlarla terör yandaşı gösterilerek, gazetecilerin itibarları zedelendi. Hasan Fehmi'den Hasan Tahsin'e, Sabahattin Ali'den Abdi İpekçi'ye, Çetin Emeç'ten Musa Anter'e, Uğur Mumcu'dan Ahmet Taner Kışlalı'ya ve son olarak Hrant Dink'e varıncaya kadar bu ülkede onlarca gazeteci, terörün, mafyanın, çetelerin hışmına uğradı, faili meçhul cinayetlerin kurbanı oldu, karanlık dönemlerin bedelini hayatıyla ödemek zorunda kaldı. Yüz-

lerce gazeteci fikirlerinden ve yazdıklarından ötürü o karanlık dönemlerde yargılandı. Şule Yüksel Şenler, Emine Şenlikoğlu gibi hanımlar da yargılandı, işkence gördü, yıllarca hapishanelerde hayat sürdü. Birçok gazeteci, evini yurdunu terk etmek ve bu diyarlardan gitmek zorunda kaldı.”

Milliyet, 26/09/2010

- “Medyaya baskı yok, 8 yıl önce atılamayan manşetler var Bugün baskı altında olduğunu iddia eden herkese; 8 yıl önceki özgürlüklere, demokrasi kalitesine bakın, kararınızı öyle verin. Talimatla manşetler atılırken o gazetelerin patronları bize söylüyorlar. Bu dönemde böyle bir manşet attınız mı? Nedir o zaman bizden alıp vermediğiniz? Emirle köşe yazısı yazarlardı. Bugün serbestçe özgürce medyanın yayınlarını sürdürdüğü bir Türkiye var. Üzerinde baskı kurduğumuz tek bir yayın organı yok. Bir internet sitesine yönelik tamamen yargı yoluyla bir tasarrufta bulunuluyor. Bunun bizimle ne alakası var? Yasalarda medya mensuplarının dokunulmaz olduğuna dair bir madde var da bizim mi haberimiz yok? Biz bu yargının verdiği kararlara uyuyoruz. Boynumuzu büktük olsun be dedik. 8 yıl önce atılamayan manşetler bugün atılıyor. 8 yıldır bıkmadan, usanmadan köşelerinde gerilim üreten yazarlara aydınlara sesleniyorum. Bugüne kadar yazdığımız yazılardan, yaptığımız o ağır eleştirilerden dolayı ne oldu? Yine devam etmediniz mi, aynı şekilde sürdürmüyor musunuz? Lütfen arkanıza yaslanın rahat olun, söyleyeceklerinizi söyleyin. Dört ay sonra asıl olanı millet söyleyecek.”

Hürriyet, 19/02/2011

- Ergenekon kapsamında son gözaltı ve tutuklamalar için “Tamamı yargının tasarrufu. Bunların üzerinden hükümet yıpratılmaya çalışılıyor” diyen Başbakan Tayyip Erdoğan, medyayı “çetelerin tetikçisi”, “darbelere çanak tutuyor”, “basın özgürlüğü adı altında psikolojik harekât yürütüyor” ifadeleriyle suçladı. Erdoğan, “Suçluluğu kesinleşmedikçe herkes masumdur” demesine karşın cezaevinde bulunan 27 gazeteciye “terör örgütü üyeliği, anayasal düzeni zorla değiştirmeye kalkışmak” suçlamalarını yöneltti. “Bazı uluslararası basın kuruluşları, Türkiye’de yaşananları anlamakta zorluk çektiklerini, rahatsızlık duyduklarını açıklıyorlar. Doğrusu hukuk devleti anlayışını savunan, yargının bağımsızlığına vurgu yapan batılıların, konu Türkiye olunca anlama zorluğu çekmesini de biz yadırgıyoruz. Aslında onların anlama zorluğu çekmesini mazur görmek gerekiyor. Çünkü o ülkelerde basın kuruluşları çetelerin tetikçiliğini yapmıyor. Basın mensupları darbelere çanak tutmuyor. Basın özgürlüğünden istifade ederek psikolojik harekâtlar yürütmüyor veya yü-

rütülmüyor. Kimin manşetine karıştık: Sekiz yıl boyunca manşetine karıştığımız –çok açık, dobra konuşuyorum– bir gazete var mı? Açık söylüyorum, rahatsız olduğumuz dönemler oldu, yalan yazıldığı dönemler oldu. Hakaretler edildi ama hakkımızı gittik yargıda aradık. Bize bazıları nasihat çekti, niçin yargıya gidiyorsunuz? Ne yapacaktım, ben de aynı dille mi konuşacaktım? Bu ülkede yargı niye var? Eğer biz hukuk devleti isek ben hakkımı gider yargıda ararım, kim olursa olsun. Şu anda hükümeti sistematik olarak eleştiren, hakaret eden birçok gazete, köşe yazarı var. Biz hepsine yetişemiyoruz, onu da söyleyeyim. Muhalif yazarları susturmak: Biz ‘muhatar bile olamaz’ diyen medyayla çarpışa çarpışa iktidara geldik. Biz ne kimsenin vesaleti altına gireriz ne de bu tür yollara tenezzül eden muhalifleri susturmaya çalışırız. Böyle bir derdimiz yok. Darbeci, cinsel istismarcı, yağmacı gazeteciler: Tutuklanan, gözaltına alınan gazeteciler üzerinden ‘hükümetin eleştiriye tahammülü yok’ diye kampanya başlatanlara da buradan açık açık sesleniyorum: Hangi gazeteci hükümeti eleştirdiği için, basın faaliyetinden tutukludur? Şu an tutuklu ve hükümlü olarak cezaevlerinde mesleği gazeteci olarak kayda geçen 27 kişi var. Bu 27 kişiden bir tanesi bile gazetecilik faaliyetinden dolayı cezaevinde değil. Anayasal düzeni zorla değiştirmeye kalkışmak, silahlı terör örgütüne üye olmak, cinsel istismar, nitelikli yağma, ateşli silah bulundurmak, resmi belgede tahrifat. Derdimiz yargılamanın uzunluğu: Yargılamada asıl olan adaletin gecikmeden tecelli etmesidir. Bizim dertli olduğumuz burasıdır.”

Cumhuriyet, 09/03/2011

- “Basın özgürlüğüne karşı haklarda en küçük bir gerileme görürsek karşısında ilk duracak biz oluruz. Çok açık, dobra konuşuyorum. 8 yıl boyunca manşetlerine karıştığımız bir gazete var mı? Rahatsız olduğumuz, bize hakaret edilen dönemler oldu ama hakkımızı yargıda aradık. ‘Niye yargıya gidiyorsun’ dediler. Siyasetçiyim diye hedef tahtası mı olacağım? Dillerine ne gelirse onu söyleyecekler, kalemlerinden ne isterlerse onu akitacaklar, ben de ya sabır çekeceğim, yok öyle. Hükümeti sistematik olarak eleştiren gazete ve yazarlar var, hepsine de yetişemiyoruz. Muhalif yazarların susturulduğu iddiasını kabul etmeyiz. Biz dünyanın en ileri standartlara sahip basın yasalarından birini çıkardık. Adalet Bakanlığımız bunda bazı değişiklikler yapılmasına dair bir paketi de Başbakanlığa gönderdi. Bu kadar iyi niyet ortadayken, gazetecilik dışındaki suç isnatlarıyla gazetecilerin tutuklanmasını hükümet karşıtı bir kampanyaya dönüştürmek insafsızlıktır.”

Hürriyet, 09/03/2011

— Başbakan Tayyip Erdoğan, Avrupa Parlamentosu'nun (AP) Türkiye raporunu değerlendiren, "raporun ve raporu hazırlayanların dengeli olduğuna inanmadığını" söyledi. Sırbistan Başbakanı Mirko Cvetkoviç'le yaptığı ikili ve heyetler arası toplantının ardından basın mensuplarının karşısına çıkan Erdoğan, "Bu raporu tamamen sipariş üzere hazırlanmış bir rapor olarak görüyorum" dedi. Erdoğan sözlerine şöyle devam etti: "Bu raporda bir defa denge diye bir şey söz konusu değil. Hazırlayanların da dengeli olduğuna inanmıyorum. Çünkü Türkiye'deki basın özgürlüğünü o ifadeler ortaya koyamaz. Türkiye'de basın mensubu olup da içeride olanlar 27 kişidir. Hiçbir tanesi yazdığından dolayı içeri girmemiştir. Tamamının da içeri giriş sebepleri terör örgütleri ile ilişkiler, hükümet yıkmaya yönelik attıkları adımlar vs. Doğrusu ben AP'nin raporuna başka söyleyecek bir ifade bulamıyorum ama çok üzgünüm. Adil ve objektif bir rapor olduğunu söylemek mümkün değil. Onlar rapor hazırlamakla görevli, biz de bildiğimizi okumakla görevliyiz."

Sabah, 11/03/2011

— "Gelişmiş ülke ve demokrasilerde, darbelere, vesayete çanak tutan bir medya olmadığını biliyoruz. Tamamen yargının tasarrufu altında gerçekleşen birtakım operasyonların, basın özgürlüğünün kısıtlanması olarak lanse edilmesi Türkiye'ye yapılacak en büyük haksızlıktır. (...)Elbette biz, hakkımızdaki yapıcı eleştirileri dikkate alıyor, bu eleştirilerin gereğini de samimiyetle yerine getiriyoruz. Ancak, adalet duygusunun zedelenmemesi için, eleştirilerin hakkaniyetli olmasını, art niyetten, önyargıdan, kasıtlı kampanyalardan arınmış olmasını da önemsiyoruz."

Milliyet, 15/03/2011

— "Gazetecilerin basın özgürlüğü taleplerine ne diyorsunuz? Televizyonda izledim; 'Cezaevinde 60 küsur gazeteci var' deniyor. Benim aldığım son rakam 27 kişi. Bunların hiçbirisi kitabından veya yazısından değil... 'Anayasal düzeni bozmaya teşebbüs, terör örgütüne üye olmak, organize suç örgütleriyle bağlantı, şantaj kasetleri içinde olmak'... Belgelendiği için bunlar alınıyor. Benimle ilgili, Cumhurbaşkanı ile ilgili, bazı arkadaşlarla ilgili yazdıkları yazılar, 20'yi aşkın kitap var, fotomontaj resimler, internet sitelerinden alınma gayri ahlaki resimler var. Hoca efendi ile ilgili de yapmışlar. Bunların hangisinin meşruiyetle ilgisi var. Dünyanın neresinde böyle bir şey var. Bakın İngiltere'de bir gazete yalan haber yaptı. Dava açtık, bir iki ayda netice aldık. Çağırdılar, özür dilettiler."

Akşam, 19/03/2011

— Norveç basınının, Oslo'daki saldırıların mağduru Gizem Doğan'ın fotoğrafını yayınlamak için ailesinden izin istemesine dikkat çeken Erdoğan, "Bizde böyle bir şey var mı?" diye sordu. Başbakan Erdoğan, terörle mücadele eden kuruluşların medya tarafından "demoralize" edildiğini de belirterek "Şu anda terörizmin, sırt sırta olduğu temsilcileriyle medyanın el ele vermesini anlamak mümkün değil" diye konuştu.

Milliyet, 28/07/2011

— Medyanın terör saldırıları karşısındaki hassasiyetinin daha da yükselmesini istediklerini ifade eden Erdoğan, medyanın bilerek ya da bilmeyerek terörün propagandasını yapmaması gerektiğini medya temsilcilerine belirttiğini söyledi. Medyaya yönelik müdahale düşünmediklerini ve bunu doğru bulmadıklarını belirten Erdoğan, "Biz otokontrol yoluyla milli bir meselede medyanın da milli bir duruş sergilemesinin mücadeleye güç katacağına inanıyoruz" dedi.

Cumhuriyet, 21/10/2011

— "Bazı gazete başlıkları çok acımasız, çok insafsız. 'Devlet halkını bombaladı' gibi bir başlık. Bir defa hiçbir devlet halkını kalkıp da kastı mahsusa ile bombalamaz. Geçmişte bu tür şeyler belki yapılmış olabilir. Ama bizim iktidarımız döneminde böyle bir şey olması mümkün değildir. (...) Burada bilir bilmez yazan çizen bazı maalesef köşe yazarı sıfatı ile bazı cambazlar da var. Bunlar da istihbarat örgütlerimizi, istihbarat örgütlerinden çok daha iyi biliyorlar. Herhalde bunların da istihbarat örgütlerinin içinde böcekleri var. O böceklerden aldıkları bilgilerle güya MİT yanlış bilgiler vermiş ve bu yanlış bilgiler nedeniyle bu tür bir hareket yapılmıştır. MİT'in son anda vermiş olduğu herhangi bir bilgi, herhangi bir terörist başı ile ilgili bilgi, son anı kast ediyorum, yoktur. Bunlar 9-10 gün öncesine ait bir bilgidir ve MİT de bugün buna yönelik bir yazılı açıklama ayrıca yapacaktır."

Hürriyet, 31/12/2011

— "İnandığı gibi dosdoğru olan, fikir namusuna sahip, kalemini satmayan, kalemini kiralamayan, doğruyu mertçe savunup, yanlışın karşısında mertçe dikilen herkesi yürekten gönülden selamlıyorum. Müdahalelere çanak tutmayan, psikolojik operasyonlarda piyon olmayan, emir komuta zinciri altında manşet atmayan, zor zamanlarda konuşan, zor zamanlarda hakkı, hukuku, demokrasiyi savunan tüm yazarları, tüm medya mensuplarını da buradan selamlıyorum, hepsine teşekkür ediyorum. İşte *Zaman* böyle bir gazete olarak ortaya çıktı. 1980 müdahalesinin ağır havası Türkiye'nin üzerindey-

ken, *Zaman*, ateşte açan bir çiçek gibi Ankara Rüzgârlı Sokak'tan Türkiye'nin fikir ve medya dünyasına renk kattı.

Adam polise saldırı düzenliyor, polisimizi şehit ediyor, cebinden gazeteci kimliği çıktı diye gazeteciler hapse atılıyor kampanyası yapılıyor, ana muhalefet partisi de işte bu şahıslara sahip çıkıyor. Gidip yurtdışında polis katillerine arka çıkmak suretiyle ülkesini kötülüyor. Ateşli silah bulundurmak, patlayıcı bulundurmak, evrakta sahtecilik, cinsel taciz, terör, darbeye teşebbüs. İçerideki gazeteciler dedikleri işte bu suç isnatları ile yargılanıyor.

Hedef göstermek, teşvik etmek, çarpıtmak, karartmak, bu yolla masum insanların katledilmesine zemin hazırlamak basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü olarak görülmez. Bu en başta basın özgürlüğüne, gazetecilere ve gazeteciliğe haksızlıktır. Batı ülkeleri bu gelişmeleri anlamakta zorlanıyor. Çünkü onlarda darbe girişimine müdahil olan, darbeye omuz veren, darbeye çanak tutan gazeteciler yok. Burada açık açık ifade ediyorum; şiir okuduğum için mahkûm olmuş bir başbakan olarak hiç kimsenin fikirlerinden, ifadelerinden, yazılarından dolayı hapis yatmasına razı olmam ve olamam.”

Milliyet, 26/01/2012

- “Türkiye’de, ‘içerdeki gazeteciler’ diye takdim edilenlerin çoğu, aslında gazeteci değil; gazeteci olanlar ise gazetecilik faaliyetinden dolayı içerde değil. Öyle zanlılar var ki, polis katletmişler, ateşli silah bulundurmaktan tutuklanmışlar. Bunların ceplerinden, terör örgütünün yayın kuruluşlarının kimlik kartları çıkıyor. Bu kişiler tutuklanınca, terör örgütü kampanya başlatıyor. Türkiye’nin ana muhalefet partisi genel başkanı da bu kampanyanın bir aracı haline geliyor. Paul Auster isimli Amerikalı bir yazar, “Hapiste yatan gazeteciler yüzünden Türkiye’ye gelmeyi reddediyorum” diyor. Hah biz sana çok muhtaçtık. Gelsen ne olur, gelmesen ne olur? Türkiye irtifa mı kaybeder? CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu da, Türkiye’ye Fransız, sahip çıkıyor. ‘Onun gördüğünü bazıları görmüyor’ diyor. Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuş. Türk Hükümetini protesto eden bu yazar, 2010’da İsrail’de Uluslararası Yazarlar Konferansı’na katılmış. Sen ne cahil bir adamsın. İsrail laik değil tam bir din devleti. Bu yıl İsrail’e artık Paul Auster’le Sayın Kılıçdaroğlu birlikte giderler.”

Sabah, 02/02/2012

- “Türkiye’de bir sendika, çok uzun süredir, hem ülke içinde, hem yurtdışında kara bir propaganda yürütüyor. Bu sendika, Türkiye’de gazetecilerin keyfi olarak tutuklandığı iddiasını yayarak, Türkiye’nin imajını zedelemek, Türkiye’yi karalamak için çok yo-

ğın bir gayret sarf ediyor. Sadece 6'sının sarı basın kartı var: 105 kişilik listeden 25 kişi hükümlü, 70 kişi tutuklu ve yargılaması devam ediyor. Bu listedeki 6 kişinin cezaevlerinde kaydı yok, yani hayali isimler. Yine bu listedeki 4 kişi de tahliye edilmiş. Şurası son derece önemli; bu 105 kişilik listedeki isimlerden, sadece 6 tanesinin basın kartı var. Burada kimler var; muhasebeciler, mühendisler, mizanpajcılar, ofis elemanları, gazete dağıtıcıları ve gazete çalışanları... İşte bu listede bunlar gazeteci gibi gösteriliyor. Suçları terör örgütü üyeliği: Bu listedeki 69 kişi PKK/Kongra-Gel/KCK örgütüyle ilişkilendiriliyor. 7 kişi THKP/C ile ilişkilendiriliyor. 4 kişi DHKP/C ile, 11 kişi Devrimci Karargâh Evleri ile, 4 kişi MLKP ile ilişkilendiriliyor. Bu 105 kişilik listede, son dönemde darbeye hazırlık iddiasıyla tutuklu yargılanan 2 gazeteci de yok.”

Cumhuriyet, 08/03/2012

— Başbakan Erdoğan, Afyonkarahisar'daki patlamanın ardından yaşanan tartışmalarla ilgili, “İşin içinde olanlarla işin içinde olmayanların söylediği birbirinden çok farklı. 10 yıl önce kolaysa bir köşe yazarı çıksa böyle bir yazı yazsaydı. Yazabiliyor muydu? Şimdi yazıyor” diye konuştu.

Star, 14/09/2012

— “Bir tanesi başlık atmış ‘Medyaya çattı’... Tabii çatacağım canım. Siz hükümete çatacaksınız, Ak Parti'ye çatacaksınız, elinizi taşın altına zerre kadar koymayacaksınız, biz bunun karşısında susacağız. Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır, biz şeytan olamayız. O köşelerinde yazı yazanlar efendiliğe soyunmuş olanlardır. Onların birçoğunun patronları –istisnalar kaideyi bozmaz, onlara saygımız var– onlar efendiliklerini çok farklı yerlerde farklı şekilde sunuyorlar.”

Hürriyet, 10/09/2012

— Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, TBMM'nin yeni yasama yılının açılış töreninden ayrılırken gazetecilerin soruları üzerine bazı basına uygulanan akreditasyon yasağı konusunda ilk kez açıklama yaptı. Erdoğan, kongreye bazı gazetelerin davet edilmemesi ile ilgili soruya şu karşılığı verdi: “Gayet netim. Burada herhangi bir savunma içerisinde değilim. Bize sürekli olarak hakaret eden, her türlü saygısızlığı sürekli olarak gösterenleri, ben de kendi özel böyle bir günümüze davet etmek zorunda değilim. Bundan dolayı da davet etmedik. Olay bu kadar basittir. Yani bu işi bu kadar seviyorlarsa zaten bunca televizyonlar yayınladılar. Oradan takip eder, gerekli değerlendirmeleri yine yaparlar.”

Sabah, 02/10/2012

— “Efendim basın özgürlüğü diyorlar. Balıkesir’de İmralı görüşmelerini yayınlayan gazete ile ilgili ifadelerim oldu. Dikkat edin hiç kimse bu gayri milli yayıncılığı eleştirmedi. Hiç kimse bu sabotajın üzerine gitmiyor. Köşelerinden o bildik yazarlar bize basın özgürlüğü dersi veriyorlar. Sınırsız bir özgürlük olamaz. Kimse kimsenin özgürlük alanına tecavüz edemez. Kendi özgürlük alanında oynarsın... Türkiye’nin aleyhine olacak, sürecin aleyhine olacak, istismarcılara koz verecek böyle bir yayın asla ve asla milli tavır değildir. Basın özgürlüğü diyenler gitsinler İngiltere’ye baksınlar, ABD’ye baksınlar. Bizdeki gibi orada da basın üzerinde sansür yok. Ancak orada medya milli meseleler karşısında, milli bir tavır göstermeyi başarıyor.”

BirGün, 06/03/2013

— Başbakan Tayyip Erdoğan, İmralı tutanaklarının basına sızması nedeniyle yaptığı “batsın böyle gazetecilik” sözlerine gelen eleştirilere, “Sınırsız özgürlük olamaz” yanıtı verirken, tutanakları sızdıranları kısa zamanda açıklayabileceklerini söyledi. Erdoğan’ın mesajları şöyle oldu: “Şu anda dolaşan belgelerin, kimler tarafından nasıl sızdırıldığını, ne olduğunu, öyle zannediyorum ki kısa zaman içinde ortaya koyar, onu da açıklarız. Kimin ne söylediğine değil, bizim ne söylediğimize, bizim ne yaptığımıza, ne yapacağıma bakın. Kimse bu gayri milli yayıncılığı eleştirmiyor, sabotajın üzerine gitmiyor. Köşelerinden o bildik yazarlar, bize basın özgürlüğü dersi vermeye kalkıyor. Sınırsız bir özgürlük olamaz. Medya nasıl kendine göre bir özgürlük alanı ilan ediyorsa, milli çıkarları çiğneyerek yayın yapacak kadar, özgürlüğü suiistimal edecek kadar özgürse; biz de hissiyatımızı açıklamak konusunda en az onlar kadar özgürüz. Biz eleştirimizi açık açık dile getiririz.”

Sabah, 06/03/2013

— Sürece yönelik eleştirilere de tepki gösteren Erdoğan, bazı yazarları isim vermeden hedef aldı. Erdoğan, “Üç beş tane çapulcu köşe yazarının yazısı, benim milletimin beklentisi olmamalıdır. Biz ne diyorsak milletimiz ona baksın, ona güvensin, ona inansın. O dediğim tür köşe yazarlarının derdi milletin zihnini bulandırmaktır” dedi.

BirGün, 20/04/2013

— Bundan 11 yıl önce gazetelerde her manşeti atabilmenin, her konuda yazabilmenin mümkün olmadığını söyleyen Erdoğan, “Hükümetimiz medya, yazarlar üzerindeki tüm bu korkuları ortadan kaldırmıştır. Gösteri, basın açıklaması yapmanın nere-

deyse imkânsız olduğu, çok sert karşılıklar bulunduğu Türkiye’den, şimdi ise şiddete başvurmadığı sürece vatandaşların haklarını kullanmaları imkân dahilindedir” dedi. Dünyada tartışılan Türkiye’deki tutuklu ve hükümlü gazetecileri de hatırlatan Başbakan, “Tutuklu ve hükümlü gazeteciler konusunda, Avrupa ve dünya yanlış şekilde bilgilendirilmektedir. Türkiye’deki ifade özgürlüğü konusunda yanıltıcı biçimde bilgilendirilmektedir” diye konuştu.

Evrensel, 04/09/2013

- “Bırakın eleştiriye, bize hakaret etme özgürlüğüne sahip olanlar, şu anda bizi ‘bizim düşünce özgürlüğümüz yok’ diye eleştiriyorlar. Küfre varıncaya kadar, bunları yapabildikleri halde, hâlâ özgürlüğümüz yok diyebiliyorlar. Bundan 11 yıl önce her haberi yazmak, her manşeti atabilmek, kalem oynatabilmek mümkün değildi. Özellikle belli çevrelerden devlete sirayet etmiş çetelerden korkuluyordu. Hükümetimiz, medya, yazarlar, ifade özgürlüğü üzerindeki tüm bu korkuları ortadan kaldırmıştır. Gösteri, basın açıklaması yapmanın, yürüyüş yapmanın neredeyse imkânsız olduğu, çok sert karşılıklar bulduğu bir Türkiye’de bugün, şiddete başvurulmadığı sürece vatandaşların haklarını kullanmaları mümkündür. (...) Türkiye’yi dünyaya ifade özgürlüğü olmayan ülke olarak lanse edenlerle, içeride çözüm sürecine karşı çıkanlar aynı kişilerdir. Türkiye Cumhuriyeti’nin seçimle, demokratik yollarla gelmiş hükümetini dünyaya diktatör olarak lanse edenlerle burada bir şeyi konuşmam lazım. Şu anda Suriye’de 100 binler öldürülüyor. Batı nerede? Batı Suriye’ye karşı ne yaptı? Attığı, yaptığı bir adım var mı? AB ne yapıyor?”

Hürriyet, 04/09/2013

Bülent Arınç’tan İnciler...

- Arınç, CNN Türk’te Mehmet Ali Birand’ın hazırlayıp sunduğu “Manşet” programında ise, eşinin türbanına ilişkin soru soran gazetecilere tepkisini, “Dövmediğime şükretsinler. Sizin eşinizle ilgili olarak her gün yerli yersiz birtakım insanlar şu veya bu sebeple sizi küçülten, basite, hafife alan şeyler söylese, biz de insanız” sözleriyle dile getirdi.

Milliyet, 24/04/2003

- TBMM Başkanı Bülent Arınç, yeni yasama döneminde parlamento muhabirlerine kulislerin kapatılacağı mesajı verirken, “Burası Armada alışveriş merkezi değil” dedi. Arınç, uygulamaya konulacak akıllı kart projesi ile Meclis’te hangi yerlere kim-

lerin gireceğini belirleneceğini söyledi. Arınç, kulis yasağına ilişkin tepkiler üzerine aynı gün içinde ikinci bir açıklama yapma gereği duydu. “Soruna çözüm bulmak için” parlamento muhabirleri ile görüşeceğini belirten Arınç, “şu anda” kulislerin kapatılması konusunda karar alınmadığını açıkladı.

Hürriyet, 14/10/2003

- Arınç, bir muhabirin, 23 Nisan resepsiyonu davetiyelerinde neden sadece kendisinin isminin bulunduğunu sormasına ‘Şeyini şey ettiğimin şeyidir... Ne öğrenmek istiyorsunuz. Canım kardeşim. Keşke başka bir soru sorsaydın. Bundan üzüntü duyuyorsan gelin bu üzüntüyü birlikte paylaşalım’ cevabını verdi. Bülent Arınç, toplantının bitmesi ardından bir süre sonra sözlerinin, gündemin birinci sırasına oturması üzerine yazılı bir açıklama yaparak, ‘Bugün biraz da sınırlı olarak verdiğim cevabın maksadını aşan bir üslup olduğunu kabul ediyorum. Bu açıdan üzüntümü belirtmek isterim’ dedi.

Star, 15/04/2004

- TBMM Başkanı Bülent Arınç, medyayı eleştiren Başbakan Tayyip Erdoğan’a dokundurdu. Habertürk’te yayınlanan Basın Kulübü programına katılan Arınç, “Medya çok mu ağır eleştiriyor? Başbakanın bu kadar yakınması haklı mı?” sorusuna, tek cümleyle “Akıllı bir siyasetçi medya için fazla konuşmaz” yanıtını verdi. Arınç, özetle şunları söyledi: “Ben bugünkü grup başkanvekillerinin bazılarına hayret ediyorum. Ben grup başkanvekilliği yaptığım dönemde her milletvekilinin özel isteklerini, ailevi yaşamlarını, nereden geldiklerini, ne düşündüklerini takip ederdim. Kocaman grup, 5 arkadaşımız mücadele ediyor. Ama ne kadar başarılılar veya AKP ne kadar iyi yönetiliyor onun kararını ben vermeyeyim.”

Hürriyet, 03/04/2005

- Arınç, 3 Mayıs Dünya Basın Özgürlüğü Günü dolayısıyla bir mesaj yayınladı. Basının bilgi çağına akıllara durgunluk veren gelişmelerinden yararlanarak görsel ve işitsel alanlara yayıldığı kaydeden Arınç, bilgisayar teknolojisinin de katkısıyla artık, yığınları her bakımdan etkileyici bir araç durumuna geldiğini söyledi. Arınç, basına yönelik beklentisini şöyle aktardı: “Bu gelişmeye paralel olarak da basın özgürlüğünün niteliği ve kapsamı çok geniş boyutlara ulaşmıştır. Basının bu özgürlüğünü kullanırken bir anlamda kamu görevi yaptığının bilinci içerisinde olup çalışma alanları ve basın ilkeleri konusunda göstereceği hassasiyet, basının gücüne güç ka-

tacak, saygınlığını artıracaktır. Ülke yönetimiyle milletimiz arasında çok önemli bir köprü görevi gören basınımız, demokrasinin ve Cumhuriyetimizin kökleşmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Türk basını, tarihin her döneminde vatandaşların gözü, kulağı, sesi olma ve kamuoyunun haber alma hakkına katkıda bulunma görevini ilkeli, tarafsız, sorumlu basın anlayışı içinde başarıyla yerine getirmiştir.”

Cumhuriyet, 03/05/2005

- TBMM Başkanı Bülent Arınç, demokratik rejimlerin olmazsa olmazının bağımsız ve özgür basın olduğunu vurgulayarak “Demokratik rejimin güçlü temeller üzerinde yükselmesi, basın özgürlüğünün korunması ve geliştirilmesi, milletimiz için hayati önem arz etmektedir. Basın özgürlüğünün olmadığı, basının sansür edildiği ülkelerde demokrasi ve özgürlükten bahsedilemez” dedi.

Cumhuriyet, 25/07/2005

- Arınç şunları kaydetti: “Orada bine yakın insan vardı. Hiç kimse bu çocukların başı niye açık veya kapalı diye bir şey söylemedi. Gazeteci bugün feryat ediyor, ‘Kimse konuşmuyor’ diye. Bu saçmalık karşısında herkes şaşırıldı. Onun için kimse söyleyecek bir şey bulamıyor. Bırakın bunları. Türkiye’nin gündemi bu değil. Medya kendini yenilemeli. Bu tür haberler medyaya büyük bir kötülüktür. Türkiye’de medyanın haber biçimini, algılamasını değiştirmesi lazım. Bu felaket haberlerinden, paranoya dönmüş başörtüsü haberlerinden bıktık artık. Sorumlu bir basın istiyoruz. Her önüne geleni istediği gibi eleştirerek, haberlerle insanları suçlayarak çuvaldız batıran basının, iğneyi kendine batırması gerek. Güçlü medyanın, böyle saçma haberlerle değil, kendisini yenileyen, halkı ile bütünleşen, doğrudan yana olan, doğruyu ortaya koymaya çalışan, eleştiren ama yol gösteren bir özellik göstermesi gerekir...”

Cumhuriyet, 11/07/2006

- Balıkesir’deki yerel ve yaygın basın temsilcileri yanında, yaygın medya kuruluşlarıyla, başarılı yerel yönetimlerin başkanlarına ve il ekonomisine büyük katkı sağlayan kişi ve kuruluşlar ödüllendirildi. Siyasetçilerin de gazetecilere çektiği dönemlerin de olduğunu söyleyen Bülent Arınç sözlerini şöyle sürdürdü: “Kompleksli, baskıcı, otoriter, antidemokratik liderler, özgürlüklerden nasibini almamış toplum mühendisleri, devleti soyan, yetim hakkı yiyen, haktan ve halktan bihaber siyasetçiler de çareyi yasaklarda aramışlardır. Sansürler yapılmış, tehditler savrulmuş, gazeteciler susturulmak istenmiştir. Flaşlarınız karanlığı aydınlatsın, sorularınız ve yorumla-

rınız daha müreffeh, daha demokrat, daha kardeşçe, kimsenin bir başkasını tehdit olarak görmediği, bir ve beraber yaşadığı yarınlarımız için umut olsun.”

Hürriyet, 27/07/2009

- “Medyayı yasaklarla, sansürlerle zapturapt altına almak ilkeliktir, bu bizim aklımızın ucundan bile geçmez. Biz medyayı açık ve şeffaf toplumların vazgeçilmez unsurlarından biri olarak kabul ediyor, yasakların ve sansürlerin olduğu bir medyanın ancak baskıcı rejimlerde, muz cumhuriyetlerinde olabileceğini düşünüyoruz. Laik, demokratik hukuk devletinin güçlü bir ayağının özgür ve tarafsız yayın yapan medya olması gerektiğine inanıyoruz.” Arınç, bir demokrasinin tam anlamıyla işlediğinin en büyük kanıtlarından birinin gazetecilerin hiçbir baskı hissetmeden yazılarını, haberlerini yazdığı bir medyanın varlığı olduğunu söyledi.

Cumhuriyet, 27/11/2010

- RTÜK Tasarısı’nın görüşülmesi sırasında Arınç dizi konusunda endişe ve üzüntü içinde olduğunu belirterek şöyle konuştu: “Kanuni Sultan Süleyman gibi bütün dünyada ve Osmanlı döneminde büyüklüğü bilinen ve ‘Muhteşem Süleyman’ olarak tanıtılan bir insanın harem, içki düşkünü, hatta bazı sahnelerinde söylemeye dilim varmayan bir ilişki içerisinde göstermeye matuf... Fragmanlarından böyle anlaşıldığı düşünülebilir.” RTÜK’ün yayını önleyici bir imkânı bulunmadığını vurgulayan Arınç, “Kamuoyunun tepkilerini dikkate alarak televizyonun bunu kendiliğinden kaldırması belki düşünülebilir. Ancak gönlümüzden geçen, aklımızdan düşünebildiğimiz, tarihimizin önemli şahsiyetlerini olduğundan başka türlü görerek küçültmeye, aşağılamaya çalışan ne olursa olsun karşılığını bulmalıdır. Diziyile ilgili şikâyetleri süratle dikkate alacağımızı ve kanun çerçevesinde gereğini yapacağımızı söyleyebilirim” dedi.

Radikal, 08/01/2011

Sadullah Ergin’den İnciler...

- “Hem basın özgürlüğünün sınırlarını çizmek hem de insan haklarını ihlal etmemek için birlikte ortak bir çözüm yolu bulmayı arzuluyoruz. Biz kesinlikle bunları önlemek için basına kesilen cezaların artırılmasından yana değiliz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa Komisyonu’nun kararları doğrultusunda daha özgürlükçü bir düzenleme için gayret gösteriyoruz.”
- “Hem basın özgürlüğünün sınırlarını çizmek hem de insan haklarını ihlal etmemek için birlikte ortak bir çözüm yolu bulmayı arzuluyoruz. Biz kesinlikle bunları önle-

mek için basına kesilen cezaların artırılmasından yana değiliz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa Komisyonu'nun kararları doğrultusunda daha özgürlükçü bir düzenleme için gayret gösteriyoruz.”

Sabah gazetesi, 05/02/2010, s.21

— Gazeteciler hakkında 4 binin üzerinde soruşturma olduğunu belirten Ergin, bu konuyu da 301'deki gibi izne bağlamayı düşündüklerini, izni kimin vereceğini belirlemeye çalıştıklarını söyledi. Ergin, özel hayatın korunması ve iletişim özgürlüğüyle basın özgürlüğü arasında uygun noktayı yakalamak zorunda olduklarını ifade etti. Adalet Bakanı Ergin, TİB' de usulsüzlük olmadığını belirterek, “Sorun ortam dinlemeleri” dedi.

“Gazeteciler hakkında 4 binin üzerinde kovuşturma ve soruşturma olduğundan bahisle bizi uluslararası kuruluşlara şikâyet eden bir yapı da var. Bir yanda kişilerin özel hayatının korunması, iletişimin güvenliğinin sağlanması var, bir yanda da basın özgürlüğü var. Burada optimum noktayı yakalamak zorundayız.”

Cumhuriyet gazetesi, 31/10/2014

— NTV'nin sorularını yanıtlayan Ergin, Ergenekon soruşturması kapsamında gazetecilerin gözaltına alınmasıyla ilgili eleştirilere, “Şu anda dosyada ne var ne yok bilmiyoruz. Dün davayı yürüten savcı bir açıklama yaptı ve ‘Bu gözaltılar gazetecilikten değil’ dedi. Sadece gazetecilikten alınırlarsa basına darbe olurdu. Sadece gazetecilikten değil de başka şeylerden alınıyorlarsa durum farklı. Bunun için biraz sabretmek gerek” yanıtını verdi. Tutukluluk süreleriyle ilgili bir soru üzerine Ergin, insanların hürriyetlerini kaybetmelerinin elbette kimseyi mutlu etmeyeceğini iddia etti. Ergin, “Önemli olan tutuklamalarda bunların keyfi olup olmadığıdır. Mevzuatın gerektirdiği şekilde mi? Biri Hrant Dink'i öldürdü. 3.5-4 yıldır tutuklu, salıverelim mi? Danıştay'ı bastı, hâkimleri öldürdü. Davası sürüyor, salıverelim mi?” görüşünü kaydetti.

Ergin, Türk Ceza Yasası'nın gazeteciler hakkında birçok soruşturma açılmasına neden olan maddeleriyle ilgili yapılacak değişiklikler hakkında bilgi verdi. Bu konuda Adalet Bakanlığı'nın çalışmalarını tamamladığını söyleyen Ergin, çalışmalarını Başbakanlık'a göndereceklerini kaydetti. TBMM tatile girmeden yasalaşmasını umduğunu kaydeden Ergin, “Şu an ceza yasalarından kaynaklanan ve birçok medya mensubunu ilgilendiren olumsuz sonuçlar ortaya çıkaran maddelerde düzenlemeler yapılsın düşüncesindeyiz” diye konuştu. Bunların Türk Ceza Yasası'nın “Haberleş-

menin gizliliğini ihlal”, “Kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması”, “Özel hayatın gizliliğini ihlal”, “Gizliliğin ihlali” ve “Adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs” suçlarını düzenleyen maddeler olduğunu kaydeden Ergin, şu anda en çok basın mensuplarının soruşturma gördüğü maddelerin bunlar olduğunu ileri sürdü. Ergin’in söz ettiği değişikliğin gerçekleşmesi durumunda bundan daha çok AKP’ye yakın basın yayın organları yararlanacak. Çünkü internete düşen yargı ve ordu mensubuyla ilgili birçok yasadışı dinlemeyi AKP’ye yakın gazete ve televizyonlar yayınlıyor. Bu nedenle, yasanın uygulanması havada kalacak. Cezaların düşmesi durumunda ise, yasadışı dinlemelerin yayınlanması konusunda artış yaşanabilir.

Cumhuriyet gazetesi, 8/03/2014

- Bakan Ergin, meslekleri gazetecilik olsa da, terör örgütü üyeliğinden ve adi suçlardan tutuklu bazı kişilerin sanki yazdıkları yazılardan dolayı cezaya maruz kalmışlar gibi propaganda yaptıklarına dikkat çekti.

Adalet Bakanı Sadullah Ergin, Türkiye’de demokratik bilincin giderek arttığını ve eski hukuk anlayışlarının değişmekte olduğunu vurguladı. TCK’nın 285. ve 288. maddeleri gibi gazetecileri yakından ilgilendiren yasaların basın özgürlüğü lehine değiştirilmesi için bakanlık olarak çalıştıklarını söyledi. Bazı kişilerin meslekleri gazetecilik olsa da silahlı gasp, adam yaralama, evrakta sahtecilik, terör örgütü üyeliği, şantaj, tehdit gibi adi suçlardan tutuklu veya hükümlü oldukları halde, sanki yazdıkları yazılardan dolayı cezaya maruz kalmışlar gibi yansıtıldığını belirten Ergin, bunun bir siyasi propaganda olduğunu ifade etti. Bu konu ile ilgili bakanlıkça hazırlanmış istatistikleri en kısa sürede kamuoyu ile paylaşacaklarını söyleyen Bakan Ergin, medyanın da kendi içinde eğitimler yaparak bazı özdenetim mekanizmaları geliştirmesi gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye gazetesi, 15/08/2011

- Ergin, “Türkiye’de Gazeteciler Sendikası’nın yayınladığı bir liste vardı, ‘72 gazeteci cezaevinde’ diye. Gazeteciler sendikasına şunu sorduk: ‘Bu isimleri bizimle paylaşır mısınız? Soyut olarak 72 kişi söyleniyor.’ Bize bir liste gönderildi. Bunlardan 3’ü hiç cezaevine girmemiş, 6’sı tahliye olmuş, geriye kalan şu kadar kişi var. Bunun içerisinde adam öldürmeden banka soymaya kadar birtakım hadiseler vardı” dedi. Uluslararası Gazetecileri Koruma Komitesi’nin Türkiye’de tutuklu gazeteci sayısını 8 olarak açıkladığını, bir gazete muhabirinin açıklanan rakamın Türkiye Gazeteciler Sendikası’nın açıkladığı rakamlarla çelişki oluşturup oluşturmadığının sordu-

ğunu anlatan Ergin, komitenin, “Gazetecilik mesleğiyle tutuklanma gerekçeleri arasında bağ kurabildiğimiz 8 kişi var” cevabını verdiğini aktardı.

Star gazetesi, 10/05/2014

- “15 bin vatandaşın cezaevlerinden salıverilmesini sağlayacak 3. paket gelecek hafta Adalet Komisyonu’na gelecek. AİHM ihlallerini en aza indirecek 4’üncü paketi de Bakanlar Kurulu’na haftaya arz edeceğim. Ancak basın meslek örgütleri bir araya gelip etik kuralları ihlal eden gazetecilere yaptırımlar uygulamalı. Bazı gazeteler bize iftira atıyor, sonra cevap hakkı kullanmıyor, tekzipleri yerinde yayınlamıyor, tazminatları da ödemiyorlar.” Heyet, basın, ceza ve terörle mücadele yasalarında değişikliklerin yapılarak şiddeti övme ve nefret suçları dışında her düşüncenin ifade edilebilmesine olanak sağlanması ve tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması gerektiğini vurguladı.

Hürriyet gazetesi, 18/05/2014

- Sadullah Ergin, Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önündeki görünümünü iyileştirmek ve hak ihlallerine yol açan yapısal sorunları gidermek için hazırladıkları “4. Yargı Paketi”nin yakın zamanda Meclis gündemine geleceğini kaydetti. Tutuklu gazeteciler için “terör örgütü üyesi” nitelemesinde bulunan Ergin, “Bunlar arasında hırsızlık, gasp ve sahtecilik gibi yüz kızartıcı fiiller nedeniyle hüküm giyenler de bulunmaktadır. Basın ve ifade özgürlüğüyle doğrudan yahut dolaylı hiçbir ilgisi bulunmayan bu tür eylemlere müsamaha gösterebilecek bir hukuk devleti modelinin yeryüzünde bulunabileceğini sanmıyorum” dedi.

Gazetecilerin toplumdaki önemine vurgu yaptığı konuşmasında özgür basın “propagandası” yapan Adalet Bakanı, buna karşın tutuklu bulunan 76 gazetecinin “hangi ölçülerle gazeteci olarak adlandırıldığının cevapsız olduğunu” söyledi. Bakan Ergin, Gazetecileri Koruma Komitesi’nin raporuna değindikten sonra şöyle konuştu: “İfade özgürlüğünün sınırını oluşturan, bırakın şiddete teşvik unsurunu, doğrudan şiddete bulaşmış kişileri bile gazetecilik kimliğiyle savunma refleksini, suç işlemekte imtiyazlı bir sınıf arayışı olarak görüyorum. Ülkemiz cezaevlerinde hükümlü olarak bulunanlardan, gazetecilik kimliğiyle ilişkilendirilmeye çalışılanların bazılarının, silahlı terör örgütü üyeliği, adam kaçırma, ruhsatsız silah ve tehlikeli madde bulundurma, bombalama ve adam öldürme gibi ağır cürümler sebebiyle hürriyetleri kısıtlanmış kişiler olması bu değerlendirmelerin güvenilirliklerini tartışmalı kılmaktadır. Bunlar arasında, hırsızlık, gasp ve sahtecilik gibi yüz kızartıcı fiiller nedeniyle

hüküm giyenler de bulunmaktadır. Basın ve ifade özgürlüğüyle doğrudan yahut dolaylı hiçbir ilgisi bulunmayan bu tür eylemlere müsamaha gösterebilecek bir hukuk devleti modelinin yeryüzünde bulunabileceğini sanmıyorum. Demokrasi korkuların değil, şarkıların, hürriyet şarkısının rejimidir. Üretilmiş türlü vehim ve korkularla toplumun esir alınmaya çalışıldığı çok uzak olmayan bir geçmişte, güçlü bir siyasal itiraz ortaya çıkmış ve ‘Bu şarkı burada bitmez’ demiştir. Bu şarkı devam edecek ve Türkiye, hak ve özgürlükler yolunda daha müreffeh, daha gelişmiş bir gelecek için adımlarını daha hızlı atacaktır.”

BirGün gazetesi, 06/02/2013

Hüseyin Çelik’ten İnciler...

- “Bu konuda kendilerine çizilmiş olan bir sınır vardır. Bu sınırdaki ABD Büyükelçisi de olsa Rusya Büyükelçisi de olsa, hangi büyükelçi olursa olsun orada durmak zorundadır. OdaTv veya başka bir şey, sanal ortamda yayın yaptığı için herhalde kendisine böyle bir operasyon yapıldığını düşünmüyoruz. Halkın haber alma hakkını engellemek demokrasilerde söz konusu bile olamaz. Ancak ‘Basın mensubu, asker, polis, üniversite hocası, siyasetçi suç işlemez’ diye bir kavram söz konusu değildir. Sizin basın mensubu olmanız, size suç işleme imtiyazı vermez. Meslek erbabı askerler asker olduğu, sadece o mesleği icra ettiği için eğer birileri tarafından hedef haline getiriliyorsa önce bunun karşısında ben dururum.”

Hürriyet gazetesi, 17/02/2011

- Türkiye’de hiçbir gazetecinin düşüncesini ifade ettiği ve muhalif olduğu için baskıya uğramasına tahammül edemeyeceklerini söyleyen Çelik, “Eğer Ak Parti kendisine muhalefet edenleri susturmuş olsaydı, içerdeki gazetecilere sıra gelmezdi” dedi. Cezaevlerinde 27 gazeteci bulunduğunu hatırlatan Çelik, bunların gazetecilik faaliyetinden dolayı olmadığını anlattı. Bir sanığın tutuklu ya da tutuksuz yargılanacağına hükümetin karar vermediğine dikkat çeken Çelik, “Gazeteci, gazetecilik yaptığı sürece eli öpülesi insandır, saygı duyulur” dedi.

Türkiye gazetesi, 11/03/2014

- Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, Başbakan Tayyip Erdoğan’ın liderler ve gazetecilerle ilgili davalarını geri çekmesinin, “Bundan sonra atış serbest” anlamına gelmediği uyarısında bulundu. Çelik, “Davaların geri çekilmesi, bundan sonra her türlü hakareti yapabilirsiniz anlamına gelmiyor. Açtığımız beyaz sayfa ‘yi-

ne gelip karalayın' anlamına da gelmiyor. Kilometreyi sıfırladık ama araba hareket edince kilometre yeniden yazar. Biz bir temiz, beyaz bir sayfa açtık, bırakın temiz, beyaz kalsın" dedi. Muhalefet liderleriyle bazı gazetecilere açtığı davaları geri çeken Erdoğan, sanatçı Müjdat Gezen ile *Hürriyet* gazetesi eski Başyazarı CHP İstanbul Milletvekili Oktay Ekşi'ye açtığı davalardan ise vazgeçmedi. Çelik, bunun gerekçesini, "Başbakan bireysel davalarından feragat edebilir. Zaten bireysel olarak açtığı bu davalardan da vazgeçti. Ama onlarınki parti kurumsal kimliğini, bütün camia-yı hedef alan sözlerle ilgili davalar. Başbakanın dışında zaten birçok kişi de dava açmış" dedi.

Hürriyet gazetesi, 19/06/2014, s. 22

**AKP'Lİ YILLARDA KALEMİ KIRILAN
GAZETECİLERİN ÖYKÜLERİ**

EMİN ÇÖLAŞAN

Son dönemde özellikle AKP iktidarına dönük sert muhalefetiyle gündeme gelen Emin Çölaşan'ın, 22 yıl çalıştığı *Hürriyet* gazetesiyle zaman zaman yaşadığı anlaşmazlıkların sonuncusu, Çölaşan'ın iş akdinin feshiyle sonuçlandı. Yılmaz Özdil'in *Hürriyet*'te yazacağıının duyurulmasıyla birlikte, Çölaşan'ın yakın çevresine bu transferi, "Yılmaz'ı aldıklarına göre, beni çıkarırlar herhalde" sözleriyle değerlendirdiği öğrenildi. Kısa bir süre sonra da, 14 Ağustos 2007 tarihinde işine son verildi.

Çölaşan, işten çıkarılmasını şu sözlerle değerlendirdi:

"Kafaya koymuşlar. Ama beni mertçe bile kovamadılar. Bin bir dereeden su getirdiler. Bahaneler uydurdular. Mesela ben insanlara lakap takıyormuşum ve bu da *Hürriyet*'in ilkelerine aykırıymış. Yıllardır insanlara lakap takıp bu lakapları manşete çeken kimdi acaba? Bir günde iki parti değiştiren eski milletvekili için 'Jet Tevfik' diyerek manşete çektiler. Yine eski milletvekili Ömer Bilgin için 'Pişkin Ömer' manşeti attılar. Kubilay Uygun için 'Fırıldak Kubi' yazdılar. Bu lakapları takıp manşete çeken kimdi? Ertuğrul Özkök değil miydi?" Özkök ise yaptığı açıklamada, "Son yıllarda Çölaşan'la *Hürriyet* arasında bazı sorunlar çıkmaya başladı. Sonunda iş, gazetenin kurumsal kimliği ile çatışma noktasına geldi. Hemen aklınıza şu soru gelecektir: Acaba siyasi bir mesele mi? Hayır kesinlikle böyle bir şey yok. Öyle olsaydı, yazar kadromuza Yılmaz Özdil gibi Türkiye'nin en çok okunan, en muhalif seslerinden birini katmazdık" dedi.

Köşe yazılarına *Sözcü* gazetesinde devam eden Çölaşan, işine son verilme öyküsünün ayrıntılarını *Kovulduk Ey Halkım Unutma Bizi* adlı kitapta anlattı.

BEKİR COŞKUN

Bekir Coşkun 16 yıl çalıştığı *Hürriyet* gazetesinden 09 Eylül 2009 tarihinde ayrıldı. Coşkun, ayrılma sebebini *Akşam* gazetesine verdiği mülakatta şöyle anlattı:

"Gerçek tasfiye listesi geçtiğimiz günlerde yapıldı ve iktidar tarafından Aydın Doğan'a gönderildi, 'bunlar bizi haksız yere eleştiriyorlar' diye. Bir siyasi iktidar, pat-

rona niye liste gönderir? Bu bilgi kesinlikle doğru. Baştan ‘böyle bir rezillik olamaz’ dedim ama birinci ağızdan doğrulattım. Bu kadarını açıklayabilirim. Liste bütün Doğan Grubu’nu kapsıyor. Muhafif yazarların listesi yapılmış. İşte biri yüzde 85 eleştiriyor, diğeri yüzde 60 gibi... Böyle bir şeye kimse imza atamaz. Ama şuna eminim, Tayyip Erdoğan’ın, siyasi iktidarın bilgisi dışında liste gitmez. Artık oynamak istemiyorum.”

Hürriyet yazarıken Coşkun, Abdullah Gül için “O benim Cumhurbaşkanım olmayacak” başlıklı bir köşe yazısı yazdığı için dönemin Başbakanı Erdoğan’dan, “istemeyen vatandaşlıktan çıkar” yanıtını almıştı. Gazetenin başyazarı Oktay Ekşi, Erdoğan’ın tepkisiyle ilgili, “Sayın Başbakana birileri sormalıdır: ‘Babanın çiftliğinden mi kovuyorsun Bekir Coşkun’u?’ diye” yanıtını vermişti.

Hürriyet gazetesinden ayrıldıktan sonra *Habertürk* gazetesinde köşe yazarlığı yapmaya başlayan Coşkun’un, bir yıla yakın süre çalışmasından sonra buradaki işine de son verildi. Coşkun, *Habertürk*’ten çıkarılmasıyla ilgili olarak şunları söylemişti:

“Altaylı, beni arayarak işime son verildiğini tebliğ etti. Altaylı, editörler ve *Habertürk*’ün sahibinin, işime son verilmemesi konusunda son derece çaba sarf ettiğini biliyorum. Ancak, baskı çok yoğundu, yapılacak bir şey yok. İlk bertaraf olan ben oldum. Bir ormanda yangın çıkarsa, o ormanda hiçbir canlı kalmaz, bütün canlılar yanar. Türkiye’de de bir orman yangını var. Bunu hep söyledim. Bu yangın devam ediyor, bu gidişle de ormandaki yangın gibi herkesi yakacak.”

O sırada Almanya’da olan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Coşkun’u telefonla arayarak geçmiş olsun dileklerini ilettiler. Türkiye’deki son gelişmeleri değerlendirdiği bir konuşmasında Kılıçdaroğlu, gazeteci Bekir Coşkun’un işine son verilmesiyle ilgili duyduğu üzüntüyü dile getirirken, “referandumunuz hayırlı olsun. İlk değişiklik oldu ve Bekir Coşkun’un işine son verildi” dedi. Coşkun’un iktidarı eleştirdiği için işine son verildiğini belirten CHP lideri, eleştiriye tahammül edemeyen bir iktidar istemediklerini, siyaset ve siyasetçinin görevinin eleştiriye saygıyla karşılamak olduğunu kaydetti.

Gazete ve televizyonların genel yayın yönetmenleriyle Dolmabahçe Sarayı’ndaki Başbakanlık Ofisi’nde 25 Eylül 2010 tarihinde buluşan Erdoğan’a Bekir Coşkun’un *Habertürk*’teki işinden çıkarılması da soruldu. Gazetecilerin sorusuna karşılık Bekir Coşkun’un köşe yazarlığı görevinden alınmasında hiçbir rollerinin olmadığını söyleyen Erdoğan, “gazetecilerin işe alınmalarında bir rolüm yok ki, çıkarılmalarında olsun” dedi.

Erdoğan’ın açıklamasından sonra konuyla ilgili Gazeteport adlı internet sitesine konuşan Coşkun’un cevabı ise şöyleydi:

“Başbakana benimle ilgili soru yöneltiliyor ve kendisi de benim işten çıkarılmamda hiçbir rollerinin olmadığını söylüyor. Salonda 50 medya mensubu var. 50 medya mensubu, gözlerinin içine bakarak, Başbakanın bu sözlerine inandıysa mesele yok. Ama bir süre önce Başbakan medya patronlarına ne demişti? ‘Köşe yazarıma hâkim olamıyorum’ diyemezsin. Sen bunun sorumlususun. Köşende yazanın maaşını sen veriyorsun. Yarın feryat etmeye geldiğin zaman da, hakkın yok. O insanlara o kalemleri teslim edenler der ki, kusura bakma, bizim dükkânda sana yer yok. Herkes vitrinine layık olanı koyar’ demi mi? Dedi. Bu sözler kime ait? Benim yorumum bu kadar.”

Coşkun, 9 Eylül 2009’da *Hürriyet*’ten ayrılmasının ardından 25 Eylül 2009’da *Haber-türk*’te yazmaya başlamıştı. 20 Eylül 2010’da işine son verilen Coşkun, 3 Kasım 2010’da başladığı *Cumhuriyet* gazetesinden de geçtiğimiz Şubat ayında ayrıldı. Coşkun köşe yazılarına *Sözcü* gazetesinde devam ediyor.

UĞUR DÜNDAR

Uğur Dündar’ın yaklaşık 11 yıl çalıştığı Star Haber, Doğu Grubu’na satıldıktan sonra Dündar’ın işine son verildi. Konuyla ilgili Doğu Yayın Grubu (DYG) Genel Müdürü Cem Aydın “önceliğimiz eğlence kanalı, haber kadrosuna ihtiyacımız yok” açıklamasını yaptı.

Radyo D ile de yollarını ayırmayı düşündüğünü söyleyen Dündar gerekçesini ise şöyle açıkladı: “Yıllardır burada acı tatlı çok güzel günlerim oldu. Ancak Doğan Grubu ile yollarımı ayırdığım için artık Radyo D’de sabahları yorum yapmayı da bırakmak istiyorum. Ben özgürlüğüne düşkün bir adamım. ‘Şunun hakkında konuşmayayım, bunun hakkında konuşursam ne olur’ diye düşünürsem özgürce konuşamam. Bu nedenle bugün son kez bu programda yorumculuk yapıyorum.” Dündar’ın bu değerlendirmesi, “Aydın Doğan’a bir yerlerden baskı yapıldığı için Uğur Dündar ile yollar mecburen ayrıldı” yorumlarını destekler nitelikteydi.

Star Haber’den sonra kısa bir süre *Milliyet*’te çalışan Dündar sonrasında Artı1 TV’ye geçti. Ancak Gezi Direnişi sırasında patron kaynaklı sansüre uğradığı ve ücretleri de ödenmediği gerekçesiyle Artı1’den de ayrıldı. SOKAK TV’de Ayşenur Arslan’ın Medya Mahallesi programında yaptığı açıklamalarda Dündar, Artı1 TV’de Gezi Direnişi sırasında AKP kanadının ortaya çıktığını, yayınlara müdahale edildiğini anlattı. Haber Müdürü Mustafa Hoş’un attığı bir başlık nedeniyle bir cep telefonu mesajı ile işten atıldığını söyleyen Dündar, “bunu kabul etmemiz mümkün değildi” dedi.

Ayşenur Arslan da, kanal patronlarının, Genel Yayın Yönetmeni Tuncay Molla-

veisoğlu'na telefon açıp 'Dündar'ı işten at' dediklerini, Mollaveisoğlu'nun ise gülerak telefonu yüzlerine kapattığını söyledi. Bu olayların ardından Tuncay Mollaveisoğlu'nun işten atıldığını ve ardından Uğur Dündar başta olmak üzere tüm ekibin istifa ettiğini belirtti. Uğur Dündar tüm bu yaşananlarla ilgili şunları söyledi:

“Kanalın kurucusu Tuncay Mollaveisoğlu benim ısrarla o kanalda olmamı isteyen ve sağlayan kişidir. Haluk Şahin, Tuncay Mollaveisoğlu ve ben o kanalın patronu görünen kişi ile çok sert konuşmalar yaptık. Emekçi arkadaşlarımızın ücretlerini almaları ve sigortalarını yapmaları için. Bunlarla mücadele ile geçti ömrümüz. Bu davranışları kabul edemedik.”

Temmuz ayında Uğur Dündar, Tuncay Mollaveisoğlu, Ece Temelkuran, Haluk Şahin, Özlem Gürses, Banu Güven, Barbaros Şansal gibi önemli isimlerin ayrıldığı kanalda gazetecilere sansür uygulanmış ve çalışanlara aylarca maaşları ödenmemiş, sigortaları yapılmamıştı. Artı1 TV'de 4 ay gibi kısa bir süre çalışan Uğur Dündar şu an *Sözcü* gazetesinde köşe yazılarına devam etmektedir.

CAN DÜNDAR

Can Dündar'ın Gezi Parkı olaylarına verdiği destek ve Mısır'da yaşananlara dair kaleme aldığı yazı dizisi AKP hükümetinin tepkisini çekmişti. 1 Ağustos 2013 tarihinde, bir süredir yazıları yayınlanmayan Dündar'ın işine *Milliyet* yönetimi tarafından son verildiği anlaşıldı. Dündar, kendi internet sitesinde, “önce Derya (Sazak) gitti, sonra ben, enkazı Fikret (Bila) devraldı” diyerek işten ayrılış hikâyesini anlattı. Bu yazıda, “nedenini artık herkes biliyor zaten, ben ilk değilim; son da olmayacağım” diyen Dündar, yazısının sonunda da şu ifadeleri kullandı: “Önemli olan şu ki; sadece işimizi değil, bir mesleği yitirmenin arifesindeyiz. Bir araya gelene dek daha çok kurban vereceğiz. Ve orada, hiçbir haksız baskının, haklı bir sesi susturmaya yetmeyeceği yazıyor. Yeni mecralarda yine buluşacağız, yine yazıp konuşacağız. Ta ki özgür bir ülkeyi ve onun özgür medyasını inşa edene dek.”

Bir süre *BirGün* gazetesinde Doğan Tılıç'ın köşesine “konuk” olan Dündar, şu an *Cumhuriyet* gazetesinde yazılarını sürdürüyor. Dündar ayrıca “Canlı Gaste” programına Artı1 TV'de devam ediyor.

ECE TEMELKURAN

Ece Temelkuran 2 yıl çalıştığı *Habertürk* gazetesindeki işine son verildiğini 4 Ocak 2012 tarihinde kendi Twitter hesabından açıkladı. Daha sonra Lübnan gazetesine verdiği röportajda, “kovulmam pek sürpriz olmadı, çünkü tutuklu gazeteciler ve 35 Kürt sivi-

lin Türkiye'nin Irak sınırında katledilmesi hakkındaki duruşum ana akım medyanın kaldıramayacağı kadar keskindi. Çünkü Başbakan birkaç gün önce, katliamdan hemen sonra, 'katliam' ifadesini kullananları tehdit etmişti ve ben, bu ifadeyi Twitter ve sosyal medyada kullanmaktaydım" diye konuştu.

Neden kovulduğu sorulduğundaysa Temelkuran, şunları söyledi:

"Yazdığım son iki köşe yazısı 'fazla tartışmalı' olarak algılanmış olabilir. Bir tanesi 'Emret Komutan' başlığını taşıyor ve Başbakana atıfta bulunuyordu. Yazı, 'öyleyse emirleri sen veriyorsun komutan, ama biz artık seni dinlemiyoruz. Biz bu ülkenin geri kalanıyız! Senin emirlerini artık dinlemiyoruz!' şeklinde bitiyordu. Son yazı ise öldürülenlerden 19 tanesinin yaşları 12 ile 15 arasında olan çocuklar olduğu hakkındaydı. Erdoğan, Uludere katliamı hakkındaki korkunç konuşmasını yaptı ve gazetecileri suçladı. Ben de ölü sayısını tekrar eden, Başbakanın zalimce tavrını acı bir şekilde eleştiren bir yazı yazdım."

Temelkuran, 04 Mart 2013'ten bu yana yazılarına *BirGün*'de devam ediyor.

OKTAY EKŞİ

Oktay Ekşi, 28 Ekim 2010'da *Hürriyet* gazetesindeki köşesinde kaleme aldığı yazısında yer alan "şimdi analarını bile satan o zihniyetin marifetini görüyoruz" ifadesi nedeniyle gelen tepkiler üzerine istifa etmek zorunda kalmıştı. Ekşi, "Az Demişiz" başlıklı yazısında hükümetin özelleştirme ve hidroelektrik santralleri kurma politikalarını sert bir dille eleştirmişti.

Yazının ardından özür mektubu yayınlamasına rağmen 44 yıl çalıştığı ve 36 yıl başyazarı olduğu *Hürriyet* gazetesinin, dönemin Başbakanı Tayyip Erdoğan'dan gelen, "Ya onu kovarsınız yahut da sonucuna katlanırsınız" tehdidinde maruz kalması üzerine, istifa etti.

Tayyip Erdoğan yazıdan sonra Oktay Ekşi aleyhine hem "ceza" hem de "tazminat" davası açmak üzere mahkemeye başvurdu. Ceza davası, Oktay Ekşi milletvekili seçildiği için dönem sonuna kaldı. Tazminat (hukuk) davası ise mahkeme tarafından reddedildi.

NECATİ DOĞRU

Çalıştığı *Vatan* gazetesinden, bir yazısını çekmesi için baskı gelmesi sonucu 19 Mart 2010 tarihinde ayrılan Necati Doğru, bu olayı şöyle anlatıyor:

"Benim dünkü yazım gazetenin beş günden beri sürdürmekte olduğu Adana Belediye Başkanının servetini açıklayamaması ile ilgili birtakım iddiaların sergilenmesinin devamı olan bir yazıydı. Bu yazının başlığını 'İstanbul'da kaç Aytaç Durak bulunuyor' diye koydum. Bu son derece masum bir yazıydı ve sadece muhalefet partisinin belediye baş-

kanlarının yolsuzluklarını, hırsızlıklarını yazmak değil, iktidar partisinin belediye başkanlarının da, eğer varsa bir deposu, bir yanlışı onları da yazmak... Gazetecilik bunu gerektirir diye düşündüm, bu yazımı yazdım. Her zamanki gibi evime gittim. Saat dokuzda beni aradılar ve bu yazının girmeyeceğini ve yedek yazı yazmamı istediler. Ben de 'hayır' dedim. Şimdi bu yazım yayınlanmadığı için de istifa ediyorum. Şunu düşünüyorum. Belki de iktidar partisi tarafından gazetenin üzerine büyük bir baskı geliyor. Ve yazı işleri yönetiminin başındaki arkadaşımız bunu taşıyamıyor olabilir. Dolayısıyla bir yandan da benim yazılarım gazeteye zarar veriyor diye düşündüm. İktidar partisinin hoşuna gidecek yazılar zaten yazamam ama onları yazmayıp susarak da duramam. O zaman muhalefeti de yazmamak gerekiyor.”

Doğru şu an *Sözcü* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

HASAN CEMAL

Milliyet'in manşetinde 28 Şubat 2013 tarihinde “İmralı Zabıtları” başlığıyla yayınlanan Namık Durukan'ın haberi üzerine çıkan tartışma Hasan Cemal'in gazetesinden ayrılmasıyla son buldu. “İmralı Zabıtları” haberinden sonra Hasan Cemal iki yazı kaleme aldı. İlk yazı “Barış olgunlaşmış durumda, resmin bütünü sakın ola gözden kaçmasın!” başlığıyla 01 Mart 2013 tarihinde yayınlandı. Yazıda, *Milliyet* gazetesini Durukan'ın haberinden ötürü tebrik ediyordu. Cemal'in, ikinci ve son yazısının başlığı “Sayın Başbakan, tarihin eli yine omzunuzda, tarih bazen yaşarken de yakalanır!” idi. Cemal bu yazıda, *Milliyet*'in İmralı notlarını yayınlamasını eleştirenleri eleştiriyor ve “gazete yapmak ayrıdır, devlet yönetmek ayrıdır. İkisi birbirine karıştırılmasın. Kimse de kimsenin işine öyle karışmasın” diyordu. 2 Mart 2013'te yayınlanan bu yazıdan sonra Erdoğan aynı gün Balıkesir'de yaptığı konuşmada, doğrudan Hasan Cemal'in yazısına gönderme yaparak, “bu medyanın bazı uzantıları, kalemşörleri şunu yazıyor, ‘Devlet yönetmek başka bir şey, gazete yapmak farklı bir şey.’ Eğer bu ülkeye, bu millete zerre kadar sevdanız varsa, şu çözüm sürecine katkıda bulunmak istiyorsanız, böyle bir haberi atamazsınız, atmamanız gerekirdi. Bu süreç hassas bir süreç. (...) Eğer böyle gazetecilik yapacaksan, batsın senin gazeteciliğin” ifadelerini kullanmıştı.

İddiaya göre bundan sonra *Milliyet* gazetesinin sahibi Erdoğan Demirören Genel Yayın Yönetmeni Derya Sazak'a, Hasan Cemal'in, gazetesinin yayını savunma tavrından duyduğu rahatsızlığı ilettili. Cemal'in yazıları bir süre yayınlanmadı ve 18 Mart 2013 tarihinde *Milliyet*'ten ayrıldı.

Cemal şu an T24 internet haber sitesinde çalışmalarına devam ediyor.

NURAY MERT

Nuray Mert'in 12 Şubat 2012 günü *Milliyet*'te yayınlanan son yazısının altına bir süre izinde olacağı ibaresinin eklenmesinin ardından, Mert'in süresiz izin adı altında işten çıkarıldığı öğrenildi. *Milliyet* yönetimi, Mert'in 19 Şubat 2012 tarihli yazısını yayınlamayı bırakarak işine son verdi.

İşten çıkarılmasıyla ilgili açıklama yapan Mert ise şu değerlendirmelerde bulundu:

“Siyasal görüşlerimin tek sorumlusu benim, bağlı bulunduğum medya kuruluşunun benim yüzümden bedel ödemesini hiçbir zaman beklemedim. Bu konuda mesele, bu ülkede siyasi görüşlerin ifadesinin bedelinin, bu görüşleri ifade etme imkânının elinizden alınmasıdır. Bu ne ilk kez benim başıma geliyor, ne de benim başıma ilk kez geliyor. Türkiye’de özgürlükler ortamının geldiği nokta hepimizin malumudur. Siyasi görüşlerimi beğenen veya beğenmeyenler olabilir ancak beğenmeyenlerin tuttuğu yol susturmak veya susturulunca sevinmek değil, tartışmak veya hiç dikkate almamak olmalıydı, olmadı.”

Son dönem yazılarındaki AKP hükümeti eleştirileriyle dikkat çeken Nuray Mert, 3 Haziran 2011’deki Konya mitinginde Erdoğan tarafından hedef gösterilmiş, Erdoğan, Mert’le ilgili olarak isim vermeden şunları söylemişti:

“Bir bayan gazeteci, köşe yazıları yazıyor. Son yıllarda kendini kaybetmiş şekilde kin kusuyor. PKK’nın yayın organına açıklama yapıyor, ‘yol ve zor politikaları hep beraber gidiyor’, böyle diyor. Neymiş, 1935 yılında Dersim Katliamı öncesinde buraya yapılacak harekât için yol inşa edilmiş. Ak Parti’nin duble yollarını da işte bu şekilde yorumluyor. Söylemek istediği şu, güya biz duble yolları, Dersim’de olduğu gibi kolay harekât yapılırsın diye inşa ediyormuşuz. Bu mertlik değil namertliktir.”

Mert 27 Aralık 2013’ten itibaren yazılarına bir süre T24’te devam etti. Şu anda diken.com.tr’de yazıyor.

MEHMET ALTAN

Mehmet Altan 18 Ocak 2012 tarihindeki yazısının *Star* gazetesinde yer almaması üzerine gazeteyle yollarını ayırma kararı aldı. Altan’ın gazeteyle yollarını ayırmasının asıl sebebinin ise Fırat Haber Ajansı’na verdiği mülakatta kullandığı ifadeler olduğu iddia ediliyor.

Röportaj *Star* gazetesinin yönetimini rahatsız etmiş olmalı ki, yönetim, Altan’a röportajdaki sözlerini düzeltmesi talebini ilettili. Mehmet Altan ise sözlerini düzeltmeye yanaşmayınca gazete yönetimi Mehmet Altan’a “artık çalışamayacaklarını” bildirdi.

Altan, verdiği bir mülakatta ‘Yazınız sizce neden konmadı?’ sorusuna şu yanıtı verdi:

“Yönetime sormak lazım. Zaten 7’den 5’e düşmüştü. Bunu da söylemişim ben. Türkiye’nin şu anki manzarası belli, neler konuşulmuyor diye bakmak lazım. Örneğin neden Uludere’den söz edilmiyor? 34 insan öldürüldü 19 gün önce. Benim bütün ömrümü harcadığım Türkiye bu değil. İnsanların kimlikleri, konuştukları kadar konuşmadıklarıyla da şekillenir. Uludere konuşulmuyor. Deniz Feneri konuşulmuyor. Ben birtakım iradelerin istediğinin yazılıp istemediğinin yazılmadığı bir Türkiye görüyorum. Uludere’nin ardından ertesi gün saat 12’ye kadar kimse konuşamadı medyada. Bu da neden yayınlanmadı yazımın belki de cevabıdır.”

RAHMI TURAN

20 yıldır çalıştığı *Hürriyet* gazetesinden 02 Nisan 2012 tarihinde ayrılan Rahmi Turan, işten çıkarılmasıyla ilgili şunları söyledi:

“Bütün kâinat biliyor ki, gazetenin üzerinde siyasi baskılar var. O siyasi nedenlerle açıldığını herkesin bildiği –yani bu konuşuluyor, benim söylememe gerek yok– vergi cezaları, şunlar bunlar sonucunda birtakım operasyonlar yapıldı, yapılmaya da devam ediyor, bundan sonra da belki de, yapılacak.”

Turan, 25 Ağustos 2013’ten bu yana *Sözcü*’de yazıyor.

METİN MÜNİR

02 Kasım 2012 tarihinde, çalıştığı *Milliyet* gazetesinden çıkarılan Metin Münir, işten çıkarılmasıyla ilgili odaTv’ye verdiği röportajda gazetenin sahibinin hükümetle iyi geçinmek istediğini ve bunu toplantılarda tekrar tekrar dile getirdiğini söyledi. Muhafız yazılarının gazete yönetiminde rahatsızlık yarattığını belirten Münir, “Erdoğan’ı üzmem istemiyorlardı. Erdoğan istese gazeteyi kapatacak noktadalar” diye konuştu. Metin Münir, “Çok uzun zamandır tedirgindim. 2004-2005 yıllarında yazdığım yazılara bakıyorum ve bugün bu yazıları yazdığım takdirde asla yayınlanmayacaklarını görebiliyordum. Artık araştırmacı gazetecilik yapmam mümkün değildi. Türkiye’deki hemen her gazeteci gibi ben de otosansür uyguluyordum” dedi.

Gazeteciliğin, Erdoğan’ın tavrı yüzünden yapılması imkânsız bir meslek haline geldiğini kaydeden Münir, “biz gazetecilik değil, gazetecilik taklidi yapıyoruz” ifadesini kullandı. Demirören’i ise şöyle eleştirdi: “Gazeteyi satın alan Erdoğan Demirören tutucu, AKP yandaşı bir işadamıdır. Onun esas amacı Recep Tayyip Erdoğan’ı memnun etmek, medya dışındaki şirketleri için yönetimi dost edinmektir. *Milliyet*’i, Erdoğan’ın oluru ile aldı. Onun seveceği bir gazete yapılmasını istiyor.”

Münir şu anda *TürkRus.com*’da yazılarını yayınlamaya devam ediyor.

ÖZDEMİR İNCE

Yıllarca çalıştığı *Hürriyet* gazetesinden 01 Nisan 2012 tarihinde ayrılmak zorunda kalan İnce, gazeteden ayrılmasıyla ilgili olarak 3 Nisan'da *Aydınlık* gazetesine verdiği demeçte şunları anlattı:

“Yıllardır bu baskı vardı, Özdemir İnce’yi atın diye. Benim yazdığım yazılar yolsuzluklarıyla ilgili değildi. Doğrudan onların ideolojileri ve eleştirisiyle ilgiliydi. O yüzden gazetede benim yazımı istemiyorlardı. 2007’den önce herhangi bir hükümet baskısı yoktu. 2007’den sonra baskılar başladı. *Hürriyet* gazetesine 3 milyon küsurluk cezaıyla ekonomik baskı başladı. Nedeni de yazarlar ve birinci sayfadan dolaydır. Yani ayrılmak, uzaklaştırmak zorunda kalınmış, bu böyledir.”

Kendisiyle birlikte, daha önceki işten çıkarmaların da tamamen politik olduğunu söyleyen İnce, iktidarın basını bu hale sokmasında asıl sorumlunun seçmen olduğunu vurguladı: “İktidar basını bu hale soktu. Asıl sorumlusu Ak Parti’ye oy verenlerdir. Beni işten atan Ak Parti’ye oyunu veren seçmendir. Sorumluluğuna ortaktır. Herkes iktidarı eleştiriyor. Ama kimse bunlardan söz etmiyor.”

İnce, yazılarına 23 Nisan 2012’den beri *Aydınlık* gazetesinde devam ediyor.

SERDAR AKINAN

Serdar Akinan uzun süre çalıştığı *Akşam* gazetesinden 10 Ağustos 2012 tarihinde çıkarıldı. Çıkarılma nedeni olarak ekonomik sebepler gösterilen Akinan, 06 Ağustos 2012’de yayımlanan “Hakkârî ne tarafta?” başlıklı son yazısında AKP hükümetinin Suriye politikasını eleştirdi. İlk kısmında “egemen bir devleti yıkmak için isyancılara her türlü yardımı alenen yapacaksın. Silah vereceksin, kamp vereceksin, para vereceksin ve üstüne üstlük bunu alenen yapacaksın. Binlerce sivil biraz da bu yardımlarından ötürü ölecek” ifadelerinin yer aldığı yazının arkasından, Tayyip Erdoğan katıldığı bir televizyon programında “yapılanları not ediyoruz” sözleriyle isim vermeden Akinan’a çıkışmıştı.

Akinan’la birlikte *Akşam* tarafından işlerine son verilen altı gazeteci; Nagehan Alçı, Burhan Ayeri, Ali Saydam, Cemalettin Taşçıoğlu, Ahmet Çavuşoğlu ve Barış Bardakçı idi.

İşten çıkarmalarla ilgili olarak gazetenin Genel Yayın Yönetmeni İsmail Küçükkaya yaptığı açıklamada, olayın siyasi olmadığını, yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle böyle bir karar vermek zorunda kaldıklarını ifade etti.

Akinan, şu an internette yayın yapan Vagus TV’de çalışmalarına devam ediyor; ayrıca kısa süre *Karşı* gazetesinde de köşe yazarlığı yaptı.

SEMİH İDİZ

Milliyet gazetesinde Genel Yayın Yönetmenliğine Derya Sazak'ın getirilmesinin ardından 01 Kasım 2012 tarihinde işten çıkarılan yazarlardan biri de dış politika yazarı Semih İdiz oldu. İdiz, hükümetin dış politikasını titizlikle inceliyor ve yanlış bulduğu noktaları köşesinde yazıyordu. İdiz, şu an *Taraf* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

BALÇİÇEK İLTER

Habertürk'te köşe yazıları yazan İlter'in işine 28 Şubat 2013 tarihinde son verildi. İlter ile *Habertürk* gazetesi Genel Yayın Müdürü Fatih Altaylı'nın aralarının, 07 Ekim 2011'de yayınlanan ve kocası tarafından öldürülmüş bir kadının sırtına bıçak saplı şekilde çıplak bir fotoğrafının bulunduğu haber yüzünden açıldığı biliniyor.

OdaTv internet sitesine göre ise İlter, son zamanlarda Ergenekon davasına yakın ilgi duyması ve bu konuyla ilgili yazdığı yazıların bazı çevrelerde rahatsızlık uyandırması yüzünden işine son verildiğini söylüyor.

İlter yaklaşık üç ay kadar *Türkiye* gazetesinde köşe yazdıktan sonra 12 Mart 2014'te, gazetenin, Gezi Direnişi sırasında polisın attığı gaz fişeginin kafasına isabet etmesi sonucu 269 gün komada kaldıktan sonra yaşamını yitiren Berkin Elvan ile ilgili yaptığı "Yine Fırsat Bilip Terör Estirdiler" başlıklı haber nedeniyle, istifa etti. İlter'in "acıyı bile paylaşmıyorsak..." diye başlayan veda yazısı ise gazete tarafından yayınlanmadı.

CÜNEYT ÜLSEVER

Hürriyet gazetesi, yazılarını önce haftada bir güne indirdiği sonra üç hafta yayınlamadığı Cüneyt Ülsever'i 24 Mayıs 2011 tarihinde işten çıkardı. Ülsever, yazılarında AKP iktidarına karşı sert bir muhalefet sürdürüyordu. Ülsever bir yazısında "katilleri, canileri, hırsızları, arsızları salıveren ama gazeteciler, akademisyenler, eline silah almamış kişiler için tutukluluk süresini 10 yıla çıkardığı için AİHM önünde rezil olmaya hazırlanan bir devlet. Başbakana en ufak tepki verdiğinde öğrencileri sille tokat döven güvenlik güçleri..." ifadelerini kullanmıştı. Ülsever, şu an *Yurt* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

ERGUN BABAHAN

Babahan'ın, 2012 yılının Mayıs ayında oynanan Galatasaray-Fenerbahçe maçının ardından Fethullah Gülen'le ilgili olduğu iddia edilen 'tweet'leri nedeniyle *Today's Zaman* gazetesindeki işine son verildi. Gazetedeki işinden ayrıldıktan sonra, "cumartesi akşamı, hem stadyuma girerken hem de çıkışta polisın biber gazı saldırısına maruz kaldım. Ya-

nımda 6 yaşındaki oğlum da vardı ve gerçekten büyük bir panik yaşadı, şampiyonluğun kaybının ardından yaşadığım bu olay ve tribün psikolojisi sonucu, kastımı aşan ve meramımı yanlış ifade etmeme neden olan birkaç tweet attım. Cemaatin hizmetlerini bilen ve takdir eden biriyim. Şahsen tanıdığım Hocaefendi'ye böyle bir kaba ifade kullanmayacağımı Hizmet içindeki dostlarım da bilir. Yine de birçoğunu kırdığımı ve incittiğimin farkındayım. Bugüne kadar sadece dostluklarını gördüğüm Hizmet'in mensuplarından ve Hocaefendi'den kastımı aşan bu sözler nedeniyle özür dilerim” açıklamasında bulundu.

Babahan şu an T24'te yazılarına devam ediyor.

ALİ AKER

Ali Aker 16 yıl çalıştığı *Yeni Şafak* gazetesinden 30 Mayıs 2012 tarihinde ayrılmak zorunda kaldı. 25 Mayıs Cuma günü *Yeni Şafak*'ta dönemin Başbakanı Erdoğan'ı eleştiren ve “Allah Aşkına Susun” diyen köşe yazarı Akel'in işine 30 Mayıs'ta son verildi. Akel, “Özür açıklanmaz, dilenir” başlıklı yazısında Uludere konusunda Erdoğan ve hükümet üyelerinin tavrını sert sözlerle eleştirmiş, yazısını “bir şey söyleyecekseniz doğrusunu söyleyip, gereğini yapın. Ya da ebediyete kadar susun. Allah aşkına, susun!” diyerek bitirmişti. Akel, işten çıkarılmasını “böyle dönemlerde konuşmanın, yazmanın bedeli vardır. Birileri her zaman bu bedeli öder” sözleriyle değerlendirdi.

Konuyla ilgili olarak CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da 05 Haziran 2013 tarihli TBMM Olağan Grup Toplantısı'nda Ali Akel ve beraberinde istifasını veren Hakan Albayrak'ı tebrik ederek; “bedel ödeyecek aydınlar oldukça bu ülkenin karamsarlığa kapılmasına gerek yok. Biz bedel ödeyenlerin her zaman yanında olacağız. Bizi desteklemeseler bile” dedi.

YILDIRIM TÜRKER

Son yazısında dönemin Başbakanı Erdoğan'ı sert bir şekilde eleştiren Yıldırım Türker, kuruluşundan itibaren çalıştığı *Radikal* gazetesinden, 13 Ağustos 2012'de yayınlanmak üzere gönderdiği yazısının sansürlenmesi nedeniyle ayrılmak zorunda kaldı. Türker, ayrılma nedenini “dün akşam Genel Yayın Yönetmeni Eyüp Can ile bugün yayınlanacak yazım üzerine anlaşmazlık yaşadık. Bu anlaşmazlığı karşılıklı çözemedik” sözleriyle açıkladı. Erdoğan'ın medya üzerindeki baskısını eleştiren Türker, buna karşılık ana akım medyada çalışan yayın yönetmenleriyle ilgili olarak da, “idare etmeye çalışıyorlar. Bana kalırsa gazeteci değiller. Kaygılarının gazeteciliğe yönelik olduğuna inanmıyorum. Hakemlik, işadamlığı yapıyorlar” dedi.

Türker'in 'Stratejiler, Gazeteciler, Devlet Kaynakları' başlıklı sansürlenmiş yazısı, "hakikatle aramızda bin bir özenle örülen duvar üzerine ileride sosyolog, tarihçi ve arkeologların hayli kafa patlatacağı kanısındayım. Memleketin devletle ilişkisinin bir süredir bütün ikna ediciliğini kaybetmiş, dünya açısından da raflarda çürüyecek bir serüven kitabına dönüşmüşlüğü can yakıcı bir aleniyet kazandı" girişiyle başlıyordu.

Türker, 10 Kasım 2013'ten bu yana *Özgür Gündem*'de yazıyor.

TAMER KORKMAZ

Tamer Korkmaz *Zaman* gazetesinin en etkili köşe yazarlarından biriyken 24 Aralık 2007 tarihinde işten çıkarıldı. Kovulmadan önce Türkiye-ABD ilişkileri üzerine yazılarıyla ve "Amerika'yı eleştirebilen tek yazar" olarak dikkat çekiyordu.

Şu anda *Yeni Şafak* gazetesinde çalışıyor.

ANDREW FINKEL

Uzun yıllardır Türkiye'de gazetecilik yapan Andrew Finkel, 3 yıldır yazdığı *Today's Zaman* gazetesine 01 Nisan 2011 itibarıyla yollarını ayırdı. Finkel'in gazete ile arası Ahmet Şık ve Nedim Şener'in gözetimine alınmasından sonra yazdığı yazılarla bozulmaya başladı. Son zamanlardaki yazıları çoğunlukla Ergenekon tutuklamaları ve "İmamın Ordusu" üzerinedir.

ÇİĞDEM TOKER

Akşam gazetesine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından el konması ve Genel Yayın Yönetmenliği'ne eski AKP Bursa Milletvekili Mehmet Ocaktan'ın getirilmesiyle işten çıkarılan gazetecilerden biri de Çiğdem Toker oldu. Toker 12 Temmuz 2013 tarihli son yazısında, Gezi Parkı eylemleri sırasında Eskişehir'de polislerce dövülerek yaşamını yitiren Ali İsmail Korkmaz'dan da bahsetmişti.

Toker, şu an *Cumhuriyet* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

TUĞÇE TATARI

Akşam gazetesinde TMSF yönetiminin işbaşı yapmasıyla başlayan yazar kıyımının ilk kurbanı olan Tuğçe Tatari, 28 Haziran 2013'te sosyal medya üzerinden kovulduğu haberini duyurdu. Gazetesinde veda yazısı yazmasına izin verilmeyen Tatari, çareyi internet medyasında buldu. 29 Haziran'da T24 sitesinde açıklama yapan yazar, "altı yıldır yazarlık yaptığım *Akşam* gazetesinden kovuldum. Gazeteye veda yazısı yazmam 'kesin-

likle' kabul edilmediği için internet siteleri aracılığı ile düşüncelerimi paylaşmak istedim. Her şeyden önce; kovuldum demem sizi rahatsız etmesin lütfen. Çünkü işten çıkarılmak, yolların ayrılması gibi tanımlar bu durumda yaşanana anlatmaz, hafif ve kibar kalır” ifadelerini kullandı ve ekledi:

“Üstelik eski milletvekillerinden, her fırsatta Ak Parti'nin savunuculuğunu üstlendiğini söyleyenlerden oluşan bir yönetim tarafından kovulmak benim için şereftir.”

Tatari halen T24'teki yazılarına devam ediyor.

İSMAİL KÜÇÜKKAYA

Borçları gerekçesiyle *Akşam* gazetesine TMSF tarafından el konulmasının ardından, 5 buçuk yıldır gazetenin yayın yönetmenliğini yapan İsmail Küçükkaya görevden alınarak, yerine Mehmet Ocaktan getirildi. İsmail Küçükkaya, grupta başka bir görevde kalması yönündeki teklifi reddederek *Akşam*'la yollarını ayırdı.

Küçükkaya, 24 Haziran 2013 tarihinde *Akşam* gazetesinden ayrıldıktan sonra FOX TV'de çalışmaya başladı.

CAN ATAKLI

Can Ataklı, 2006 yılından beri yazdığı *Vatan* gazetesindeki yazılarına yönetimin 'zorunlu izne' çıkarması sebebiyle Nisan ayında ara verilmesinden sonra, izin dönüşü olan 18 Eylül 2013 tarihinde işten çıkarıldı. Son yazılarında özellikle “müzakere süreci”ne dair eleştirileriyle dikkat çeken Ataklı, 19 Eylül'de yayınlanan son yazısında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına aday olabileceği konusunda CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu ziyaret ederek bilgilendirdiğini söylemiş, 36 yılını gazetecilikle geçiren biri olarak mücadelesini siyasette de sürdürmekten kaçınmayacağını eklemişti.

Ataklı şu an *Yurt* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

BANU GÜVEN

Banu Güven 14 yıl çalıştığı NTV'den 08 Temmuz 2011 tarihinde ayrıldı. Güven ayrılma sürecini 12 Temmuz 2011 tarihinde *Radikal*'e şu sözlerle anlattı:

“Seçim öncesinde öyle bir yere gelindi ki... Çok büyük hatalar yapıldı bence. Hükümet tarafından herhalde açıkça söylenmiş olması gerekiyor ki, bizim yapacağımız işin sınırı belirlendi. Tartışma programları, seçimden birkaç hafta önce kalktı. Neden biz daha fazla konuşmuyoruz gibi sitemlerle üzerinize gelindiği noktada dükkânın o bölümünü kapatmak gibi bir hareket oluyor ki, problem çıkmasın. Ben devam ettim bu arada.

Genel Yayın Yönetmenimiz Ömer Özgüner’le çok yakın çalıştık. Kimselerin dokunmak istemediği birçok konuda onun desteğini görmekten çok mutlu oldum. Ama seçim öncesinde bu gerilimli hattı geçince, basıncı ben de daha fazla hissederek oldum, herkes gibi. Son yaptığım yayınlardan Vedat Türkali, birtakım çevrelerden gelen tepkiler sebebiyle kanal içinde tartışma konusu oldu. Aslında söylediklerinin çoğunun Cengiz Çandar’ın kaleme aldığı TESEV raporunda, hükümetin demokratik açılımına dair haritada birebir bulunduğunu görüyorsunuz. Tabu olmaktan çıkmış bir konuydu bu.” Açıklamasında Leyla Zana ile yapacağı programın iptaline de değinen Güven, “pazartesi günü konum için heyecan duyuyorduk Ömer’le (Özgüner) beraber, Leyla Zana gelecekti. Ama sonra böyle bir röportajın da içine sokulduğumuz sınırların dışında kaldığını öğrendim. O iyimserlikle devam ederken, seke seke giderken, çat diye duvara çarptım ben. Biz, hep beraber... Çarptık bence... Neyse... Bunu kabullenemedim tabii. Çözmeye çalıştım. Gazetecilik hayatımın en zor günlerinden biriydi” diye ekledi.

Daha sonra Artı1 TV’de çalışmaya başlayan Güven 10 Temmuz 2013’te “kanal sahibinin kendi programının içeriğine müdahale etmesi ve yöneticilerin ayrılması” nedeniyle buradan da ayrıldı.

Güven, şu anda İMC TV’de program yapıyor.

KUTLU ESENDEMİR

Habertürk’te röportajlar yapan Esendemir uzun süre çalıştığı işinden 21 Haziran 2013 tarihinde ayrıldı. Bu ayrılığın Gezi Direnişi sonrasında olması dikkat çekti. Esendemir’in ayrılık nedeninin, *Habertürk*’ün Direniş sırasındaki yayın politikası olduğu belirtiliyor. Esendemir, yayın hayatı kısa süren *Karşı* gazetesinde de Genel Yayın Yönetmenliği yaptı.

ÇİĞDEM ANAD

Hrant Dink haberlerinin sansürlendiği gerekçesiyle CNN Türk’ten ve Gezi Direnişi nedeniyle 04 Temmuz 2013 tarihinde NTV’den ayrılan gazeteci Çiğdem Anad, NTV ile ilgili düşüncelerini “Ferit Şahenk iktidarla karşı karşıya gelmek istemiyor, iktidarla yan yana yürümeyi tercih ediyordu. AKP bir davanın partisi, Erdoğan bir dava adamı, özünde kendileri gibi olmayanlardan yararlanabildikleri kadar yararlanacak, günü gelince onları da tasfiye edecekler” sözleriyle anlattı.

Anad, gazetecilik mesleğinin geldiği noktayı ve ayrılış sürecini de şu ifadelerle değerlendirdi:

“Gezi olayları başladığında Cem Aydın beni aktif göreve çağırıldı. Eskisi gibi bağımsız ve tarafsız habercilik yapmaya karar vermişti. Cem Aydın sansüre, baskıya boyun eğmenin sonunun habercilik için yıkım olduğunu biliyordu. Benim, Can Dündar’ın, Mirgün Cabas’ın, Banu Güven’in, Ruşen Çakır’ın programlarını yayından kaldırmak zorunda bırakıldığı için akli, vicdani rahat değildi zaten ve Gezi ile birlikte o da patladı. Her şeyi göze almıştı, ya Gezi ile başlayan süreçte doğru düzgün habercilik yapacaktık, ya da yaptırmıyorlarsa gidecektik. Ve gittik.”

Çiğdem Anad, T24’te yazmaya devam ediyor.

GÜRSEL GÖNCÜ

Gezi Direnişi’nde simge haline gelen kırmızılı kadını minyatür yaparak, Temmuz 2013 sayısının kapağına taşıyan *NTV Tarih Dergisi*, Doğuş Yayın Grubu’nun kararıyla basılmadı ve apar topar kapatıldı. Olayın hemen ardından dergi ekibi de istifa ettiğini duyurdu. Gezi olaylarını kapak yaptığı için kapatılan *NTV Tarih Dergisi*’nin yayın yönetmeni olan Gürsel Göncü dergiyi bağımsız bir şekilde basacaklarını söyledi. *Radikal*’e konuşan Göncü, uzun süredir dergiyi çıkarmak için uğraştıklarını anlattı:

“Gerek siyasi, gerekse mali sebeplerden dolayı kolay bir süreç olmadı. Sonunda bu noktaya geldik. Bağımsız bir yayın olarak dergimizi aynı ekiple çıkaracağız. Aynı çizgide, aynı hocalarla. Üstelik çok daha heyecanlı ve tutkulu bir şekilde.”

TUĞRUL ERYILMAZ

Radikal İki’nin yayın yönetmeni olan Tuğrul Eryılmaz 28 Aralık 2013 tarihinde işten çıkarıldı. Gazete, Eryılmaz’la birlikte 13 kişinin daha işine son verdi. Eryılmaz verdiği bir röportajda işten çıkarılmasının nedeni sorulduğunda şunları söyledi:

“*Radikal İki*’yi küçülteceğiz, dijital olacağız, sen karar ver, kim atılacak’ dediler. Hayatımda, ciddi mesleki hatasını gördüğüm bir iki kişi dışında, kimseyi işten attığımı hatırlamıyorum. Baştakilerin beceriksizliğinden dolayı bir gazete –patron gibi düşünüyorum– satış kaybediyorsa, reklam alamıyorsa ve zarardaysa, bunda muhabirlerin, genç editörlerin hiçbir dahli yok. Niye bedelini onlar ödesin, bizim gibi herifler dururken? ‘Siz de rahat edin ben de rahat edeyim, ben gidiyorum o zaman’ dedim. ‘Ama ben istifa etmiyorum, yollarımızı da dostça ayırmıyoruz, siz beni atıyorsunuz’ dedim. Sonra çok kolayca kaçıyorlar, ‘kendisi gitti, biz onu niye atalım?’ diyorlar. Öyle bir şey yok, ben oradan kovuldum. Ama bütün özlük haklarımı verdiler. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum; çünkü genç meslektaşlarımın özlük hakları, sigorta, maaş konularında ciddi sıkıntıları olduğunu biliyorum.”

DERYA SAZAK

Uzun zaman çalıştığı ve son olarak Genel Yayın Yönetmeni olduğu *Milliyet* gazetesinden 30 Temmuz 2013 tarihinde çıkarılan Derya Sazak, gazetenin sahibi Erdoğan Demirören ve işten çıkarılmasıyla ilgili şunları anlattı:

“*Milliyet*’te ilk dönemki tecrübemden yola çıktım ve İcra Kurulu oluşturdum geldiğimde. ‘Bu meslekte kalıcı mısınız yoksa geçici mi? Hükümetin hizmetine gazete sunmak için mi burayı aldınız?’ diye soruyordum. İşin sonunda en kötüsü oldu. 30 yıllık gazeteden ayrıldım, 9 aydır da işsizim. Ben de ciddi bir risk üstlendim. Yoksa ben gazetenin yazarıydım, üniversitede ders veriyordum, televizyonda program yapıyordum. Hayatım güzel gidiyordu. Gazeteye olan sevgimden dolayı böyle bir görev üstlendim. Gezi’de bana (Taksim’e) ‘gitme’ diye telefon açtı. Yer yerinden oynuyor. Taksim gaz içinde, dünya veriyor, ben muhabirim, niye gitmeyeyim? Daha sonra ‘Can’ı at’ dedi. ‘Atmam’ dedim. ‘O zaman sen gidersin’ dedi, ‘Giderim’ dedim. Hükümet de böyle istiyormuş. ‘Siz bu aybın altından kalkabilecekseniz gönderin o zaman’ dedim. Ben siyasi parti, dernek değilim. Yalnız geldim, yalnız giderim. Giderken ‘hükümetten birini atamayın’ dedim, bizim gidişimiz büyük tepki görecektir zaten. ‘Ne yapalım?’ dediler. Fikret Bila’yı getirin dedim. Sonra önce Can’ı, sonra benim getirdiğim yazarları ve muhabirleri işten attılar.”

Daha sonrasında, 06 Mart 2014 tarihinde ortaya çıkan ses kayıtlarına göre, Sazak’ın işten çıkarılmasında Tayyip Erdoğan’ın rolü olduğu gündeme geldi. Erdoğan ve Demirören arasında geçtiği iddia edilen diyaloglarda Erdoğan’ın Demirören’den Sazak’ı işten kovmasını istemesi ve hakaretleriyle ilgili olarak Sazak, 07 Mart 2014’te *Evrensel* gazetesine yaptığı açıklamada hakaretler nedeniyle Erdoğan’a dava açacağını söyledi. Sazak, “dava açmak için hukukçulara danıştım. Şu an çalışma aşamasındayız. Ancak bu kişisel bir hakaret davası değil. Bu bir sorumluluktur. Genel Yayın Yönetmenliği dönemimde işten çıkarılan *Milliyet* çalışanlarının tasfiye edilmesi nedeniyle dava açacağım. Gazetecilik adına duyduğum rahatsızlıktan kaynaklı süreci başlatacağım” dedi.

Şu anda herhangi bir basın kuruluşunda çalışmayan Sazak, işten çıkarılmasının ayrıntılarını *Batsın Böyle Gazetecilik* adlı kitabında anlattı.

CEVDET AŞKIN

Cevdet Aşkın, 01 Eylül 2013 tarihli ‘Veda’ yazısında, 31 Ağustos 2013 itibarıyla *Radikal* Yazı İşleri Müdürlüğü görevinden ayrılmasına paralel olarak 5 yıldır sürdürdüğü ‘Kuzey Irak Güncesi’ başlıklı yazılarına son verdiğini açıkladı. Aşkın, yazısında, “alışılmışın dışındaki yazı tarzının dar ideolojik kalıplar içine hapsolmuş zihinler tarafından eleştirilere maruz bırakıldığını” söyledi. Yazının devamında Aşkın, büyük bedelle-

re mal olan bu toplumsal sorunun evrensel standartlara uygun olarak çözülmesi ve toplumsal barışın kalıcı olarak sağlanması için umut verici bulduğu Kartacalı ünlü komutan Hannibal'ın “Ya bir yol bulacağız, ya bir yol açacağız” alıntısına yer verdi.

TUNA KİREMITÇİ

Köşesinde “ulusalci” olduğunu açıklayan Tuna Kiremitçi, son dönemde AKP'ye muhalif yazılarıyla dikkat çekiyordu. 02 Eylül 2012 tarihinde *Hürriyet* gazetesindeki işine son verildi. İşten çıkarılma nedenini belirtmediklerini söyleyen Kiremitçi, “son yazıma bakalım, belki bir ipucu buluruz” dedi.

Daha önce *Vatan* gazetesinde köşe yazarlığı yapan Tuna Kiremitçi, hükümetin ifade özgürlüğü üzerindeki baskısına şöyle gönderme yaptı: “Kral'ın yeğeni de Twitter'ın ortağı olduğuna göre *Hürriyet*'ten sonra Twitter'dan da gönderilir miyim? Kendi padişahımız yetmiyordu, bir de elin Kral'ı musallat oldu.”

Kiremitçi, Twitter üzerinden bu yazdıklarıyla ilgili kendisini uyararak arkadaşlarına yine Twitter üzerinden yanıt verdi: “Böyle gidersen son yazını da yazdırmayacaklar’ diyen sevgili dostum! Uyarın için teşekkürler. Fazıl Say gibi benim de temelli gitme zamanım geldi sanırım. Kalanlar mutlu olacaksa...”

YAŞAR NURİ ÖZTÜRK

Yaşar Nuri Öztürk'ün Hülya Avşar'ın programında söylediği, “benim üzerimden AKP yağcılığı yapmayın” şeklindeki sözleri *Habertürk* ile yollarının ayrılmasına neden oldu. Öztürk konuyla ilgili açıklamasında “Altaylı beni sansürledi. O yüzden ayrıldım. Yazılarım yayınlanmayınca önce patronu aradım. Ne patron, ne de Fatih Altaylı telefonlarım çıktı. Yazı işleri müdürünü aradım. O da ‘Fatih Bey böyle emretti’ deyince, istifa ettim” şeklinde konuştu.

Habertürk'ten 24 Ekim 2009 tarihinde ayrılan Öztürk şu an *Yurt* gazetesinde yazılarına devam ediyor.

ALİ KIRCA

2013 Mayıs ayında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından Show TV'ye el konulmasının ardından Ciner Grubu'na satılan kanal, Ali Kırca ve ekibini 14 Haziran 2013 tarihinde zorunlu izne çıkardı. Ana Haber Bülteni Spikeri Kırca'yla birlikte izne gönderilen isimler arasında Haber Dairesi Başkanı Tuba Atav, Haber Koordinatörü Ayhan Bölükbaşı, Haber Müdürü Ozan Pezek, Yurt Haberler Müdürü Nafiz Aküz, Kamera Şefi Ediz Alıç, Mesut Gengeç, Haydaran Çelik ve Özgür Aktaş da yer aldı.

ZÜLFÜ LİVANELİ

Milliyet ile birlikte *Vatan* gazetesinin de 2011’de Demirören Grubu tarafından satın alınmasıyla başlayan AKP muhalifi gazeteci ve yazarların tasfiye sürecine tepki olarak, Zülfü Livaneli de istifasını verdi. Gazete yönetimince Mustafa Mutlu’nun işine son verilmesinin ardından kaleme aldığı yazısını yayınlamayan gazete, 05 Eylül 2013 tarihinde Livaneli’den yeni bir yazı göndermesini istedi.

‘Vatan Mahzun, Ben Mahzun’ başlıklı yazısında Livaneli, “Bu gazeteyi bizler kurduk; ilk sayısını neredeyse dumanı tüterken heyecanla elimize aldık. Yeni çıkan gazetele-
rin tutmayacağına düşünül-
düğü ve bunun birçok örnekle kanıtlandığı bir ülkede, çeyrek milyon tiraja ulaştık. Çok kişi emek verdi, bu çocuğu sevgiyle, özenle büyüttü, aramıza sonradan pek çok yazar, gazeteci katıldı ama şimdi ne yazık ki bu emektarlar işten çıkarılıyor. En son örnek Mustafa Mutlu kardeşim. Bu cesur, gözünü budaktan sakınmayan namuslu yazarın işine son verildi” diyerek, 10 yılı aşkın bir süredir çalıştığı ve aynı zamanda Yayın Kurulu üyesi olduğu *Vatan* gazetesine veda etti. Livaneli, şu an düzenli olmamakla birlikte, kendine ait internet sitesinde yazmaya devam ediyor.

MUSTAFA MUTLU

Son olarak 03 Eylül 2013 tarihinde Erdoğan’ın Ekonomi Başdanışmanı Yiğit Bulut’un yaptığı kazayla ilgili yazdığı yazıda Bulut’u sert bir dille eleştirmesinin ardından, uzun yıllardır çalıştığı *Vatan* gazetesindeki işine son verildiğini telefonla öğrenen Mustafa Mutlu, konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

“Bugün Altınoluk’ta CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce ile beraberdik. Muhalif kalemlerin başına gelen olayı ben de bekliyordum. 30 yıllık gazeteciyim, hiçbir zaman meslek ilkelerinden şaşmadım. Geri dönüp baktığımda bununla gurur duyarım. Ben mesleğime ihanet ettiğim için değil, dik durduğum için kovuldum.”

İşten atılma süreci ve karşılaştığı tacizlerin yanı sıra, Türk medyasının dönüşümünü ve basın özgürlüğünün kapalı kapılar ardında geldiği noktayı *Dön Kardeşim!* adlı kitabında kaleme alan Mutlu, 23 Eylül 2013 tarihinden itibaren *Aydınlık* gazetesinde yazmaya devam ediyor.

IŞIN ELİÇİN

Yeni Şafak gazetesinde yazan Işın Eliçin’in, Gezi Parkı eylemleri ile başlayan süreçle ilgili olarak kaleme aldığı ve gazetesinin Mehmet Ali Alabora’yı hedef gösteren tavrını eleştirdiği 23 Haziran 2013 tarihli ‘Dış Mihraklar ve Memet Ali Alabora’ başlıklı yazı-

sı yayınlanmadı. Bunu Twitter üzerinden duyuran Eliçin, sonrasında yazısını *Radikal* gazetesine ait internet sitesine vererek okuyucusuyla paylaştı. Eliçin, yazılarına diken.com.tr adresli sitede devam ediyor.

OSMAN ÖZSOY

Nazlı Ilıcak'ın 08.05.2014 tarihli *Bugün* gazetesindeki köşesinde Osman Özsoy hakkında yazdığı satırlar şu şekilde:

“Türkiye’de basın özgür olmadığına bir örneği de **Prof. Osman Özsoy**. 17 Aralık’ı takip eden günlerde, önce *Yeni Şafak*’taki işine son verildi; ardından telifli olarak çalıştığı internet sitesi Haber 7 ile ilişkisi kesildi ve nihayet, Haliç Üniversitesi’nden atıldı; ders vermek için geldiği üniversitenin kapısından sokulmadı.

“Osman Özsoy, mutedil yapıda bir entelektüel. Hiçbir angajmanı yok. Ama kalemini de kimseye kiralamayan, özgürlükleri savunan bir bilim adamı. Tek başına bu örnek bile Türkiye’deki ifade özgürlüğünün ne hale geldiğini gösteriyor. Evet, insanları cezaevine atmıyorlar çünkü kanunlar müsait değil. Lakin herkes işini kaybetmeyi göze alabilir mi? **‘İfade hürriyeti var; dileyen hükümete ağır eleştiriler yapabilir’** diye yazıp çizenler, madalyonun bir de bu yüzünü görsünler.”

DOĞAN ERTUĞRUL⁵

Erdoğan Rahatsız Olur Diye Gül Sansürlendi, Cem Yılmaz’a Yasak Tartışıldı

Star gazetesi, yayın hayatına 8 Mart 1999’da başladı.

Uzan Grubu’nun sahibi olduğu gazete **Fatih Çekirge** ve **Yılmaz Özdil**’e emanet edildikten yaklaşık üç yıl sonra ailenin önde gelen üyesi **Cem Uzan** Genç Parti’yi kurdu.

Ve süreç Türk basını için şaşırtıcı olmayan bir seyrinde ilerledi.

2002 seçimleri yaklaşırken manşetlerini “İktidara 15 gün kaldı” benzeri başlıklar süsleyen *Star*’da vazgeçilmez görsel, kolları kıvrılmış beyaz gömleğiyle Cem Uzan oldu.

Star gazetesi zorlanmadan partinin yayın organına dönüşmüştü. Fakat *Star*’ın parti bülteni olması işe yaramadı. Genç Parti yüzde 7,24 oy oranı ile seçim barajına takıldı ve galibiyeti önlerindeki iki genel seçimi daha birincilikle kazanacak Adalet ve Kalkınma Partisi aldı.

Seçimden bir sene sonra Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Uzanlar’a ait

5 T24 muhabiri Hazal Özvarış’ın, *Star* gazetesinin yayın politikasına tepki göstererek Yazı İşleri Müdürlüğünden istifa eden Doğan Ertuğrul ile yaptığı röportajın kısaltılmış halidir.

Çukurova ve Kepez Elektrik'e el koyunca *Star*, Tayyip Erdoğan tarafından dava edilecek şu manşeti attı:

“Gücün buna mı yetiyor kalles”

TMSF, 2004'te bu kez İmar Bankası'nın borçları nedeniyle *Star* gazetesi ve Star TV de dahil olmak üzere Uzanlar'a ait 219 şirkete el koydu.

Star, çok geçmeden Kıbrıslı bir Türk olan işadamı **Ali Özmen Safa** tarafından Kanal24'ün isim hakkıyla birlikte TMSF'den satın alındı. 2007'de kalp krizi sonucu hayatını kaybedecek eski Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı **Hasan Doğan** ile **Ethem Sancak** Star Medya Yayıncılık AŞ'ye ortak oldu. Erdoğan için “Başbakan şu anda en önemli idolum. Adamın sevdalısıyım” diyen Sancak, yakın zaman sonra tek sahibi olacağı *Star*'ı alış hikâyesini şöyle anlatacaktı:

“Tayyip Bey köşeye sıkıştırılmıştı, parti kapatma davaları, 367 kararı vs. Basın tek sesli, onu boğmaya çalışıyor. Hasan Doğan'la ‘Onun için ne yapabiliriz?’ diye konuştuk. Dedik ki, ‘Basın alanında tek sesliliği kıralım.’(...) *Star*'ı büyüttük. Gazetenin yetmediğini anladık. İtibarsızlaşmış da bir gazeteydi. 24 televizyonunu kurduk. Ben tamamen idealle-
rim için, ona daha iyi hizmet edebilmek için girmiştım o işe.”

Böylece *Star*'ın aidiyeti Genç Parti'den alınıp AKP'ye verildi.

Bugün künyesinde “İmtiyaz Sahibi” olarak eski AKP Erzincan Milletvekili **Tevhit Karakaya**'nın yer aldığı *Star*'ın ortakları arasında Rixos Otellerinin patronu ve 1.3 milyar dolara Haliçport ihalesini kazanacak olan **Fettah Tamince** ile Petkim'in sahibi Azeri devlet enerji şirketi Socar var.

Künyesinde yer alan isimler değişse de misyonu baki kalan *Star*'ın mutfağında neler olduğunu öğrenmek için eski *Star* gazetesi Yazı İşleri Müdürü **Doğan Ertuğrul** ile bu-
luştuk.

Ertuğrul, **Alev Er**'den sonra genel yayın yönetmenliğine gelen **Mustafa Karaali-
oğlu**'nun *Star*'ında 7 yıl mesai yaptı. Gazetede ki son 4 yılını yazı işleri müdürü olarak geçi-
ren Doğan Ertuğrul, Mart ayında şu ifadelerin yer aldığı bir veda mesajıyla artık **Yusuf Zi-
ya Cömert**'in yönettiği *Star*'dan istifa etti:

*“Türkiye'nin yaşadığı bu cinnet halinden medya fazlasıyla nasibini almış, haber değeri taşımayan ve algı yönetimi daha doğru ifadeyle kara propaganda amacı güden ‘haberler’ ga-
zete ve televizyonların rutini haline gelmiştir. Bu nedenle yıllarca sahiplenerek görev yap-
tığım gazetemde benim açımdan sorumlu ve dengeli bir gazetecilik yapma imkânı kalma-
mıştır.”*

‘Star’da Ben Dahil Birçok Editör Kabataş Haberine İtiraz Etti’

— *Türkiye basınında yerleşik gelenek “Bâb-ı Âli 40 odalı bir konak, bir odadan çıkar, diğerinden girersiniz” diye ifade edilirken, siz Star’dan ses getiren bir açıklamayla ayrıldınız. Taşan bardağımızı hangi damlalar doldurdu?*

— Bugün basının 40 odalı olduğu kanaatinde değilim. Biz ve ötekiler medyası var sadece; biz yani iktidar-havuz medyası ile iktidarın marjinalleştirmek istediği, Erdoğan’ın “bunlar” diye nitelediği medya.

Benim bardağımı taşıran ilk damla Gezi’deki savrulma oldu: Söylemeyi gurur sayarım, *Star*’da çalışma arkadaşlarımın şaka yollu “Etik abi” diye nitelediği gazeteciydim. Çünkü Ergenekon’dan Ak Parti’nin kapatılma davasına kadar gazetecilik ilkelerine uymadığını düşündüğüm her konuda insanları mağdur edeceğimize inandığım her haberde itirazlarımı dile getirdim. Kopuşun başlangıcı da, benim de sahip çıktığım birçok ilkeyi savunan Ak Parti iktidarının bu ilkeleri terk etmesi sonrasında iktidara yakın medyanın da aynı yolu izlemesi oldu. Bunun ilk büyük patlaması tereddütsüz Gezi’ydi. Çocuklarım da gitti, ben de gittim Gezi’ye. Önce iktidarın, sonra da iktidar medyasının Gezi’ye karşı tutumu çok rahatsızlık vericiydi benim için.

“Hikâyenin Fantastik Olduğunu Söyleyerek Karşı Çıktım”

— *Gezi sürecinin en tartışılan haberlerinden “Kabataş’ta toplu taciz” röportajı yayınladığınızda Star’ın yazı işleri müdürüydünüz. Haberin yayınlanma sürecinde neler yaşandı?*

— O haberde kıran kırana bir itiraz süreci yaşadık. Öncesi ve sonrasında. Yazı işleri toplantısında bu hikâyenin inandırıcı olmadığını ve fantastik olduğunu söyleyerek karşı çıktım. Birçok editör arkadaşım da aynı yönde görüş belirtti. Israrla sadece başörtülü genç bir annenin ifadelerine dayanarak, hiçbir delil olmadan bu haberin yapılmasının doğru olmadığını anlattım. Fakat engel olamadım.

‘Kabataş Görüntüleri Çıkınca Özür Dilemeyi Tartıştık’

— *Siz karşı çıkarken haberi savunanların kullandığı kelimeler ve sebepler nelerdi?*

— “Biz o kadına inanıyoruz. Bu Geziciler her şeyi yapar” önyargısı ve saplantısı her itirazı bastırdı. Gazete yönetimi haberin iktidar tarafından büyük bir kampanyaya dönüştürüleceğini gördü.

— *Bu itirazları seslendirmenin gazete içinde riskleri var mıydı?*

— Yakın zamanda Kabataş görüntüleri ortaya çıktığında yazı işleri toplantısında editör yazarak özür dilemeyi bile tartıştık ama Erdoğan’ın tavrı netleşince yayınlamak mümkün olmadı...

‘Star Bazen Erdoğan’ı Erdoğan’dan Korumak İstedi’

— *Gezi sürecine dair kısa bir Star dökümü: Erdoğan ünlü ‘iki ayyaş’ konuşmasını yapıyor, Star 1. sayfadan görmüyor. Erdoğan ‘Topçu Kışlası AVM olacak’ derken Star, ‘AVM yok, bu ne şiddet’ diyor. Erdoğan ‘Twitter başa bela’, ‘Bir anne kızının birinin kucağına oturmasını ister mi’ derken Star aynı konuşmayı ‘Geçmişteki tertiplerin tekrarı’ gibi bir başlıkla vermeyi tercih ediyor. Star, Erdoğan’ı kendisinden de mi korumaya çalıştı?*

— *Star dahil havuz medyası, bunu iktidara yakınlık anlamında kullanıyorum, zaman zaman Erdoğan’ı sizin ifadenizle Erdoğan’dan korumak istedi. Bugün keşke daha çok yapılırdı, diyorum çünkü Erdoğan’dan önce topluma karşı bir sorumluluğunuz var, ama o eşik çoktan aşıldı.*

‘Eyvah, Başbakan, Bak Gördünüz mü Diyecek’

— *Makul olmak size problem olarak geri dönüyor muydu?*

— *Evet. Çünkü Erdoğan sadece Star’ı değil, çok açık bir şekilde hiç kimsenin pozisyonunu yeterli görmüyor. Birçok olayda oldu bu. “Bu çok sert, başlıktan vermeyelim” dediğimiz ifadeleri mesela Sabah’ın manşetinde görünce “Eyvah, Başbakan ‘Bak gördünüz mü?’ diyecek” diye kendi aramızda esprisini yapıyorduk.*

‘Karaalioğlu Kazanç, Ama Tapeleri Sormaması İzah Edilemez’

— *Karaalioğlu’nun, 30 Mart seçimleri öncesinde 24TV ekranındaki programda tek başına ağırladığı Erdoğan’a tapeler konusunda tek soru sormamasını, Erdoğan’dan Hidayet Şefkatli Tuksal konusunda –tepkilerine de katılarak– talimat almasını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

— *Erdoğan’ı konuk eden gazetecilerin profiline bir bakın. Bir iki istisna dışında aralarında gazeteci diyeceğiniz kaç kişi var? Ama Erdoğan bundan hoşlanıyor. Televizyondaki mülakatta, Karaalioğlu Erdoğan’ın “Neden korkuyorsun? Korkma” ısrarına rağmen Gülen cemaatine “örgüt” demedi mesela. Ama tabii ki o soruları sormamasının hiçbir izahı olamaz. Talimat konusuna hiç girmiyorum bile. Medya ortamımız maalesef bu.*

‘Alo Fatih’lere Hiç Gerek Yok’

— *İktidarın manevralarına dair tahmin ve analizler gazetede nasıl yapılıyordu? Erdoğan’ın bir konuşması mı, yoksa Ankara’dan açılan telefonlar mı yardımcı oluyor?*

— *Aslında “Alo Fatih”lere hiç gerek yok. İktidar medyasında Erdoğan’ın ya da ikti-*

darın reflekslerini çok iyi bilen insanlar var. *Star* da bu anlamda ne yapacağını bilir, kafası serin, rahat bir gazetedir.

— *Nasıl bilir?*

— *Star* demek Mustafa Karaalioglu demektir. En azından yayın yönetmeni Yusuf Ziya Cömert olana kadar. O hem iktidarı yakından tanır, hem de *Star*'ın genetik kodlarını oluşturan isimdir. Yazı işleri de ne yapacağını, neyin iktidarı rahatsız edeceğini bilir. Bu konuda deyim yerindeyse bir ortak akıl vardır. Bu ortak akıl örneğin *Habertürk*'te, *Türkiye*'de yok.

‘Gazete Yönetiminin Hangi Bakanla Yakın Olduğu Ayrıştırıcı’

— *Bu 4 gazetenin patronajlarının neden olduğu farklar ne?*

— Gazetelerde asıl önemli olan gazete yönetiminin iktidarın hangi bakanıyla, hangi başbakan yardımcısıyla ne tür bir yakınlık içinde olduğu... Ak Parti'nin hangi kodlarına daha yakın, Yalçın Akdoğan'a mı, Bülent Arınç'a mı? Beşir Atalay'a mı, yoksa başka bir isme mi? Başka gazeteler hakkında konuşamam ama *Star*'daki durumu net olarak söyleyebilirim. Yiğit Bulut *Star* yazarı, eskiden televizyon kanalının da yöneticisiydi. Yalçın Akdoğan da *Star*'da yazıyor. Sık sık gazeteyi ziyaret ediyor. Durum böyleyken “Alo Fatih”ler durumu karikatürize ediyor ve somutlaştırdığı için daha cazip geliyor herkese. Ama o telefonlar hiç olmasa bile durum vahim.

— *İktidara yakın gazetelerde; Star'da, Sabah'ta, Yeni Şafak'ta, Türkiye'de Erdoğan'ın hoşlanmayacağı bir haber, bir dosya yayınlanabilir mi? Yayınlanırsa, telefonla müdahaleden başlayarak neler olur?*

— Nerde ne yayınlandığına bağlı. Ama iktidara yakın hiçbir gazete yöneticisi için iyi bir gün olmayacağını söyleyebilirim.

‘Onlarca Manşet Haber Kriterlerine Uymadan Çıktı’

— *Veda açıklamanızda “kara propaganda” nitelemesi yaptığınız haberler hangileri?*

— Gezi süreci ve özellikle 17 Aralık sonrası atılan onlarca manşet maalesef hiçbir haber kriterine uymadan propaganda amaçlı yayınlandı. Hiçbir gazeteci de hangi haberin kaynağının iktidar olduğunu görmekte artık zorlanmıyor. 17 Aralık soruşturmasına ve oradaki iddialara dair *Sabah* da, *Yeni Şafak* da, *Star* da, *Akşam* da tek bir satır yayınlamadı. İddiaların neler olduğuna dair bile bir haber yoktu. Ama Gezicilerin küresel terörle bağlantıları ve 17 Aralık'ın arkasında İsrail olduğu propagandalarına hatta cemaatin dini değerlerinin, Müslümanlığının sorgulanmasına kadar her şeyi okuduk iktidar medyasında.

— *Tapeleri yayınlama ihtimali yazı işlerinde gündem oldu mu?*

— Gazeteye girmeyeceği açıktı.

— *Ethem Sancak'ın "Erdoğan'a, onun misyonuna daha iyi hizmet edebilmek için aldım" dediği bir gazeteden bahsediyoruz. Star tutarlı, siz tutarsız olabilir misiniz?*

— Ne *Star*'ı Ethem Sancak, ne *Hürriyet*'i Aydın Doğan, ne de *Milliyet*'i Erdoğan Demirören yapıyor. Gazeteleri patronlar değil, yazı işleri yapar. *Star*'ı da iktidarın ve patronunun ajandasını gözeten gazeteciler yapıyor.

— *Erdoğan'ın rahatsızlık duyduğu Hasan Cemal'le yolları ayırmaya kararlı bir Demirören örneği bu dediğinizi çürütmüyor mu?*

— Hasan Cemal'i Erdoğan'ın talimatıyla işten çıkarsa bile gazeteyi Demirören yapmıyor. Ve hazindir ki o gazeteciler bazen talimata bile gerek kalmadan iktidara istediğini veriyor.

'Gezi'de Ölenlerin Annelerini

1. Sayfaya Çıkarabilmek Yeter'

— *Size "Vaziyeti geç anlamışsınız" diyenlere yanıtınız ne olur?*

— Ethem Sarısülük'ün cenazesi *Star* gazetesinin birinci sayfasına girdi örneğin. Gezi'de hayatını kaybedenlerin annelerinin buluşması *Star* gazetesinin birinci sayfasına girdi. Bunlar benim açımdan riskti. Gezi süresince *Star*'da kalmanın doğru olduğuna inanmam için o annelerin fotoğraflarının *Star*'a çıkabilmesi bile yeter.

'Gezi Eylemlerini Destekleyen Haberler

Star'a Gitmez"

— *Anlatır mısınız, Star'a hangi haberler gider, hangileri gitmez?*

— Gezi eylemlerini destekleyen haberler *Star*'a gitmez. Açık. Muhalefet partilerinin Erdoğan'a yönelik sert eleştirileri görülmez. İç politikada da, dış politikada da o kadar çok ki bunlar.

— *Kürt meselesine dair kırmızı çizgiler nerede çiziliyor Star'da?*

— Çözüm sürecini zarara uğratacağı düşünülen hiçbir haber *Star* gazetesine girmez. İki tane uzman çavuş kaçırıldı. Hangi gazetede gördünüz bu haberi? PKK'nın Güneydoğu'daki yol kontrolünü? Diğer gazetelerde de durum bu. Çözüm sürecinde Hasan Cemal'e ana akım medyada yazdırılmıyor ama kim yazıyor? Hayatında Güneydoğu'ya turist olarak bile gitmemiş bir sürü AK troll var medyada Kürt sorunu yazan...

— *Star'da Aleviliğe dair kırmızı çizgiler neler?*

— *Star*'ın yayın politikasını net olarak ayırabileceğimiz bir dönem oldu; referandum öncesi ve sonrası. Öncesinde Alevilerin cemevleri sorununun önemli olduğu, bunun toplumun diğer kesimleri tarafından bilinmesi gerektiği konusunda çok iyi yayınlar yaptık. Daha sonra ise Gezi-Alevi eşleştirmesi iktidar tarafından ustalıklarla kullanıldı, CHP Genel Başkanının Aleviliği hakkında söylenenler maalesef tarihe geçti.

‘Gezici Diye Cem Yılmaz’a Yasak Tartışıldı’

— *Dolayısıyla Bülent Ersoy da kolay kolay gazeteye giremez mi?*

— Bülent Ersoy *Sabah*'a girmezdi ta ki Erdoğan'ın sanatçılarla görüşmesinde Erdoğan'la aynı karede gözüken kadar. Bütün mesele bu. Bunun bile meşruiyeti Tayyip Erdoğan üzerinden gerçekleşiyor. Mesela Cem Yılmaz Gezi'ye destek verdi diye “Star’a girmesin” dendi. Adı bile haber olan bir insandan bahsediyoruz! “Gezici” diye –ki bu söz Gezi'ye karşı çıkan iktidar yanlılarının zekâ düzeyini gösterir– böyle bir ismin gazete-ye alınmaması mümkün mü?

‘Ergenekon’da Savcı ve Mahkemenin Kanaatini Savuduk’

— *Spotta “çete üyeleri” diyorsunuz.*

— Çete üyeleri iddiası diyoruz. Ergenekon iddianamesine göre öyleydi, biz de onu verdik. Yoksa “iddia olunan Ergenekon örgütüne mensup olduğu iddia edilen...” gibi saçma bir gazetecilik dili olabilir mi?

— *İddia olarak veya tırnak içinde verilmeyen bir ifadeden bahsediyoruz. Bu üslupta bir sorun yok mu?*

— Olabilir ama “iddia olunan Ergenekon örgütü” gibi bir gazetecilik dili de olmaz. Ama iki yıldan fazla sürmüş bir süreçte benim de gözümden kaçmış olan ya da “doğru bulmuyorum ama...” dediğim ifadeler yer almış olabilir. Çok doğal bir şey bu. Fakat genel olarak gazetenin çizgisi, böyle bir örgütün varlığını kabul ederek, savcı ile daha sonra mahkemenin de paylaştığı kanaati savunmaktı.

‘Cumhurbaşkanının Röportajı Sansürlendi’

— *Kapatmadan soralım; Başbakanlıktan açılan telefonların yanı sıra Cumhurbaşkanlığından da çaldırılan gazete telefonları oldu mu?*

— *Star* gazetesi Başbakan'a o kadar yakın bir mesafede ki, Cumhurbaşkanı'na yakın olamaz.

— *Cumhurbaşkanının haberleri öteleniyor mu?*

— Çok olağanüstü bir durum yoksa Cumhurbaşkanının Başbakan'dan büyük verilmesi arzu edilmez. Hiyerarşi Sayın Başbakan'dan başlıyor. Üç yıl kadar önce Cumhurbaşkanı ile yapılan bir röportajın can alıcı kısımları Başbakan rahatsız olabilir kaygısıyla gazeteye konmadı. Üstelik o röportajda Sayın Cumhurbaşkanı 27 Nisan muhtirasına karşı bildirin nasıl hazırlandığı konusunda, kamuoyunda pek bilinmeyen çok önemli şeyler anlatıyordu. Ama o bölümler ayklandı.

YILMAZ ÖZDİL

1965, İzmir doğumlu olan Özdil Ege Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Gazetecilik Bölümünden mezun olmuştur. Mesleğe *Yeni Asır* gazetesinde muhabirlik yaparak başlayan Özdil, 1994 yılında *Milliyet*'te, 1995 yılında *Sabah*'ta Yazı İşleri Müdürü görevini yürüttü. 1999 yılında Fatih Çekirge'nin genel yayın yönetmenliğini yaptığı *Star* gazetesinin kuruluşunda yer aldı. 2008 yılında Uğur Dündar'ın sunduğu *Star Ana Haber* bülteninin yayın yönetmenliğini yapmaya başladı. *Star* gazetesinden sonra *Sabah* gazetesinde çalışmaya başlayan Özdil, atv haber genel yayın yönetmenliği görevini üstlendi. Atv ve Sabah'ın TMSF'ye devredilmesinin ardından *Hürriyet* gazetesine geçti. 15 Ağustos 2014 tarihinde *Hürriyet*'teki görevinden istifa etti.

Hürriyet gazetesinde **Enis Berberoğlu**'nun genel yayın yönetmenliğinden istifasının ardından ikinci tartışma **Yılmaz Özdil** konusunda yaşandı. Özdil'in son yazısına son anda müdahale edildi ve yazı *Hürriyet*'in 15 Ağustos 2014 tarihli sayısına konmadı.

T24'ün aldığı bilgilere göre, *Hürriyet*'in en çok okunan yazarlarından olan Yılmaz Özdil'in **Tayyip Erdoğan**'ı eleştiren son yazısına müdahale edildi. Özdil, başbakan adayları tartışmasına değindiği yazıda, Tayyip Erdoğan'dan boşalacak makam için **Bilal Erdoğan**'ı işaret eden ironik bir üslup kullanıyor.

Yılmaz Özdil'in yayınlanmayan yazısının tam metni şöyle:

Başbakan kim olsun?

Valla benim içimden geçen isim, Bilal...

Birincisi, devlette devamlılık esastır, devlet dediğin babadan oğula'dır.

İkincisi, hiç unutmam, 2005 senesinde Brüksel'deki NATO zirvesinde, ABD Başkanı Bush, İngiltere Başbakanı Blair ve bunun babası bir araya gelmişti, Bush parmağıyla bunu gösterip "çalışıyor mu bu" diye sormuştu, babası "çalışıyor" demişti, Bush da daha bi saniye önce çalışıp çalışmadığını bile bilmediği halde "çok akıllı bi çocuk" demişti, Blair de gülerek "tıpkı babası gibi" demişti.

Üçüncüsü, Bush’la Blair haklıydı, hakikaten çok zeki bi çocuk... Küçükken okuyacak parası bile yoktu, Remzi’nin bursuyla okudu. Şimdi, çalışarak kazandı-ğı paralarını 48 saat sıfırıyor, hâlâ 30 milyon avrosu kalıyor, zekâsını düşünün yani.

Dördüncüsü, milletvekili olmasına filan gerek yoktur, doğuştan milli ege-mendir, “23 Nisan” doğumludur. Seçim meçim yapılmasın, çocuk bayramında makama oturtulsun, bi daha kalkmasın, ister assın ister kessin.

Beşincisi, vakıfçı olduğu için memlekete dair her mevzuya vâkıftır... Babası ne zaman sıkışsa onu arar, telefon eder, Fenerbahçe’yi şöyle yap der, telefon eder, şu işadamını kucağa oturt der, telefon eder, çiftlik ne oldu diye sorar. Gerçi biraz yavaş anlar, ha bire anlamadım babacım der ama, olsun, o kadar kusur kadı kızın-da da olur, imam oğlunda da olur. Bilal’den şahane başbakan olur.

*

Bilal olmazsa...

Hayırsever Rıza cuk oturur.

*

O da maşallah Bilal gibi zekâ küpü, henüz 26 yaşındayken 86 milyar dolar-lık altın ihracatı yaptı.

Ayrıca... Bakanların yarısı zaten emrinde.

Hayırsever olduğu için, seviyor bakanlarımızı. Kimine kol saati alıyor, kimi-ne takım elbise alıyor, kimine çikolata kutusu gönderiyor. Bakanlarımız da onu seviyor. Mesela, işçileri bakanımız gerekirse önüne yatırıyor.

Başbakanımız “yuh çekersen, tokadı yersin” diyor, vatandaşları yumruklu-yor, yerlerde tekmeletiyor, Rıza da “hırsız var” diyeni, korumalarına yakalattırı-yor, ağzını burnunu kırdırıyor.

Tam halef-selef olsun.

Böyle başa böyle tarak olsun.

*

Yok eğer, Rıza da uymazsa...

Müteahhit Cengiz olsun.

*

Malum “tecavüz k açınılmazsa, zevk almaya bak” derler, nasıl olsa milletin orasına koyacak, bari başbakan olarak koysun. Ahaliyi donuna kadar soymalarına rağmen, ahali itiraz edeceğine “soyuyorsa beni soyuyor, sana ne” diye kavga edi-yorsa... “Gör bak, milletin orasına koyacağız” diyen müteahhit Cengiz’e tören-le plaket veriliyorsa... Allah yardımcımız olsun, müteahhit Nihat da bu Cengiz’in başbakan yardımcısı olsun.

Çünkü n’aapsın bu şartlarda Nihat, koymazsa kabahat.

*

Müteahhit Cengiz de olmazsa...

Sayın Apo olsun.

*

Hatırlarsınız, tapesi sızmıştı, “Tayyip’in beni üçüncü kişi olarak konumlandırması tesadüf değil” demişti. Nedir devlet protokolü? Birinci kişi cumhurbaşkanı, ikinci kişi meclis başkanı, üçüncü kişi başbakan... E madem öyle, tesadüf olarak kalmasın, resmiyet kazansın, “Yeni Türkiye” protokolüne geçilsin. Apo tek başına başbakan olmasa bile, hiç olmazsa eşbaşbakan olsun.

*

Yasin el Kadı, dışişleri bakanı olsun. Recep İvedik, kültür bakanı olsun. Orhan Gencebay, Bülent Ersoy, Hande Yener, Mustafa Sandal, Alişan, Cengiz Kurtoglu, Berdan Mardini, Ece Erken, Şafak Sezer kabineye girsin, Burhan Kuzu gene bi şey yapılmasın, düz milletvekili kalsın, delirsin. Acun, hükümet sözcüsü olsun.

*

Google’den ayet sallayan, bakara makaracı Egemen Bağış’ı da Ekmeleddin’den boşalan İslam İşbirliği Teşkilatı’nın başına getirdin miydi, tadından yenmez gari.

**KALEMİ KIRILANLARIN KALEMİNDEN
ÖYKÜLER**

AHMET TEMERTÜRKAN

“Doğru, dürüst ve tarafsız bir habercilik anlayışını sürdürmek için uzunca bir süre çabaladık.”

Meslek Hayatım

2002 yılında Anadolu Ajansı’nda (AA) Yerel Bülten Sorumlusu olarak işe başladım. Dönemin Genel Müdürü Mehmet Güler ile 1 Mayıs 2002’de sözleşme imzaladık. Anadolu basınına haberler üreterek, onlara düşük bedellerle destek olduk. Diğer muhabir arkadaşlarımızla verdiğimiz bu hizmet ile Anadolu’da bine yakın abone yaptık. Bu yolla AA’ya da yeni bir gelir kapısı açtık.

Çalıştığımız süre içerisinde iktidarın baskısını her geçen gün daha da fazla hissetmeye başladık. Haberlerimiz engelleniyor, çarpıtılıyor veya görülmüyordu. Doğru, dürüst ve tarafsız bir habercilik anlayışını sürdürmek için uzunca bir süre çabaladık.

AA’dan Atılma Sürecim

Bir süre sonra Bülent Arınç’a bağlı olan, dönemin AA Genel Müdürü Hilmi Bengi benimle birlikte 46 kişinin işine son verdiklerini açıkladı. 1 Ocak 2010 tarihi itibarıyla AA ile ilişkimiz gerekçesiz ve tazminatsız bir şekilde son buldu.

Şimdi...

Hukuki yollardan hakkımızı aramak için girişimlerde bulunduk. Altı gazeteci arkadaşımızla işe iade davası açtık. Ankara 4. İş Mahkemesi’nin kararı ile işe iade davasını kazandık. İki yıllık hukuk mücadelemiz sonucunda işe iade kararımız Yargıtay tarafından da onaylandı. Kıdem tazminatı ve diğer alacaklarımız için AA işverenine başvurduk. Davaya kararlarına rağmen işveren tarafından alacaklarımız ödenmedi. Bir süre sonra AA Genel Müdür Yardımcısı Ebubekir Şahin imzalı bir yazıyla Van’a sürüldüm. Diğer arkadaş-

larım da Doğu ve Güneydoğu'nun çeşitli illerine gönderildi. İşe başlamadık. Hukuk mücadelemiz hâlâ devam ediyor.

ALİ EKBER ERTÜRK

“Herhangi bir parti, lider, başbakan, bakan ve bürokrattan olumsuz bir tavır görmedim. Tek istisna AKP!”

Meslek Hayatım

1993 yılından beri aktif gazeteci olarak çalışmaktayım. Mesleğime ilk adımımı, *Yeni Günaydın* gazetesinde attım. Daha sonra sırasıyla *Sabah* ve *Star* gazetelerinde 4'er yıl, *Akşam* gazetesinde ise 8 yıl görev yaptım. Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı, TBMM muhabirliklerinde bulundum. Refah Partisi, Fazilet Partisi, Adalet ve Kalkınma Partisi, Demokratik Sol Parti ve Cumhuriyet Halk Partisi'ni izledim. İzlediğim parti hangisi olursa olsun, kurum hangisi olursa olsun, sadece habercilik yapmaya özen gösterdim. Bu nedenle, haberlerimden dolayı zaman zaman benden “çekinmiş” de olsalar, herhangi bir parti, lider, başbakan, bakan ve bürokrattan olumsuz bir tavır görmedim. Tek istisna, AKP!

Star Gazetesinden Atılma Sürecim

AKP kurulduğunda, o dönem görev yaptığım *Star* gazetesi tarafından hem Başbakanlık hem de AKP'yi takiple görevlendirildim. AKP'yi izlerken de birçok atlatma ve özel habere imza attım. Ancak AKP tarafından şahsıma yönelik anlaşılmaz bir tutuma girildiğini sezinledim. Çok geçmeden çalıştığım *Star*'a TMSF tarafından el konuldu ve işten atılan ilk muhabirlerden biri oldum.

Akşam Gazetesinden Atılma Sürecim

Dokuz ay işsiz gezdikten sonra, *Akşam* gazetesinde Başbakanlık, Cumhurbaşkanlığı ve Parlamento muhabiri olarak göreve başladım. *Akşam*'da görev yaparken, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından “akreditasyon yasağı” konulan gazetecilerden biri oldum. Erdoğan'ın yakın çevresinin sürekli “işten atın” telkinlerine karşın gazetemim o dönemki yönetimi tarafından her zaman korundum. Sekiz yıl çalıştığım *Akşam*'a, 2013 Mayıs'ında TMSF tarafından el konuldu. Gazeteye el konulduğu dönemde Gezi Direnişi de patlak vermişti. Ben de, şahsen bu direnişe sosyal medyadaki hesaplarımda destek verdim. Gezi'yle ilgili kitap yazdım. Kitabımın yayınlanmasının hemen ardından, TMSF tarafından Eylül ayında bu gazeteden de atıldım.

Şimdi...

Bir süre işsiz gezdikten sonra, haftalık yayınlanan *Çağdaş Haber*'de görev yapmaya başladım. Muhabir olarak başladığım ve uzun yıllar severek bu şekilde sürdürdüğüm meslek yaşantıma şu anda hem muhabir hem de köşe yazarı olarak devam etmekteyim.

Meslek hayatımda binlerce manşetim yayımlandı, bazı haberlerim uluslararası çapta yankı yarattı. Gazeteciler Cemiyeti ve Çağdaş Gazeteciler Derneği'nden ödül aldım.

Habercilikte genelde “muhalif” tavır takınmışımdır. Görünmeyenleri ve gizlenenleri istenenleri yansıtmayı habercilik olarak gördüm ve öyle hareket ettim. Sanırım AKP'nin beni dışlamak istemesinin temel nedeni de budur.

CÜNEYT ÜLSEVER

“2010 yılının Eylül’ünde benim 13 yıl özgürce yazdığım
Hürriyet’te yeni bir dönem başladı.
Doğan Hızlan baş sansürcü olarak tayin edildi!
Doğan Hızlan akşamüzeri telefon ediyor,
yazılarıma müdahale etmeye çalışıyordu.
Müdahale ettiği konular istisnasız hükümet eleştirilerimdi.”

Mesleki Hayatım

On üç yıl çalıştığım *Hürriyet* gazetesinde 2005 yılı başından itibaren Recep Tayyip Erdoğan’a muhalefet etmeye başladım. 2005’te Ertuğrul Özkök genel yayın yönetmenliğinden alınana kadar geçen sürede hiçbir baskı görmedim. Belki Özkök aramızda konuşurken bazen uyarılmıştır ama bana yer eden, beni rahatsız eden, benim yazıma karışıldığını hissettiğim hiçbir şey yaşamadım. 28 Şubat döneminde askeri cuntayı ağır eleştiren bir sürü yazı yazdım, hiçbirisine dokunmadı. Cunta beni defalarca mahkemeye verdi. Beni hep *Hürriyet*’in avukatları savundu.

Hürriyet Gazetesinden Atılma Sürecim

Gazetede bir şeylerin değiştiğine dair ilk sinyaller Emin Çölaşan ve Bekir Coşkun’un “gidişi” ile başladı. Ama esas dönemeç noktası Ertuğrul Özkök’ün genel yayın yönetmenliğinden alınmasıdır. Onun genel yayın yönetmenliğinden alınması, bizlerin atılmasından çok daha önemli bir olaydır. Aydın Doğan’a verilen haksız ve ağır vergi cezalarının ilk başı bu olaydır. Bundan sonra adeta her “muhalif” kovulduğunda ceza miktarında azaltmaya gidildi.

Özök'ün ardından genel yayın yönetmenliğine Enis Berberoğlu getirildi. Onun Ankara temsilciliğinden bu göreve tayin ediliş ile *Hürriyet* yavaş yavaş “gazete” olmaktadır çıktı.

2010 yılının Eylül'ünde benim 13 yıl özgürce yazdığım *Hürriyet*'te yeni bir dönem başladı. Doğan Hızlan baş sansürcü olarak tayin edildi! Artık hemen hemen gazetede her yazdığım gün Doğan Hızlan akşamüzeri telefon ediyor ve mealen “Cüneyt Beyciğim acaba şu yazıyı şöyle mi yapsak?” diyerek yazılarıma müdahale etmeye çalışıyordu. Çok nazik bir adam, kültür adamı ama ben bu garabet görevi ona hiç yakıştıramadım. Artık her gün beni tekrar tekrar şaşırtıyordu. Müdahale ettiği konular istisnasız hükümet eleştirilerimdi. Ancak, basit sözlere bile karışıyordu. Komik konuşmalar yapıyorduk. Gazetede herkes Doğan Hızlan'ın sansürcülüğe başladığını biliyordu. Bir not: Benim yazılarımı sansürlediği yıl Doğan Hızlan, Cumhurbaşkanından “yılın kültür adamı” ödülünü aldı. Tabii Cumhurbaşkanı “aferin Cüneyt'i sansür ettin” diye ödül vermedi ama bu da hayatın garip cilvelerinden birisi oldu.

Şu da çok garibime gitti: Ertuğrul Özök bir şeyler ters gittiğinde meseleyi kendi göğüslerdi, kendi yüzleşirdi. Yöneticinin bariz vasfı yönettiği şirketteki sorunları bizzat göğüslemesidir. Lider buna denir. Enis Berberoğlu ise arkasına yattı, ortaya “Doğan Abi”yi sürdü.

2010 Eylülünden sonraki süreçte Hızlan, yekten 17-18 kez yazılarıma müdahale etmeye çalıştı. İki adet yazım bana hiçbir şey söylenmeden yayınlanmadı. Bu arada ben Enis'i sadece bir kere gördüm.

Belki de Doğan Hızlan'ın dediklerini yerine getirsem, mesajı alsam, onun istediği gibi yazmaya başlasam, sıkıntı olmayacaktı.

Nihayet bir gün Enis çağırdı. “Senin dört yazını haftada bire indirdik,” dedi. Hiçbir şey demedim. İlk yeni yazı günü geldiğinde *Hürriyet*'te neler olduğunu yazdım, basmadılar. Ertesi hafta aynı yazıyı yeniden gönderdim, ilk hali ile yine basmadılar. Suyumun ısındığını anlayınca Enis Berberoğlu'na dört defa telefon ettim, açmadı. İnsanlarla yüzleşecek cesarete sahip değil. Halbuki açsa söyleyeceğim çok basit, “Enis bu böyle olmuyor, verin hukuki haklarımı, ben ayrılayım.” Beni her gün arayan Doğan Hızlan'ı kaç kez aradım, o da yüzleşemedi. Tanıyanlara sordum, dediler ki “Enis, hem Ankara'daki patronuna, hem İstanbul'daki patronuna sürekli ‘evet’ diyeceği garantisini verdiği için genel yayın yönetmeni olmuştur.”

Bir gün beni *Aydınlık* gazetesinden aradılar, “hayırlı olsun *Hürriyet*'ten ayrılmışsınız” dediler. “Nereden çıkardınız?” dedim. “Ben kendim ayrılmadım, bana kimse ayırdığını bildirmedim.”

Meğerse *Aydınlık* gazetesi muhabiri Enis Berberoğlu'nu aramış, ulaşamamış, sekreterine beni sormuşlar, Enis'in sekreteri "Cüneyt Bey kendisi ayrıldı" demiş.

Gazeteden kovulduğumu yüzüme ne genel yayın yönetmenim, ne sansürçüm söyleyebildi. Kulaktan kulağa oyunu gibi Enis'in sekreteri yalan bir bilgi ile yumuşatarak *Aydınlık* gazetesi muhabirine söyledi. Ben de ondan öğrendim.

Bunun üzerine ben insan kaynakları bölümünü arayıp ağzıma gelen her şeyi söyledim. "Mert olun, erkek olun, neyse kararınız bana açık olun" minvalinde sözler sarf ettim. İnsan Kaynakları yetkilisi "valla benim de haberim yok" dedi. Ben inandım.

Sonraları bana resmi bir "işten kovma mektubu" gönderdiler. Ben bunu bir hukukçuya verdim. Dedi ki "ya bu mektubu yazan gerizekâli ya da sana yardım etmek istiyor." Çünkü beni *Hürriyet* okurlarını gazeteye karşı kıskırtmakla suçluyorlardı. Yazı yazmadığım dönemde okuru nasıl kıskırttığım bir muamma olarak kaldı. Neden kıskırttığım ise hiç anlaşılmadı. Üstelik gösterdikleri gerekçe İş Kanunu'na göre "tazminatsız kovulma nedeni" idi ancak aynı mektup tazminatımın ödeneceğini de söylüyordu. Mektup açıkça kendi kendisini tekzip ediyordu.

Benim avukatım gazeteyi aradı ve "biz dava açacağız ve davayı basın özgürlüğü üzerine kuracağız" dedi. Çok telaşlandılar. Pazarlık başladı, Allah razı olsun (!) hak ettiğimin çok üstünde bir tazminat ödediler. Böylece benim ilişkim bitti.

DİLEK GEDİK

"Yetişmiş, işini hakkıyla yapan gazetecilerin yerine yerleştirilecek 'kullanışlılar' için hem sözde yazar hem de sözde muhabir anlamında her kurum pervasızca işgal edildi. İktidar destekli bu işgal devam ettiği sürece daha çok insanın önümüzdeki dönemde işsiz kalacağını düşünüyorum."

Mesleki Hayatım

2012 Mayıs ayında *Türkiye* gazetesi muhabirliği yaptım. *Türkiye* gazetesi, kurucusu ve sahibi Enver Ören'in ölümünün ardından hem yayın politikası hem de kurum politikası açısından büyük bir değişime uğradı. Kurulduğu günden beri her iktidarı "ölçülü" bir şekilde destekleyen *Türkiye* gazetesi, kısa bir sürede AKP'nin yayın orga-

nı haline dönüştürülmeye çalışıldı. Gazete, reklam filmleri, yazar transferleri gibi ataklarla 30 Mart yerel seçimlerinde “yandaş medya” olarak tabir edilen kulvarda kendine yer açabilmek için yoğun çaba harcadı. Bu arada İhlas Holding’den büyük ihaleler kaptı. Buna karşın holdingin yayın organları “*Türkiye* gazetesi, TGRT ve İHA”, iktidarın sorgusuz sualsiz destekçiliğine soyunurken çalışanların maaşlarını ödemedi. Hali hazırda *Türkiye* gazetesinde diğer birçok basın kuruluşunda olduğu gibi maaşlar oldukça gecikmeli ödeniyor.

Türkiye Gazetesinden

Atılma Sürecim...

Bir buçuk yıl sonra 5 Aralık 2013 tarihinde *Türkiye* gazetesinden atıldım. İşveren temsilcisi düzeyinde Ankara Temsilcisi, Ankara Temsilci Yardımcısı ve Ankara Haber Müdürü bir tebligatla işten çıkışımı verdi. Rutin bir şekilde sabah büroya gittiğimde, o güne kadar hiç muhatap olmadığım muhasebe sorumlusu tarafından çıkış belgelerim imzalatıldı.

O dönemde İstanbul ve Ankara basınında işten çıkarma furyası sürdüğü için bu durumu yadırgamadım. Zira *Türkiye* gazetesinin İstanbul merkezinde de işten çıkarmalar olmuştu. Benim ardından kısa bir süre sonra *Bugün* gazetesinden transfer edilen Gökhan Özdağ ve kurumda 25 yıldır çalışan Ankara Haber Müdürü Akif Bülbül’ün de işine son verildi.

Şimdi...

İktidar, basının “kullanışlı gazeteci” ihtiyacını artırdı. Kullanışlı gazetecilere (sözde) yer açabilmenin yolu da daha önceki hiçbir iktidar döneminde akla gelmeyen yöntemler uygulanarak gerçekleştirildi. Yetişmiş, işini hakkıyla yapan gazetecilerin yerine yerleştirilecek “kullanışlılar” için hem sözde yazar hem de sözde muhabir anlamında her kurum pervasızca işgal edildi. İktidar destekli bu işgal devam ettiği sürece daha çok insanın önümüzdeki dönemde işsiz kalacağını düşünüyorum. Ben kendi adıma çok da şanssız olmayanlardayım. Şimdilik muhalefet yapabilen *Taraf* limanına sığındım.

MİNE G. KIRIKKANAT

“Her iktidara ve hatta muhalefete muhalif 3 binden fazla yazı yazmıştım ve bu durum, Doğan Medya yöneticilerini rahatsız etmediği gibi, Sayın Aydın Doğan ve ailesinin şahsıma gösterdiği ne sevgi, ne de takdiri etkilemişti. Ta ki, AKP iktidar olana kadar...”

Mesleki Hayatım

1986 yılından öteye istikrarla başlayıp istikrarla yükseldiğim gazetecilik mesleğinde, 2005 ve 2010 yıllarında iki kez işten çıkarıldım, her iki yaptırım da AKP iktidarının medyaya dolaylı ve doğrudan baskısıyla ilgiliydi.

2005 yılında, *Milliyet* gazetesinin 14 yıllık Paris muhabiri, *Radikal* gazetesinin de ilk günden beri en çok okunan yazarları arasında yer alan 9 yıllık köşe yazarıydım. Her iktidara ve hatta muhalefete muhalif 3 binden fazla yazı yazmıştım ve bu durum, Doğan Medya yöneticilerini rahatsız etmediği gibi, Sayın Aydın Doğan ve ailesinin şahsıma gösterdiği ne sevgi, ne de takdiri etkilemişti. Ta ki, AKP iktidar olana kadar...

Milliyet ve Radikal Gazetelerinden Atılma Sürecim

2002-2005 yılları arasında ekonomik istikrardan memnun görünen Doğan Medya Grubu, AKP iktidarını da diğer iktidarlar gibi çekip çevirebileceği umuduyla Erdoğan hükümetine yakınlaşma çabası içine girdi. Bu çaba doğrultusunda, R.T. Erdoğan’a yakınlığıyla övünen Taha Akyol gibi yazarlar özel konumlara getirildi, genel yayın yönetmenleri hükümeti övmek ve benim gibi muhalif yazarları “hizaya” sokmakla görevlendirildi.

27 Temmuz 2005’te *Radikal*’de yayınlanan “Halkımız Eğleniyor” başlıklı yazım, adı anılmasa bile AKP’ye oy veren seçmen profilini ve AKP’nin toplum modelini hedef alan sert, ama sosyolojik anlamda Türkiye’ye ayna tutan bir analizdi. Yer yerinden oynadı ve Doğan Medya’nın AKP’ye hoş görünmekle yükümlü yöneticilerinin yüreği ağzına geldi. İstisnasız tüm medyada, sonradan “yetmez ama evetçi” diye anılacak yazarların şahsıma karşı giriştiği inanılmaz boyuttaki manevi linç girişimi, tam bir ay sürdü. Ve nihayet, Doğan Medya’nın Ahmet Hakan, Nuray Mert gibi o sırada “gözde” yazarlarının yanı sıra, yönetici Ertuğrul Özkök’ün açıkça ve Taha Akyol vb. gibi “yetkililerin” kapalı kapılar ardında yaptığı “patronaj” çağrısıyla, *Radikal* yöneticisi İsmet Berkan’a işime son vermesi emredildi.

İşime son verildiğini bırakın yüzüme karşı söylemeyi, yasal çıkış belgesi bile düzenlemeden, “Kırıkkanat’ın yazılarını neden yayınlamıyoruz?” başlıklı bir köşe yazısıyla İsmet Berkan işime son verildiğini açıkladı. Kararını AKP hükümeti henüz TSK’da “temizlik” hareketine başlamadığı için “TSK’ya hakaret eden yazılar yazdığım” ve AKP hükümetinin o süreçte favori teması “ırkçı ve faşist” olduğum gibi müfteri gerekçelere dayandırdı. Oysa aynı İsmet Berkan, sadece 3 yıl sonra Ergenekon kumpasının harareti savunucusu olarak TSK’ya demediğini bırakmayacaktı.

DMG, o kadar çöpsüz üzüm görünmek istiyordu ki AKP hükümetine, salt *Radikal*’deki köşe yazılarıma son verebilecekken, *Milliyet* Paris muhabirliğinden de çıkarıldım.

AKP iktidarının medya baskısına verilen ilk kurbanlardan olduğum 2005 yılında, benim de arkamda hem okurlarım, hem de tüm medya ve hatta DMG’de bugün de o güne kadar saygın olup mih gibi duran yazarlar, yöneticiler vardı. Sayın Oktay Ekşi’nin başkanlığında toplanan DMG Basın Konseyi, oybirliğiyle beni akladı ve İsmet Berkan’ı kınama kararı aldı. Ne var ki bu kararın gereği, patron katının müdahalesiyle, uygulamaya konulmadı.

İsmet Berkan’a karşı açtığım asliye ceza davasını kazandım. Ama Yargıtay, yerel mahkemenin kararını tanımadı.

Vatan Gazetesinden Atılma Sürecim

Milliyet ve *Radikal*’den çıkarıldıktan hemen sonra *Vatan* gazetesinde yazmaya başlamıştım. Bir anlamda beni harcamaya vicdanı tam da razı olmayan “patronaj” DMG’den çıkarıp, yakında resmen DMG’na dahil edilecek *Vatan*’a almıştı. Ama yöneticilerin, yine çok okunan yazılarımdan ödö kopuyordu. Her yazım, özel olarak denetleniyordu. Bu korku, AKP’nin medyanın büyük bölümünü ele geçirmesi ve DMG’nin üzerinde vergi cezalarıyla kurduğu müthiş baskıyla birlikte arttı. Hepimiz bu baskının bilincindeydik. *Vatan*’da çalıştığım 5 yıl boyunca, pek çok yazımın sansür edilmesine onay verdim. Toplam 12 yazım hiç yayınlanmadı. Her seferinde “günün hassas dengelerini gözetmek” ve “kamuoyu hassasiyeti” gerekçeleri gösterildi.

Sonunda, bıçak kemiğe dayandı. 1 Ağustos 2010’da yayınlanması gereken “Papatyalıktan Kasımpatılığa” başlıklı yazım, Emine Erdoğan’ın bir iftar yemeğini konu alıyordu. Yayınlanmadı. Ben de bu yazıyı facebook sayfama koydum. *Vatan* gazetesi yönetmeni İsmail Yuvacan, 3 Ağustos’ta basına kopyasını gönderdiği bir mail mesajında, “*Vatan*’ı sansürcü gösterdiğim” gerekçesiyle işime son verdiğini açıkladı.

Şimdi...

Ben yalnızca yazı ve kitap yazarak yaşamını sürdüren biriyim. Bugün, gazeteciliğimi, gazeteciliği öğrendiğim ocak olan *Cumhuriyet*'te sürdürüyor ve iktidarın hedefinde olduğunu gayet iyi bildiğim gazetemi, elbette kendimi de korumak adına yazılarıma “otosansür” uyguluyorum.

Gazetecilikten 2005 yılında kazandığım ücretin, sekizde birini kazanıyorum. Olanaklarım daraldı, ama başım dik. Yegâne eğlencem, bir zamanlar AKP'ye adım uydurmak için benim işime son verdiren ve verenlerin hem de iktidar baskısıyla teker teker tasfiye olduklarını görmek. Mücadeleme yine tek başıma devam ediyorum. Tarafıma tazminat ödemeyi reddeden *Vatan* gazetesini dava ettim ve kazandım. Davalı, kararı temyiz etti. Yargıtay'ın kararını bekliyorum.

MURAT AKSOY

“Yeni Şafak ve içerisinde bulunduğu bazı medya organları, Ak Parti'nin ideolojik ve siyasi kimliğinin hem öncüsü hem de taşıyıcısı olmuştur. Ancak bu öncülük ve taşıyıcılık son yıllarda yerini, Ak Parti'nin siyasal tercihlerini kamusal alana taşıyan, onları meşrulaştıran bir işleve dönüşmüştür.”

Meslek Hayatım

2006 yılında editör olarak *Yeni Şafak* gazetesinde çalışmaya başladım. *Yeni Şafak* benim için her zaman özel bir gazete oldu. Özellikle 28 Şubat sürecinde merkez medyada andıçlanan, işinden olan, atılan, siyasal görüşleri birbirinden farklı pek çok yazara kapılarını açmış, gazete sahipleri aynı dönemde işkence dahil pek çok baskı ile karşı karşıya kalmış bir gazetedir. *Yeni Şafak*'ın o dönem durduğu pozisyon ve içindeki çoğulcu yapı bu açıdan Ak Parti'nin kuruluş dönemi siyasal kimliği ile örtüşmüştür.

Bu anlamıyla, *Yeni Şafak* ve içerisinde bulunduğu bazı medya organları, Ak Parti'nin ideolojik ve siyasi kimliğinin hem öncüsü hem de taşıyıcısı olmuştur. Ancak bu öncülük ve taşıyıcılık son yıllarda yerini, Ak Parti'nin siyasal tercihlerini kamusal alana taşıyan, onları meşrulaştıran bir işleve dönüşmüştür. Medya açısından sorun olan bence budur.

Yeni Şafak Gazetesine Dair Bazı Tespitler...

Yeni Şafak medyanın yaşadığı dönüşümden kaçınılmaz olarak nasibini aldı. Editörlük görevim gazete mutfağında olsa da, yaptığım sayfanın özelliği, takip ettiğim toplantı-

lar, haftalık söyleşiler ve köşe yazma imtiyazı ile ilgili sürekli mutfak dışında oldum. Ancak 2011’de başlayan değişimi yakından gözlemledim.

Bu gözlemin ana referansı homojenleşme oldu. Bu Ak Parti’nin kendi siyasal kimliğini inşa ve 2007’de açıldığı toplumsal kesimlerle mesafeyi aza indirme ile paralellik izledi. Partide yaşanan homojenleşmenin benzeri gazetede de kendini hissettirmeye başladı.

2012 yılından itibaren zaman zaman katıldığım bazı yazı işleri toplantılarında, gazete içindeki siyasal, kültürel olarak farklı olanların da kendilerinden olanlarından da yaptıkları işleri rahatça yapabilecekleri sıkça ifade edildi. Örneğin kendini solda tanımlayan, Alevi olduğunu açıkça ifade eden, aynı zamanda gazetenin ideolojik yüzünü de kamusallaştıran “Yorum” sayfasını ve haftalık söyleşileri yapmamın, zamanla gazete içinde homojenleşme eğilimi içinde olanları rahatsız etmeye başladığını hissetmeye başladım. Bu durum benim bu sayfalarda kullandığım yazıların seçimini, söyleşi için kimleri belirleyeceğimi de olumsuz olarak etkiledi. Bir tür otosansür başlamıştı. Bu açıdan kendimi gazete içerisinde en rahat hissettiğim alan köşe yazarlığı oldu. “Yorum” sayfası editörlüğü ve söyleşiler için gazete politikalarına uyuma özen gösterirken, köşe yazılarımda Ak Parti’nin siyasal tercihlerini özgür biçimde eleştirdim. Ak Parti’nin Arap Uyanışı’ndan sonra dış politikasını ve özellikle mikro alanda özel hayata müdahale ettiğini sıkça ifade ettim. Doğum biçiminden alkol tüketimine kadar yapılan düzenlemelerin topluma empoze edilmeye çalışıldığını yazdım. Bu konuda da köşe yazılarıma herhangi bir sansür uygulanmadı.

Gezi Süreci...

Gazete ile aramdaki ilk düşünsel kopuş Gezi ile seviye yükseltti. Gezi süreci, gazetenin genel çizgisi ile kişisel bakışım arasındaki yol ayrımının artık kaçınılmaz olduğu bir dönem oldu. Gezi’nin içerisindeki tüm barışçıl taleplere sahip çıktım. Hükümetin bu barışçıl taleplerle ifade edilen hassasiyetleri anlaması gerektiğini her fırsatta yazdım. Bugünden geriye bakıldığında bence Gezi kaçınılmazdı. Çünkü Ak Parti’nin 2011’den sonra girdiği siyasal tercih, toplumsal taleplerin siyaset tarafından belirlenmesi değil siyasal iktidarın tercihlerinin toplumsalı dönüştürmek istediği gerçeğidir. Yaşanan süreç, İslam’ın siyasallaştırılarak, bu yönde kendi toplumsal modelinin hayata geçirilmesidir. Bu açıdan bakıldığında; Ak Parti’nin hayal ettiği Türkiye’de yerimiz çok daha sınırlıdır. Gezi, bu parça parça ama kendi içinde bir bütünsellik barındıran politikalara bir itirazdır.

Özellikle Gezi sürecinde hükümete yakın bir medyada eleştirel bakmak, itiraf etmemliyim ki, beni aşan bir biçimde kamusal bir aktör olmamı sağladı. Ana akım medyanın te-

levizyon kanallarında sıkça boy gösterdim. Bu benim olağanüstülüğümden değil, *Yeni Şafak*'ta bunları yazabiliyor olmamdan kaynaklandı.

Aslında ayrılık sürecim, Gezi olaylarının başlangıcında, ben izin deyken, “Yorum” sayfası editörlüğümün sona erdiğinin telefonla tebliğ edilmesiyle başladı.

17 Aralık...

17 Aralık'tan önce ortaya çıkan dersane tartışmasında da Ak Parti ve cemaate karşı eleştirel pozisyonumu devam ettirdim. Ancak gazete ile asıl yollarımın ayrılması 17 Aralık süreci ile oldu.

17 Aralıktan sonra 3 yazı yazdım. Bunların ikisinde ortaya çıkan iddiaları değerlendirdim. Kısaca şuna değindim: Ak Parti'nin cemaate karşı başlattığı görevden alma ve yasa değişikliği girişimlerinin, iddiaların üzerine gidilmediği sürece sonuca ulaşamayacağını yazdım. Devlet içinde bağımsız bir yapılanmanın hukuk devletine uygun olmadığını, ortaya çıkan yolsuzluk iddialarının mutlaka üzerine gidilmesi gerektiğini ifade ettim.

Yeni Şafak Gazetesinden Atılmam...

17 Aralık yolsuzluk ve rüşvet iddialarının ikinci dalgasının yapılmadığı, iki bakanın istifa ettiği ve gece yarısı kabineden 10 bakanın değiştiği 25 Aralık 2013 günü, gazetem ile aramda var olan fikir ayrılıklarının artık taşınamayacak olduğu sonucunu doğurdu.

25 Aralık akşamı CNN Türk'te 5N 1K programına katılmıştım. Programda, 17 Aralık ile ilgili görüşlerimi dile getirdim. Ayrıca biri doğrudan başbakanı istifaya çağırarak görevinden ayrılmış olan iki bakan, ikinci dalga operasyonun polislin savcılarını dinlememesi sonucu yapılamamasının bir devlet krizi olduğunu ve bu krizin aşılmasında erken seçimin çözüm olabileceğini ifade ettim.

Program sırasında ve sonrasında özellikle sosyal medyada yazılanlardan anladım ki, programda söylediklerim gazete yönetimi ve çevresini çok rahatsız etmişti. Nitekim gazeteden bir yetkili Twitter'dan yazdığı mesajında: “bari adının altına *Yeni Şafak* yazdırmasaydın” dedi. Daha ilginç olanı yazar ve televizyon yorumcusu olmadan önce tanıdığım, ancak son 6 yıldır hiç görüşmediğim bir *Sabah* gazetesi yazarı beni arayarak, “programı bir Ak Partili büyüğü ile seyrettiğini, benim demokratlığımdan kuşku duymadığını ama programda söylediklerimin de yanlış olduğunu” bana açık biçimde ifade etti. Kendisine bunları daha önce de yazdığımı ve vicdanımın rahat olduğunu ifade ettim. Eğer işime son verilirse de vicdanımın rahat olacağını söyledim. Bunun üzerine “öyle bir şey olmaz, seni işten atamazlar. Atarlarsa ben genel yayın yönetmeni ile konuşurum” dedi.

26 Aralık'ta gazeteye gittim. Yazımı yazdım ve teslim ettim. Yazı İşleri Müdürü arayarak yazımın kullanılmayacağını söyledi. Nedeninin de katıldığım TV programı olduğunu ifade etti. Daha sonra 13 Ocak'ta resmi olarak iş akdim feshedildi.

25 Aralık sonrası süreçte işten atılmam konusunda yaptığım görüşmelerde özetle söylenenler şunlar oldu: Uzunca bir süredir Ak Parti'ye mesafe aldığım ve sert eleştirdiğim. Özellikle Gezi sonrası süreçte televizyon programlarında ifade ettiklerim.

Kısaca ifade etmeye çalıştığım gibi, gazete içerisinde farklı seslere tahammül yoktu. Hele benim gibi yazarlık serüveninin başında olan biri için bu durum dayanılabilir bir durum değildi.

Ak Parti ve Medyaya Dair Bazı Tespitler...

Türkiye'de etkileri ve büyüklükleri sınırlı bazı yayın organlarını bir kenara bırakırsak, belli bir büyüklüğe sahip medya organlarının neredeyse hiçbirinin herhangi bir dönem bağımsız olmadığıdır. Bu durumun temel nedeni, Türkiye'deki ekonomik yapılanmanın devlet merkezli olmasındadır.

Devletle iş yapan kurumların sahip oldukları medya organları, kaçınılmaz olarak bu ilişkinin zarar görmemesini, esas işlevleri olan kamuoyunu aydınlatma görevi kadar önemli görmüş ve kollamışlardır.

Bu Ak Parti döneminde de aynen devam etmiştir.

12 yıllık Ak Parti iktidarının özellikle kendine yakın medya dünyası için bazı tespitler yapmak mümkündür. Varlıkları Ak Parti'den daha eski olan muhafazakâr medya organları son birkaç yıl öncesine kadar Ak Parti ile ideolojik ortaklık kurmuş olsa da, siyasi mesafeyi görel olarak korumayı hedeflemişlerdir.

1. Varlıklarını bizatihi Ak Parti'ye borçlu olan, Ak Parti'ye yakın işadamları tarafından alınan ya da devletin el koyması ile Ak Parti tarafından yönetilen medya kurumlarının hükümet/parti ile mesafesi sıfırdır.

2. İlk grupta yer alan bazı medya grupları ise 17 Aralık ile birlikte Ak Parti'den hem ideolojik hem de siyasi olarak ayrılmışlardır.

3. 17 Aralık'tan sonra Ak Parti'ye mesafe alan cemaate yakın medya dışındaki muhafazakâr medya, 2011'den sonra ideolojik olarak, Gezi'den itibaren ise siyasi olarak Ak Parti'nin bir tür propaganda makinesi haline dönüşmüşlerdir.

“Dananın kuyruğu 17 Aralık 2013’te koptu. Sabah yönetimi, benimle yollarını ayırmak istediklerini söylediler. Yolsuzluklara ilişkin yazımı da, sütunumda yayınlamadılar.”

Sabah Gazetesinden Çıkarılma Sürecim

Ak Parti’yi 2002 yılından itibaren destekleyen bir gazeteciyim. Aslında, 1999’da Fazilet Partisi milletvekili oldum. Bu kadroyu, Fazilet Partisi’nin “**Yenilikçileri**” olarak tanıdım. Dolayısıyla muhalefet yıllarında da birlikte hareket ettim.

Özellikle, 2011 seçimlerinden sonra, “**Ustalık**” döneminde, siyasi iktidarın sıkça tekrarlanan yanlışlarına şahit oldum. Bunları *Sabah* gazetesindeki sütunumda eleştirdim. 4+4+4 diye tanımlanan eğitime ilişkin düzenlemelere, Gezi’ye orantısız müdahaleye, kızlı-erkekli ev meselesine, derhanelerin keyfi bir şekilde kapatılmasına karşı çıktım. Evvelce, Deniz Feneri konusunda da savcıların yerinin değiştirilmesini tenkit etmiş, bunun hukuka aykırılığını belirtmişim.

Gazete bu yazılara kısmi bir tolerans gösteriyordu. Ama dananın kuyruğu 17 Aralık 2013’te koptu. *Sabah* yönetimi, benimle yollarını ayırmak istediklerini söylediler. Yolsuzluklara ilişkin yazımı da, sütunumda yayınlamadılar. Bırakınız bu yazıyı yayınlamayı, okurlara veda ettiğimi söylediğim cümlelerime bile gazetede yer verilmedi. Daha sonraki gelişmeler, “**Havuz medyası**” gerçeğini ortaya çıkardı. Meğer arka planda başka işler dönüyormuş. İhale vaadi karşılığında, bazı müteahhitler 100’er milyon dolar vermeye zorlanmış. En küçüğüne, 20 milyon dolar kesilmiş.

Netice itibariyle, hiçbir tazminat almadan, 7 yıldır çalıştığım *Sabah* gazetesinden çıkartıldım. Bu gazetenin CEO’sunun Tayyip Erdoğan’ın damadı Berat Albayrak’ın ağabeyi olduğunu da unutmayalım.

NIHAT GENÇ

“Reytingi çok yüksek programlar yapmamıza rağmen kamuoyunun gözü korkutulup sindirildiği için ‘reklam gelirlerini’ bir türlü düzene sokamadık. Halen bir TV için çok gerekli birçok teknolojik imkândan uzak haftalık programlarımı yapmaya çalışıyorum.”

Mesleki Hayatım

Yazarım, yazarlığım dışında hiçbir gelirim yoktur. Yirminin üstünde kitap yazdım, on iki yıl aralıksız haftalık tirajlı *Leman* dergisinde hikâye ve makaleler yazdım.

SKY TV’den Atılma Sürecim

İlk televizyon programım SKY TV’de başladı. Programlarım olağanüstü ilgi gördü ve SKY TV’nin açık ara en çok izlenen yorum-tartışma programı oldu. Gazetelerden SKY TV’nin de sahibi Çukurova Holding’e dört yüz milyon dolar civarında bir vergi cezası geldiği haberini okuduk. Bu haberden sonra, bir anda kendimizi kapıda bulduk. SKY TV’yi defalarca aramama rağmen hiç kimse telefonuma cevap vermedi. Aylarca bekledik. Niçin atıldığımı halen bilmiyorum, hiçbir cevap çıkmadı, bir anda sessizlik içinde işten atıldığımızı anladık.

Kanal Biz TV

Tuncay Özkan’ın sahibi olduğu Kanal Biz TV’de çalışmak için başladım. Birkaç hafta önce polis baskınları olmuş, Tuncay Özkan içeri tıkmış, elde yok ayakta yok, imkânsızlıklar içinde yayına çıkmaya başladım. Ancak kamuoyunda Tuncay Özkan’a karşı büyük bir şeytanlaştırma kampanyası vardı, zaman içinde Kanal Biz’in montaj rejji kameraman imkânları tamamen sıfırı tüketti ve kısa süre içinde yayın teknik olarak yapılamaz hale geldi.

ART TV

ART TV’den teklif aldım ve programa başladım. Kısa süre içinde ART TV polis baskını yedi ve sahibi Silivri’ye tıkmıştı. İmkânsızlıklar içinde yayını devam etmeye çalıştım, ancak hiçbir ödeme yoktu, çok sonra içerde biriken birkaç yılın telif parasını alamadığım halde programlarımı yine de sürdürmeye çalıştım. Sonra ART TV baskılara dayanamadı ve ulusal yayınına son verdi.

OdaTv

Sonra, meşhur internet sitesi odaTv’de yazmaya başladım, kısa süre içinde polis baskını yedi ve 11 arkadaşım içeri alındı. Yazar olarak tek başıma kaldım ve iki yardımcı arkadaşla kamuoyunun bildiği iftira ve şeytanlaştırmaya karşı yayınımızı sürdürmeye çalıştık.

Halk TV

Çok sonra Halk TV’de çalışmaya başladım. Ancak reytingi çok yüksek programlar yapmamıza rağmen kamuoyunun gözü korkutulup sindirildiği için ‘reklam gelirlerini’ bir türlü düzene sokamadık. Halen bir TV için çok gerekli birçok teknolojik imkândan uzak haftalık programlarımı yapmaya çalışıyorum. Bu süre içinde aldığım telif ücretleri, ödediğim tazminatları dahi karşılayacak düzeyde değildi.

SONER YALÇIN

“Türkiye’de gazeteci olmak, gerçeğin yanında durmak mutlaka bedel ödemene neden oluyor. Sadece ben değil tarihimizde çok örnekleri var. Ama cezaevinde iken haber verilmeden kovulan bir başka gazeteci var mı, bilmiyorum.”

Mesleki Hayatım

14 Şubat 2001 tarihinde gözaltına alındım. Dört gün sonra tutuklanarak Metris ve bir gün sonra Silivri Cezaevi’ne atıldım.

Cezaevine girmeden önce *Hürriyet* gazetesi yazarı ve odaTv adlı haber sitesinin imtiyaz sahibiydim. Aynı zamanda o tarihe kadar 11 kitap yazmıştım.

Nedense bu süreçte; *Hürriyet* gazetesi benimle ilgili haberlerinde “*Hürriyet* yazarı” olduğumu hiç belirtmedi; ben sadece odaTv sahibiydim! Daha gözaltı sürecinde *Hürriyet* gazetesi benimle ilgisini kesivermişti! Sonra...

Hürriyet Gazetesinden Atılma Sürecim

Cezaevi günlerimin ikinci haftasında *Hürriyet* gazetesine yazı gönderdim; sağ olsunlar yayınladılar. Ancak bu 15 gün sürdü. *Hürriyet* gazetesi yayın danışmanı Doğan Hızlan avukatım Feza Yalçın’a telefon ederek “artık Soner Yalçın yorulmasın, yazı gönder-

mesin” dedi. Ve son gönderdiğim yazıyı da yayınlamadılar. *Hürriyet*’le yazı “alışverişim” bitmişti. Aradan bir süre geçtikten sonra işten atıldığımı öğrendim. Bir süre yatırdıkları maaşımı da kesmişlerdi. Çok üzüldüm; bir gazete, siyasal iktidardan korkup gazetecisini işten atabilir; bunu çok gördük; anlayabilirim. Ama bir gazete, vicdanını, ahlakını yok etmemelidir. Bir avukat gönderip durumu bana izah edebilirlerdi; “çoluğun çocuğun var, hapistesin, ihtiyacın olabilir ama sen de bizi anla” diyebilirlerdi. Yapmadılar. Çok kırıldım ve hâlâ kırgınım; bırakın gazeteciliği, insanoğlunun bu kadar alçılması bugün bu satırları yazarken bile hâlâ canımı yakıyor.

Bitmedi... Aynı grubun Doğan Kitap yazarıydım. Türkiye’nin kitapları en çok satan üç-dört isminden biriyim. Yayınevi holdingden gelen baskılar sonucu cezaevinde yazdığım *Samizdat* kitabımı basmadı. Bu süreci ilgili kitabım *Samizdat*’ta anlattım.

Türkiye’de gazeteci olmak, gerçeğin yanında durmak mutlaka bedel ödemene neden oluyor. Sadece ben değil tarihimizde çok örnekleri var. Ama cezaevinde iken haber verilmeden kovulan bir başka gazeteci var mı, bilmiyorum.

Ülkemde çalıştığım gazete bana sahip çıkmaz iken, Fransa’da 100 yıllık çınar *Humanite* gazetesi beni “evlatlık” kabul etti; dünyaya “Soner Yalçın bizim gazetecimizdir” dedi.

On bir yıl medyasında çalıştığım grup bana bunları yaparken, hiç tanımadığım-bilmediğim, dünyada 100’ü aşkın gazeteci ve gazetecilik derneği-vakfı-enstitüsü, özgürlüğüm için yerli ve yabancı gazetelere ilan verdi.

Ben ve odaTv davasında yargılanan gazeteciler, sadece habercilik yaptık ve bunun sonucunda hapse atıldık. Ama bizler, çalıştığımız gazeteler, televizyonlar, yayınevleri bize sahip çıkmasa da, o mahkeme salonlarında gazeteciliği savunmaya devam ettik. İki yıl yattıktan sonra özgürlüğüme kavuştum.

Şimdi...

Halen odaTv’nin sahibiyim ve *Sözcü* gazetesi yazarıyım.

ZİHNİ ERDEM

“AKP’nin iktidara geldiği ilk günden beri grubun amiral gemisi olarak görülen Hürriyet gazetesinde AKP’yi veya hükümeti eleştiren tek bir manşet atılmamıştır. (...) Böyle bir dönemde, basında gizli ve açık bir şekilde muhalif gazeteci tasfiyesi başlatılmış ve basındaki muhalif sesler kısılmıştır.”

Mesleki Hayatım

Radikal gazetesinde Parlamento Muhabiri olarak çalıştım.

Radikal Gazetesinden Atılma Sürecim

AKP döneminde basında açıkça muhalif olan herkesin sesinin kısılmasına tanık olduk. İktidara geldiği ilk günden beri AKP’nin basına yönelik baskı ve sansür girişimleri ise farklı biçimler aldı. Akreditasyondan telefonlara, vergi müfettişlerinden otosansüre zorlamaya kadar birçok yol denendi.

Bu dönemde, muhalif haberlerin veya yazıların gazetelerde yer alması çok zordu. Basında adeta iktidarın her yaptığıının “Devrim” ve “Reform” diye manşetlere çıkarıldığı bir dönem başlamıştı.

Bu dönemde ABD ve AB’nin desteğini de arkasına alan AKP hükümeti, bir yandan kendi medyasını oluştururken, diğer yandan tehdit, şantaj ve baskı ile merkez medyayı hizaya sokuyordu. Bunda da kısmen başarılı oldu.

Merkez medyanın en önemli grubu olan Doğan Grubu, *Hürriyet* gazetesinde muhalif yazarları tek tek “temizledi”, bu da yetmedi, gazetenin yönetimini de değiştirdi. Grubun muhalif gazetesi konumundaki *Gözcü* gazetesini kapattı, *Radikal* gazetesinde ise yönetim değişikliğine gitti.

Ben *Radikal* gazetesinde CHP’yi izleyen parlamento muhabiri olarak görev yapıyordum. 2010 yılında Doğan Grubu kendisine ait iki gazeteyi birleştirme kararı aldı. Bu karar doğrultusunda, *Radikal* gazetesi ile *Referans* gazetesi birleştirildi ve bu arada gazete yönetiminde de değişikliğe gidildi. AKP’ye yakın bir çizgi izlemeye özen gösteren Genel Yayın Yönetmeni İsmet Berkan yerine Fethullah Gülen Cemaatine yakınlığı ile bilinen Eyüp Can getirildi.

Bu dönemde, sadece *Radikal* de değil, merkez medya olarak bilinen birçok gazete ve televizyonun yönetim, yazar ve yorumcu kadrolarına iktidara yakınlığı ile bilinen gazeteci ve yazarlar yüksek ücretlerle transfer edildi. İktidara ve cemaate yakın birçok muhabir, gazete ve televizyonların yönetici kadrolarına taşınırken mevcut yöneticiler ise tasfiye edildi.

Ben de Doğan Grubu'na yönelik vergi cezası sonrasındaki döneme denk gelen böyle bir zamanda “tasarruf tedbirleri” gerekçesiyle işten çıkartıldım. Benimle birlikte Ankara ve İstanbul'da birçok arkadaşımın da işine son verildi. Tabii ki bizlere gerekçe olarak “küçülme” gösterildi. Ancak, benim işten çıkartılmamın arka planında, muhalif, vatansever bir kimliğe sahip olmam yatıyor. Nitekim ben işten çıkartıldıktan kısa bir süre sonra *Zaman* gazetesinden bir muhabir arkadaşı kadrolarına aldılar.

Doğan Grubu, *Radikal*'deki yönetim ve kadro değişikliği ile iktidara taviz verdi. Grup, AKP ile ilişkilerini düzeltmek ve bir biri ardına gelen Ergenekon operasyon dalgalarının kendisine sıçramasını önlemek ve vergi cezalarından kurtulmak için iktidarın “ileri demokrasi” ve “Kürt Açılımına” destek veren bir çizgi izleyen *Radikal*'in yönetimini, doğrudan “iktidarın adamı” sayılan bir kadroya teslim etti.

Doğan Grubu, AKP hükümeti döneminde, özellikle de ABD'nin Irak'a Türkiye üzerinden müdahale etmesine izin verilmesini öngören 1 Mart Tezkeresi sonrasında CHP'yi karşısına almıştı. AKP'nin iktidara geldiği ilk günden beri grubun amiral gemisi olarak görülen *Hürriyet* gazetesinde AKP'yi veya hükümeti eleştiren tek bir manşet atılmamıştır.

AKP hükümetinin en küçük eleştiriye bile tahammülü olmadığı böyle bir dönemde basında gizli ve açık bir şekilde muhalif gazeteci tasfiyesi başlatılmış ve basındaki muhalif sesler kısılmıştır.

AKP hükümetinin koalisyon ortağı Fethullah Gülen Cemaati ile birlikte Türkiye'ye dayattıkları anayasa değişikliği için yapılan referandumda çalıştığım *Radikal* gazetesi yönetimi “yetmez ama evet” çizgisi izlemiş ve yargıyı teslim almaya dönük bu anayasa değişikliğinin kabulü yönünde bir çaba göstermiştir. 12 Mart 2010 referandumuna kısa bir süre kala Doğan Grubu'nun iktidara vermiş olduğu bu taviz yüzünden, çalıştığım gazetenin üstlenmiş olduğu yeni misyon sebebiyle benim işime son verilmiş oldu.

Şimdi...

Şu an *Aydınlık* gazetesinde çalışıyorum.

TUĞÇE TATARI

“Gazeteci yazdıkları ile hükümeti rahatsız ediyorsa bu doğru bir yere parmak bastığını gösterirdi. Ancak patronlar hükümetin başlarına açabilecekleri belalardan ölesiye korktukları için konunun sorumlusu gazetecinin kellesinin kopartılması, hükümete kurban verilmesi ile sorunun çözümü en bilindik yol haline gelmişti.”

2012 yılının Ağustos ayında Hatay’a gitmem ve orada yaşananları yazmamla beraber ‘üst düzeyde gerilim yaratıyorsun’ olgusu da hayatıma girdi.

Reyhanlı’nın tampon bölgeye dönüştürülmüş olması, hükümetin onayı ile sınır ötesine silah temini, Esat karşıtı savaşıların hastanelerde ‘öncelikli’ statüyle tedavi edilip tekrar savaşa gönderildiği, birçok evin cephanelik olarak kullanıldığı, halkın bu durumdan rahatsız olduğu gibi konularda yazmıştım.

Henüz Antakya’da yaşananlar bugün olduğu kadar konuşulmuyordu. Daha doğrusu oralarda neler olduğu hiç bilinmiyordu.

Ak Parti medyası olarak adlandırılan gazeteler ve yazarları tarafından Baasçı ilan edilmemin yanı sıra işimi her an kaybedebileceğim gerçeği ile de yüz yüze geldim. Yazdıklarım ‘üst düzeyi rahatsız etmişti’. Gazetem yöneticileri durumu aynen şöyle dile getiriyordu; “Keşke AKP’li validen de görüş alsaydın. Hiç değilse yazdıkların dengele-nirdi. Yazın kızgınlığa neden oldu. Üst düzeyde gerilim yarattı.” Aslında gazeteci yazdıkları ile hükümeti rahatsız ediyorsa bu doğru bir yere parmak bastığını gösterirdi. Ancak patronlar hükümetin başlarına açabilecekleri belalardan ölesiye korktukları için konunun sorumlusu gazetecinin kellesinin kopartılması, hükümete kurban verilmesi ile sorunun çözümü en bilindik yol haline gelmişti.

Yazılarının denetime alınması ile ‘şimdilik’ kovulmamıştım.

Yani kellem kopartılmamıştı!

Ocak 2013’te Çağdaş Hukukçular Derneği’nden (ÇHD) avukatların gözaltına alınıp tutuklanması ile benim için ‘ikinci kırmızı çizgi’ dönemi de başlamış oldu.

Avukatların bürolarının basılmasını, müvekkillerine dair tüm özel bilgilere polis tarafından el konulmasını ve avukatların muhalif tutumları nedeni ile cezaevine tıkilmasını eleştirmiştim. **Tekrar uyarıldım: Üst düzeyde gerilim yaratıyorsun dendi.**

Artık gazete yönetimi ile de aramızda soğuk rüzgârlar esiyordu.

Katıldıkları resepsiyonlarda, bindikleri uçaklarda adım bir şikâyet unsuru olarak sıkça anılmaya başlamıştı ve gazetecilikten çok patronların Ankara ile ilişkilerinden sorumlu hale gelen yöneticiler için bu durum gereksiz bir baş ağrısına neden oluyordu.

Kovulma nedenim olan Gezi Parkı ayaklanmasına gelene kadar yaşanan süreç gerilimli geçti.

Yazılarımı gazeteye gönderdikten bir süre sonra aranıyordum ve uzun tartışmalar sonucu uzlaşma sağlanamadan kapatılıyordu telefon.

İnanması zor gelecek belki ama bir yazım yanında muhatabı tarafından yazılmış yalanlama metni ile aynı sayfada bile yayınlandı. Yani daha yazım basılmadan muhatabın konudan haberi olmuştur.

ÇHD'nin 11 çelik kapı efsanesinin tamamen uydurma olduğunu yazdığımda ise gazetem beni manşetten yalanladı. Polisten alınmış krokiler manşetteydi.

Belki de bir ilk yaşıyordum.

Gazete kendi yazarını manşetten yalanlıyordu çünkü 11 kapı iddiasını ortaya atan ülkenin başbakanıydı. Onun sözünü doğrulamak herkesin görevidi!

Ve Gezi Parkı Olayları...

Dünyanın gözü ve kulağı Taksim'deki o parka kilitlenmişken en doğal olanını yaptım ve kendime bir baret, deniz gözlüğü, gaz maskesi alıp olay yerine gittim.

Bu ekipmanı da ölmek için aldım. Çünkü polis özellikle de gazetecileri öldüresiye hedef alıyordu. Bir 'olay yeri fotoğrafı' ile gazeteye yazımı gönderdim.

Daha sonra; gaz maskesi ile fotoğrafı olan biri gazeteci değil militandır denecek olan o olay yeri fotoğrafı ile.

Kovulmam uzun zaman almadı.

Kovulma nedenim ise Gezi Parkı olaylarına sempati ile yaklaşmaktı.

Gazetenin yeni yöneticileri hükümet komiserleriydi. İçlerinde eski Ak Partili vekillerin de olduğu bir yönetim kadrosundan bahsediyorum... Yönetime getirilen komiserler kovulmamı 'iç değişim' diye tanımlamaya çalışırken 'hanımefendi okunmuyordu, okunacak yeni isimler lazımdı' diye anlatıyorlardı gazetelere verdikleri röportajlarda. Oysa çok okunmayan bir gazetenin tirajlarından çok daha yüksekti okunma oranım ve bunlar rakamları ile ellerindeydi. Yerime bir ev hanımını aldılar. Ak Parti'ye ve Recep Tayyip Erdoğan'a borçlu olduğumuz hayatlarımız için teşekkür etmemiz gerektiğini yazmıştı ilk yazısında... Sonra o hanıma ne oldu bilmiyorum. Zaten *Akşam* gazetesini uzun süredir okumuyorum. Çoktan hükümetin dili, basın bülteni, hatta savaşçısı, neferi halini aldılar...

Şimdi...

Bir senedir işsiz bir gazeteci olarak yazıyorum bu yazıyı.

Başka bir gazetede iş bulma şansı elinden alınmış, üzerine kırmızı ile çarpı atılanlardanım.

Yok edilmek istenenler arasındayım.

Bunun tek nedeni ise Erdoğan'la aynı görüşleri savunmamak. Daha da ötesi Erdoğan'ın her yaptığını makul bulmamak.

On dört yıllık gazeteciyim. Bir gün dahi doğru bilginin dışına çıkmak, gördüğümü eğip bükmek, herhangi bir görüşün savunucusu olmak, çıkar sağlamak için okur kandırmak gibi faaliyetler içinde olmadım. Bize gazetecilik mesleği öğretildi. Ne ahlakımın ne de yeteneklerimin bugünün Türkiye'sinde işimi yapmama izin vermediği anlaşılıyor.

Ak Parti hükümetinin Türkiye medyasına uyguladığı 'Senden olmayanın yaşam musluklarını kes' stratejisinin yüzlerce mağdurundan sadece biriyim. Düşüncelerinden dolayı para kazanması, işini yapması engellenenlerden...

GÜRKAN HACIR

“31 Mayıs 2013 günü başlayan Gezi eylemliliği, birçok gazeteci meslektaşım gibi benim için de merkez medya olarak tabir edilen yapılanmadaki görevlerimin sona ermesi anlamına geliyordu.”

Mesleki Hayatım

Gazeteciliğe 1998 yılında başladım. Bugünden bakınca meslek yaşamımda 16. yılımı doldurmuş oluyorum. Ulusal mecrada yayın yapan birçok kuruluşta çalıştım. Alem Fm'de Ankara temsilciliği, SkyTürk'te programcılık, *Akşam* gazetesinde ise köşe yazarlığı, kariyerimde son ve önemli duraklar oldu.

İşten Atılma Sürecim...

Ancak 31 Mayıs 2013 günü başlayan Gezi eylemliliği, birçok gazeteci meslektaşım gibi benim için de merkez medya olarak tabir edilen yapılanmadaki görevlerimin sona ermesi anlamına geliyordu.

Çünkü o günlerde zaten grup olarak (Çukurova Medya) TMSF'ye geçmiştik ve TMSF adeta bir parti teşkilatı gibi çalışıyordu. Tarafsızlık ilkesini bir tarafa koymuş,

açıkça hükümet yanlısı olduğunu beyan eden gazetecilerle grubu dolduruyordu. Bana ve benim gibi muhalif bir kısım arkadaşımıza yol gözük müştü. Biliyorduk.

Ancak yine de mesleğe ve okuyucularımıza/izleyicilerimize olan saygımızdan ötürü görevimizi layığıyla yerine getiriyorduk.

Görevimizin layığı neydi peki?

Gazetecilik kuralları içerisinde objektif, tarafsız ve ilkeli bir duruşla habercilik yapmak, kamuoyunu bilgilendirmek.

Evet sadece bu.

Örneğin... Tüm dünyayı ayağa kaldıran Gezi eylemlerini tüm çıplaklığıyla halka duyurmaktı görevimiz. Silivri zindanında yaşanan hukuksuzlukları dile getirmektir. Hükümetin giriştiği antidemokratik uygulamaları ve baskıyı kaleme almaktır.

Tereddütsüz bir şekilde yazmaya ve konuşmaya devam ettik.

Önce SkyTürk 360'taki programım sona erdirildi, sonra ise *Akşam* gazetesinde yazdığım bir yazıdan dolayı işime son verildi.

Yazdığım yazı, Gezi eylemlerinde, Dolmabahçe Camisi'nin kapılarını açan Müezzin Fuat Yıldırım hakkındaydı. Yazıda Yıldırım hakkında tüm baskılara rağmen "Camide içki içildiğini görmedim" demesinden bahsettim ve "müezzin Fuat Yıldırım, caminin tarihine altın harflerle geçti" diye yazdım.

Bu yazı TMSF'de büyük fırtına kopardı. Erdoğan'ın "Camide içki içildi" ısrarına rağmen, *Akşam*'da farklı ifadelerin kullanılması TMSF'yi ayağa kaldırdı. TMSF, *Akşam* yönetimine yazılarının kesilmesi talimatını verdi. Yönetim de bunun üzerine işten çıkarıldığını bildirdi.

Bununla da kalınmadı. Yandaş medya olarak bilinen TVNET kanalında Milletvekili Mehmet Metiner ile her hafta yaptığım İKİ GÖRÜŞ adlı program da apar topar yayından kaldırıldı.

Gezi direnişi, hükümeti ve yandaşlarını çok korkutmuştu. Ve böylesi kritik bir dönemde muhalif sesleri dinlemeye tahammülleri yoktu.

Tarafıma iletilen bir yazı ile görevime son verildiğini öğrendim.

Şimdi...

Ekonomik olarak elbette üzgündüm. Çünkü tek geçim kaynağı gazetecilik olan birisi için işini kaybetmek üzücüdür. Ancak bir aydın olarak sevinçliydim. Çünkü böyle bir dönemde üzerime düşeni yapmış, boyun eğmeden gerçekleri halka ulaştırmaya çalışmıştım.

Bundan böyle de aynı görev ve sorumluluk bilinciyle aynı çabanın içerisinde olacağımı bildirmek isterim.

ORAY EĞİN

“2011 yılı bütün basın tarihinin belki de en karanlık dönemidir: Herkesin korktuğu, sindiği, baskı altına alındığı, ‘ya sıra bana gelirse’ diye hapishane çantası başucunda hazır beklediği bir yıldır.”

Ben Nasıl Susturuldu: Adım Adım Bir İşten Atılma Öyküsü

Yaklaşık sekiz sene köşe yazarlığı yaptığım *Akşam* gazetesinde 2011 yılının Ekim ayında yazılarıma son verildi. Gazetede çıkan son yazıma “Ben Neden Hedefim” başlığını koymuştum ve niyetim veda etmek olmasa da altındaki editör notu bu makaleyi tam bir veda yazısı haline getirmişti.

Eskiden “yazarımızın yazısı elimize ulaşmadı” dendiğinde bir şeylerin ters gittiği anlaşılırdı, şimdi editör notuyla izne çıkarılmak sansürün bir başka adı olmuştu.

Peki, sahiden ben neden hedeftim?

Mustafa Balbay için bir imza gününe gittiğimde okurlardan biri “Nasil bu kadar cesur yazıyorsunuz, hiç baskı gelmiyor mu size?” diye sormuştu. “Ne yalan söyleyeyim,” dedim, “bana hiç kimse karışmıyor.” Biraz da mahcuptum aslında ama gerçek olan buydu. Yazılarımla ilgili pek bir şey denmiyordu.

Aslında 2009 yılından beri susturulmaya çalışılıyordum, bunun farkındaydım. İktidarla arası iyi olduğu için *Akşam*’ın başına atanan yeni genel yayın yönetmeni ilk iş olarak sürekli benimle uğraşmaya başlamıştı. Yazılarıma müdahaleler, köşemin sayfasının ve şeklinin değiştirilmesi, birinci sayfada anonslanmamak gibi küçük numaralarla bezdirilmeye çalışılıyordum. Yazılarım kısaltılmaya çalışılıyor, hemen her hafta yeni bir sorunla uğraşıyordum.

Bıkıp istifa edip gitsem, rahatlatıcaktım birilerini. Ama bu saldırıları her seferinde savuşturmuştum.

Genel yayın yönetmeni belli ki önce beni yok etmek için gelmişti, sonra bu plan ters tepmişti. Dahası, o da beni yok etmekten vazgeçmişti. Ama belli ki birileri önceden benim kellemi almasını ondan istemişti. Bu emri verenler neden rahatsız oluyorlardı benden, kimlerdi?

Zira medya siteleri ya da rakip gazeteciler bana saldırırken magazin ve dedikodu yazarı diye küçümsüyordu. Bir magazin ve dedikodu yazarıysam neden bu kadar çok tepki çekiyordum ve neden sistematik bir şekilde benimle uğraşılıyordu?

Magazin ve dedikodu yazmayı bırakmıştım; küçümsediğimden değil. Türkiye öyle bir süreçten geçiyordu, gündem o kadar yoğundu ki yer kalmıyordu. Öncelikler değişmişti. Herkes siyaset konuşmaya ve sadece siyaset okumaya başlamıştı. Lifestyle yazmak okurla, Türkiye'nin geldiği bu süreçte, dalga geçmek olacaktı.

Ergenekon'a şüpheyle bakmaya başlamıştım. Hükümete sonuna kadar biat eden medya mensuplarına dair çok ağır yazılar yazıyordum, bizzat adlarıyla hedef alıyordum. Yeni medya sermayesine değiniyor, yandaş medyaya saldırıyordum. Devlet içinde örgütlenen güçlere işaret ediyordum. Birtakım kirli işlerde olduğunu tahmin ettiğim polislerin inandırıcılığını sorgulamaya başlamıştım. Askere haksızlık yapıldığını vurguluyordum. Balyoz'un bir palavra olduğunu yazıyordum.

Bugün bizzat Erdoğan'ın ağzından duyduğumuz rahatsızlıkların pek çoğunu ta o zaman köşemde dile getiriyordum. Ama o zaman Erdoğan bugün bahsettiği çarpıklıklardan rahatsız olmuyor, bizzat aynı yatakta Türkiye'nin –yandaş medyanın tabiriyle– bağrısaklarını temizliyordu.

Doğrusu bu yazılarımın Ankara'da rahatsızlık yaratıp yaratmadığını bilmiyordum. Ne patronlar ne yöneticiler bana bu şikâyetleri iletliyordu. Aslında iletmeyerek özgür kalmamı sağlıyorlardı belki de.

Açıkçası 2010 referandumundan sonra Türkiye'de otoriter rejimin kalıcı olduğunu görüp siyaset dışı konular hakkında daha fazla yazmaya başlamıştım. Bir gün köşemin tamamını "Glee" dizisine ayırmıştım, yazılacak onca 'önemli' konu arasında.

Referandumdan sonra Recep Tayyip Erdoğan üçüncü seçim zaferinden rekor oyla çıkmış, üç dönem üst üste seçilen tek başbakan olmuştu. Bu iktidarda bir özgüven patlamasına neden olmuş ve her şeyi yapabileceklerini göstermişti. Tabii ki ilk olarak yine medyanın yeniden tasarlanması adımı atıldı.

NTV ekran yüzlerini bir bir tasfiye etmeye başladı. "Akşam haberlerini sırf Can Dündar için bile izliyorsanız izleyin" diye arkasında durdukları gazeteciyi bir anda ekrandan çektiler.

1972'deki Münih Olimpiyatları'ndan beri aralıksız ekranda olan Uğur Dündar bir anda işsiz bırakıldı. Öyle kurnaz bir manevra yapıldı ki üstelik: Haberleri sunduğu kanal bir başkasına satıldı, yeni patron da onunla yola devam etmedi.

İşin acı tarafı medyadan hiç kimse bu tasfiyelere tepki göstermedi. 2011 yılı bütün basın tarihinin belki de en karanlık dönemidir: Herkesin korktuğu, sindiği, baskı altına alındığı, 'ya sıra bana gelirse' diye hapisane çantası başucunda hazır beklediği bir yıld.

Can Dündar'ın işten atılmasıyla ilgili bir yazı yazdım o dönemde: Basında kahraman

kalmadı mı artık, diye. Epey zaman önce Ahmet Altan Can Dündar birlikte *Milliyet*'e transfer olmuştu. Altan işten atılınca Can Dündar, ardından da genel yayın yönetmeni Ufuk Güldemir istifa etmişti. Şimdi Can Dündar işten atılıyordu ve hiç kimse peşinden gelmiyordu.

Şanslı olanlardandım: Benim hâlâ yazabilecek bir köşem vardı. Ta ki Ekim ayına kadar.

Afganistan'da çalışan kuzenimle Amsterdam'da buluşmak için sözleşmiştik. Ben New York'tan yola çıktım, o Kabil'den çıkıp İstanbul üzerinden Amsterdam'a geldi. İstanbul'da geçirdiği birkaç saat içinde ona bir CD teslim edildi: OdaTv iddianamesi ve ek klasörler. Ek klasörler denilen dosyalar, yüzlerce özel telefon konuşması, davayla hiç ilgisi olmayan tapeler.

Benim de Soner Yalçın'la konuşmalarım yer alıyor bu klasörlerde. Özel hayatımızda yaptığımız şakalar, espriler, dedikodular da bu klasörlere dahil edilmiş. İçlerinden bir tanesi de genel yayın yönetmeniyle ilgili. Amacı belli: Beni işsiz bırakmak, ayrıca sosyal çevremden de uzaklaştırmak. Telefonda hayatımı afişe etmek.

Ama genel yayın yönetmeniyle ilgili 2009, evet ta 2009 yılından kalma bir konuşma ortalığı kasıp kavurmaya başlamıştı bile: Bir kriz anında hakkında küfürlü bahsettiğim bir konuşma. Bizzat cimbrizlanarak o klasörlere yerleştirilmiş, savcı tarafından özel olarak seçilmiş ve sızdırılmış.

Herhalde dünya tarihinde bir arkadaşıyla konuşurken patronuna küfreden ilk insan ben değildim. Dahası küfredilen kişi aylar öncesinden bu konuşmanın içeriğini biliyordu, büyütülecek bir şey değildi.

Büyütüldü.

Hafta sonu ne yapmam gerektiğini düşündüm Amsterdam sokaklarında. "Ben neden hedefim" başlıklı yazımı yollamadan önce genel yayın yönetmenine bir e-mail yazdım. Yanıt gelmedi. 24 saat geçtikten sonra telefonda konuştuk Cumartesi gece yarısı. Ağlamaklı sesiyle ne yapacağını bilemediğinden bahsetti.

Ona bunun bir oyun olduğunu, bu tuzağa düşerse bu oyunu tezgâhlayanların ekmeğine yağ süreceğini söyledim. "Farkında değil misin, ne zamandır benden kurtulmaya çalışıyorlar ve bir tek kirli izimi bulamıyorlar, şimdi buna sığındılar" dedim. Bir yandan anladı, bir yandan da durmaksızın telefonla arandığını, her yerden baskı gördüğünü söyledi.

Konuşmalar sızdıktan sonra genel yayın yönetmenini arayanlardan bir kısmı Erdoğan'ın uçağında yanı başından ayrılmayan gazetecilerdi. Basın sözcüsü gibi gaze-

tecililik yapan ve Erdoğan'a sonsuz biat eden bu isimler arka arkaya telefonda "Hadi bak eline bahane geçti, hadi at işten şimdi" diye talepte bulunmaktan çekinmediler.

Açıkçası ben bu krizin birkaç haftaya kadar çözüleceğini, fırtınanın dineceğini bekliyordum. *Akşam*'dan atıldığıma dair haberler çıkmaya devam ediyor ama resmi bir tebligat yapılmıyordu.

2012 yılının Mart ayında babamı kaybettim ve İstanbul'a geldim. İstanbul'a gelince *Akşam* yöneticileriyle de telefonda konuşamadığımız pek çok detayın üzerinden geçtik. Artık geri dönemeyeceğimi anladım. Nedenini de.

Korku iklimi medyaya öylesine hâkim olmuştu ki genel yayın yönetmeni bir süre sonra patronların da benim yüzümden başının yanabileceğini söylemiş, gözlerini korkutmuştu. Bana iletilen bu oldu.

Çarpıcı bir örnek vereyim: Yöneticilerden birine pasaport işlemleri için gazeteden polis muhabiri kolaylık olsun diye eşlik ettiği bir gün, o muhabir "Sizin de adınız karışabilir" diye uyarıda bile bulunuyor... Bir muhabir en tepe yöneticiyi tehdit ediyordu, belli ki emri bir başka yerden alıyordu.

Şimdi...

Ben ABD'de yaşamaya devam ettim. Boşluktan akademiye döndüm, Columbia Üniversitesi'nde yüksek lisansa başladım, bu arada bol bol yabancı basına yazı yazma fırsatı oldu. Bir süre sonra *Sözcü* gazetesinde haftada bir yazılarıma başladım.

Akşam gazetesine önce TMSF el koydu, genel yayın yönetmenini işten çıkardı. Daha sonra gazete tamamen Erdoğan'ın emrine giren, sadece onu mutlu edecek haberler yapan bir *Pravda*'ya dönüştü ve pek çok yazar gönderildi. Erdoğan sayesinde zengin olan müteahhitlerden birine satıldı bir süre sonra.

Akşam'ın sahibi Çukurova'nın borçlarına karşılık BMC adlı şirketine de el konmuştu. Aynı BMC değerinin kat be kat altına, *Akşam*'ı alan müteahhide adeta hibe edildi.

Yazılarıma son verildiği 2011 Ekim ayından beri *Akşam*'ı hiç okumadım, elime almadım, internet sitesine bile tıklamadım.

BİR MUHABİRİN HİKÂYESİ...

Gazetecilik yaşamıma UM-AG'ı bitirdikten sonra *Cumhuriyet* gazetesinde işe başladım. *BirGün* gazetesi, Anka Haber Ajansı, ardından *Habertürk* gazetesinde uzun yıllar yargı, insan hakları, Başbakanlık ve meclis muhabirliği yaptım.

Habertürk gazetesinde Kürt Sorunu ve BDP muhabirliği yaptığım sırada işten atıl-

dım. Kamuoyunun merakla beklediği demokratikleşme paketinin İmralı'ya götürülerek Abdullah Öcalan ile müzakere yapıldığı ve müzakerelerden de olumlu bir sonuç çıktığı şeklinde haber yaptım. Haber 13 Eylül 2013 tarihinde “Öcalan İkna oldu!” ismiyle *Habertürk* gazetesinde manşet oldu. Haberin manşet olmasının ardından AKP ve Başbakanlık tarafından böyle bir görüşmenin olmadığı şeklinde yalanlama geldi. Ardından AKP yöneticilerinin gazete yöneticilerini bizzat arayarak işime son verilmesi istediklerini dolaylı yollardan öğrendim. Tam anlamıyla kurulan “Alo Fatih” hattı ile işime son verildiğini fark etmiş oldum. Gazete yönetimi işime direkt son vermek yerine psikolojik baskı uygulamaya başladı. Yasal hakkım olan yıllık izinlerimi kullanmam bile sorun oldu. Sonuç olarak sübjektif bir performans kriteri sebep gösterilerek, kurulduğu günden buyana çalıştığım *Habertürk* gazetesindeki işime son verildi. Bizzat kurum yöneticisi tarafından “Benim yapacağım bir şey yok, sen neden işten çıkarıldığını daha iyi biliyorsun,” denilmiştir.

MEHMET ALTAN

“Her iktidar kendi zenginlerini yaratır.
Bu büyük yolsuzlukların halk tarafından öğrenilmesini
engellemek için de basını susturmaya çalışır.”

Bir Korku ve Nefret Ekseni

Türkiye basın tarihi bir baskılar tarihidir.

İktidar hangi partinin elinde olursa olsun, kim yönetime sahip olursa olsun bu gerçek değişmemiştir.

Bugün aynı baskılar daha da artarak sürmektedir.

Türkiye belki de hiç olmadığı kadar sert bir şekilde “nefret” üzerinden ikiye bölündüğünden, iktidar kendi propagandasını yapan bir medya yaratırken, kendisini eleştirenleri de çok keskin bir şekilde susturmaya çalışmaktadır.

Amacı, özellikle kendi tabanının nefretini beslemek ve bu nefretin haklılığına onları inandırmaktır.

Çünkü bugün siyasi iktidar varlığını tümüyle bir korku ve nefret ekseni üzerine inşa etmek zorunda kalmıştır.

Ama basın üzerindeki baskı bugün çok haşın bir hale gelmiş olsa da baskının sadece bu dönem olduğunu söylemek gerçekleri saptırmak olur.

Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde devletin medyayı baskı altına almadığı bir zaman dilimi yaşamadı.

O zaman sormamız gerek, neden bu ülkede medya üzerindeki baskılar hiç bitmiyor?

Üç büyük temel nedeni var bunun.

Birincisi, iktidara her gelen kendi “ideolojisine” uygun bir tek tip bir toplum yaratmak istiyor.

Tek ideolojili, tek fikirli, bütün vatandaşlarının “tek tip” haline geleceği bir toplum, bir Türk koyun sürüsüne döneceği için iktidardaki “çobanların” toplumu gütmesi çok kolaylaşacaktır.

Ne yazık ki siyaset bu “muhteşem” hayalden, toplumu bir sürüye dönüştürmek hayalinden hiç vazgeçmedi.

İkincisi ise burada devletin patron olması, paranın dağıtımını kontrol altında tutmasıdır.

Devlet tek patron olunca, devlet hazinesi de iktidarların istediği gibi kullanabileceği bir “kese” haline gelir.

Bu da Türkiye’deki bitmez tükenmez yolsuzluk tefrikalarına neden olur.

Her iktidar kendi zenginlerini yaratır. Bu büyük yolsuzlukların halk tarafından öğrenilmesini engellemek için de basını susturmaya çalışır.

Üçüncüsü ise bu ülkede siyasetin ilkelerinin olmaması, siyaset yapma tarzının neredeyse tümüyle hamasete ve yalanlara dayanmasıdır.

İktidarların söyledikleriyle yaptıkları genellikle birbirini tutmaz.

En bilinen ve en çok rastlanan örneğiyle anlatırsak, burada siyasi iktidarlar ülkenin fakirliğinin, geri kalmışlığının suçunu hemen hemen her zaman “dış güçlerin” üstüne yıkmak ister.

Parçalanmış bir imparatorluğun mirasçısı olan bir toplumda “yabancı düşmanlığı”, çok çabuk taraftar toplayabileceği gibi aynı zamanda iktidarların hatalarının da üstünü örtecek kullanışlı bir mazerettir.

İktidarlar “yabancıları” suçlarlar, bazen “antiemperyalist” bir söylemle, bazen “din” temelli bir anlayışla Batı’ya karşı çıkarlar ama bir yandan da hem iktisaden hem de askeri açıdan Batı’ya muhtaç oldukları için Batı’yla çeşitli girift ilişkilere girerler.

Bu çelişkinin ve buna benzer çelişkilerin ortaya çıkamaması için de basını susturmak isterler. Bu üç büyük gerçek ortada dururken bu ülkede basın özgürlüğü gerçekleşemez.

Basın özgürlüğünün olabilmesi için devletin ve siyasi iktidarların “tek tip” vatandaş yaratma şehvetinden vazgeçmesi, devleti “para dağıtma” mekanizması olarak kullanmaması, siyaseti hamasete dayandırmaması gerekir. Bu üç büyük engelin ortadan kaldırılması gerekir.

Tabii karşımızdaki çıkmaz şu: Siyasi partiler böyle avantajlardan vazgeçer mi ve yıllarca bu tür çarpıklıkları “en doğrusu” diye öğrenen kitleler bu değişimleri talep etmenin gerekliliğini öyle kolayca benimser mi?

İkisinin de cevabı hayır.

Peki, hiç mi gelişmeyeceğiz, hiç mi özgür bir basına sahip olmayacağız?

Olacağız elbette.

Avrupa'nın “en fakiri” ve “özgür olmayan tek ülkesi” olarak yaşamanın yarattığı sınıktı taşınmaz hale geldiğinde, toplumda zenginleşmenin ve özgürleşmenin yollarını arayıp, bu yolda ona öncülük edecek bir siyasi partinin önünü açacaktır.

Türkiye'nin o noktaya çok yaklaştığını düşünüyorum.

Bugün yaşadığımız nefret ve bölünme, özgürlükle beraber zenginliği de engelliyor, iktidarın yolsuzlukları ve baskıları toplumu, bunalıp korkacağı bir tehlikeli bir çizgiye sürüklüyor.

Toplumdaki arayışların ilk işaretlerine rastlıyoruz.

Bu arayışın siyasi bir partisi de çıkacaktır.

Beklenen bu parti bugün siyaset sahnesinde olan partilerin arasından mı çıkacak yoksa yeni siyasi oluşumlarla mı karşılaşacağız, bilmediğimiz o.

BİR MUHABİRİN HİKÂYESİ...

23 Ocak 2006 tarihli *Yeni Şafak* gazetesi “Unakitan Bombası” manşetiyle çıktı. Haberde gazetenin o dönemki TBMM’de görevli muhabirinin imzası vardı. Haberin içeriğinde, Maliye Bakanı Kemal Unakitan, bir grup AKP’liye CHP Lideri Deniz Baykal’ın malvarlığıyla ilgili bilgiler veriyordu.

Manşetin ardından Ankara’da hareketli bir gün yaşandı. Önce Baykal açıklama yapıp iddianın ispatını istedi. Sonra Unakitan ve tüm siyasi liderlerden açıklama, tepkiler gelmeye başladı. Ocak ayının son haftası ve Şubat ayı boyunca tüm liderler malvarlığını birinci gündemlerine aldı, liderler arka arkaya malvarlığını açıklamak zorunda kaldı.

Haberin Kaynağı Kim?

AKP’nin başını ağrıtan manşet sonrasında haberi yapan muhabire ‘kaynağın kim?’ soruları gelmeye başlamıştı. Müdür, temsilci, genel yayın yönetmeni hatta patron tarafından bilgiyi kimden aldığı sorulmuştu. Kaynağını açıklamayan muhabir, gazete içinde ‘dışlanmaya’ başlamıştı. TBMM’de yanında çalışan muhabirlere zam yapılırken, şef olan muhabire ise zam verilmemişti.

Vatan'a Transfer Edildi

Yaklaşık 1 ay 'Unakıtan Bombası'nın etkisiyle mesleğini yapmakta zorlanan muhabir, *Vatan* gazetesinden gelen transfer teklifini kabul etmiş, sekiz yıl çalıştığı gazeteden 'tek kuruş ödeme' bile almadan ayrılmıştı.

Akif Beki Baskısı

Başbakanlık Sözcülüğü'ne Akif Beki'nin getirilmesinden sonra Ankara gazeteciliğinde yeni bir dönem başlamıştı. Başbakanlık ve AKP'deki kulis haberlerle ilgili kendisine bilgi verilmesini isteyen Beki, kendisiyle çalışmayan muhabirleri 'dışlamaya' başlamıştı. Muhabirlerden istediği bilgiyi alamayan Beki, Ankara Temsilcileri üzerinden özel haberlerin bilgisini alma yoluna gitmişti.

Akreditasyon Uygulaması

2008 yılında da 7 Başbakanlık muhabirine akreditasyon uygulaması getirilmiş, bunlar arasında yer alan muhabire hiçbir gerekçe gösterilmeden Başbakanlık kartı verilmemişti.

Habertürk'e Transfer

2009 yılının Ocak ayında *Habertürk* gazetesi, *Vatan*'dan 3 muhabiri transfer etmek istemiş, muhabirimiz, 'bazı endişeleri' nedeniyle teklifi zorlaştırmak için maaşının iki katını istemişti. Fatih Altaylı bu öneriyi kabul etmişti. Üçüncü görüşme sonrasında, o tarihte Ankara Temsilcisi olan Çiğdem Toker'in aracılığıyla *Habertürk*'e geçmişti.

Ciner'in Talebiyle Atıldı

Şubat ayında kapalı devre çalışırken, Mart ayı boyunca *Habertürk*'te 1 ay imzalı haberleri çıkan muhabire yönelik ilk baskı kadrodan çıkartılmak oldu. Önce 'insan kaynakları kadroyu başlatmadı' denmiş, ardından gerçek ortaya çıkmıştı. Muhabir, 2 ay önce Fatih Altaylı'nın teklifiyle başladığı *Habertürk* gazetesinden "Turgay Ciner'in özel talimatıyla" atıldı. Altaylı, kendisiyle görüşen Ankara Temsilcisi Toker'e "Ben gerekçeyi bilmiyorum" diye belirtmişti. *Habertürk* Ankara Temsilcisi Çiğdem Toker, bu olay üzerine Ankara Temsilciliği görevini bıraktı.

9 Ay Sonra Sözcü

Özel şartlarda transfer edildiği gazeteden gerekçe gösterilmeden atılan muhabir, 1 Nisan 2009'da işsiz bırakılmış, yaklaşık 9 ay mesleğinden uzak, 1,5 yaşındaki ikiz çocuklarının sağlık sorunlarıyla baş başa kaldığı bir süreç yaşamıştır. O tarihe kadar hiç tanışmadığı köşe yazarı Emin Çölaşan'dan beklemediği bir telefon alarak, "ben de senin gi-

bi işten atıldım, *Sözcü* gazetesinden yazmaya başlayacağım. *Sözcü*'nün TBMM sorumlusu olur musun?" teklifini almıştır. Çölaşan'ın teklifine 'işsiz bir gazeteci nasıl böyle bir teklifi kabul etmez' diyerek 'evet' demiş ve Eylül 2009'da *Sözcü*'de işe başlamıştır.

NEDİM ŞENER

“Gazetecilik, Türkiye’de maalesef yalnızca gerçeklerin halka anlatıldığı bir mecra olmaktan çok, iktidar mücadelesi alanı olarak şekillenmiştir. İktidar, gücünü yitirmemek için halkın bilgi alma kanallarını kontrol altında tutmak istiyor.”

İşsiz Kalan Her Gazeteciyle Gerçeğin Bir Parçası Yok Oluyor

Türkiye’de halkın düşünme ve ifade özgürlüğünün, dolayısıyla basın özgürlüğünün başlıca düşmanları, eleştiriye tahammülsüz iktidarlar, problemleri medya sahipliği, sansür, hapis tehdidi, insanı tüketen otosansür ve tabii ki işsiz gazeteciler sorunudur.

Gazetecinin temel görevi halk adına hükümetleri denetlemektir. Bunun dışında kalan her şey propagandadır. İşte o yüzden, tam da zamanın ruhuna uygun biçimde, eleştiren, denetleyen yani gazeteciliği tanımına uygun yapanlar en hafifi işsizlikle cezalandırılıyor. Propaganda yapan gazeteciler ise gazetelerde ve televizyonlarda yüz binlerce lira kazanıyor, yalılarda, rezidanslarda oturuyor. Hatta başbakana danışman bile yapılıyor.

Gazetecinin işsizliği yalnızca onun işini kaybetmesi değildir. İşsiz kalan her bir gazeteciyle, gerçeğin bir parçası yok oluyor. Türkiye’de işten çıkarılan gazeteciler yalnızca işini kaybetmiyor, mesleğini kaybediyor.

Önceki dönemlerde işsiz kalan gazeteci bir başka medya kuruluşunda iş bulabilirdi. Günümüzde ise sektörün dışına çıkıyor ve mesleğini yapamaz hale geliyor.

Hapisteki Gazeteciler

Düşünce ve ifade özgürlüğü konusunda bu dönem yaşanan iki sembolden birisi hapisteki gazetecilerdir. “Terörist” diye delilsiz biçimde hapse atılıp yıllarını yüksek güvenlikli hapishanelerde geçiren gazeteciler konusunda Türkiye dünya rekortmeni oldu. Bir ara 100’ün üzerinde gazeteci hapishanelerdeydi. Şimdi bu sayı oldukça azaldı ve 30’lara kadar geriledi. Elbette bir insanın özgürlüğünü kaybetmesi ölüm dışında başka hiçbir şeyle karşılaştırılmaz. Ama işsizlik bir gazeteci için dışarıda tutukluluk, hapis demektir.

Evet, hapisanede değilsinizdir ama işinizi yapamıyorsanız aslında özgürlüğünüz elinizden alınmış demektir. Çünkü bir gazetecinin uykusu bile gazetecilikle geçer. Rüyamızda bile haber gördüğümüz doğrudur.

“İşsizlik Bir Gazeteci İçin Dışarıda Hapis Demektir”

İşini kaybeden gazeteci bu yüzden eğer başka bir medya kuruluşuna geçmemişse mesleğini, hayat tarzını kaybetmiş demektir.

Kuşkusuz bunun en önemli sebebi iktidarın tutumudur.

“Gazetecilik, İktidar Mücadelesi Alanı Olarak Şekillenmiştir”

Gazetecilik, Türkiye’de maalesef yalnızca gerçeklerin halka anlatıldığı bir mecra olmaktan çok, iktidar mücadelesi alanı olarak şekillenmiştir. İktidar, gücünü yitirmemek için halkın bilgi alma kanallarını kontrol altında tutmak istiyor. Yanlış anlaşılmasın, bu her iktidar döneminde böyle olmuştur. Ama en fazla görüldüğü dönem son 10 yıldır. Bu nedenle iktidar kendisini eleştiren medyayı kontrol altına alırken, kendisine yakın işadamlarına satın aldırıldığı medya kuruluşları ile gerçeklerden çok propagandaya yönelmiştir. Kuşkusuz bunun sonuçlarını da almıştır. Kontrol altına alınan veya korkutulan medya kuruluşlarında rahatsız olunan gazeteciler, köşe yazarları işten atılmıştır. Hükümete yakın işadamları da satın aldıkları gazete ve televizyonlarda yüzlerce gazeteci-yi kapının önüne koymuştur. Sektörde kalan vicdanlı gazeteciler ise sosyal olaylarda aldıkları kişisel tavırları nedeniyle işlerinden atılmıştır. Bunun son örneği 2013 Mayıs’ında başlayan Gezi Parkı eylemleridir. Bu eylemler sırasında destek tweet’i atan gazeteci ve televizyoncular kapı önüne konulmuştur. En korkuncu da bu işten atmalar ilkesiz medya yöneticileri eliyle yapılmıştır. Onların yüksek maddi çıkarlarını kaybetme korkusu, meslektaşlarını korumaktan ağır basmıştır.

İşsiz gazeteciler meselesini işsiz kalanlar dışında kimse daha iyi anlatamaz. Yalnızca aldığı maaş ile evini geçindiren meslektaşlarımız aybaşında sabit ödemelerini nasıl yapacağını kara kara düşünmektedir. Ve Türkiye medya sektörü bu soruna çözüm üretememektedir.

Çünkü Türkiye gazeteciliği örgütlü değildir. İşsizliğin çaresi de işsiz kaldıktan sonra örgütlenmek olmamalıdır. İşsiz kalmadan örgütlenmeli ve sendikalaşmalıdır. Güçlü ve evrensel ilkelere göre hareket eden bir örgütlenme, hem sektörün editöryal bağımsızlığını sağlayacağı, hem işsiz kalmayı önleyebileceği gibi, işsiz kaldıktan sonra da destek yöntemleriyle insani, sosyal ve ekonomik problemlerin çözümünün önünü açacaktır. Bunun

dışında iktidarlardan ya da medya patronlarından çare beklemek asla ve asla sorunu kalıcı olarak çözmezdir.

Türkiye’de gazeteciliği, gazetecileri, onların gerçeğe hizmeti ve örgütlenme bilinci kurtaracaktır. Gerisi lafı güzafıdır.

GÜRCAN ÇİLESİZ (TV8 Eski Genel Yayın Yönetmeni)

“Milyar dolarlık kamu ihalelerinde kayırılan medya patronları gönüllü olarak iktidarın yanında yerlerini aldı. Biat etmeyenler, yayın politikalarını gözden geçirmek zorunda kaldı. İktidara sert eleştiriler yönelten köşe yazarları birer birer tasfiye edildi.”

Medya Üzerine

AKP iktidarı devletin temel kurumlarında –ordu, emniyet, yargı, üniversite vs.– olduğu gibi medyada da düzeni baştan aşağıya değiştirdi. Özelleştirmeler, vergi baskısı ve meşru/gayri meşru yöntemler kullanılarak merkez medyada biat etmeye hazır gazete/televizyon patronları türetildi. Milyar dolarlık kamu ihalelerinde kayırılan medya patronları gönüllü olarak iktidarın yanında yerlerini aldı. Biat etmeyenler, yayın politikalarını gözden geçirmek zorunda kaldı. İktidara sert eleştiriler yönelten köşe yazarları birer birer tasfiye edildi. Bazıları hapse atıldı.

Türkiye, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü’nün 2005 raporunda basın özgürlüğü listesinde 98’inci sıradaydı. Geçen Temmuz ayında yayınlanan 2013 raporunda 180 ülke arasında 154’üncülüğe geriledi. Raporda Türkiye için “dünyadaki en büyük gazeteci hapisanesi” deniliyor.

Ülkemizin basın özgürlüğünde utanç karnesinin baş sorumlusu kuşkusuz Recep Tayyip Erdoğan.

Bir başbakan düşünün. Haberine öfkelenildiği gazetenin patronunu telefonda azarlayıp ağlatıyor. Gazete ve televizyonlara kendi adamlarını yerleştiriyor. Yetmiyor, genel yayın yönetmeni gibi davranıyor. Yurtdışı gezisindeyken bile televizyonların canlı yayınlarına müdahale ediyor, başlıkları değiştiriyor, yayınlara kimin çıkarılıp kimin çıkarılmayacağına karar veriyor. Gazetelere sipariş manşetler attırıyor. Onun yetişemediği yerde oğlu ya da danışmanları aynı misyonu üstleniyor.

Bütün bunlar medya sektörünün içinde olanların bildiği bir gerçektir. Milyonlar ise

acı gerçeği 17 Aralık sürecinde ortaya saçılan telefon kayıtlarıyla öğrendi. Yine aynı kayıtlarla iktidarın yandaş medyayı finanse etmek için kamu ihalelerini nasıl pervasızca kullandığı da belgelendi. Bizzat Erdoğan'ın talimatıyla mali durumu zorda olan iktidara yakın bir yayın grubunu kurtarmak için salma çıkarılmıştı. Oluşturulan havuza devletten ihale alan patronların 630 milyon dolar nakit para aktıttıklarına tanık olduk hep birlikte.

TV8 Olayı

“Havuz medyası” için para koyan patronlardan dördü İstanbul'da üçüncü havalimanı ihalesini alan konsorsiyumun ortakları. Beş ortaktan sadece birinin, MNG Grubu'nun patronu Mehmet Nazif Günel'in adı yok listede. Çünkü MNG Grubu'na farklı bir fatura kesilmişti. Grup, havalimanı ihalesinin komisyonunu sahibi bulunduğu TV8'in bir türlü “teslim olmayan” haber merkezini kapatarak ve kanalı piyasa değerinin neredeyse yarı fiyatına elinden çıkararak ödeyecekti. Muhafif basına tahammül edemeyen iktidar, istediği patronlara medya grubu aldırıyor, istediğine sattırıyordu. Sonuçta kazanan hep iktidar oluyor, bağımsız gazetecilik, dolayısıyla Türkiye kaybediyordu.

TV8'in satışı ve haber merkezinin kapatılmasıyla Türkiye'de bağımsız gazetecilik adına önemli bir mevzi daha düştü. MNG Grubu'nun TV8'i ve bünyesindeki basın emekçilerini feda etmesinde, kanalın 14 yıl boyunca yaptığı en iyi iş olan haberciliğin rolünün büyük olduğunu söyleyebiliriz. Kanal için daha önce de birçok kez talip çıktı. Hatta iki yıl önce 115 milyon dolar teklif edildi. O dönem satışı aklının ucundan bile geçirmeyen MNG, çok hızlı bir operasyonla ve neredeyse yarı fiyatına kanalı sattı.

On dört yıllık yayın hayatında TV8'in sıkıntılı dönemleri oldu. Reyting kazandırma vaadiyle kanala gelip kendi ceplerini dolduranlar zor dönemlerde ortalıkta yoktu. Haber Merkezi o sıkıntılı süreçlerde bile gazetecilik refleksini ve bağımsız duruşunu bozmadan kanalın prestijini koruma uğruna canını dişine taktı. Satışa çıkarıldığında kanalın en çok izlenen programı ana haber bülteniydi.

TV8, Gezi Haberleri Yüzünden Sık Sık İktidarın Hışımına Uğruyordu

İzleyici takdir ediyordu. Ama patron aynı düşüncede değildi. Patron, Haber Merkezi'nin duruşundan uzun süredir rahatsızdı. Havalimanı ihalesinin hemen ertesinde başlayan Gezi sürecinde TV8 Haber Merkezi'nin koyduğu tavırla o rahatsızlık iyice su yüzüne çıktı. Üstelik TV8 Gezi haberleri yüzünden sık sık iktidarın hışımına uğruyordu. Oysa patron tam da yıllar sonra ilk kez büyük bir kamu ihalesine ortak olmuşken, iktidarla ilişkisi bozulsun istemiyordu. Haberlere bizzat otosansür uygulamayı denedi. Ama TV8'in editöryal kadrosu son ana kadar gazetecilik etiğinden ödün vermedi.

Patron Haber Merkezi'nin çizmeyi aştığını düşünüyordu. Satış kararıyla eline hepsinden kurtulma fırsatı çıkmıştı. Bağımsız gazetecilik yapma çabasının bedelini çalışanlarına ve haberi TV8'den izleyenlere ağır bir şekilde ödetti. Türkiye'de daha önce benzeri görülmedik bir şekilde ulusal yayın yapan televizyon kanalının haber merkezinin kapısına kilit vuruldu. **Haber Merkezi'nde görevli yaklaşık 50 kişi 19 Kasım 2013'te topluca kapının önüne konuldu. Kanalda son ana haber bülteni yayınlandığı sırada hepsi işsizdi.**

Sadece Haber Merkezi çalışanları değil işsizler ordusuna katılan. **Diğer birimlerdeki personelle birlikte kanalda yaklaşık 150 emekçi yasal hakları tam olarak ödenmeden işten çıkarıldı.**

TV8 Vakası, Türkiye'nin Televizyon Tarihinde Bir İlk

Gidişata bakılırsa son olmayacak. İktidar ve patron TV8 operasyonu ile biat etmeyen basın emekçilerine kendilerince sıkı bir gözdağı verdiklerini düşünüyor. Ama basın emekçileri yılmadı ve yılmayacak.

BİR MUHABİRİN HİKÂYESİ...

Medya, siyaset ve ticaret ilişkilerindeki çürümenin ve yozlaşmanın önemli bir dönemecini oluşturan, basın patronlarının bankaları batırduğu, benim "Çiftetelli" adını verdiğim İkitelli döneminin başladığı, Güneydoğu'da yurttaşların/gazetecilerin satırlarla sokak ortasında doğrandığı ama İstanbul medyasında görülmeyen-duyulmayan 90'lı yılların başında başladım gazeteciliğe. İstanbul'da öğrenciydim. Basın sektörü, henüz "medya" olmadan, gazetecilerin ve gazetelerin merkezi olan ama artık gazetelerin binalarından birer ikişer çekildiği ve yokuşundan tırmanmadan gazeteci olunamayacağı Babiâli gazeteciliğinin son günlerine ucundan yetiştim.

Cağaloğlu'nun tarih kokan o dar sokaklarında haberi ve haberciliği, hem Osmanlı hem de Cumhuriyet döneminin "kalemşorlarının" yetiştiği, patronların meslekten ve "alaydan" gazeteci oldukları, havuz medyasının adının dahi bilinmediği, gazetecilerin/muhabirlerin işlerine vapurla, tramvayla, belediye otobüsüyle gittikleri –yani demem o ki toplumla henüz bağlarını koparmadıkları– bir dönemdi 90'lı yıllar.

Gazetecilerin kalemlerini toplum için kullandığı ve halkın haber alma özgürlüğü adına en sert muhalefeti yaptıkları, gündem belirledikleri, internetin ve sosyal medyanın henüz olmadığı üslubun "sanat" olarak kabul edildiği bir dönemin son demlerinde dünya iletişim çağına ışık hızıyla geçerken, Türkiye'de gazeteciliğin son sürat uçuruma doğru gittiği daha o günlerden görünüyordu.

Babıâli'yi ilk terk eden bugünün havuzcusu *Sabah* ve atv olmuştur. Şimdilerde İstanbul'un en gözde yerlerinde "ta-biatını" sürdürerek "havuzda yüzen", pardon gazetecilik yapan bu kuruluş, İkitelli'ye ilk giden grup idi. O günlerde Dinç Bilgin'in sahipliğinde Basın Ekspres Yolu üzerinde ve tam da Ayamama deresi kenarına inşa edilen "akıllı" bir binaydı gidilen yeni bina. "atv 2000" binası olarak da adlandırılan bu binanın açılışını dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel yapmıştı.

O yıllarda İkitelli'yi mesken tutmaya başlayan medya ile siyasetin ilişkisi o kadar görünür hal almıştı ki Tansu Çiller verdiği bir talimatla DYP İstanbul il merkezini İkitelli'ye yani medyaya yakın bir yere taşımıştı. Çiller, İstanbul'a geldiğinde yeni binaya ABD Başkanı Bill Clinton başta olmak üzere yurtdışı ziyaretlerinde çeşitli devlet başkanları ve başbakanları ile çektiği büyük boy fotoğraflarını astırması, aralarında benim de bulunduğum gazetecilere bu fotoğrafları öve öve anlatıyordu.

O dönem gazetecilik yapma "onuruna" eriştiğim *Sabah*'ın bu "akıllı binası" teknoloji harikası olarak adlandırılıyordu ama benim görüşüme göre gazeteciliği halktan koparan, sektörü kendi dışında işlere bulaştıran bir semboldü. Zira biz Babıâli'den koparken, karşılaştığımız ve hâlâ Babıâli'de kalan ender arkadaşlarımızın bizi "plaza gazetecisi" olarak adlandırdığı o günlerde "habercilik" yapma uğraşı veriyorduk, ya da verdiğimizini sanıyorduk. Çünkü, yazdığımız haberi ertesi gün gazetede "takla attırılmış" olarak görürsek muhabirlerimiz sadece haber müdürleri, istihbarat şefleri ya da sayfa editörleri idi. Patronlarımızın adını sadece gazetede ki künyeden biliyorduk. Bugün olduğu gibi ülkemizin kalkınması adına yaptıkları büyük yatırımlardan ya da Erdoğan ile olan ilişkilerinden değil. Üstelik bu patronlarımız yıllar sonra verdiği röportajlarda yaptığı yanlışlıkları, gazetecilik dışı işlerle siyasetle nasıl uğraştıklarını tek tek itiraf da etmişlerdi. Biz o zaman bunları bilmiyorduk, patronu sadece 'patron' olarak görüyorduk.

Bu uzun girizgâhı neden yaptım? Bana göre gazete ve gazeteciliğin önem ve değerinin yitirmesi 12 Eylül darbesinin ardından Turgut Özal ile başlayan ve "Türkiye için 2.5 gazete ve 2.5 da televizyon yeter. Reklam pastası fazlasını kaldırmaz" sözüyle somutlaşan bir süreçte iyice belirginleşmiştir ve medya sektörü bir çamurun içine batırılmıştır. Basın dışından sermayenin sektöre girmesi, özel televizyonların devreye girmesiyle birlikte medyada bir güç zehirlenmesi yaşanmıştır. Bu sürecin doğal devamı AKP ile, haberciliğin, muhabirin, gazetecinin yok edilmesi sürecinin üzerine adeta tüy dikilmiştir.

Yıllar boyu alaylı ve gönüllü muhabirleri istihdam eden gazete ve televizyonlar "profesyonelleşme" adı altında giderek üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezunları istihdam etmeye başlamıştı. Bu basın dünyası açısından iyi bir kazanımdı ancak tutucu

olan yanı ağır basan sektör bu fırsatı hiç de iyi değerlendiremedi. Zira halkın alması gereken haber ve habercilikten uzaklaştıkça önce ansiklopedi, ardından tencere-tava promosyonlarıyla okuru kaybetmeme uğraşı verdi. Halka haber yerine tencere tava vermeyi tercih etti ve ülkede kan gövdeyi götürürken bunları görmezden gelen gelişmeler yaşandı. Türkiye'nin ekonomik açıdan zor dönemlerden geçtiği, siyasi açıdan koalisyonlara mahkûm olduğu o yıllarda, üzerinde kan eksik olmayan üçüncü sayfa haberleri daha çok önem kazandı. Evine ekmeç götürmekte zorlanan halk, Savaş Ay ve Reha Muhtar'ın haberciliğiyle ayakta uyutuldu.

Bu süreçte işsiz bırakılan gazetecilerden biriydim ben de. Kendi öykümden ziyade ekonomik kriz gerekçesiyle (ki o yıllarda en revaçta olan bir yöntemdi) işsiz kalan bazı arkadaşlarım ile birlikte yaşadığımız bazı örnekleri paylaşacağım sizinle.

Tamam ekonomik kriz, işsizlik sadece basın çalışanlarının sorunu değildi, her meslekte sorunlar vardı. Ancak biz basın çalışanlarının işsiz kalmasında yine basın çalışanlarının ve ama illaki yöneticilerinin payı çok büyük/tü.

Trajikomik bir olayı paylaşmalıyım. İşten atılan bir arkadaş, plazada çalışan arkadaşımı ziyarete gittiği bir gün halen çalışmakta olan arkadaşını onu karşılamak üzere binanın ana girişine gelir. Malum turnikeler akıllı kartlarla açıldığı için arkadaşını içeri alacaktır. Çalışan eleman aşağı inebilir ancak bir daha yukarı, yani kendi katına çıkamaz. Zira, çalışanın işine de o gün son verilmiştir ve tebliği henüz kendisine yapılmadan onu kartı aracılığıyla öğrenmiş olur.

Birlikte gazeteciliğe başladığımız, beraber haber kovaladığımız, polis dayağı yediğimiz bir arkadaşımın benden çok daha önce işine son verilmişti. Önceleri iş aramak için çalmadık kapı bırakmayan bu arkadaşım artık umudunu iyice kesmişti. İşsizliği üç yıl kadar sürdü. Bu süre içinde sevdiğinden ayrıldı. Çalışkandı, eğitimliydi ama bir türlü iş bulamıyordu. Bir ara onu artık hiç göremez olmuşum. Uzunca bir süreden sonra bir akşam Taksim'de karşılaştığımızda “Yahu ne zamandır görüşemiyoruz, neden arayıp sormuyorsun, bak artık ben de işsizim daha çok görüşebiliriz” dediğimde mideme yumruk gibi inen şu sözleri söyledi. “Evet, ben de hâlâ işsizim. Ama ben artık iş bulma umudumu yitirdim. Gündüzlerimin tamamını uykuya ayırıyor, geceleri ise olursa bazı arkadaşlarımla buluşuyor, zaman geçiriyorum. Sonra o arkadaşlar gidiyor, ben ya bir parkta, ya deniz kenarında kendi başıma oturuyor, sabahı ediyorum. Sonra evin yolunu tutuyorum. Sabah insanlar telaş içinde işine giderken ben eve doğru yol alıyorum. Sonra vurup kendimi yatağa yine akşamı ediyorum.”

Bazı arkadaşlar ise ailelerinin de desteğiyle çıkışı yurtdışına gitmekte bulmuştu. Onlardan biri de –bugün muhalif gazeteciliğin simgesidir kendisi– o günlerde Fransa’ya gidecek olan bir arkadaştı. Gitmeden oturmuş sohbet ediyorduk, işte o gün şu cümleyi kurdu: “Ulan memlekette okuduk gazeteci olduk, ama geldiğimiz noktaya bak! Fransa’ya gideceğiz odun kıracağız.”

Aynı günlerde bir başka muhabir, (tanımadığımı belirtmeliyim) işine son verilince o güne dek çalıştığı gazete binasının çatısına çıkarak kendini boşluğa bıraktı, intihar etti ve yaşamına son verdi. Üstelik ölümü hiçbir gazeteye-medyaya tek satır bile haber olmadı. Zira gazete patronlarının ihale alabilmesi için rotatiflerin bir şekilde dönmesi ve gazetelerin çıkması gerekiyordu. O günden sonra gazeteler kanlı çıktı.

Geride kalan acı olayları yeniden hatırlatmanın bir anlamı yok. İşten atılan kimi gazeteciler, aldıkları üç kuruş tazminatlarla kendilerine yeni bir hayat kurmayı, kimileri başka alanlarda iş bulmayı, kimileri ise ailesinin yanına dönmeyi tercih etti. Bugün adları “gazeteci” ama hepsi ayrı yerlerde.

Bugünün Türkiye’si’nde en çok satan gazeteler bir muhabir bile istihdam etmeden çıkarken, büyük (!) gazeteler dahi iki-üç muhabir, iki stajyerle gazete çıkarmaya devam ediyor. Bu satırları yazdığımda *Vatan* gazetesi Ankara bürosunu kapatmış, pek çok kıdemli muhabirini kapı önüne koymuştu.

Bugünlere gelirse, ben inişli çıkışlı olsa birçok basın kuruluşunda çalıştım. Ancak hâlâ ve uzun süredir işsizim. Son olarak, bir televizyonun Ankara bürosunda çalışırken yeni gelen haber müdürümüzle yıldızımız bir türlü barışmamıştı. Zaten “kurulu düzeni yıkmak” üzere geldiğini söyleyerek tüm çalışanlar üzerinde adeta kılıç sallamaya başlamış ve hepimizin üzerinde baskı kurmuştu. Sözü uzatmayalım, takvimler 2006 yılını gösterirken bu “çok ünlü” haber müdürümüz beni Atatürk’ün Kara Harp Okulu’na girişinin 107’nci yıldönümü nedeniyle düzenlenen töreni izlemekle görevlendirdi. O dönem Şemdinli olayları nedeniyle düzenlenen iddianame ülke gündemindeydi. Törenin “savunma muhabirlerinin” izlediği bölümünü, kameraman arkadaşım ile takip ettik. Ancak törenden sonra, gece resepsiyonu vardı ve resepsiyona muhabirlerin alınmayacağı, sadece medyanın üst düzey temsilcilerinin vs. davet edildiği bilgisi bizimle paylaşıldı. Biz muhabirlerin orada olamayacağı tarafımıza iletildi. Ankara temsilcilerinin, Cumhurbaşkanlığı ile üst düzey komutanların olduğu bir yerde gazete manşetlerinin değişeceğini ve son dakikaların havada uçacağını bilmemek herhalde saflıktan öte bir anlam taşıymıyordu. Bu durumu hemen büyük (!) temsilcimize ilettilim. Temsilcimizin yanıtı ise “Tamam ar-

tık geç oldu, yarın sabah gazetelere bakar haberini yazarsın” şeklinde oldu. Ancak ne olursa ertesi gün oldu. Zira o resepsiyonda dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, yine dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt’la ilgili iddianame konusundaki soruları yanıtlamıştı ve “İddianameyle ilgili gelişmeleri olağan görüyor musunuz” sorusuna, “Hayır olağan görmüyorum” yanıtını vermişti. Ayrıca, dönemin Genelkurmay Başkanı Özkök neden daha sert açıklama yapılmadığını soran gazetecilere “Yumurğumuzla değil, beynimizle vuruyoruz” demişti ve “Yaşar Büyükanıt daha Büyükanıt oldu” diyerek Büyükanıt’a destek vermişti. Ertesi gün tüm gazete manşetleri bu haberlerle doluydu. İşyerine geldiğimde temsilcimiz masasında duran gazeteleri bana doğru fırlattı ve beni önce üç gün içinde savunma vermeye davet etti. Savunma hazırladığım ikinci günde de savunmamı almadan işten kovdu. O gün bir kez daha anlamıştım ki, bu ülkede gazetecilik yapılabilecek bir iş değildi. Zira ülkemizdeki medya düzeni, kendisini patrona şirin göstermek isteyenlerin yer bulabildiği bir sirk andırıyordu. AKP iktidarının kurucu ve yöneticisi olduğu bu sirk düzenine “yalakalık” yapanlar ayakta kalıyor, haberi halka ulaştıracak muhabirler ise ucuz işgücünü oluşturuyordu.

Bugün onlarca televizyon kanalı, internet sitesi, gazete ve dergi yayında... Yani medya sektörü son sürat büyümeye devam ediyor. Normal koşullarda basında işsizlik oranının düşük olması gerekiyor ama “copy past ve mikrofon taşıyıcı eleman, çok iş” anlayışı Türk basınını ayakta tutuyor. AKP iktidarının yarattığı ve çok sevdiği medya düzeni “Bu memlekette ne olursa olsun, kaç yaşında nerede ve nasıl olursa olsun, kim ölürse ölsün yeter ki yüce Başbakanımıza hiçbir hanel gelmesin” şiarının bekçisidir. “Niye öldüler” diye soranları “nekrofil” olarak damgalayan bir anlayışa “ram olan” ve her yerinden yağ damlayan TV programlarında adlarının önüne afili bir şekilde “gazeteci”, “yazar”, “akademisyen” yazdırırlar artık mümtaz Türk basınını ele geçirmiş durumdadır. Abdi İpekçi ve Uğur Mumcu gazeteciliğine rahmet okunmuştur.

Oysa gerçekler hiçbir zaman saklı kalmaz. Soran, soruşturan ve halka doğruları anlatan bağımsız gazetecilik anlayışı her zaman yaşayacaktır. Bunun uğraşını veren irili ufaklı bağımsız medya ve sosyal medya halka haberi ulaştırıyor. Biliyorum ki 12 yıllık AKP iktidarı sürecinde yaşananları yeterince sormayan, sorgulamayan sadece gazeteciler veya patronlar değil, birey olarak, her birey olarak hepimiz sorumluyuz. İnsan olarak, yurttaş olarak, seçmen olarak ve dönemin tanığı gazeteci olarak. Özgür ve güzel yarınlar, baskıya, sindirmeye, susturmaya, trollere rağmen inadına gazetecilik diyenlerin olacak.

AYŞE ÖNAL

Erdoğan'ın en güçlü cümlelerinden biridir: "Herkes bizi sevmek zorunda değil. Böyle bir mecburiyet yok." Bu cümleyi çok samimi buluyorum. Siyasal İslam tarihçesinde en yakın yol arkadaşlarından biri olarak Binali Yıldırım'ın kardeşinin attığı tweetle de perçinlendiğini düşünüyorum.

Yıldırım'ın kardeşi ve Kızılay İstanbul Şube Başkanı İlhami Yıldırım, cemevi önünde polis kurşunu ile öldürülen Uğur Kurt'un vurulmasının ardından "Ya bu ülkede eşek gibi sessizce yaşayacaksınız ya da defolup gideceksiniz! Eğer arpanız fazla geldiyse, o arpayı önünüzden almayı da biliriz! Arpa taşıyanları da biliriz!" demişti. Görüldüğü gibi gerçekten ortada bir sevgi mecburiyeti yok. Sadece itaat edersek yaşamamıza lütfedeceklerine dair kararları var.

Bu karar 2002'den itibaren önce yavaş ve el altından, daha sonra hızlı ve şeffaf bir şekilde en görünür biçimiyle medyada uygulandı.

Fakat kamu kurumlarında yaşanan kıyıma baktığımızda, medyadaki kıyım bana çok hafif geliyor. Örneğin hükümet darbe kurbanlarına karşı merhamet propagandası gösterisi düzenlediğinde, kamuda çalışan kuzenim Deniz Gezmiş'in kuzeni olmak suçuyla görevden alınmaktaydı.

Ben daha şanslıydım. 2007'ye kadar, hükümet artık kendisini her türlü riskten arındırıp, 'astığı astık zirvesine' ulaşıncaya kadar çalışabildim. Tabii zamanında türbanlı öğrencileri desteklemiş olmamdan doğan, "Nasil olsa bir etkisi yok, biraz daha göz yumalım," merhametine de mazhar olmadım değil. Ne zaman ki Rahip Santoro'yu öldüren katilin annesinin Trabzon AKP kadın kolları başkanı olduğunu yazdım, hiçbir tahammülü hak etmediğim anlaşıldı. Hayatımın sonuna kadar vahşetini unutamayacağım Malatya Zirve katliamında İslamcı örgütlerin rolünü kanıtlarıyla yazmış olmam bardağı taşırdı, sel oldu.

16 Kasım 2007'de AKP'nin ihtiyacı olduğunda değil, kaybettikten sonra düşkün olduğu arkadaşım Ahmet Kaya'yı anmak için Paris'teyken, çalıştığım *Star* gazetesinin gece çalışanı tarafından arandım ve "Artık bana ihtiyaç olmadığını" öğrendim. Yönetmenin, bana bunu söyleyebilecek cesareti yoktu. 28 Şubat'ta onlara hiç benzemediğim halde hangi risk ve bedellere rağmen yanlarında durduğum henüz hafızasından silinmemişti. Henüz iktidar uğruna şimdiki gibi her türlü erdemi çiğneyecek kadar vahşileşmemişlerdi.

Kovulmamı yaygınlaştırmadım. Kovulmasaydım da bu kuşatmada, gazetecilik yapılmayacağını hayli önceden anlamıştım. Gelişmeler beni haklı çıkardı. Meslek hayatımda darbeler dahil böyle bir dönem görmedim. İktidarın cezaevinden parasızlığa, kara lis-

teye koymaktan itibarsızlaştırmaya, her cezayı bir arada kullandığı ve hiçbir cezanın yetmediği bir dönem görmedim.

Bernard Lewis, “Dilinizde olmayan şey size ait olmaz” der. “Gazete” sözcüğü Orta-doğu toplumlarına yabancıdır. Topluma bu kadar yabancı bir olgunun aslına uygun yürütülmesi zaten mümkün değildir. İfade özgürlüğü de toplumun dertlendiği bir alan değil. Dolayısı ile gazetecilik tartışması ile hiç ilgilenmiyorum. Bu yazıyı sadece kayıtlara girmesi için “Kalemi Kırılan Gazeteciler Raporu”na ekliyorum.

BEKİR COŞKUN

Kovulan Gazeteciler Kulübü...

Sanırım yazar olarak sayımız 300 civarında...

Muhabirleri, editörleri de koyarsanız binden fazlayız kulüp olarak...

Kovulmuş gazetecileriz biz...

Çok azımız patronu ihale beklemeyen, her türlü baskıya direnen, her şeye rağmen görevini yapan gazetelerde iş bulabildik...

Yürekli meslektaşlarımız kapılarını bizlere açtılar...

Ama çoğumuz işsiz...

Bizleri kovduran, bir görevi de basın özgürlüğünü sağlamak olan Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanlığını yapan Erdoğan'dır...

Televizyona çıkıp açıkça küfrediyor...

Dün canım kardeşim Yılmaz Özdil'e gelmişti sıra...

Baktı olmadı, patrona “Onların maaşlarını sen veriyorsun... Bunları nasıl barındırıyorsun... Kovmadığına göre demek ki sen de aynı görüştesin” diyor...

Kimi patron o an tutuşuyor...

Çünkü bir sürü kamburu var...

Erdoğan'a telefon açıp ağlıyor mesela birisi:

“Üüüüüüüü...”

“Kimsin?...”

“Errrkametsakütorekuyi Deezakakimilqquiz...”

“Ağlama, gereğini yap...”

“Anladım üüüüüüü...”

“Bak yine ağlıyor, nedir bunun icabı, tutacaksın koyacaksın kapının önüne...”

“Üüüüüüüüü...”

Zıkkımın körü...

Buydu yüreğin, ne diye gazete alırsın...

Malı götüreyim diye tabii...

Gazete sana kapıları açsın diye...

Biliriz...

Ey okur...

Sahip çık gazetecine...

Onun tek dostu, gücü, varlığı sensin...

Demokrasinin de ta kendisidir bu...

Bak:

Okur her sabah büfeye gider... De ki sandıktır o... Üstelik para vererek seçme hakkını kullanır...

Kimisi şarkı söyleyen yastık, bilmem karton tavşan verir okuruna, onu da koy seçimlerdeki kömürün, nohudun yerine...

Erdoğan'ın diline bakıp yazarını, muhabirini, çizenini kovan patron kazanırsa... Onun gazetesini yine de alıp okursan eğer...

Bizler nasıl özgür olabiliriz?

Nasıl?

Kısacası...

Bizler yanarız yanmasına da...

Sadece okurumuzun yüreğinde bir yer isteriz...

CEREN BÜYÜKTETİK

Medyada Emek ve Umut Hırsızlığı

Gazeteler çoğunlukla köşe yazarlarının ismiyle anılır. Köşe yazarlarının yazıları sansürlendiğinde basın özgürlüğü gündeme gelir, bir köşe yazarının işine son verildiğinde günlerce tartışılır. Ancak basının görünmeyen ve pek konuşulmayan bir diğer yüzü, sermaye sahiplerinin güç yarışında emek sömürsüne maruz kalan, işin mutfağındaki emekçilerdir; yani muhabirler, editörler ve sayfa operatörleri.

Basın sektöründe her yıl onlarca emekçinin işine hiçbir gerekçe gösterilmeden son veriliyor. Sebep çoğunlukla ya medya patronunun iktidar karşısındaki çıkarlarına hizmet eden yayın politikası ya da ekonomik küçülmeler oluyor. Durum, mesleğe onlarca yılını vermiş emekçiler açısından da, yeni başlayanlar açısından da farklı değil.

Üniversitede öğrenim gördüğüm sırada sektörde çalışan ve deneyimlerini paylaşmak üzere derslerimize girenlerin anlattığı olumsuz tabloyla 2011 yılında mezun olduğumda bizzat yüzleştim. Yaşanılan sıkıntıların ilk basamağı aylarca iş aramakla başlıyor. Çoğu medya kuruluşu iş başvurularına geri dönüş bile yapmıyor. Her yıl deneyim sahibi onlarca emekçinin dahi işsiz kaldığı basın-yayın sektöründe iş bulmak, hayallerini gerçekleştirebilmek zamanı belirsiz bir bekleyişe dönüşüyor.

Özellikle genç gazetecileri umutsuzluğa sürükleyen bu süreç, medya patronları açısından bir avantaja dönüşüyor. Zaman uzadıkça maddi beklentiler bir kenara koyulurken bir an önce mesleğe adım atabilmenin hayalini kuranlar, düşük ücretlerle, sigortasız ve süresi belirsiz stajlarla emek sömürüsüne maruz kalıyor. Bir kurumun kapısından adım attıktan sonra kadroya girebilmek, yani güvenceli çalışabilmek de uzun zaman alıyor. Çoğu kişi kadroya girmeden yeni bir stajyere yerini bırakıyor.

2012 yılında basın camiasının köklü kurumlarından *Milliyet* gazetesinde staja başladığımda bu açıdan biraz daha şanslıydım. Birlikte çalıştığım gazeteciler bir insan yetiştirmenin önemini haiz kişilerdi. *Milliyet*'te kadrolu olabilmemin ve 1 yıl boyunca gazeteciliğin temel taşları niteliğinde deneyimler edinebilmemin yolunu açtılar.

Gazetecilik, işyerinde bırakılan bir meslek değil, bir yaşam tarzı. Yorgunluk, uykusuzluk ve tehlikenin bir parçası olduğu, hiç bitmeyen bir mesai. Büyük fedakârlıklar isteyen bu meslekte süreci sonlandıran şey ise bir gün önünüze koyulan ve altına çaresizce imza attığımız bir kâğıt oluyor.

Milliyet'te, Türkiye'nin çözüm süreci ve Gezi direnişi gibi tarihi süreçlerden geçtiği bir dönemde habercilik yapma fırsatı buldum. Doğu Anadolu Akil İnsanlar Hedefi ile 14 ili karış karış gezdim. Hemen ardından Gezi direnişini benim gibi yeni mezun olan ve eğitimini sürdüren muhabir arkadaşlarımla gece gündüz takip ettim. Hafta sonlarında, bayram tatillerinde ailemden, arkadaşlarımdan çok işimleydim. Bu süreçte pek çok tehlike atlattım. Gezi direnişi sırasında defalarca polis şiddetine maruz kaldım. Plastik mermiyle alnımdan vuruldum, tokat yedim, kimliğime el konuldu. Her şeye rağmen harcadığım emeğin çalıştığım kurum için değeri yoktu. Gezi'den hemen sonra çıktığım tatil sonrası *Milliyet*'in kapısından son kez girdim. Sadece bir grup insanın isminin yer aldığı listedekilerden biriydim. Yıllarca o kuruma emek veren meslektaşlarım da, Gezi'de birlikte sabahladığım kimi arkadaşlarım da o listedeydi. Çıkarılanların isimleri servis müdürlerine iletilmiş ve onlara bunu bize bildirmek dışında bir şans bırakılmamıştı. Sebep belirsizdi. Açıklanan gerekçe ekonomik küçülmeydi ancak belki de Gezi'de yaptığımız haberlerdi. İnsan kaynaklarından çağrıldığımda bir yıl bo-

yunca benim için bir aile olan kurumla bağlarımı kesen bir kâğıt imzalayarak veda etmek zorunda kaldım.

Milliyet'in ardından *BirGün* gazetesinde mesleğimi sürdürürken, benzer bir deneyim yaşayacağımdan habersiz, yayın hayatına yeni başlayan *Karşı* gazetesinde yola devam etme kararı aldım. Sadece 2,5 ay sonra 1 günde işsiz kalan 94 basın emekçisinden biri oldum. *Karşı* gazetesinin patronu Turan Ababey, Gezi direnişinin ruhuyla özgür ve bağımsız bir gazete kurmak istediğini söyleyerek hayali tam da böyle bir gazetecilik olan benim gibi onlarca basın emekçisini bir araya topladı. Pek çoğumuz çalıştığımız kurumu bırakarak gelip *Karşı* gazetesini ortaya çıkardık. Ancak Turan Ababey oyuncağından sıkılan çocuklar gibi 2,5 ay sonra tüm emeklerimizi bir kenara atarak bir günde gazeteyi kapatma kararı aldı. Sol basının ekonomik zorluklarla boğuştuğu, merkez medyanın giderek küçüldüğü, yandaş basının da her gün daha da yandaş olduğu böyle bir dönemde onlarca gazetecinin hem hayallerini hem de emeklerinin karşılığını çaldı. 13 Nisan'da gazete kapatıldığında ay başından beri ertelenerek maaşlarımız ödenmemişti. Patronaj ödemediği maaşlarımız, yol paralarımız ve hak kazandığımız tazminatlarımıza karşılık "param yok" diyebildi. İş fesihlerimizi bile gerçekleştirmedi. 1,5 ay boyunca gazetenin Zeytinburnu'ndaki binasında haklarımızı alabilmek için gece gündüz bekledik. Hâlâ da hak mücadelemizi sürdürüyoruz; hem emek sömürüsüne dur demek hem de gazeteciliğin sermaye baskısı olmadan yaşayabildiği özgür ve bağımsız bir basın için...

KARŞI DİRENİŞÇİLERİ

Karşı Direniş

Karşı Gazete, 9 Şubat 2014 günü özgür ve bağımsız bir gazetecilik hayaliyle, Gezi ruhunu şiar edinen insanların bir araya gelmesiyle yayın hayatına başladı. Gazetenin patronajı Turan Ababey, medyası iktidar tarafından kuşatılan Türkiye'de az sayıdaki muhalif gazeteye bir yenisini eklemek istediğini söyleyerek bu gazeteyi kurmuştu. Ababey, kimisi işlerini bırakıp gelen, kimisi de kendisine güvenerek *Karşı Gazete*'de çalışan emekçilere gazete ne kadar satarsa satsın 1 yıl boyunca finanse edeceğinin sözünü vermişti.

Aynı patronaj sadece 65 gün sonra editöründen muhabirine, çaycısından şoförüne kadar uzun mesailer yaparak bu gazeteyi var eden biz emekçilere gazeteyi kapattığını açıkladı. Önceden hiçbir bilgilendirme yapmadığı gibi, hakedişlerimizi de belirsiz bir zamanda ödeyeceğini söyleyerek ertesi gün gazeteye gelinmemesini istedi. Kimi-

miz haber peşinde koşarken, kimimiz öğlen toplantısını yaparken öğrendiğimiz bu karar karşısında yaşadığımız moral bozukluğuna rağmen son gazeteyi hazırlayarak bas-kıya gönderdik.

Patronaj, Basın İş Kanunu'na göre gazeteyi kapatacağını önceden bilgilendirme zorunluluğuna uymamış, 94 çalışanın iş sözleşmelerini tek taraflı feshettiğine dair hiçbir resmi evrak vermemiş, bu karardan 2 gün önce maaşları ayın 17'sinde ödeyeceğini söylemesine rağmen hiç parası kalmadığını ileri sürmüştü, bir yandan "Hiç kimsenin parası bende kalmaz" derken, diğer yandan bir ödeme planı bile sunmamıştı.

Hem umut hırsızlığı hem de hak gaspı anlamına gelen bu tavır karşısında, gazete binasını terk etmeme ve direnişe geçme kararı aldık. Çağdaş Hukukçular Derneği'nden gelen avukat arkadaşlarımızın hukuki desteğini alarak Turan Ababey'den bizlere işimize son verdiğine dair resmi bildirimde bulunmasını, güvenceli bir ödeme planı sunmasını talep ettik. Haklarımızı alıncaya kadar da resmi olarak çalışma yerimiz olan binamızı terk etmeyeceğimizi kendisine bildirdik.

Aynı gün sosyal medyadan yayınladığımız 1 sayfalık *Karşı Direniş* gazetesini çıkarmaya başlayarak mücadelemizi duyurduk. Son zamanlarda gazetecilerin sık sık karşılaştığı gibi yeniden haberin öznesi olduk. Ertesi gün bir basın toplantısı düzenleyerek direnişimizi kamuoyuna açıkladık. 13 Nisan gününden itibaren de direnmeye karar veren 50'yi aşkın emekçi gece gündüz binayı terk etmeyerek bir komün kurduk. Direnişimiz kısa sürede hiç beklemediğimiz kadar büyük bir destek gördü. Gerek merkez medyada, gerek muhalif basında çalışan emekçi dostlarımız *Karşı Direniş*'e destek dövizleriyle fotoğraf çektiler ve dayanışmalarını gösterdiler. Direnen Kazova, Greif, Punto Deri, Kumport liman işçileri, Yatağan ve Feniş işçileri ziyaretimize gelerek tecrübelerini paylaştılar. Onlardan aldığımız destekle Türkiye'de ilk kez farklı sektörlerden işçilerin bir araya geldiği "Direnen İşçilerin Dayanışması Platformu"nu kurduk. Milletvekilleri, sol siyasi partiler, sendika temsilcileri, üniversite öğrencileri ve Gezi sürecinde oluşan park forumlarıyla destek ziyaretlerinde bir araya geldik. Binamızda dinletiler, tiyatro temsilleri, paneller düzenledik; fotoğraf, redaksiyon, gazetecilik, renk ayırımı atölyeleri gerçekleştirdik. Bu süreçte sosyal medya üzerinden haberciliğimizi sürdürdük, güncel gelişmeleri, eylemleri takip edip özel haberlere imza attık.

Direnişimizin ilk iki haftası boyunca binaya gelip gitmeye devam eden patronaj ile avukatlarımızın yaptığı görüşmeler ise hiçbir sonuç vermedi. İlk görüşmede hakedişleri ilk taksidi Mayıs'ta olmak üzere 3 taksitle ödeyeceğini söyleyen patronaj bu sözüne dair hiçbir güvence sunmadı. Hatta alacaklarını tahsil ettiği zaman bize ödeme

yapacağını söylemesine rağmen bu paraları başka alacaklılara verdiğini öğrendik. Sonrasında da hiçbir ödeme planı sunamayan Turan Ababey bir süre sonra binaya da gelmemeye başladı. Sebep olduğu mağduriyeti çözmesi gereken kendisi değilmişçesine zaman zaman avukatlarımızı arayıp “Bir gelişme var mı?” diye sorarak duyarsızlığını sürdürdü.

13 Nisan’da *Karşı Gazete*’nin Zeytinburnu’ndaki binasında başlattığımız ve gece gündüz ara vermeden sürdürdüğümüz direnişi 47 gün sonunda bina sahibini mağdur etmemek adına dışarıya taşıma kararı aldık. Biz *Karşı* direnişçileri Türkiye basın tarihinde bir ilk olan direnişimizi, özgür ve bağımsız bir basın için, emek sömürsüne karşı her türlü platformda sürdürmeye devam edeceğiz.

KALEMİ KIRILAN GAZETECİLER LİSTESİ

Özgür Basın insan ruhunun her yerdeki uyumayan gözü, insan kaderinin kendinde somutlaşması, bireyi devlet ve dünya ile birleştiren anlamlı bir bağ, maddi mücadeleleri entelektüel mücadelelere dönüştüren ve onların ham maddi biçimlerini idealize eden somutlaşmış bir kültürdür.
(MARX, 2012:84)

Raporun hazırlık sürecinde detaylı bir arşiv çalışması yapılmış olmasına rağmen aşağıda verilmiş olan listenin, 2002-2014 yılları arasında işten çıkarılan tüm gazetecileri kapsamı mümkün değildir. Ancak erişilebildiği kadarıyla birçok isim bu listede yer almaktadır. Bu listenin amacı rakamsal büyüklüğün gösterilmesinin yanı sıra, tarihe bir not düşmek amacıyla kalemi kırılan gazetecilerin, bilinen isimlere ek olarak birçok gazetecinin ortak kaderi olduğunu altını çizmektir. (Tabloda özellikle “**GEZİ DİRENİŞİ**” sonrası kalemleri kırılan gazeteciler ayrı bir sütunda belirtilmiştir.)

KALEMİ KIRILAN GAZETECİLER LİSTESİ

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
1. Ahmet Altan	Taraf	Aralık 2012	
2. Ahmet Çavuşoğlu	Akşam	10.08.2012	
3. Ahmet Taşgetiren	Bugün	19.12.2013	
4. Ahmet Temürtürkan	Anadolu Ajansı	01.01.2010	
5. Alaz Kuseyri	Akşam	02.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
6. Ali Akel	Yeni Şafak	30.05.2012	
7. Ali Balcı	Sabah	06.01.2014	
8. Ali Ekber Ertürk	Akşam Çağdaş Haber	09.09.2013 14.04.2014	
9. Ali Kırca	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
10. Ali Saydam	Akşam	10.08.2012	
11. Alparslan Aydoğan	Star TV	28.10.2011	
12. Alper Bahçekapılı	Sabah	19.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
13. Alper Görmüş	Türkiye	Kasım 2013	
14. Alper Tunga Çatal	Sabah	17.02.2009	
15. Amberin Zaman	Habertürk	Nisan 2013	
16. Andrew Finkel	Today's Zaman	01.04.2011	
17. Arzu Çağlan	Best FM	14.03.2014	
18. Arzu Gündüz	Sabah (Aktüel)	17.02.2009	
19. Arzu Yıldız	Türkiye	Kasım 2013	
20. Aslınur Bakan	Star	28.10.2011	
21. Aydoğan Kılıç	Halk TV	19.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
22. Ayhan Bölükbaşı	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
23. Ayşe Aygör	Olay	24.08.2009	
24. Ayşe Önal	Star	16.11.2007	
25. Ayşe Sorucu	Milliyet	Ağustos 2013	
26. Balçıçek İlter	Habertürk Türkiye	28.02.2013 12.03.2014	
27. Banu Güven	NTV Artı1	08.07.2011 10.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
28. Banu Kurt	Akşam	15.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
29. Barış Bardakçı	Akşam	10.08.2012	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
30. Barış Soydan	Sabah	06.01.2014	
31. Bedrettin Uğur	Kanal A	22 Nisan 2014	
32. Bekir Coşkun	Hürriyet Habertürk	09.09.2009 20.09.2010	
33. Berhan Soner	Olay	01.09.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
34. Bilge Çolak	Dünya	08.04.2014	
35. Bilge Eser	Sabah	19.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
36. Birgül Telli	Olay	24.08.2009	
37. Birsen Altuntaş	Milliyet	03.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
38. Burak Ersemiz	Show TV	01.08.2013	
39. Burcu Doğan	NTV	28.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
40. Burhan Ayeri	Akşam	10.08.2012	
41. Bülent Denli	Sabah	06.01.2014	
42. Bülent Ergün	Sabah	06.01.2014	
Bülent Ergün	Sabah	06.01.2014	
43. Bülent Kördemirci	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
44. Can Ataklı	Vatan	18.09.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
45. Can Dündar	Milliyet	01.08.2013	
46. Can Güleriyüzlü	Anka Radikal Karşı	Haziran 2007 24.12.2013 14.04.2014	
47. Candaş Tolga Işık	Radikal	24.12.2013	
48. Cem Aydın	NTV	13.06.2013	
49. Cemalettin Taşçıoğlu	Akşam	10.08.2012	
50. Cenk Ertekin	Sabah	06.01.2014	
51. Cenk Saroğlu	Dünya	08.04.2014	
52. Ceren Büyüktetik	Milliyet Karşı	Ağustos 2013 Nisan 2014	
53. Cevdet Aşkın	Radikal	01.09.2012	
54. Ceyda Karan	Habertürk	07.01.2013	
55. Cüneyt Ülsever	Hürriyet	24.05.2011	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
56. Çağdaş Doğan	Fotomaç	13.03.2014	
57. Çağrı Ulu	Beyaz TV	18.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
58. Çiğdem Anad	NTV	04.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
59. Çiğdem Toker	Akşam	15.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (Karşılıklı anlaşma ile ayrıldı)
60. Çilem Dalgıç	Sabah	Şubat 2009	
61. Damla Yur	Milliyet	Ağustos 2013	
62. Demircan Ülger	Karşı	14.04.2014	
63. Deniz Ülke Arıboğan	Akşam Türkiye	28.06.2013 27.12.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
64. Derya Karayağız	Dünya	08.04.2014	
65. Derya Sazak	Milliyet	30.07.2013	
66. Didem Tuncay	NTV	13.01.2013	
67. Dilara Eldaş	NTV	03.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
68. Dilek Kantoğlu	Sabah	06.01.2014	
69. Dilek Şanlı	Habertürk	01.10.2013	
70. Diren Selimoğlu	İHA	21.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
71. Doğan Ertuğrul	Star	26.03.2014	
72. Dülcu Aygün	Sabah	06.01.2014	
73. Düccane Cündioğlu	Yeni Şafak	2011	
74. Ece Temelkuran	Habertürk Artı 1 TV	04.01.2012 Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
75. Ediz Alç	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
76. Elçin Yahşi	Sabah	05.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
77. Emin Çölaşan	Hürriyet	14.08.2007	
78. Emrah Ozan	Star TV	28.10.2011	
79. Ender Ergün	Sabah	17.02.2009	
80. Erdal Erkasap	Sabah	10.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
81. Erdem Gül	Anka	Haziran 2007	
82. Ergun Babahan	Today's Zaman	13.05.2012	
83. Ergün Güven	NTV	12.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
84. Erhan Doğan	Sabah	Ocak 2014	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
85. Fatma Akman	Dünya	08.04.2014	
86. Fatma Çözen	Star	28.10.2011	
87. Fehmi Özgüler	Sabah	06.01.2014	
88. Feridun Özaydın	Olay	24.08.2009	
89. Fersun Yelken	Star TV	28.10.2011	
90. Fırat Karadeniz	Sabah	06.01.2014	
91. Fikret Aydemir	Akşam	17.04.2014	
92. Funda Tuna Görey	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
93. Füsun İstanbullu	Habertürk	02.10.2013	
94. Gökçen Keskin Özdemir	Atv	26.07.2013	
95. Göksel Bozkurt	Hürriyet Daily News Karşı	24.12.2013 14.04.2014	
96. Gül Birlik	Habertürk	31.12.2013	
97. Gürkan Hacı	Akşam	01.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
98. Gürsel Göncü	NTV Tarih	01.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
99. H. Salih Zengin	Zaman	10.02.2014	
100. Hakan Albayrak	Yeni Şafak	07.12.2011	
101. Hakan Kırboğa	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
102. Haluk Şahin	Radikal Artı1	01.09.2010 10.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
103. Hamdi Kurt		17.02.2009	
104. Hasan Celal Güzel	Vatan	31.05.2011	
105. Hasan Cemal	Milliyet	18.03.2013	
106. Hasan Cömert	NTV	28.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
107. Hasan Uludağ	Dünya	08.04.2014	
108. Haydaran Çelik	Show TV	14.06.2013	
109. Hicran Aygün	Yurt	18.09.2013	
110. Hilmi Hacaloğlu	Skytürk360	29.09.2013	
111. Hulki Cevizoglu	Star TV	2004	
112. Hüdaverdi Yıldırım	Kanal A	22 Nisan 2014	
113. Hüseyin Hayatsever	Hürriyet Daily News Karşı	24.12.2013 14.04.2014	
114. Hüsnüye Oral	Takvim	04.01.2014	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
115. Hüsni Mahalli	Akşam	01.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
116. Işın Eliçin	Yeni Şafak	23.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
117. İlhan Tanır	Vatan	04.04.2014	
118. İbrahim Kahveci	Türkiye	23.04.2014	
119. İlhan Taşçı	Karşı	14.04.2014	
120. İlknur Özen	Dünya	08.04.2014	
121. İnan Gedik	Habertürk	2014	
122. İsmail Küçükaya	Akşam	24.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
123. Kadir Çetinçalı	Vatan	25.01.2014	
124. Köksal Gökbaşı	Olay	24.08.2009	
125. Kutlu Esendemir	Habertürk	21.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
126. Kübra Kara	Cihan	19.03.2014	
127. Kürşat Bumin	Yeni Şafak	03.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
128. Lamia Ayhan	Star TV	28.10.2011	
129. Leyla İpekçi	Zaman	03.12.2013	
130. Loran Vayloyan	Lig TV	27.04.2012	
131. Lütfi Kaplan	Anka	10.09.2007	
132. Mehmet Ali Kışlalı	Radikal	04.09.2010	
133. Mahir Zeylanov	Today's Zaman	Aralık 2013	
134. Mehmet Altan	Star	18.01.2012	
135. Mehmet Bilber	Radikal Karşı	24.12.2013 14.04.2014	
136. Mehmet Çetingüleç	Takvim	04.01.2014	
137. Mehmet Turgut	NTV	04.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
138. Mehmet Özdoğan	Akşam	Temmuz 2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
139. Melih Altınok	Taraf	03.05.2013	
140. Mert Görür	TGRT	01.04.2014	
141. Mesut Gençç	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
142. Mesut Hasan Benli	Radikal	24.12.2013	
143. Mete Öztürk	Sabah	17.02.2009	
144. Metin Karaaslan	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
145. Metin Münir	Milliyet	02.11.2012	
146. Metin Timur Tüfekçiler	İstanbul Valiliği (Muhabir)	Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
147. Mine G. Kırıkkanat	Vatan	03.09.2010	
148. Miray Çimen	Radikal	24.12.2013	
149. Mirgün Cabas	NTV GQ	04.07.2013 Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
150. Mithat Sancar	Milliyet	22.08.2013	
151. Murat Aksoy	Yeni Şafak	11.01.2014	
152. Murat Kapsar	Dünya	08.04.2014	
153. Murat Emir Eren	sabah.com.tr	Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
154. Murat Sabuncu	Skytürk	07.06.2013	
155. Murat Toklucu	NTV	30.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
156. Mustafa Hoş	Artı1	10.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
157. Mustafa Mutlu	Vatan	03.09.2013	
158. Mutlu Çölgeçen	Takvim	04.01.2014	
159. Mutlu Tönbekici	Vatan	22.05.2014	
160. Müjgan Halis	Sabah	16.07.2013	
161. Mürşide Yılmaz	Dünya	08.04.2014	
162. Müzeyyen Ünsal	Star TV	28.10.2011	
163. Nafiz Akyüz	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
164. Nagehan Alçı	Akşam	10.08.2012	
165. Nalân Koçak	Habertürk	Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
166. Nazlı Ilıcak	Sabah	18.12.2013	
167. Necati Doğru	Vatan	19.03.2010	
168. Necla Unutmaz	Milliyet	08.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
169. Necmi İnce	Kent gazetesi	01.09.2013	
170. Nedim Şener	Milliyet	04.05.2011	
171. Nehir Polat	Olay	24.08.2009	
172. Nejat Sunal	Star TV	28.10.2011	
173. Nergis Bozkurt	Akşam	27.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
174. Neslihan Özaydın	Olay	24.08.2009	
175. Neslihan Tunç	Sabah	06.01.2014	
176. Neyyire Özkan	Star	26.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
177. Nilay Örnek	Akşam	29.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
178. Nihal Kemalöğlu	Akşam	26.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
179. Nilgün Balkaç	NTV	04.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
180. Nur Banu Kocaaslan	Dünya	08.04.2014	
181. Nur Batur	Sabah	08.01.2014	
182. Nuray Mert	Radikal Hürriyet Milliyet BirGün T24	07.07.2010 28.12.2010 11.02.2012 12.11.2012	
183. Nurdeniz Eken	Sabah	06.01.2014	
184. Öğuzhan Arif	Anka	Haziran 2007	
185. Okan Can Yantr	Esquire dergisi	Temmuz 2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
186. Oktay Ekşi	Hürriyet	31.10.2010	
187. Onur Yazıcıoğlu	NTV	30.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
188. Oral Çalışlar	Taraf	26.04.2013	
189. Oray Eğin	Akşam	Ekim 2011	
190. Orhan Yıldız	Star TV	28.10.2011	
191. Osman Özsoy	Yeni Şafak	30.12.2013	
192. Osman Turhan	Zaman	24.12.2013	
193. Oya Baydar	Taraf	01.05.2013	
194. Ozan Pezek	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
195. Ömer Faruk Aykar	NTV	03.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
196. Özdemir İnce	Hürriyet	01.04.2012	
197. Özden Atik	Habertürk	31.12.2013	
198. Özgür Akbaş	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
199. Özgür Uzun	Show TV	15.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
200. Özkan Güven	NTV	28.06.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)
201. Özlem Akarsu Çelik	Akşam	11.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İşten atıldı)
202. Özlem Gürses	Artı1	10.07.2013	Gezi Direnişi sonrası (İstifa)

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
203. Özsel Tortop	Sabah (Aktüel)	17.02.2009	
204. Perihan Özcan	Sabah (Aktüel)	17.02.2009	
205. Rahmi Turan	Hürriyet	02.04.2012	
206. Remziye Demirkol	Kanal 24	28.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
207. Rıfat Başaran	Radikal Karşı	24.12.2013 14.04.2014	
208. Ruhat Mengi	Vatan	05.12.2013	
209. Ruşen Çakır	NTV	12.12.2011	
210. Saygı Öztürk	Hürriyet	05.01.2011	
211. Saynur Tezel	Sky Turk	24.06.2011	
212. Seçkin Kırdök	Star TV	28.10.2011	
213. Selahattin Serçe	Kanal A	22.04.2014	
214. Selim Suner	Sabah	17.02.2009	
215. Semih İdiz	Milliyet	02.11.2012	
216. Semra Kardeőođlu	Akşam	02.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
217. Senar Yıldız	CİHAN	27.03.2014	
218. Serdar Akinan	Akşam	10.08.2012	
219. Serdar Canipek	Sabah	06.01.2014	
220. Serkan Yücel Aydın	Anadolu Ajansı	21.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
221. Serkut Bozkurt	Kanaltürk	14.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
222. Sevilcan Keskin	Dünya	08.04.2014	
223. Sevim Gözay	Akşam Karşı	29.06.2013 14.04.2014	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
224. Sıla Acar İşten	Milliyet	Ağustos 2013	
225. Sibel Oral	Akşam	05.03.2014	
226. Soner Yalçın	Hürriyet	29.03.2011	
227. Süreyya Üstünel	Akşam	22.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
228. Süleyman Yaşar	Sabah	Nisan 2014	
229. Şevket Yılmaz	Cihan	27.03.2014	
230. Şirin Sever	Sabah	03.10.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
231. Tahir Özyurtseven	Milliyet	13.07.2013	
232. Tamer Korkmaz	Zaman	24.12.2007	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ	
233. Tayfun Erten	NTV Radyo	11.09.2013	
234. Tuba Atav	Show TV	29.09.2013	Gezi Direnişisi sonrası (Zorunlu izne çıkarıldı)
235. Tufan Türeñç	Hürriyet	04.11.2011	
236. Tuğçe Tatari	Akşam	28.06.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
237. Tuğrul Eraç	Star TV	28.10.2011	
238. Tuğrul Eryılmaz	Radikal	28.12.2013	
239. Tuluğhan Tekelioğlu	Sabah	15.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
240. Tuna Kiremitçi	Hürriyet	02.07.2012	
241. Tuncay Mollaveisoğlu	Artı1	10.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
242. Tuncer Köseoğlu	Taraf	03.05.2013	
243. Turhan Arslanoğlu	Habertürk	31.12.2013	
244. Tülay Şubatlı	Habertürk	31.12.2013	
245. Türkan Toygarışık	Sabah	06.01.2014	
246. Ufuk Köroğlu	Sabah	06.01.2014	
247. Uğur Dünder	Star TV Artı1 TV	24.10.2011 11.03.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
248. Uğur Güç	Sabah	17.02.2009	
249. Uğur Tutçuoğlu	Artı1 TV	10.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İstifa)
250. Uğur Yılmaz	Olay TV	24.08.2009	
251. Uluç Özcü	Esquire dergisi	01.07.2013	Gezi Direnişisi sonrası (İşten atıldı)
252. Uluğ Örs	Habertürk	31.12.2013	
253. Umut Sözcü	TGRT	01.04.2014	
254. Umut Alphan	Milliyet	28.04.2014	
255. Ünsal Ünlü	TRT Türk	2013	
256. Volkan Baripoğlu	Star TV	28.10.2011	
257. Yasemin Çongar	Taraf	Aralık 2012	
258. Yasemin Taşkın	Sabah	29.03.2014	
259. Yasin Gündoğdu	Star TV	28.10.2011	
260. Yaşar Nuri Öztürk	Habertürk	24.10.2009	

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ
261. Yavuz Baydar	Sabah	23.07.2013
262. Yelda Ataç	Karşı	14.04.2014
263. Yıldırım Türker	Radikal	13.08.2012
264. Yıldız Bars	Dünya	08.04.2014
265. Yıldız Yazıcıoğlu	Habertürk	22.07.2013
266. Yurdagül Şimşek	Radikal	24.12.2013
267. Zeynep Ceylan	Bugün	20.03.2014
268. Zihni Erdem	Radikal	24.08.2009
269. Zülfi Livaneli	Vatan	05.09.2013
270. Ersoy Tan	Skytürk360	31.05.2014
271. Safiye Gören	Kanal 24	01.05.2014
272. İbrahim Karakoç	Kanal 24	01.05.2014
273. Mutlu Tönbekici	Vatan	22.05.2014
274. Zana Yavuz	Akşam	01.07.2014
275. Enis Berberoğlu	Hürriyet	08.08.2014
276. Zerin Elçi	CNBC-e	12.08.2014
277. Ergun Aksoy	CNBC-e	12.08.2014
278. Hulki Cevizoğlu	Yurt	13.08.2014
279. Mustafa Kemal Büyükkaya	CNNTürk	13.08.2014
280. Vildan Ay	Habertürk	15.08.2014
281. Muhsin Gül	Habertürk	15.08.2014
282. İclal Turan	Habertürk	15.08.2014
283. Serdar Akdoğar	Habertürk	15.08.2014
284. Ufuk Şanlı	Milliyet	15.08.2014
285. Dilhun Gençdal	Habertürk TV	18.08.2014
286. Bülent Ceyhan	Habertürk	19.08.2014
287. Özlem Yılmaz	Habertürk	19.08.2014
288. Canan İspir	Habertürk	19.08.2014
289. Tekin Atay	Habertürk	19.08.2014
290. Meryem Göğcü	Doğuş Medya	21.08.2014
291. Mustafa Sönmez	Sözcü	26.08.2014
292. Sultan Uçar	Habertürk	26.08.2014
293. Şükran Özçakmak	Habertürk	26.08.2014
294. Kenan Taşkın	Habertürk	26.08.2014
295. Özge Uzun	TV8	29.08.2014

ADI - SOYADI	BASIN KURULUŞU	AYRILMA TARİHİ
296. Oylum Talu	TV8	29.08.2014
297. Abdulrezzak Oral	Akşam	29.08.2014
298. Volkan Yanardağ	Akşam	29.08.2014
299. Serdal Günay	Akşam	29.08.2014
300. Erhan Seven	Akşam	29.08.2014
301. Göksel Çağlav	Akşam	29.08.2014
302. Çınar Coşkunserçe	Akşam	29.08.2014
303. Muhammed Kutlu	Akşam	29.08.2014
304. Erdal Şimşek	Akşam	29.08.2014
305. Murat Tarhan	Akşam	29.08.2014
306. Emre Şenoğlu	Akşam	29.08.2014

TOPLU İŞTEN ÇIKARMALAR

1. 800 kişi	TRT	22.01.2014	Sözleşmeli ve kaşeli çalışan
2. 201 kişi	ANADOLU AJANSI	03.08.2011-26.10.2012	Emekliliğe zorlanan
3. 94 kişi	KARŞI GAZETESİ	14.04.2014	Gazetenin kapanması sonucu
4. 46 kişi	ANADOLU AJANSI	01.01.2010	
5. 36 kişi	SABAH GRUBU	Aralık 2013	Dergi grubunun kapanmasıyla
6. 37 kişi	TV8	Aralık 2013	Acun Ilıcalı'nın kanalı satın alması sonucu
7. 50 kişi	DÜNYA GAZETESİ	Mart-Nisan 2013	Hukuki süreç devam ediyor
8. 150 kişi	SHOW GRUBU	Temmuz 2013	Ciner Grubu'nun kanalı satın almasıyla birlikte
9. 12 kişi	İMC TV	Şubat 2013	
10. 35 kişi	YENİ ASIR TV	24 Nisan 2014	Kanal kapatıldı
11. 6 kişi	VATAN	Nisan 2014	Vatan gazetesi Ankara bürosu kapatıldığı için
12. 20 kişi	NTV	Mayıs 2014	
13. 30 kişi	VATAN GAZETESİ	Mayıs 2014	Vatan gazetesi ile Milliyet'in yazı işleri servisinin birleştirilmesi sonrası
14. 5 kişi	ARTI1 TV	Mayıs 2014	Maaşlarını alamayan çalışanların yayına girmemesi sonrası işten çıkarma
15. 5 kişi	KANAL24	1 Mayıs 2014	
16. 15 kişi	CNN TÜRK	23 Haziran 2014	
17. 15 kişi	CNBC-e	13 Ağustos 2014	

TUTSAK GAZETECİLER LİSTESİ

CHP-CK tarafından kamuoyu ile paylaşılan “Dünyanın En Büyük Gazeteci Cezaevi: Türkiye”⁶ Tutsak Gazeteciler listesi Temmuz 2013 tarihinden Haziran 2014 tarihine kadar sürekli güncellenmiştir.⁷

ADI SOYADI	BULUNDUĞU CEZAEVİ
1. Abdullah Çetin	Siirt E Tipi Kapalı C.İ.K
2. Ali Konar	Malatya E Tipi Kapalı C.İ.K.
3. Cengiz Doğan	İzmir 1 No’lu F Tipi Y.G.K.Cİ.K
4. Erdal Süsem	Edirne F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
5. Erol Zavar	Aankara 1 No’lu F Tipi Y.G.K.Cİ.K.
6. Faysal Tunç	Rize L Tipi Kapalı Cİ.İK.
7. Ferhat Çiftçi	Gaziantep H Tipi Kapalı C.İ.K.
8. Gamze Keşkek	Bakırköy Kadın Kapalı C.İ.K.
9. Hamit Dilbahar	Erzurum E Tipi K.C.İ.K.
10. Hasan Kabakulak	Adana F Tipi Y.G.K.Cİ.İK.
11. Hatice Duman	Gebze Kadın Kapalı C.İ.K.
12. Kamuran Sunbat	Hatay E Tipi Kapalı C.İ.K.
13. Kenan Karavil	Kırıkkale F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
14. Mikail Barut	Silivri 2 No’lu L Tipi K.C.İ.K.
15. Mikat Algül	Ankara 1 No’lu F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
16. Murat İlhan	Diyarbakır D Tipi Y.G.K.C.İ.K.
17. Mustafa Gök	Ankara 1 No’lu F Tipi K.C.İ.K.
18. Nuri Yeşil	Elbistan E Tipi Kapalı C.İ.K.
19. Sami Tunca	Tekirdağ 1 No’lu F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
20. Sebahattin Sumeli	Kocaeli 1 No’lu F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
21. Sevcan Atak	İzmir Kadın Kapalı C.İ.K.
22. Seyithan Akyüz	Isparta E Tipi Kapalı C.İ.K.
23. Şahabettin Demir	Edirne F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
24. Şükrü Sak	Bolu F Tipi Y.G.K.C.İ.K.
25. Tayip Temel	Diyarbakır D Tipi Y.G.K.C.İ.K.

6 “Dünyanın En Büyük Gazeteci Cezaevi: Türkiye” raporumuza linke tıklayarak ulaşabilirsiniz.
<http://www.chp.org.tr/wp-content/uploads/2013/07/tutuklurapor-baski-270530131.pdf>

7 Transfer ve sevk durumlarının güncellenmesindeki zorluklar sebebiyle cezaevi bilgileri kontrol edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Freedom House, Dünyada Basın Özgürlüğü Raporu 2014
- Gazetecileri Koruma Komitesi, Basına Yönelik Saldırıları 2014
- Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü, Basın Özgürlüğü Endeksi 2014
- Marx, K. (2012), Basın Özgürlüğü Üzerine, Dipnot, Ankara